

YANIK SİNELERDEN DUALAR

MUSTAFA YILMAZ

Yanık Sînelerden
Dualar

YANIK SÎNELERDEN DUALAR

(el-Kulûbu'd-Dâria'dan
Bazı Seçme Dualar ve Tercümeleri)

Mustafa YILMAZ

DEFİNE YAYINLARI

YANIK SÎNELERDEN DUALAR

Editör
Haydar YILDIRIM

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN
978-975-6111-60-4

Yayın Numarası
55

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası
Sarnıç Yolu Üzeri No: 7 Gaziemir/İZMİR
Tel: (0232) 252 20 96
Şubat 2008

Genel Dağıtım
Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 00 Faks: (0212) 444 85 96

Define Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.defineyayinlari.com

İÇİNDEKİLER

Hayatın her an'ının
bir dua zamanı olduğunu bizlere bilfiil gösteren
Muhterem Büyüğümüz'e minnet ve
şükran hislerimizle...

YANIK GÖNÜLLER

Kâinatta ulvî bir mûsikî hâkimdir. Cırcır böceklerinden bülbüllere kadar her şey kendine göre evrâd ve ezkârını terennüm etmektedir. Hatta zelzeleler ve benzeri müthiş hâdiselerde bile zikirler, tesbihler ve tekbirler gizlidir. Evet onlar, kendi dilleriyle, kendilerine göre üzerlerine tecellî eden İlahî isimleri haykırmaktadırlar.

"*Eğer bu yüksek hakikatları yakından temaşa etmek istersen, git, fırtınalı bir denizden, zelzeleli bir zeminden sor. 'Ne diyorsunuz?' de. Elbette 'Yâ Celîl, Yâ Celîl, Yâ Azîz, Yâ Cebbar' dediklerini işiteceksin. Sonra deniz içinde ve zemin yüzünde merhamet ve şefkatle terbiye edilen küçük hayvanattan ve yavrulardan sor. 'Ne diyorsunuz?' de. Elbette '*Yâ *Cemîl,* Yâ *Cemîl,* Yâ *Rahîm,* Yâ *Rahîm' diyecekler. Semayı dinle. Nasıl '*Yâ *Celîlü Zülcemâl' diyor. Ve arza kulak ver. Nasıl '*Yâ *Cemîlü Zülcelâl' diyor. Ve hayvanlara dikkat et. Nasıl '*Yâ *Rahman,* Yâ *Rezzak' diyorlar. Bahardan sor. Bak nasıl '*Yâ *Hannan,* Yâ *Rahman,* Yâ *Rahîm,* Yâ *Kerîm,* Yâ *Lâtif,* Yâ *Atûf,* Yâ *Mûsavvir,* Yâ *Münevvir,* Yâ *Muhsin,* Yâ *Müzeyyin' gibi pek çok esmâyı işiteceksin.*"[1]

Kâinatın meyvesi, halifesi ve ahsen-i takvîm üzere yaratılmış harika nüshası olan insanoğlunun enbiya, asfiya ve evliya olan büyüklerinin değişik şartlar altında yaşadıkları olaylar itibariyle, bazen de maddî-manevî işkence mengeneleri altında kalblerine doğan manaları, çoğu kere unutmamak için tespit etme maksadında

---

1 24. Söz, 1. Dal

iken ifşa ettikleri sırlı, feyizli, nurlu ve bazen de rumuzlu ifadelerinin tezyin ettiği evrâd, ezkâr, niyaz, dua ve münacâtları, seleflerimiz mecmualarında toplayıp koruma altına almışlar ve böylece o manevî hazine ve güzelliklerin asırlarca dillerde terdâdına vesile olmuşlar. İhlaslı dillerden dökülen ve Arş-ı A'zam'ı ihtizaza getirme istidadında olan o gönül meyvelerini dalından ter ü taze koparırcasına alıp istifade edecek hüşyar vicdanlar için sanki bir Firdevs bahçesine benzeyen o evrâd ü ezkâr mecmualarının en mühimlerinden birisi de Ahmed Ziyaüddin Gümüşhânevî Hazretlerinin Mecmuatü'l-Ahzab'ıdır. Bu üç ciltlik mübarek eserden de Muhterem Fethullah Gülen Hocaefendi bazı tekrarları tecrîd ederek güzel bir intihap ve ihtisarda bulunmuştur. Bu müfîd ve muhtasar kitaba da "el-Kulûbu'd-Dâria" ismini vermiştir.

Eğer bu feyizli ve bereketli kitaplara dikkat edecek olursak, mana âleminin sultanlarının kimisinin şeb-i arûs heyecanını, kimisinin hata ve kusur saydığı şeylerden arınma telaş ve ürpertisini, kimisinin nâdim bir vicdan iniltisini, kimisinin feyizlere gark olmuş ruhanî hazzını, muhabbetullah zevkini, kimisinin vuslat hasretiyle döktüğü yaşlarla ıslak nâlesini, kimisinin bilemediğimiz hissiyatından veya mecazî nefs-i emmarenin işkencelerinden dolayı hissettiği feryatları görürüz.

Bu sofraların hepsinde de hiç şüphesiz bizim istifademiz için çok önemli ve çok büyük nimet ve lütuflar var…

el-Kulûbu'd-Dâria içinden bazı münacât ve duaların manaları üzerinde arkadaşımız Mustafa Yılmaz Bey güzel bir çalışma yapmış. "Yanık Sinelerden Dualar" isimli eserde toplanan bu değerli çalışmadan inşaallah hakkıyla istifade ederiz.

Abdullah Aymaz

TAKDİM YERİNE

Rahmet Kapılarını Açan Sihirli Anahtar: Dua

Yüce Rabbimiz'in Kitab-ı Hakîm'inde, Peygamberimiz Efendimizin hadîs-i şeriflerinde, selef-i sâlihîn hazerâtının da güzîde eserlerinde en çok teşvik edilen, üzerinde ısrarla durulan ve en fazla tahşîdat yapılan hususlardandır zikir ve dua. Bilindiği üzere zikir, Cenab-ı Allah'ı esmâ-i ilahîyesi ve sıfât-ı sübhaniyesi ile anma demektir. Bu zaviyeden sohbet-i Cânân çerçevesine giren bilumum söz ve fiiller de zikir kavramına dahil olurlar. Zâkirler zikirlerini ibadet kasdıyla yapar ve bununla da kalb ve ruhun derece-i hayatında terakki etmenin yollarını ararlar. Bunun bir adım ilerisinde zikir, Cenab-ı Hak'tan bir lahza bile gafil olmamak, O'nun varlığını ve her hâlimize nigehbân bulunduğunu hatırdan çıkarmamak demektir. Nitekim Allah'ın sadık kullarından birisi bu manaya işaret etmek üzere, "*Allah biliyor ki ben O'nu şimdi anmıyorum, anmak ne demek, ben O'nu hiç unutmadım ki...!*" der. Bundan da anlaşılacağı üzere zikrin zıttı Hak'tan gafil olmaktır. Nitekim Cenab-ı Allah, "Sabah ve akşam Rabbini, içinden yalvararak, ürpererek ve yüksek olmayan, kendinin işitebileceği bir sesle zikret, gafillerden olma!" mealiyle verilebilecek âyet-i celîlede zikirden uzak durmayı gaflet saymıştır. İşte bu en büyük hakikatı, yani Hakîkatü'l-Hakâik'ı hep hatırda tutmadır ki, insanı dosdoğru ve neticesi itibariyle de gidip Firdevs Cennetlerine dayanan bir hayat sürmeye teşvik hatta mecbur eder. Zararı en bü-

yük düşmanımız olan nefsimize dokunan, faydası da ruhumuza ve gönlümüze akan bu mecburiyet ne güzel bir mecburiyettir!

Malum olduğu üzere Allah Azîmüşşân, dua ve zikirle alakalı yüzlerce beyanından sadece ikisi olarak, "**Dua etmezseniz ne ehemmiyetiniz olabilir ki!**" ve "**Siz beni anın, Ben de –şânıma yaraşır şekilde- anayım sizi**" demiş ve insanın gerçek değerini, Rabbine yalvarıp yakarmasıyla, daima O'na (celle celâlüh) içini döküp, O'nu hatırda tutmasıyla kazanabileceğini ifade etmiştir. Serzâkirimiz, Serduahanımız, Efendimiz (aleyhisselâm) da, "**Dua ibadetin özüdür (belkemiğidir)**", "**Allah katında duadan daha hayırlı bir şey yoktur**", "**Allah'tan iste; istediğin mutlaka verilir**", "**En çabuk kabul edilen dua bir müminin diğer bir mümin kardeşi hakkında gıyaben yaptığı duadır.**", "**Allah katında duadan daha hayırlı bir şey yoktur.**", "**Hiç kimse, "Dua ettim de kabul olmadı" demesin. Acele etmediği müddetçe duası kabul olunur.**", "**Kim Allah'a dua etmeyi terkederse Allah'ın gazabına maruz kalır.**", "**İçinizden kime dua kapısı açılmışsa ona rahmet kapıları açılmış demektir.**" gibi lâl ü güher beyanlarıyla, Kendi hayat-ı seniyyelerinde bizzat yaşayarak en güzel ve en mükemmel şekilde tatbik ettiği çok önemli bir kulluk vazifesini ümmetine de ısrarla tavsiye etmiştir. **Efendimiz yine bir başka hadis-i şerifinde, "Dua ibadettir.**" buyurmuştur ki, bu, "**Hac Arafat'tır**" demek gibidir. Yani nasıl arefe günü Arafat'a çıkmak, hac ibadetinin en önemli rüknü ise dua da ibadetin en önemli rüknüdür, en büyük ibadettir.

Cenab-ı Rabbü'l-âlemîn'in, Resûl ü zîşân'ı vasıtasıyla gönderdiği yüce dinimizi bizlere ulaştıran seleflerimizin, âbâ ü ecdâdımızın, hayallerimizin sınırlarını bile zorlayacak derecedeki bereketli hayatları da hep Cenab-ı Mevlâ'yı zikir, tesbih ve O Rahmet Sultanı'na dua ve niyazla geçmiştir. Zaten hayatlarına akılları hayrette bırakacak kadar yüklü yümün ve bereketi getiren de onların Cenab-ı Hak'la bu ölçüdeki irtibatlarıdır. Bu irtibat adeta onları

hayata bağlayan biricik bağ olmuştur. Nitekim, **Allah dostlarının en fazla korktukları hususlardan birisi, açlığa, susuzluğa, esarete, zulme maruz kalmak değil, Cenab-ı Hakk'a dua ve tazarruda bulunma aşk u iştiyaklarının azalması olmuştur.** Onlar işte böyle bir endişeyle tir tir titremişler ve bazıları bu istikametteki hislerini, "**İster kahır ister lütuf, Allah'ın hakkımızdaki her türlü muradına razıyız; yeter ki Cenab-ı Allah içimizdeki, Kendi kapısına teveccüh arzu ve iştiyakını eksiltmesin!**" diyerek dile getirmişlerdir. Evet hiç şüphe yok ki, Cenab-ı Hakk'ı unutana, kendi heva ve heveslerini Hakk'ın emirlerinin önünde tutanlara, Allah da unutma mukabelesinde bulunur ve öylelerini evvela münâcât hislerinden mahrum eder. Böyle bir mahrumiyete maruz kalan kişi de Allah'tan uzaklaşmaya hatta kopmaya başlar ve ekstradan bir inayetle imdadına yetişilmediği müddetçe de bir 'kopuk' olarak ölüp gider. Cenab-ı Allah böyle elîm bir akıbetten bizleri muhafaza buyursun! Amin!.

Büyüklerin Ayak İzlerine Basarak Yürümek

Burada önemli bir hususu zikretmekte fayda var: Selef-i sâlihîn münâcâtlarında, Kur'ân-ı Kerim'de ve Efendimizin mübarek ifadelerinde geçen dua ve zikir cümlelerini (me'sûrât) dillerine vird edinmenin yanında, bazen de özünü, usaresini bu iki zülâl menbaından aldıkları ve içinde yaşadıkları şartlara, dönemin ihtiyaçlarına, hâlet-i rûhiyelerine, meşrep ve mezaklarına göre içlerine akan kendilerine ait sözleri de kullanmışlardır. Hakk'ın mukarreb kulları olmaları hasebiyle onların virdleri, zikirleri ve dualarında seçtikleri kelime ve terkipler de çok önemlidir. Hiç şüphe edilmemelidir ki, başta Kur'ân-ı Kerîm ve hadis-i şeriflerdeki dualarla, daha sonra da Allah'ın, yüce katında makbuliyet ve mukarrebiyet lutfettiği evliyâullahın münâcâtlarında kullandıkları şifreli kelimelerle Allah'a yalvarmak maksadın daha çabuk ger-

çekleşmesine ve hedefe daha çabuk varılmasına vesile olacaktır. Bununla beraber herkes -huzurun âdâbına muhalif düşmemek kayd u şartıyla- dilediği vakitte, içinden geldiği şekliyle Rabbine yalvarabilir ve içini dökebilir. **İslâmiyetin sayılamayacak kadar güzelliklerinden birisi de işte budur. Yani, kul Rabbiyle irtibata geçmek için hiçbir aracıya muhtaç değildir. Ne var ki az önce de ifade etmeye çalıştığımız gibi, duada da Allah dostlarının yürüdüğü şehrahlarda, onların ayak izlerine basarak yürümek hedefe daha çabuk ulaştıracaktır.** Bu mücerreb (tecrübe edilmiş) bir hakikattir ve bu gerçeği görmezden gelmek Allah yolcuları hesabına en büyük kayıplardan biri sayılır/sayılmalıdır.

İşte Allah dostlarının Cenab-ı Hak'tan muradlarını niyaz için biraraya getirdikleri bu dualara tasavvuf dilinde **'hizb'** denmektedir. Hizbler umumiyet itibariyle kısa ve secîli cümlelerden oluşan, edebî değerleri yüksek, derin hikmetler içeren metinlerdir. Bu özellikleri o hizblerin okunmasını, dinlenmesini ve ezberlenmesini kolaylaştırır. Âyetlerden oluşan hizbe "hizbü'l-âyât" denir. Diğer hizbler de, yazan Allah dostuna, hizbin muhtevasına ve yazılış gayesine göre isim alırlar; "hizbü'l-hamd", "hizbü'n-nasr" gibi. Hadis-i şeriflerden, sahabe, velî ve âlimlerin sözlerinden derlenen hizbler de vardır. Hizblerde esma-i hüsnâya, Cenab-ı Hakk'ı medh ü senâ eden, nimetlerini dile getiren, kulluk vazifelerini anlatan ifadelere ve dua cümlelerine geniş yer verilir. Abdülkâdir-i Geylânî, Muhyiddîn İbnü'-l-Arabî, Ebu'l-Hasan eş-Şâzilî, İmam Gazzâlî, Şehâbeddin es-Sühreverdî, İmam-ı Azam Ebû Hanife, Ahmed el-Bedevî, İbrahim ed-Desûkî, Ahmed er-Rifâî gibi -ekserîsi meşayihten olmak üzere- pek çok İslâm büyüğünün hizbleri vardır. Bütün dualarda olduğu gibi hizbler de sadece sıkıntı ve ihtiyaç hâllerinde değil, ibadet ü taat kasdıyla ve Cenab-ı Allah'a kurbet maksadıyla da okunur. Aslında ne zaman ve ne için okunulursa okunsunlar esas maksat ve asıl gaye her

zaman Allah'a ibadet olmalıdır. Bediüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle söyleyecek olursak duanın semereleri uhrevîdir; dünyevî maksatlar ise duanın vaktidir, gayeleri olamazlar.

Çok Önemli Bir Fereç ve Mahreç Kapısı Olarak Dua

Tarihin her döneminde olduğu gibi bugün de hemen bütün köşebaşlarını tutmuş, her yerde pusuya yatmış din-diyanet, hak-hukuk ve insanlık düşmanları, içeride ve dışarıda, imana-İslâm'a saldırmak için türlü türlü bahaneler icat ediyor ve menfur emelleri doğrultusunda en küçük fırsatları bile gizli ya da açık ama mutlaka değerlendirmeye çalışıyorlar. Evet sineleri kin, nefret ve adavetle dolmuş hasımlar pek azgın; her yanda düşmanlar gayzla köpürüyor ve esirmiş gibi bir hâlleri var. Şeytanla aynı cepheyi tutmuş bu azgın saldırganların sayısını tahmin etmek bile güç. Ortalığa verdikleri şamataya bakılınca insanın içinden, "sayılarını Allah bilir; nereden türemiş bu kadarı" diyesi geliyor.

İnanan insanlara gelince dört bir yandan kuşatılmış gibiler. Durması gereken yerde duran ve durduğu yerin hakkını verenlerin/verebilenlerin sayısını da yine Allah bilir. Âdeta Güneş, doğarken bizim için tasa ve kederle beraber doğuyor ve biz her ânımızda, 'düşürülmek istenen bir kaledekilerin heyecan ve ızdırabını yaşıyoruz.' Bir de vefa beklerken vefasızlık hatta ihanetleriyle karşılaştığımız dost kılıklı bazı kimseler var ki, yapıp ettikleri karşısında elimizin-kolumuzun bağlı olmasına mı yanalım yoksa onların zavallı birer mahluk gibi dünyalarını da ahiretlerini de berbat etmelerine mi ağlayalım, doğrusu şaşırıp kalmamak elde değil.

Şimdi bu çaresizlik tablosu karşısında yapmamız gerekli olan nedir?

M. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin ifadeleri içinde söyleyecek olursak, bize düşen Allah'a karşı ihtiyaçlarımızın, çaresizliği-

mizin, kimsesizliğimizin, hata, kusur ve günahlarımızın şuurunda olmak.. bununla beraber adavetle oturup kalkanlara, her türlü kötülüğü yapmak için fırsat kollayanlara katiyen teslim olmamak.. eğilmemek.. iman ve ümitlerimize dayanarak dimdik ayakta durmak.. bir küheylan, bir süvari gibi hız kesmeden çatlayıncaya kadar Allah yolunda koşmasını bilmek ve nihayet bütün kalbleri elinde tutan, sebepleri yaratan, rahmeti ve kudreti sonsuz Kimsesizler Kimsesi'ne teveccüh etmek, bir kere daha "merhamet" deyip inlemek, yürekten dua dua yalvarmak ve yalvarmaya ısrarla devam etmektir. Hiç şüphesiz dua ne kadar önemli ise, onda devamlılık da en az o kadar önemlidir.

Evet, bizim hâl-i hazırdaki manzara karşısında yapmamız gereken ve yapabileceğimiz en büyük vazife bir kere daha, hem ferden ferda hem de topluca Rabbimiz'e gönülden yönelip dua etmektir, yalvarmaktır, yakarmaktır. Çünkü dua, sıkıntı ve keder sebeplerinin giderilmesi, ihtiyaçların karşılanması, ızdırar hallerinden kurtulunması ve gönüllerin ferah bulması için en mühim ve en tesirli bir fereç ve mahreç kapısıdır.

Çaresiz kaldıklarında, sebepler bütün bütün aleyhlerine cereyan ettiğinde Kendisine yalvaran kullarının dualarını kabul edip sıkıntılarını gidermeyi muştu edalı bir va'd olarak ifade buyuran Cenab-ı Allah, kullarından da duayı asla terketmemelerini istemiştir. Mesela, A'râf Sûresinde geçen bir âyet-i kerîmede mealen, "**Rabbiniz'e yana yakıla, gizlice dua edin. Allah haddini aşanları sevmez!**" denilmiştir. Her ne kadar burada geçen 'haddini aşmak'tan muradın bağıra-çağıra dua etmek ya da dua ederken istenilmesi hoş olmayan şeyleri dilemek gibi duanın âdâbına müteallik bir husus olduğu söylenmişse de âyet-i kerîmeden, dua etmemenin de Rabbe karşı bir nev'î haddi aşmak olduğu pekala anlaşılabilir. Nitekim, Mümin Sûre-i celîlesinin altmışıncı âyeti bu hususta daha açıktır: "**Bana dua edin ki size karşılık vereyim. Zira Bana**

ibadet, yani dua etmeyi kibirlerine yediremeyenler, zelil olarak Cehennem'e gireceklerdir." Görüldüğü üzere âyet-i kerîme dua etmemeyi, o hâlis ubudiyeti yerine getirmemeyi bir kibirlenme ve isyan, dolayısıyla da Cehennem'e istihkak kesbetme olarak ifade etmektedir.

Yine Müminûn Sûresinde geçen bir âyette Allah (celle celâlüh), "**Biz onları sıkıntıya düşürdük de yine Rabbilerine boyun eğmediler, tazarru ve niyazda bulunmadılar**" diyerek, sıkıntılar karşısında Kendisine teveccüh edilmemesini levmetmektedir. Bu cümleden olmak üzere bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz (aleyhisselâm), "**Kim Allah'a el açıp, ihtiyaçlarını arzetmezse, Allah'ın gazabına maruz kalır**" buyurmuştur ki, az önce zikrettiğimiz yoruma bir delil mahiyetindedir.

Duada da rehberimiz, Efendimiz (sallalahû aleyhi vesellem) pek çok lâl ü güher beyanlarında dua ile dergâh-ı ilahî'nin kapısını çalmanın önemi üzerinde durmuştur; o kadar çok durmuştur ki, bu istikamette O'ndan (aleyhi ekmelü't-tehâyâ) sâdır olan beyanlar mücelletler tutacak mahiyettedir. Yukarıda geçen hadis-i şeriflere ek olarak burada ezcümle şu beyan-ı nebevîleri de sayabiliriz: "**Dua mü'minin silahı, dinin direği, arzın ve semaların nurudur**", "**Dua etmekte acziyet ve tembellik göstermeyin! Çünkü dua eden helak olmaz, hüsrana uğramaz**", "**Size, sizi düşmanlarınızdan kurtaracak ve üzerinize sağanak sağanak rızık ve lütuf yağmasına vesile olacak bir şey söyleyeyim mi? O, gece-gündüz Rabbiniz'e dua etmenizdir**", "**Cenab-ı Allah hayâ ve kerem sahibidir, Rahîm'dir; Kendisine el açan bir kulunu eli boş ve haybet içinde geri çevirmekten hayâ eder**", "**Kul Rabbinden bir hayır dileyince Cenab-ı Allah üç şekilde mukâbelede bulunur; ya hemen dileğini yerine getirir, ya ahirete saklar ya da o dua ile başından bir kötülük ve zararı def'eder**", "**Bela ve kazaları ancak dua def'eder**", "**Kim zor ve sıkışık zamanlarında Rabbinin kendisine yardım etmesini di-**

lerse, rahat olduğu zamanlarda Rabbine çok dua etsin" gibi daha pek çok beyanlarında Efendiler Efendisi, duanın meydana gelmiş ya da gelebilecek belâ ve musibetlerin def'edilmesi hususunda en büyük bir vesile, en sağlam bir sığınak, en geniş bir rahmet kapısı, Cenab-ı Hakk'ın inayet, sıyanet ve kilâetine en mühim bir çağrı olduğunu ifade buyurmuştur. İşte bütün bu lâl ü güher ifadelerden anlaşılan odur ki, gönülden dua edenler Allah'ın korumasına ve hususi görüp gözetmesi altına girmiş demektir. Bu bir va'd-i sübhanîdir ki, Cenab-ı Allah asla va'dinde hulfetmez. O Vefiyy'dir; yeter ki kulları O'nun kapısında sadakatle vazifelerini îfâ etmekten dûr olmasınlar.

Ne mutlu bize ki, sıkışıp daraldığımızda sığınabileceğimiz, sürur vesilesi bir hâl ile karşılaştığımızda da hamd ü sena ve şükür hislerimizi arzedebileceğimiz dua gibi bir kapımız, dua ile yüce katına yönelebileceğimiz bir Rabbimiz var! Cenab-ı Erhamürrâhimîn gönüllerimize aczimizi duyursun, içimizde dua ve niyaz ile ulu dergâhına teveccüh etme hislerini coştursun! Amin!..

Mecmuatü'l-Ahzâb ve el-Kulûbu'd-Dâria

Nakşibendî-Hâlidî şeyhlerinden birisi olan, Ahmed Ziyâüddin Gümüşhânevî Hazretleri, 1813 yılında isminden de tahmin edileceği üzere Gümüşhane'de doğmuş olup hayatını ilim ve irşada adamış bir hakîkat eridir. Sadece zâhirî ilimlerle meşgul olmamış aynı zamanda bâtınî ilimleri de okumuş ve her iki dalda icazet almıştır. Böylece dersiâm unvanını kazanmış, arkasından da ilim yaymaya ve kitap tasnif etmeye başlamıştır. Osmanlı-Rus harbinde müridleri ile birlikte harbe katılmış, cephenin en kritik noktalarında mücadele etmiş, asker ve kumandanların cesaretlerini kuvvetlendirmiştir. 1893'te İstanbul'da vefat eden bu İslâm büyüğünün kabri Süleymaniye hazîresinde olup ziyarete açık bulunmaktadır.

Mecmuatü'l-Ahzab yaklaşık ikibin sayfalık bir eserdir ve Gümüşhânevî Hazretleri, eserini talebeleriyle beraber dikkat ve itina ile hazırlamıştır. Eserde yüzlerce hizb bir araya getirilmiştir. Bu mecmuada her bir hizbin müellifi, ismi, ne zaman ve ne şekilde okunacağı da yazılmıştır. Bizim, büyüklerimizden, onların da, Üstadımızın talebelerinden işittiklerine göre, Bediüzzaman Hazretleri yaklaşık üç mushaf-ı şerif hacmindeki bu kıymetli eseri her on beş günde bir hatmedermiş. Üstad Hazretlerinin hem de hiç ara vermeden eserdeki hizipleri vird edinmiş olması, hiç şüphesiz, nurlu İslâm yolunun yolcuları için bu mecmuayı daha önemli hâle getirmektedir.

el-Kulûbu'd-Dâria da (yaklaşık manasıyla **'yanık sineler/yakaran gönüller'**, demek olup Kur'ân-ı Mübîn'de geçen 'tazarru/içi yanarak yalvarıp yakarma' ifadesini hatırlatmaktadır) tamamen bize râcî bir vefasızlık örneği olarak okunmaya okunmaya artık unutulmaya yüz tutmuş Mecmuatü'l-Ahzab'ı bir kere daha, özellikle de yeni nesillere sevdirmek ve onların da bu nadîde eserden istifade etmelerini sağlamak maksadıyla, Muhterem F. Gülen Hocaefendi tarafından bu mecmuadan seçilen ve herkesin rahatlıkla okuyabileceği bazı duaları ihtiva eden çok kıymetli bir eserdir. Bu değerli eserde pek çok Allah dostunun muhtelif dualarıyla birlikte, eserin son kısmında bizzat Hocaefendi tarafından yazılan câmî/kuşatıcı bir salât ü selam da yer almaktadır. Cenab-ı Hakk'a sayısız hamd ü senalar olsun ki, bu ter ü taze eser bir-iki sene gibi kısa bir zaman süresinde yüzbinlerce okuyucuya ulaştırılmıştır.

Biz bu küçük çalışma ile, el-Kulûbu'd-Dâria'dan seçtiğimiz bazı vecîz duaları tercümeleriyle beraber işin meraklılarına iletmek, dolayısıyla da bu kıymetli eserin daha fazla yaygınlaşıp her yerde okunmasına mütevazı bir katkıda bulunmak istiyoruz. Dileriz, eserin tamamı en kısa zamanda işin ehli olan insanlar tarafından Türkçemize kazandırılır; böylece de bu evrâd ü ezkâr

mecmuası daha fazla insanın eline ulaşmış ve daha fazla insan tarafından anlaşılarak okunmuş olur. Tabiî bu şekilde dua da 'külliyet kesbetmiş' olacak, inşallah kabule karîn hâle gelecektir.

Evet, unutmayalım ki, inanan insanlar Rabbilerini zikrettikleri sürece Allah da onları asla unutmayacak, onlara kim olduklarını, gayelerini ve kimliklerini unutturmayacak; bütün bir kâinatın, zikrini terdâd ile mütemadî bir cûşiş içinde olduğu Hazreti Mezkûr'u (celle celâlüh) unutanlar da âdet-i ilâhiye gereğince unutulma muamelesine maruz bırakılacaklardır.

Yüce Mevlâmız'ın bizleri ağzı dualı, yüreğinin derinliklerinden kopup gelen his ve kelimelerle yalvaran, yakaran, dualarında gaflete düşmeyen, niyazları makbul kullarından eylemesini diliyor ve bu faslı sûfî şairimiz Niyazî Mısrî'nin bir beytiyle noktalamak istiyoruz:

"Gönülden zikre eyle iştigali,
Zikirden gayrı işgali nidersin?!"

Mustafa YILMAZ
yaniksinelerdendualar@gmail.com

HAZRETİ ALİ'NİN (RADIYALLAHU ANH) BAZI DUALARI

Hazreti Ali'nin (radıyallahu anh) Hizbü's-Seyf İsimli Duasından Bir Bölüm

اَللّٰهُمَّ فَتَمِّمْ إِحْسَانَكَ إِلَيَّ فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمْرِي، كَمَا أَحْسَنْتَ إِلَيَّ فِيمَا مَضَى مِنْهُ ۞ اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَتوسَّلُ إِلَيْكَ بِتَوْحِيدِكَ وَتَمْجِيدِكَ وَتَحْمِيدِكَ وَتَهْلِيلِكَ وَكِبْرِيَائِكَ وَكَمَالِكَ وَتَكْبِيرِكَ وَتَعْظِيمِكَ وَنُورِكَ وَرَأْفَتِكَ وَرَحْمَتِكَ وَعُلُوِّكَ وَوَقَارِكَ وَمَنِّكَ وَبَهَائِكَ وَجَمَالِكَ وَجَلاَلِكَ وَسُلْطَانِكَ وَقُدْرَتِكَ وَإِحْسَانِكَ وَامْتِنَانِكَ وَنَبِيِّكَ وَعِتْرَتِهِ الطَّاهِرِينَ، أَنْ لاَ تَحْرِمَنِي رِفْدَكَ وَفَضْلَكَ وَجَمَالَكَ وَفَوَائِدَ كَرَامَاتِكَ، فَإِنَّهُ لاَ يَعْتَرِيكَ لِكَثْرَةِ مَا قَدْ نَشَرْتَ بِهِ مِنَ الْعَطَايَا عَوَائِقُ الْبُخْلِ، وَلاَ يَنْقُصُ جُودَكَ التَّقْصِيرُ فِي شُكْرِ نِعْمَتِكَ، وَلاَ تُنْفِدُ خَزَائِنَكَ مَوَاهِبُكَ الْمُتَّسِعَةُ، وَلاَ تُؤَثِّرُ فِي جُودِكَ الْعَظِيمِ مِنَحُكَ الْفَائِقَةُ الْجَمِيلَةُ الْجَلِيلَةُ، وَلاَ تَخَافُ ضَيْمَ إِمْلاَقٍ فَتُكْدِيَ، وَلاَ يَلْحَقُكَ خَوْفُ عَدَمٍ فَيَنْقُصَ مِنْ جُودِكَ فَيْضُ فَضْلِكَ ۞

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنِي قَلْباً خَاشِعاً خَاضِعاً ضَارِعاً، وَبَدَناً صَابِراً، وَيَقِيناً صَادِقاً، وَلِسَاناً ذَاكِراً وَحَامِداً، وَرِزْقاً وَاسِعاً، وَعِلْماً نَافِعاً، وَوَلَداً صَالِحاً، وَسِنّاً طَوِيلاً،

وَعَمَلاً صَالِحاً، وَأَسْأَلُكَ رِزْقاً حَلاَلاً طَيِّباً، وَلاَ تُؤَمِّنِّي مَكْرَكَ، وَلاَ تُنْسِنِي ذِكْرَكَ، وَلاَ تَكْشِفْ عَنِّي سِتْرَكَ، وَلاَ تُقَنِّطْنِي مِنْ رَحْمَتِكَ، وَلاَ تُبْعِدْنِي مِنْ كَنَفِكَ وَجِوَارِكَ، وَأَعِذْنِي مِنْ سَخَطِكَ وَغَضَبِكَ، وَلاَ تُؤَيِّسْنِي مِنْ رَحْمَتِكَ وَرَوْحِكَ، وَكُنْ أَنِيساً مِنْ كُلِّ رَوْعَةٍ وَوَحْشَةٍ، وَاعْصِمْنِي مِنْ كُلِّ هَلَكَةٍ، وَنَجِّنِي مِنْ كُلِّ بَلِيَّةٍ وَاٰفَةٍ، وَغُصَّةٍ وَمِحْنَةٍ وَشِدَّةٍ فِي الدَّارَيْنِ، إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۞

اَللّٰهُمَّ ارْفَعْنِي وَلاَ تَضَعْنِي، وَادْفَعْ عَنِّي وَلاَ تَدْفَعْنِي، وَأَعْطِنِي وَلاَ تَحْرِمْنِي، وَأَكْرِمْنِي وَلاَ تُهِنِّي، وَزِدْنِي وَلاَ تَنْقُصْنِي، وَارْحَمْنِي وَلاَ تُعَذِّبْنِي، وَانْصُرْنِي وَلاَ تَخْذُلْنِي، وَاٰثِرْنِي وَلاَ تُؤْثِرْ عَلَيَّ، وَاسْتُرْنِي وَلاَ تَفْضَحْنِي، وَاحْفَظْنِي وَلاَ تُضَيِّعْنِي، فَإِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ، يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالْإِكْرَامِ ۞

اَللّٰهُمَّ مَا قَدَّرْتَ لِي مِنْ أَمْرٍ وَشَرَعْتُ فِيهِ بِتَوْفِيقِكَ وَتَيْسِيرِكَ، فَتَمِّمْهُ لِي بِأَحْسَنِ الْوُجُوهِ كُلِّهَا وَأَصْلَحِهَا وَأَصْوَبِهَا، فَإِنَّكَ عَلَى مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ وَبِالْإِجَابَةِ جَدِيرٌ، يَا مَنْ قَامَتِ السَّمٰوَاتُ وَالْأَرَضُونَ بِأَمْرِهِ، يَا مَنْ ﴿يُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلاَّ بِإِذْنِهِ﴾، يَا مَنْ ﴿أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئاً أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۞ فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ ۞

Allah'ım! Sen'den, ömrümün geçen kısmında beni değişik ihsanlarınla sevindirdiğin gibi, kalan kısmında o ihsanlarını tamamlamak sûretiyle daha da sevindirmeni diliyorum. Allah'ım! Tekliğin, yüceliğin, büyüklüğün, kemâlin, azametin, nurun, re'fet ve rahme-

tin, ululuğun, eşsiz güzelliğin, cemâlin, celâlin, saltanatın, kudretin, ihsanların, lütufların, nebîn ve habîbin Hazreti Muhammed ve tertemiz yakınları yüzü suyu hürmetine beni nimetlerinden, fazlından, cemâl ve kerem tecellîlerinden mahrum bırakma! Sen kullarına hep cömertçe muamele eder ve hep engin lütuflarda bulunursun. Onun için de Sen'in şanına başka değil sadece cömertlik yaraşır. Bahşettiğin nimetlere karşı yapılan şükür tembelliğinden, hamd ü senâ eksikliğinden dolayı da ihsan musluklarını asla kısmazsın. Zaten ne kadar çok lütufta bulunursan bulun, Sen'in hazinelerinden hiçbir şey eksilecek değildir. Sen Mâlikü'l-Mülk'sün. Mülkün için hiçbir sûrette herhangi bir azalma ya da bitip tükenme sözkonusu ol(a)maz ki, Sen de kullarına verdiğin nimetleri azaltasın.

Allah'ım! Sen'den mehâbet ve mehâfetin karşısında her zaman huşû ve hudû ile çarpan, hep tazarru ve yakarış hâlinde olan bir kalb, her uzvuyla sabrı yaşayan bir beden, yakîn-i tamm, zikir ve hamd mütemadî hâli olan bir lisan, güzel, helal ve bol rızık, faydalı ilim, amel-i sâlihle dolu, hayırlı, uzun bir ömür diliyorum.

Yâ Rab! Hiçbir zaman berat fermanını almış biri gibi kendimi bütün bütün emniyet duygusuna salmama müsaade etme! Gönlüme ve dilime zikrini unutturma.. sıyanet örtünü üzerimden kaldırma.. rahmetinin gelip beni de sarıp sarmalayacağı hususunda ümitsizliğe düşürme.. görüp gözetmenden ve yakınlığından mahrum etme.. ansızın bastıran azabından, gelip çatan gazabından Sana sığınıyorum; beni onlara maruz bırakma.. hayatımın hiçbir zaman diliminde, rahmetin ve şefkatin hususunda ye's gibi bir çıkmaza düşmemem için de hep elimden tut! Tut elimden Allah'ım, tut ki edemem Sensiz!

Yüce Allah'ım! Enîsim Sen ol ve beni, yalnızlık hissi de dahil olmak üzere her türlü korkudan emin kıl! Belâlardan, afetlerden, helak olmaya itebilecek yollardan, dünyada ve ukbada gam, keder, hüzün ve tasa sebebi olabilecek bütün gailelerden muhafaza bu-

yur! Rabbim, Sen asla sözünden dönmez, vaadettiklerine muhalif bir iş işlemezsin; ne olur, bize olan vaadlerini de gerçekleştir!

Rahmeti, merhameti, re'feti ve şefkati sonsuz Allah'ım! Nezdindeki yerimi yücelt, derecelerimi artır ve beni alt seviyelerin insanları gibi olmaktan koru! Mahrum bırakmayıp lütufta bulunduğun, alçalmasına izin vermeyip yüksek mertebelere ulaştırdığın, güzelliklerini artırdığın, azabınla değil de merhametinle muamele ettiğin, hep nusretinle te'yîd buyurduğun, işlerinde fiyaskoya uğratmadığın, koruyup kolladığın ve yalnızlığa terketmediğin, hata, kusur ve günahlarını örttüğün, utanç sebebi olabilecek hâllere düşürmediğin, hıfz u inayetinle desteklediğin ve kayıplar yaşamasına müsaade etmediğin bahtiyar ve talihli kullarından eyle! Yüce Mevlam! Bütün bunları Sen'den ve sadece Sen'den diliyor ve dileniyorum; zira Sen gücü her şeye yeten yegâne Kâdir-i Mutlaksın!

Ey gökleri ve arzı kabza-ı tasarrufunda bulunduran, yerin üstüne düşmemesi için göğü tutan, "Ol!" demekle dilediği her şey anında oluveren, her şeye sadece Kendisi hükmeden, Sübhan ve münezzeh Allah'ım! Hakkımda takdir buyurduğun ve inayetinle başlama imkânı bulduğum hayırlı işleri en güzel, en uygun ve en doğru şekilde tamamlamama yardım et! Sen buna kâdirsin ve recam odur ki, dualarıma icabet edersin.

Hazreti Ali'nin (radıyallahu anh) Haftalık Virdinden Perşembe Günleri[2] Okuduğu Dua

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۞ اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ كُلُّهُ، وَلَكَ الْمُلْكُ كُلُّهُ،
وَبِيَدِكَ الْخَيْرُ كُلُّهُ، وَإِلَيْكَ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ، عَلَانِيَتُهُ وَسِرُّهُ، وَأَنْتَ مُنْتَهَى الشَّأْنِ

2 Ehlullahın belli zaman ya da günlere tahsis etmiş olduğu duaların başka vakitlerde de okunabileceğini, okunmasında bir mahzur olmadığını söylemekte fayda mülahaza ediyoruz.

كُلِّهِ ۞ سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ، سُبْحَانَ ذِي الْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوتِ، سُبْحَانَ الْحَيِّ الَّذِي لاَ يَمُوتُ، سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَلِيمِ، سُبْحَانَ اللهِ الْوَاحِدِ الْعَظِيمِ تَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ۞ اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ بَعْدَ الْإِيمَانِ، وَمِنَ الضَّلاَلَةِ بَعْدَ الْهُدَى، وَمِنَ الْهَوَانِ بَعْدَ الْكَرَامَةِ، وَمِنَ الذُّلِّ بَعْدَ الْعِزِّ، وَمِنَ الْخِلاَفِ بَعْدَ الْقَبُولِ ۞ اَللّٰهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْأٰخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِكَ، وَالْبَاقِي بَعْدَ فَنَاءِ خَلْقِكَ، وَأَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، سُبْحَانَكَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ عَمَّا يَقُولُ الظَّالِمُونَ عُلُوًّا كَبِيراً، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْداً كَثِيراً، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. وَصَلَّى اللهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى أٰلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ۞

Rahman ve Rahîm Allah'ım! Duama Sen'in Nâm-ı Celîlini zikrederek başlıyorum. Mülk bütünüyle Sen'indir; bütün iyilik ve güzelliklerin, hayırların yegâne kaynağı da Sen'sin! Gizlisiyle, açığıyla her iş neticede dönüp Sana gelir; her şeyin müntehasında yalnız Sen varsın. Onun için de evvel-âhir bütün hamd ü senalar Sanadır. Sübhansın ya Rab; bütün noksanlıklardan Sen'i tenzîh ü takdîs ve topyekün güzel sıfatlarla mevsûf bulunduğunu bir kere daha ikrar ediyorum. Mülk ve melekût âlemlerinin, görünür dünyaların ve onların ötesinin tek sahibi Sen'sin. Azîzsin; gücün her şeye yeter. Hayat ezelî sıfatındır; Sen'in için fena asla söz konusu olamaz. Melikler Melîki'sin; hep hilimle davranır, günahlarla kirlenmiş kimseleri hemen cezalandırmaz, haddini bilmezlerin ayıplarını görmezlikten gelerek onlara manevî kirlerinden arınma fırsatları verirsin. Ne ulûhiyetinde ne de rubûbiyetinde şerîkin yoktur ve Sen yarattıklarını en güzel şekilde yaratansın.

Allah'ım! İmanın tadına erdikten sonra yeniden küfre saplanmaktan, Sen'in inayetinle hidayeti bulduktan sonra dalâlet çukurlarına yuvarlanmaktan, İslâm'a intisapla şeref kazandıktan sonra onun dışında başka yollara düşüp alçalmaktan, izzetten sonra zillete dûçar kalmaktan ve hak ve hakîkati kabul ettikten sonra muradına muhalif tavır ve davranışlara girmekten Sana sığınıyorum.

Ey Ezel ve Ebed Sultanı Allah'ım! Evvel Sen'sin; Sen'den önce hiçbir şey yoktu. Âhir Sen'sin; fena ve ademden münezzehsin; nihayette bütün varlık fenâ bulacak ve yine bir tek Sen kalacaksın. Zâhir Sen'sin; Sen'den daha vâzıh, ayan-beyan bir hakikat yoktur. Her şeyin ötesinde, ötelerin de ötesinde kâinat ve hâdiselerin biricik mercii Bâtın da yine Sen'sin. Mahlûkatın üzerinde hüküm süren güç, Sen'in karşı konulamaz gücündür. Bütün yaratılmışlar zevale kaydıktan sonra varlığını devam ettirecek Bakî-i Hakikî de yalnız Sen'sin!

Ulu Allah'ım! Azîzsin; güç ve kuvvet Sen'indir; Hakîm'sin; işlerini hep hikmet edalı icra edersin. Mukaddessin, münezzehsin; haddini bilmeyen bir kısım densizlerin yakışıksız isnadlarından nihayetsiz derecede uzaksın. Allah'ım! Sana yeryüzündeki kum taneleri adedince şükrediyor ve salih kullarına olduğu gibi bana da rahmetinle muamelede bulunmanı diliyorum. Peygamber Efendimiz hürmetine, ehl-i beyti ve ashabı hürmetine ne olur, bizden evvel binlercesinin bu kabil dileklerine icabet ettiğin gibi bize de lûtfundan kapılar arala ve başımıza sağanak sağanak ihsanlar yağdır!..

Hazreti Ali'ye (radıyallahu anh) Ait Bir Başka Dua/Ferec Duası

إِلٰهِي طُمُوحُ الْأٰمَالِ قَدْ خَابَتْ إِلاَّ لَدَيْكَ، وَعُكُوفُ الْهُمُومِ قَدْ تَعَطَّلَتْ إِلاَّ عَلَيْكَ، وَمَذَاهِبُ النُّفُوسِ قَدْ ضَلَّتْ إِلاّ إِلَيْكَ، فَأَنْتَ الْمَلْجَأُ وَإِلَيْكَ الْمُلْتَجَا ۞

يَا أَكْرَمَ مَقْصُودٍ وَأَجْوَدَ مَسْؤُولٍ، هَرَبْتُ إِلَيْكَ بِنَفْسِي، أَتَيْتُ بِأَحْمَالِ الذُّنُوبِ، فَاحْمِلْهَا عَنْ ظَهْرِي ۞ يَا مَلْجَأَ الْهَادِينَ لاَ أَجِدُ شَافِعًا إِلَيْكَ إِلاَّ مَعْرِفَتِي بِأَنَّكَ أَكْرَمُ مَنْ قَصَدَ إِلَيْهِ الْمُضْطَرُّونَ، وَأَمَلَ مَا لَدَيْهِ الرَّاغِبُونَ ۞ يَا مَنْ فَتَقَ الْعُيُونَ بِمَعْرِفَتِهِ، وَأَنْطَقَ الْأَلْسُنَ بِحَمْدِهِ، لاَ تَجْعَلْ لِلْهُمُومِ إِلَى قَلْبِي سَبِيلاً، وَلاَ لِلْبَاطِلِ عَلَى أَمَلِي دَلِيلاً، وَاخْتِمْ لِي بِخَيْرٍ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Ey Rab! Sen'in icabet etmediğin bütün arzu ve hayaller boştur; Sen'in neticeye ulaştırmadığın gayretler de hep boşa çıkar. Yolcusunu Sana ulaştırmayan yollar dalâletten başka bir şey değildir ve onlara bir kere düşen –şayet Sen'in inayetin olmazsa- bir çıkmaza düşmüş olur. Melce-i Hakîkî Sen'sin ve iltica da yalnız Sana'dır, yalnız Sen'in yüce dergâhına sığınılır.

Ey maksut ittihaz edilenlerin en kerîmi ve kapısında el açılanların en cömerdi olan Allah'ım! Yüce dergâhına iltica ediyorum; omuzlarımı çökertecek, sırtımı bükecek kadar günah yüküyle huzuruna geldim. "el-eman, el-eman" diyor, bu yığın yığın günahların hacâletinden beni kurtarmanı diliyorum.

Rahmet ve şefkati doğru yolda yürüyenlerin sığınağı olan Yüce Rabbim! Sen, çaresizlik ve ızdırar içerisinde kapısına varılanların en kerîmisin; kereminden öte kerem yoktur. Doğru yolu bulmuş kullar da başkalarının kapılarını aşındırmaya tevessül etmez; sadece Sen'in yüce nezdindeki kıymetler üstü armağanları arzularlar. İşte bu mülahazaları şefaatçi yaparak ben de huzuruna geldim ve huzurunda dileniyorum:

Ey kullarının gözlerini marifet meşcereliklerine açan ve lisanlarını hamd ile coşturan merhametliler merhametlisi Allah'ım! Keder ve tasaların gelip kalbimi yıpratmasına müsaade etme.. arzularımın gerçekleşmesi için gayret gösterirken bâtıl yollara düş-

mekten beni koru ve işlerimi de ömrümü de hayırla neticelendir! Amin!..

Hazreti Ali'ye (radıyallahu anh) Ait Tasa ve Kederlerden Emîn Olmak İçin Okunabilecek Bir Dua

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا عَالِمَ الْأُمُورِ الْخَفِيَّةِ ۞ وَيَا مَنِ الْأَرْضُ بِعِزَّتِهِ مَدْحِيَّةٌ ۞ وَيَا مَنِ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِنُورِ جَلَالِهِ مُشْرِقَةٌ مُضِيئَةٌ ۞ وَيَا مُقْبِلاً عَلَى كُلِّ نَفْسٍ مُؤْمِنَةٍ زَكِيَّةٍ ۞ يَا مُسَكِّنَ رُعْبِ الْخَائِفِينَ وَأَهْلِ التَّقِيَّةِ ۞ يَا مَنْ حَوَائِجُ الْخَلْقِ عِنْدَهُ مَقْضِيَّةٌ ۞ يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ بَوَّابٌ يُنَادَى، وَلاَ صَاحِبٌ يُغْشَى، وَلاَ وَزِيرٌ يُؤْتَى، وَلاَ غَيْرُ رَبٍّ يُدْعَى، وَلاَ يَزْدَادُ عَلَى الْإِلْحَاحِ إِلاَّ كَرَماً وَجُودًا ۞ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ، وَتُعْطِيَنِي سُؤْلِي، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞

Rabbim! Açık-gizli bütün işleri gören ve bilen yalnız ve yalnız Sen'sin! Yerküre Sen'in izzetinden yayılıp dürülmüştür; Güneş ve Kamer de, arzı ve gökleri aydınlattıkları ışıklarını Sen'in nurundan almışlardır.

Ey temiz gönülleri her zaman lütuflarıyla sevindiren, hayatını takva yörüngeli sürdüren, gönül erlerinin korkularını izale eden ve kullarının ihtiyaçlarını en münasip şekilde gönderen Sultanlar Sultanı Allah'ım! Sen öyle yüce bir sultansın ki, dergâhında kapıcı bulunmaz; zaten Sen'in de öyle bir kapıcıya ihtiyacın yoktur. Sen bir vezîre, bir yardımcıya da asla muhtaç değilsin. Sen'den başka bir Rab olmadığını ve Sen'in el açıp yalvarılacak yegâne ma'bûd olduğunu bütün kâinat türlü türlü lisanlarla fasılasız haykırıp durmaktadır.

Yâ Rab! Hiç ayrılmadan Sen'in dergâhının önünde bekleyenler ve ısrarla el açıp yalvaranlar, başka değil Sen'den sadece lütuf ve ihsan görürler. Allah'ım! Sen 'Lâ havle velâ kuvvete illâ billah'' kenzinin tek sahibisin; Sen'in gücün her şeye yeter. Habîbin Hazreti Muhammed hürmetine, ehl-i beyti ve ashabı hürmetine bizi de umduklarımıza nâil eyle! Amin!..

Hazreti Ali'nin (radıyallahu anh) Kaside-i Mecdiyyesi

لَكَ الْحَمْدُ يَا ذَا الْجَدِّ ذُو الْمَجْدِ وَالْعُلاَ تَبَارَكْتَ تُعْطِي مَنْ تَشَاءُ وَتَمْنَعُ

إِلٰهِي وَخَلاَّقِي وَحِرْزِي وَمَوْئِلِي   إِلَيْكَ لِذِي الْإِعْسَارِ وَالْيُسْرِ أَفْزَعُ

إِلٰهِي لَئِنْ جَلَّتْ وَجَمَّتْ خَطِيئَتِي   فَعَفْوُكَ عَنْ ذَنْبِي أَجَلُّ وَأَوْسَعُ

إِلٰهِي لَئِنْ أَعْطَيْتَ نَفْسِي سُؤْلَهَا   فَهَا أَنَا فِي رَوْضِ النَّدَامَةِ أَرْتَعُ

إِلٰهِي تَرَى حَالِي وَفَقْرِي وَفَاقَتِي   وَأَنْتَ مُنَاجَاتِي الْخَفِيَّةَ تَسْمَعُ

إِلٰهِي فَلاَ تَقْطَعْ رَجَائِي وَلاَ تُزِغْ   فُؤَادِي فَلِي فِي سَيْبِ جُودِكَ مَطْمَعُ

إِلٰهِي لَئِنْ خَيَّبْتَنِي أَوْ طَرَدْتَنِي   فَمَا حِيلَتِي يَا رَبِّ أَمْ كَيْفَ أَصْنَعُ

إِلٰهِي أَجِرْنِي مِنْ عَذَابِكَ إِنَّنِي   أَسِيرٌ ذَلِيلٌ خَائِفٌ مِنْكَ أَخْضَعُ

إِلٰهِي وَأْنِسْنِي بِتَلْقِينِ حُجَّتِي   إِذَا كَانَ لِي فِي الْقَبْرِ مَثْوًى وَمَضْجَعُ

إِلٰهِي لَئِنْ عَذَّبْتَنِي أَلْفَ حِجَّةٍ   فَجُلُّ رَجَائِي مِنْكَ لاَ يَتَقَطَّعُ

إِلٰهِي أَذِقْنِي طَعْمَ عَفْوِكَ يَوْمَ لاَ   بَنُونَ وَلاَ مَالَ هُنَاكَ يَنْفَعُ

إِلٰهِي إِذَا لَمْ تَرْعَنِي كُنْتُ ضَائِعًا   وَإِنْ كُنْتَ تَرْعَانِي فَلَسْتُ أُضَيَّعُ

إِلٰهِي لَئِنْ لَمْ تَعْفُ عَنْ غَيْرِ مُحْسِنٍ   فَمَنْ لِمُسِيءٍ فِي الْهَوَى يَتَمَتَّعُ

إِلٰهِي لَئِنْ فَرَّطْتُ فِي طَلَبِ التُّقَى   فَهَا أَنَا إِثْرَ الْعَفْوِ أَقْفُو وَأَتْبَعُ

إِلٰهِي ذُنُوبِي نَدَّتِ الطَّوْدَ وَاعْتَلَتْ   وَصَفْحُكَ عَنْ ذَنْبِي أَجَلُّ وَأَرْفَعُ

إِلٰهِي لَئِنْ أَخْطَأْتُ جَهْلاً فَطَالَمَا   رَجَوْتُكَ حَتَّى قِيلَ مَا هُوَ يَجْزَعُ

إِلٰهِي يُنَجِّي ذِكْرُ طَوْلِكَ رَوْعَتِي   وَذِكْرُ الْخَطَايَا الْعَيْنَ مِنِّي يُدْمِعُ

إِلٰهِي أَقِلْنِي عَثْرَتِي وَامْحُ حَوْبَتِي   فَإِنِّي مُقِرٌّ خَائِفٌ مُتَضَرِّعُ

إِلٰهِي أَنِلْنِي مِنْكَ رَوْحًا وَرَاحَةً   فَلَسْتُ سِوَى أَبْوَابِ فَضْلِكَ أَقْرَعُ

إِلٰهِي لَئِنْ أَقْصَيْتَنِي أَوْ أَهَنْتَنِي   فَمَنْ ذَا الَّذِي أَرْجُو وَمَنْ ذَا يَشْفَعُ

إِلٰهِي حَلِيفُ الْحُبِّ بِاللَّيْلِ سَاهِرٌ   يُنَاجِي وَيَدْعُو وَالْمُغَفَّلُ يَهْجَعُ

وَكُلُّهُمْ يَرْجُو نَوَالَكَ رَاجِيًا   بِرَحْمَتِكَ الْعُظْمَى وَفِي الْخُلْدِ يَطْمَعُ

إِلٰهِي يُمَنِّينِي رَجَائِي سَلاَمَةً   وَقُبْحُ خَطِيئَاتِي عَلَيَّ يُشَنِّعُ

إِلٰهِي فَإِنْ تَغْفِرْ فَعَفْوُكَ مُنْقِذِي   وَإِلاَّ فَبِالذَّنْبِ الْمُدَمِّرِ أُصْرَعُ

إِلٰهِي بِحَقِّ الْهَاشِمِيِّ مُحَمَّدٍ   وَحُرْمَةِ أَبْرَارِهِمْ لَكَ خُشَّعُ

إِلٰهِي فَأَنْشِدْنِي عَلَى دِينِ أَحْمَدَا   مُنِيباً تَقِيًّا قَانِتًا لَكَ أَخْضَعُ

فَلاَ تَحْرِمْنِي يَا إِلٰهِي وَسَيِّدِي   شَفَاعَتَهُ الْكُبْرَى فَذَاكَ الْمُشَفَّعُ

وَصَلِّ عَلَيْهِ مَا دَعَاكَ مُوَحِّدٌ   وَنَاجَاكَ أَخْيَارٌ بِبَابِكَ رُكَّعُ

Allah'ım! Hamd Sana'dır, ululuk tahtının Sultanı Sen'sin,
Bereketi dilediğine verir, dilediğine de vermezsin.

Allah'ım! Beni Sen yarattın; sığınağımdır rahmetin,
Bollukta da, darlıkta da en büyük ümidimdir şefkatin.

Allah'ım! Hatalarım pek büyük ve çok da olsalar,
Hiç şüphesiz Sen'in affın onlardan daha büyüktür.

Allah'ım! Dileğimi yerine getireceğin ümidindeyim,
Şu perişan hâlime bak; yaptıklarımdan bin pişmanım.

Allah'ım! Hâl-i pürmelâlimi, aczimi görür ve bilirsin,
Gizli gizli yakarışlarımı da sadece Sen işitirsin.

Allah'ım! Ümitsizlik vadilerine düşmeme izin verme,
Lütfuna ihtiyacım sonsuzdur, kalbimi de kaydırma!

Allah'ım! Şayet kovarsan beni ya da haybete uğrarsam,
O zaman ne yaparım, hangi kapıya gidebilirim!?

Allah'ım! Azabından, gazabından, ikabından Sen koru,
Huzurunda kulluk tasmasıyla duran bu boynu bükük kulu!

Allah'ım! Orada ne diyeceğimi lisanıma Sen yerleştir,
Hüsran mıdır kabirdeki hâlim, bilemem nedir?

Allah'ım! Azabınla cezalandırsan da beni bin sene,
Rahmetinden ümidim kesilmeyecek bir an bile.

Allah'ım! Bağışlayıcılığının lezzetini duyur gönlüme,
Evlâd ü iyâlin, malın-mülkün fayda vermediği o günde.

Allah'ım! Tutmazsan elimden, zayi olur giderim ben,
Fakat koruyup kollarsan, kaymaz ayaklarım yerinden.

Allah'ım! Sadece muhsinleri affedersen eğer Sen,
Hevasına yenik düşmüş mücrimleri bulunur mu affeden!?

Allah'ım! Takva talebinin hakkını verememişsem şayet,
İşte huzurundayım, tevbe ediyorum, günahımı affet!

Allah'ım! Dağlar cesametinde olsa da günahlarım,
Affın ondan da büyüktür, bağışlanma umarım.

Allah'ım! Cahillik edip günahlara dalmış olsam da,
"Kulum ümidini kesmesin", nidası hep kulağımda.

Allah'ım! Lütfunu hatırlayınca bütün korkularım diniyor,
Günahlarım zihnime hücum edince, gözlerimden yaş geliyor.

Allah'ım! Sürçmelerimi görmezden gel, günahlarımı sil,
Bin pişmanım yaptıklarımdan, kalbimdeki yangındır delil.

Allah'ım! Bir bîçareyim, rahmetini ve fazlını gözlüyorum,
Sen'in ihsan kapından başka bir kapıyı çalacak da değilim.

Allah'ım! Dergâhından uzaklaştırılır ya da iltifat görmezsem,
Kimin affını umabilir ve kimden şefaat bekleyebilirim!?

Allah'ım! Seven gönül gecelerde uyumaz, dua eder, yalvarır,
Gafillerin yaptığı tek şeyse, kulağı üzerine yatıp uyumaktır.

Allah'ım! Kulların hep Sen'in bol rahmetini ümid ederler
Ve Cennet bahçelerinde ebediyyen kalmayı dilerler.

Allah'ım! Reca hislerim coşunca kurtulacağımı zannediyorum,
Günahlarımı düşündüğümde de kendimi çok levmediyorum.

Allah'ım! Kulunu affedersen eğer, affınla kurtuluşu bulur,
Yok eğer affetmezsen, sayısız günahlarıyla helak olur.

Allah'ım! Habibin Hazreti Muhammed Mustafa hürmetine,
Ve O Nebiler Serveri'ne ittiba eden salih kulların hürmetine...

Allah'ım! Hazreti Ahmed ü Mahmud'un dini üzere sabit eyle,
Gönlümü de, inabe, takva, taat ve hudû hisleri ile süsle.

Allah'ım, Rahmeti Sonsuz Allah'ım! Kulunu mahrum etme,
Etme de, O, mahlukatın en hayırlısının şefaatine nail eyle.

Allah'ım! Kulların ellerini açıp Sana dua ettiği müddetçe,
Sen de kâinatın iftihar tablosu Efendimize salât eyle!

GAVS-I A'ZAM ABDÜLKÂDİR-İ GEYLÂNÎ HAZRETLERİNİN BAZI DUALARI

Bütün evliyanın piri ve sertâcı olan Hazreti Ali Efendimizin dualarından sonra, onun nesl-i mübarekinden gelen Allah dostlarından, ümmetin medar-ı iftiharı Abdülkâdir-i Geylânî Hazretlerinin **'Münacâtü's- Seheriye'**sine yer vermek istiyoruz.

Abdülkâdir-i Geylânî hazretleri (kaddesellahu sirrahû), hakkında kelam etmenin zâid olacağı, cümle âlemin malûmu ve makbulü bir Hak dostudur. Tasavvuf tarihinde öteden beri Gavsü'l-a'zam, Kutb-u Rabbânî, Sultânü'l-evliya, Kutbü'l-a'zam gibi üstün pâyelerle bilinegelmiş, emsali nâdiren gösterilebilecek âlî bir zincirin altın bir halkasıdır o. Bediüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle 'hem şahsen hem vazife itibariyle büyük ve harika zâtlardan birisidir.' Hem seyyid hem de şeriftir. Yani, Hazreti Geylânî'nin nüfus kütüğündeki silsilenin üst basamaklarına doğru çıkıldıkça hem Hazreti Hüseyin hem de Hazreti Hasan Efendilerimizle karşılaşılır. Evet, o, aslı da nesli de pırıl pırıl, İslâm'ın, insanlık tarihine armağan ettiği en müstesna değerlerden birisidir. Güvenilir kaynaklarda nakledilen o kadar çok menkıbesi vardır ki saymakla tükenmez. Sünnet-i seniyyeyi hayatına tatbik ve ahlâk-ı hasene ile tahalluk (ahlaklanma) hususunda o kadar yükseklerde dolaşmıştır ki ne kalemler ne de mürekkepler onun 'hal'lerini ifadeye yetmez. İşte bunun içindir ki o ve onun gibi hep yükseklerde pervaz eden Allah dostlarından bahisler açmakla onların kıymetlerine bir şey ilave edilemeyeceği müsellem bir hakîkattir. Bizim onları yâdetmekten muradımız,

onları anmak suretiyle bereket ve feyze nâil olmak ve tanışıklık hesabına onlara bir nâme göndermekten ibarettir. Cenab-ı Mevlâ, ötelerde, bizi o büyüklerin şefaatine nâil eylesin! Amin!

Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri de hiç şüphesiz bütün evliyâullah gibi bir dua insanı ve bir gece aşığıdır. Onun az sonra vereceğimiz münâcâtına ve daha başka niyazlarına bakıldığında görülecek olan, Cenab-ı Hakk'a karşı ondaki teveccüh yoğunluğu, dua aşk u iştiyakı, yakarışlarındaki aşkınlık, büyüleyicilik ve derinliktir.

Abdülkâdir-i Geylânî Hazretlerinin hayatını ele alan eserlerde onun dua hakkında şöyle dediği nakledilir:

"*Allah Teâlâ'dan dünya ve ahiretin hayırlarını iste! Sakın; 'Ben istiyorum fakat Allah vermiyor, ben de bundan sonra istemeyeceğim.' deme! Duaya devam et! Eğer istediğin şey ezelde senin için takdir edilmiş ise, Allah Teâlâ'dan istedikten sonra, onu sana gönderir. Eğer istediğin o rızık ezelde senin için takdir edilmemiş ise, Allah Teâlâ seni o şeye muhtaç kılmaz ve kendinden gelenlere rıza gösterme nimetini ihsan eder. Eğer senin için fakirlik ve hastalık dilemiş ise, sen de Allah Teâlâya fakirlikten ve hastalıktan kurtulman için yalvarırsın. O zaman Allah sana razı ve memnun olacağın bir hal verir. Eğer, ezelde borçlu olman takdir edilmişse ve sen de borçtan kurtulmak için dua edersen, Yüce Mevlâ alacaklıyı sana kötü muamele etme hâlinden vazgeçirir. Hatta borcundan azaltma veya hepsini bağışlama hâline çevirir. Eğer dünyada borçlu halden kurtarmazsa buna karşılık sana bol sevap verir.*"

Bu kısacık girişten sonra şimdi el-Kulûbu'd-Dâria'da yer alan duamızı, eksik-gedik de olsa bir tercümesi ile verebiliriz:

Seher Duası

إِلٰهِي غَلَّقَتِ الْمُلُوكُ أَبْوَابَهَا، وَبَابُكَ مَفْتُوحٌ لِلسَّائِلِينَ ۞ إِلٰهِي غَارَتِ النُّجُومُ،
وَنَامَتِ الْعُيُونُ، وَأَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ اَلَّذِي ﴿لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ﴾ إِلٰهِي فُرِشَتِ

الْفُرُشُ وَخَلاَ كُلُّ حَبِيبٍ بِحَبِيبِهِ، وَأَنْتَ حَبِيبُ الْمُجْتَهِدِينَ، وَأَنِيسُ الْمُسْتَوْحِشِينَ ۞ إِلٰهِي إِنْ طَرَدْتَنِي عَنْ بَابِكَ فَإِلَى بَابِ مَنْ أَلْتَجِي ۞ إِلٰهِي إِنْ قَطَعْتَنِي عَنْ جَنَابِكَ فَجَنَابُ مَنْ أَرتَجِي ۞ إِلٰهِي إِنْ عَذَّبْتَنِي فَإِنِّي مُسْتَحِقٌّ لِلْعَذَابِ وَالنِّقَمِ، وَإِنْ عَفَوْتَنِي فَأَنْتَ أَهْلُ الْجُودِ وَالْكَرَمِ ۞ يَا سَيِّدِي لَكَ أَخْلَصَ الْعَارِفُونَ، وَبِفَضْلِكَ نَجَا الصَّالِحُونَ، وَبِغُفْرَانِكَ أَنَابَ الْمُقَصِّرُونَ، يَا جَمِيلَ الْعَفْوِ أَذِقْنِي بَرْدَ عَفْوِكَ وَحَلاَوَةَ مَعْرِفَتِكَ، وَإِنْ لَمْ أَكُنْ لِذٰلِكَ أَهْلاً، فَإِنَّكَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ.

Ey Yücelerden Yüce Rabbim! Bütün mal ve mansıp sahipleri kapılarını sürmelediler. Sen'in yüce dergâhının kapısı ise asla kapanmaz ve dilekte bulunanlara her zaman açıktır.

Yâ Rabbî, Yâ İlahî! Yıldızlar gaybûbet âlemine, gözler de uykuya daldılar. Sen ise, ey Rabbim, Hayy'sın, Kayyûm'sun; uykudan, uyuklamadan sonsuz defa münezzeh ve müberrâsın.

Yâ Rab! Gece, karanlığıyla mevcûdâtın üzerini örtünce döşekler de seriliverdi ve sevenler sevdikleriyle başbaşa kaldılar. Sen, Sen'in yolunda, Sana ulaşma istikametinde cehd ü gayret içinde bulunanların biricik sevgilisi, (benim gibi) yalnızlık gurbetine maruz kalanların da yegâne enîsisin!

Yâ İlahî! Ulu dergâhına sığınan bu kimsesiz kulunu kapından kovacak olursan, ben gidip hangi kapıya iltica edebilirim!? İlahî! Yakınlığından mahrum edersen beni, o zaman ben kimin yakınlığını umabilirim!? İlahî! Şayet Sen bana azap etmeyi murad buyurursan, ben biliyorum ki, cezalandırılmaya fazlasıyla müstehakım. Fakat affınla sarıp sarmalarsan, biliyorum ki o da Sen'in lütfun ve kereminďir.

Yâ Seyyidî, ya İlahî! Marifet erbabı kulların Sen'i bulduklarında Sen'den başka ne varsa hepsinden yüz çevirmişlerdir. Salih kulla-

rın Sen'in fazlınla necâta ermiş, taksîratı pek çok günahkârlar da "Tevbe, ya Rabbi!" deyip yine Sen'in kapına yönelmişlerdir.

Ey affı güzel Rabbim! Ne olur, affının serinliğini ve marifetinin halâvetini benim ruhuma da duyur ve beni onlarla doyur! Her ne kadar ben bunlara lâyık olmasam bile, haşyetle önünde iki büklüm olup ikâbından sakınılmaya lâyık olan da, mücrimlerin günahlarını bağışlama şanına yaraşan da yalnız Sen'sin!

***

Burada bir hususu istidrâden ifade etmeye mecburuz. O da şu ki; virdin aslındaki üslup güzelliğinin ve fesâhatin –avam tabiriyle- bu yarım yamalak tercüme ile zedelendiği, örselendiği ve kıymet-i asliyesinin haleldâr olduğu muhakkaktır. Aslında bu husus bütün tercümeler için geçerlidir, çünkü hiçbir tercümenin orijinal metni tam olarak aksettiremeyeceği açıktır. Hele hele gönül erbabının dilinden dökülen nağmeleri. Onun için de manası bellendikten sonra duanın kalbe heyecan katan, ruha da incelik kazandıran asıl metni terdâd ve tekrar edilmeli ve tadı, şîvesi içte/gönülde duyulmaya çalışılmalıdır. Cenab-ı Allah o tadı bizim gönüllerimize de duyursun. Amin!.

Seherlerde Eser Bâd-ı Tecellî

Yukarıda, Abdülkâdir-i Geylânî Hazretlerine ait bu duanın isminin 'münacâtü's-seheriye' olduğu ifade edilmişti. 'Seher' kelimesi bilindiği üzere, gecenin sonu ve fecirden az evvelki vakti ifade etmektedir. Kelime 'ha' ile (سحر) değil de 'güzel he' (سهر) ile yazılacak olursa, o zaman da gecenin tamamını uykuyla geçirmeyip bir kısmında uyanık hâlde bulunmak anlamına gelir. Böyle olunca seher vakti denildiğinde teheccüd vakti de dahil olmak üzere işrak vaktine (güneşin doğuşu) kadar geçen zamanın kastedildiği anlaşılabilir. Seher vakitleri Allah'tan gelen tecellî esintile-

rinin en yoğun şekilde dalga dalga yayıldığı kutlu zaman dilimleridir. Abdülkâdir-i Geylânî hazretleri de –muhtemelen– bu virdini daha ziyade gecelerde, seher vakitlerinde okuyor ve bu zaman dilimlerinde okunmasını arzu ediyordu.

Cenab-ı Allah, Kur'ân-ı Kerim'de, iki grup âyet-i celîlede seher vaktinin önemine işaret buyurmuştur. İlki Âl-i İmrân sûresinin 15, 16 ve 17. âyetleridir ve meâlleri şu şekildedir:

"*De ki: Size, ihtirasla istediğiniz o şeylerden çok daha iyisini bildireyim mi? Allah'a karşı gelmekten sakınan müttakiler için Rabbileri nezdinde içinden ırmaklar akan Cennetler olup kendileri orada ebedî kalacaklardır. Hem orada onlara tertemiz eşler ve hepsinin de üstünde Allah'ın rızası vardır. Allah bütün kullarını hakkıyla görmektedir. O müttakiler: 'Ey bizim ulu Rabbimiz, biz iman ettik, günahlarımızı bağışla ve bizi Cehennem azabından koru!' diye yalvarırlar. Onlar sabırlı, imanlarında sadık ve samimi, Allah'ın huzurunda itaatla divan duran, mallarını hayırda harcayan, seher vakitlerinde Allah'tan af dileyen müminlerdir.*"

İkincisi ise, Zâriyât Sûresinin 15, 16, 17 ve 18. âyetleridir ve Allah (celle celâlüh) bu âyetlerde meâlen şöyle buyurmaktadır:

"*... ama müttakiler bahçelerde, pınar başlarındadırlar. Rabblerinin kendilerine verdiği mükâfatları almaktadırlar. Çünkü onlar, daha önce dünyada sâlih amel işleyen kimselerdi. Geceleri az uyurlar, seher vakitlerinde de istiğfar ederlerdi.*"

Gecenin, seher ve fecir vakitlerinin namaz, Kur'ân tilaveti, ilimle iştigal, dua ve niyazla Cenab-ı Hakk'a teveccühte bulunma gibi değişik ibadet ü taatla değerlendirilmesi üzerinde ne kadar durulsa sezâdır ve başta Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) olmak üzere ümmetinden seçkin kulların hayat-ı seniyyeleri, bu vakitlerin uyku gafletinde değil de uyanık ve Hak'tan gelecek tecellîleri avlama peşinde geçirilmesi gerektiğini en güzel şekilde ortaya koymaktadır. Evet, Efendimiz bizim için biricik

'üsve-i hasene/güzel örnek'tir ve ümmetinin seçkinleri de ortaya koydukları hayat tarzlarıyla kendilerine uyulması gereken birer muktedâbihtirler.

Sadece Bir-İki Örnek

İbrahim b. Hâtıb (radıyallahu anh) babasından naklediyor: "Mescidin bir köşesinde seher vaktinde birisini Allah'a el açmış yalvarırken gördüm. Şöyle diyordu: 'Rabbim! Sen emrettin, ben de Sana itaat ediyorum. İşte seher vaktinde kapına geldim, hatalarımı bağışlamanı diliyorum.' Bir de baktım ki, o zât, Allah Resûlü'nün sâdık yârânından Abdullah ibn-i Mes'ud Hazretlerinden başkası değil."

Bu konudaki bir başka örneğimiz de yine sahabenin en mümtazlarından Abdullah ibn-i Ömer'dir (radıyallahu anh). Gördüğü bir rüya münasebetiyle Peygamber Efendimiz, onun hakkında, "İbn-i Ömer ne salih bir kuldur. Keşke gecelerini namazla ihya etse!" buyurmuş, o da bu emr-i nebevîyi duyduktan sonra çok az bir kısmı hariç geceleri hep uyanık vaziyette geçirmeye başlamıştı. Mevlâsı Nafi' (radıyallahu anh) onun seherlerdeki hâlini şöyle anlatır: "İbn-i Ömer geceyi namazla geçirir sonra da 'Ey Nafi'! Seher vakti geldi mi?' diye sorardı. 'Evet' cevabını alıncaya kadar namaz kılmaya devam eder, ondan sonra da istiğfara başlar, sabahı dua ederek karşılardı."

Enes b. Mâlik (radıyallahu anh) da, "**Biz seher vakitlerinde yetmiş defa istiğfar çekmekle emrolunduk**" derdi.

Cafer b. Muhammed Hazretleri, "**Kim geceyi namazla ihya eder, gecenin sonunda da yetmiş defa istiğfarda bulunursa o, -âyet-i celîlede geçen- 'müstağfirîne bi'l-eshâr/seherlerde istiğfar edenler'den sayılır**" demiştir.

Tirmizî'nin bir rivayetine göre, Hazreti Yakub (aleyhisselâm) ev-

latlarına, 'Sizin için tevbe ve istiğfarda bulunacağım" demiş ve hemen istiğfarda bulunmayarak istiğfarını kıymetinden dolayı seher vaktine ertelemiştir. Nitekim Allah Resûlü (aleyhi ekmelü't-tehâyâ) bir hadis-i şeriflerinde, "Cenab-ı Allah her gece dünya semasına nüzûl buyurur ve 'Melik Benim, Melik Benim. Dua edenlere icabet eder, dileği bulunanların muradını gerçekleştirir, arınmak için istiğfarda bulunanları da bağışlarım' der ve bu hâl fecrin doğuşuna kadar devam eder" demiştir.

Alî ibn-i Bekkâr ('Bekkâr', erken kalkan/erkenci manasına gelir) Hazretleri de, "**Tam kırk senedir beni Güneş'in doğmasından daha fazla üzen bir şey olmamıştır**" der ve gecelerle olan aşkını seslendirirdi.

Fudayl b. İyaz (radıyallahu anh) da aynı duyguyu şöyle terennüm ederdi: "**Güneş gurûba kayınca Rabbimle başbaşa kalma imkânı bulabildiğim için içim ferah ve sürûrla dolar, Güneş doğduğunda da işte o kadar üzülürüm.**"

Yine ehlullahtan Ebû Süleyman ed-Dârânî şöyle derdi: "Leylîlerin/gecецilerin Allah huzurunda durmaktan aldıkları lezzet, oyun ve eğlence peşinde koşanların yaptıkları şeylerden aldıkları lezzetten daha fazladır. Şayet geceyi huzurda geçirenlere duydukları zevk ve lezzet ile amellerinin sevabı arzedilseydi onlar mutlaka birinciyi tercih ederlerdi." Ebû Süleyman'ın (radıyallahu anh) ibadet ü taatın lezzet ve zevk için de yapılabileceğini düşüneceğine ihtimal verilemeyeceğine göre onun bu ifadeden kastının gecelerin insanın ruhuna ve gönlüne attığı/akıttığı ve beklentisiz gelen münezzeh zevk ve lezzet olduğu anlaşılacaktır.

Bazı Allah dostları da: "**Dünyada Cennet nimetlerine benzeyen bir tek şey kalmıştır. O da Allah dostlarının gecelerde yaptıkları münâcâtın halavetidir. Allah onu sadece dostlarına duyurmuştur ki, başkasının onu duyması mümkün değildir**" demişlerdir.

Muhammed ibnü'l-Münkedir de (radıyallahu anh) , "**Dünyaya ait**

üç tane hakikî lezzet vardır. Bunlardan birincisi geceleri kıyamla geçirmek, ikincisi dostlarla sohbet meclislerinde biraraya gelmek, üçüncüsü de namazları cemaatle kılmaktır.” der.

Yine evliyaullahtan birisi şöyle demiştir: “**Allah Teâlâ seher vaktinde uyanık bulunan kullarının kalblerini nurlarla doldurur.**”

Bu sayılanların sadece birkaç misalden ibaret olduğunu söylemeye gerek bile yok. Büyüklerden hangisinin sergüzeşt-i hayatına bakılacak olursa olsun, onların geceleri ve seher vakitlerini mutlaka dolu dolu değerlendirdikleri görülecektir. Zaten onları seyr u sülûk-i rûhânîde, kalbin zümrüt tepelerinde zirvelere taşıyan en önemli dinamiklerden birisi de hiç şüphesiz geceler olmuştur.

Sözümüzü bir dua ve niyaz kahramanı olan Bediüzzaman Hazretlerinin 18. Söz'ün 'Hâtime'sine dercettiği birkaç mısra ve Fârisî ifadenin tercümesiyle bitirmek istiyoruz:

“Seherlerde eser bâd-ı tecellî
Uyan ey gözlerim vakt-i seherde
İnayet hâh zi dergâh-ı ilâhî
Seherdir ehl-i zenbin tevbegâhı
Uyan ey kalbim vakt-i fecirde

Seher vakti, haşir meydanını andırır. Her şey uyanmış gelmiş, tesbih ediyorlar. Ey nefsim, sen ne zamana kadar böyle gaflet uykusu içinde kalacaksın?! Ömrünün ikindi vakti gelmiş, kabre doğru sefer başlamıştır. Bütün varlığı terkediyorsun. Ney gibi inlemek için niyaz ve namaza gayret et! De ki, 'Yâ Rab! Pişmanım, mahcûbum, utanıyorum. Sayısız günahlardan dolayı perişanım. Zelîlim, gözlerim yaş dolu, hayatım kararsız. Garibim, kimsesizim, yalnızım, zayıfım, güçsüzüm, hastayım, âcizim, iradesizim. Aman diliyorum.. af arıyorum.. yardım istiyorum Senin dergâhından ey Allah'ım!..”

Abdülkâdir-i Geylânî Hazretlerinin Füyûzât-ı Rabbâniye fî Evrâd-ı Kâdiriyye İsimli Duasından Bir Bölüm

اَللّٰهُمَّ اهْدِنَا بِنُورِكَ إِلَيْكَ، وَأَقِمْنَا بِصِدْقِ الْعُبُودِيَّةِ بَيْنَ يَدَيْكَ ۞ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ أَلْسِنَتَنَا رَطْبَةً بِذِكْرِكَ، وَنُفُوسَنَا مُطِيعَةً لِأَمْرِكَ، وَقُلُوبَنَا مَمْلُوءَةً بِمَعْرِفَتِكَ، وَأَرْوَاحَنَا مُكَرَّمَةً بِمُشَاهَدَتِكَ، وَأَسْرَارَنَا مُنَعَّمَةً بِقُرْبِكَ، وَارْزُقْنَا زُهْداً فِي دُنْيَاكَ، وَمَزِيداً لَدَيْكَ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، يَا مَنْ لاَ يَسْكُنُ قَلْبٌ إِلاَّ بِقُرْبِهِ وَقَرَارِهِ، وَلاَ يَحْيَى عَبْدٌ إِلاَّ بِلُطْفِهِ وَإِبْرَارِهِ، وَلاَ يَبْقَى وُجُودٌ إِلاَّ بِإِمْدَادِهِ وَإِظْهَارِهِ، يَا مَنْ أٰنَسَ عِبَادَهُ الْأَبْرَارَ، وَأَوْلِيَاءَهُ الْمُقَرَّبِينَ الْأَخْيَارَ، بِمُنَاجَاتِهِ وَأَسْرَارِهِ، يَا مَنْ أَمَاتَ وَأَحْيَا وَأَقْصَى وَأَدْنَى وَأَسْعَدَ وَأَشْقَى وَأَضَلَّ وَأَهْدَى وَأَفْقَرَ وَأَغْنَى وَأَبْلَى وَعَافَى وَقَدَّرَ وَقَضَى، كُلٌّ بِعَظِيمِ لُطْفِ تَدْبِيرِهِ وَسَابِقِ إِقْدَارِهِ، رَبِّ أَيَّ بَابٍ أَقْصِدُ غَيْرَ بَابِكَ، وَأَيَّ جَنَابٍ أَتوجَّهُ إِلَيْهِ غَيْرَ جَنَابِكَ، أَنْتَ الْعَلِيّ الْعَظِيمُ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَ بِكَ، رَبِّ إِلَى مَنْ أَقْصِدُ وَأَنْتَ الرَّبُّ الْمَقْصُودُ، وَإِلَى مَنْ أَتَوَجَّهُ وَأَنْتَ الْحَقُّ الْمَعْبُودُ، وَمَنْ ذَا الَّذِي يُعْطِينِي وَأَنْتَ صَاحِبُ الْكَرَمِ وَالْجُودِ، رَبِّ حَقِيقٌ عَلَيَّ أَنْ لاَ أَشْتَكِيَ إِلاَّ إِلَيْكَ، وَلاَزِمٌ عَلَيَّ أَنْ لاَ أَتَوَكَّلَ إِلاَّ عَلَيْكَ، يَا مَنْ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ، يَا مَنْ إِلَيْهِ يَلْجَأُ الْخَائِفُونَ، يَا مَنْ بِكَرَمِهِ وَجَمِيلِ عَوَائِدِهِ يَتَعَلَّقُ الرَّاجُونَ، يَا مَنْ بِسُلْطَانِ قَهْرِهِ وَعَظِيمِ رَحْمَتِهِ وَبِرِّهِ يَسْتَغِيثُ الْمُضْطَرُّونَ، يَا مَنْ لِوُسْعِ عَطَائِهِ وَجَمِيلِ فَضْلِهِ وَنَعْمَائِهِ تُبْسَطُ الْأَيْدِي وَيَسْأَلُهُ السَّائِلُونَ، رَبِّ اجْعَلْنِي مِمَّنْ تَوَكَّلَ عَلَيْكَ، وَأٰمِنْ خَوْفِي إِذَا وَصَلْتُ إِلَيْكَ، وَلاَ تُخَيِّبْ رَجَائِي إِذَا صِرْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ، يَا قَرِيبُ يَا مُجِيبُ يَا سَمِيعُ ۞

اَللّٰهُمَّ إِنَّا ضَالُّونَ فَاهْدِنَا، وَإِنَّا فُقَرَاءُ فَأَغْنِنَا، وَإِنَّا ضُعَفَاءُ فَقَوِّنَا، وَإِنَّا مُذْنِبُونَ فَاغْفِرْ لَنَا، يَا نُورُ يَا هَادِي يَا غَنِيُّ يَا قَوِيُّ يَا غَفُورُ يَا رَحِيمُ ۞ اَللّٰهُمَّ بِرُوحٍ مِنْ عِنْدِكَ أَيِّدْنَا، وَمِنْ عِلْمِكَ الْمَكْنُونِ عَلِّمْنَا، وَعَلَى دِينِكَ الَّذِي ارْتَضَيْتَهُ ثَبِّتْنَا، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ سَبَقَتْ لَهُ مِنْكَ الْحُسْنَى وَزِيَادَةٌ ۞ اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِي الدُّنْيَا طَاعَتَكَ وَالْفِرَارَ عَنْ مَعْصِيَتِكَ، وَفِي الْاٰخِرَةِ جَنَّتَكَ وَرُؤْيَتَكَ وَالسَّلاَمَةَ مِنْ عُقُوبَتِكَ ۞ اَللّٰهُمَّ أَحْيِنَا مُؤْمِنِينَ طَائِعِينَ وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ تَائِبِينَ، وَاجْعَلْنَا عِنْدَ السُّؤَالِ ثَابِتِينَ، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يَأْخُذُ الْكِتَابَ بِالْيَمِينِ، وَاجْعَلْنَا يَوْمَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ اٰمِنِينَ، وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا عَلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ، وَأَدْخِلْنَا بِرَحْمَتِكَ وَكَرَمِكَ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ، وَنَجِّنَا بِعَفْوِكَ وَحِلْمِكَ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلِيمِ، يَا بَرُّ يَا رَحِيمُ يَا حَلِيمُ يَا كَرِيمُ ۞ اَللّٰهُمَّ إِنَّا أَصْبَحْنَا لاَ نَمْلِكُ لِأَنْفُسِنَا دَفْعاً وَلاَ رَفْعاً وَلاَ ضَرّاً وَلاَ نَفْعاً، فُقَرَاءُ لاَ شَيْءَ لَنَا، ضُعَفَاءُ لاَ قُوَّةَ لَنَا، وَأَصْبَحَ الْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ وَأَمْرُ كُلِّ شَيْءٍ رَاجِعٌ إِلَيْكَ ۞ اَللّٰهُمَّ وَفِّقْنَا لِمَا بِهِ أَمَرْتَنَا، وَأَعِنَّا عَلَى مَا بِهِ كَلَّفْتَنَا، وَأَغْنِنَا عَنْ كُلِّ شَيْءٍ بِفَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ، وَاجْبُرْ كَسْرَنَا وَمَا فَاتَ مِنَّا بِعِنَايَتِكَ وَكَرَمِكَ، وَأَيِّدْنَا بِالتَّوَجُّهِ إِلَيْكَ بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ، يَا مَلِكُ يَا قَدِيرُ يَا سَمِيعُ يَا بَصِيرُ ۞

اَللّٰهُمَّ مَا قَصُرَ عَنْهُ رَأْيُنَا وَلَمْ تَبْلُغْهُ مَسْأَلَتُنَا مِنْ خَيْرٍ وَعَدْتَهُ أَحَداً مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ خَيْرٍ أَنْتَ مُعْطِيهِ أَحَداً مِنْ عِبَادِكَ، فَإِنَّا نَرْغَبُ إِلَيْكَ فِيهِ، وَنَسْأَلُكَهُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞ اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَشْكُو إِلَيْكَ ضَعْفَ قُوَّتِي وَقِلَّةَ حِيلَتِي وَهَوَانِي عَلَى الْمَخْلُوقِينَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، أَنْتَ رَبُّ الْمُسْتَضْعَفِينَ وَأَنْتَ رَبِّي،

إِلَى مَنْ تَكِلُنِي إِلَى بَعِيدٍ يَتَجَهَّمُنِي أَمْ إِلَى عَدُوٍّ مَلَّكْتَهُ أَمْرِي، إِنْ لَمْ يَكُنْ عَلَيَّ غَضَبٌ مِنْكَ فَلاَ أُبَالِي وَلٰكِنْ عَفْوُكَ أَوْسَعُ لِي، أَعُوذُ بِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي أَشْرَقَتْ بِهِ الظُّلُمَاتُ وَصَلَحَ عَلَيْهِ أَمْرُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ مِنْ أَنْ يَنْزِلَ عَلَيَّ غَضَبُكَ، أَوْ يَحُلَّ عَلَيَّ سَخَطُكَ، لَكَ الْحَمْدُ حَتَّى تَرْضَى وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ لَنَا إِلاَّ بِكَ ۞

رَبِّ إِنِّي أَشْكُو إِلَيْكَ تَلَوُّنَ أَحْوَالِي، وَتَوَقُّفَ سُؤَالِي، يَا مَنْ تَعَلَّقَتْ بِلُطْفِ كَرَمِهِ وَجَمِيلِ عَوَائِدِهِ اٰمَالِي، يَا مَنْ لاَ يَخْفَى عَلَيْهِ خَفِيُّ حَالِي، يَا مَنْ يَعْلَمُ عَاقِبَةَ أَمْرِي وَمَاٰلِي ۞ رَبِّ إِنَّ نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، وَأُمُورِي كُلَّهَا رَاجِعَةٌ إِلَيْكَ، وَأَحْوَالِي لاَ تَخْفَى عَلَيْكَ، وَهُمُومِي وَأَحْزَانِي مَعْلُومَةٌ لَدَيْكَ، قَدْ جَلَّ مُصَابِي، وَعَظُمَ اكْتِئَابِي، وَانْصَرَمَ شَبَابِي، وَتَكَدَّرَ عَلَيَّ صَفْوُ شَرَابِي، وَاجْتَمَعَتْ عَلَيَّ هُمُومِي وَأَوْصَابِي، وَتَأَخَّرَ عَنِّي تَعْجِيلُ مَطْلَبِي وَتَنْجِيزُ إِعْتَابِي وَعِتَابِي، يَا مَنْ إِلَيْهِ مَرْجِعِي وَمَاٰبِي، يَا مَنْ يَسْمَعُ وَيَعْلَمُ هَوَاجِسَ سِرِّي وَعَلاَنِيَةَ خِطَابِي، وَيَعْلَمُ مَاهِيَّةَ أَمَلِي وَحَقِيقَةَ مَاٰبِي ۞

إِلٰهِي قَدْ عَجَزَتْ قُدْرَتِي، وَقَلَّتْ حِيلَتِي، وَضَعُفَتْ قُوَّتِي، وَتَاهَتْ فِكْرَتِي، وَأَشْكَلَتْ قَضِيَّتِي، وَسَاءَتْ حَالَتِي، وَبَعُدَتْ أُمْنِيَّتِي، وَعَظُمَتْ حَسْرَتِي، وَتَصَاعَدَتْ زَفْرَتِي، وَاتَّضَحَ مَكْنُونُ سَرِيرَتِي، وَسَالَتْ عَبْرَتِي، وَأَنْتَ مَلْجَإِي وَوَسِيلَتِي، وَإِلَيْكَ أَرْفَعُ بَثِّي وَحُزْنِي وَشِكَايَتِي، وَأَرْجُوكَ لِدَفْعِ مُلِمَّتِي، يَا مَنْ يَعْلَمُ سِرِّي وَعَلاَنِيَتِي ۞ إِلٰهِي بَابُكَ مَفْتُوحٌ لِلسَّائِلِ، وَفَضْلُكَ مَبْذُولٌ لِلنَّائِلِ، وَإِلَيْكَ مُنْتَهَى الشَّكْوَى وَغَايَةُ الْمَسَائِلِ ۞ إِلٰهِي ارْحَمْ دَمْعِيَ السَّائِلَ، وَجِسْمِيَ

النَّاحِلَ، وَحَالِيَ الْحَائِلَ، وَشَبَابِيَ الْمَائِلَ، يَا مَنْ إِلَيْهِ رَفْعُ الشَّكْوَى، يَا عَالِمَ السِّرِّ وَالنَّجْوَى، يَا مَنْ يَسْمَعُ وَيَرَى وَيَا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى، يَا رَبَّ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ، يَا مَنْ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، يَا صَاحِبَ الدَّوَامِ وَالْبَقَاءِ ۞

يَا رَبِّ، عَبْدُكَ قَدْ ضَاقَتْ بِهِ الْأَسْبَابُ، وَغُلِّقَتْ دُونَهُ الْأَبْوَابُ، وَتَعَذَّرَ عَلَيْهِ سُلُوكُ طَرِيقِ أَهْلِ الصَّوَابِ، وَزَادَ بِهِ الْهَمُّ وَالْغَمُّ وَالْاِكْتِئَابُ، وَانْقَضَى عُمْرُهُ وَلَمْ يُفْتَحْ لَهُ إِلَى فَسِيحِ تِلْكَ الْحَضَرَاتِ وَمَنَاهِلِ الصَّفْوِ وَالرَّاحَاتِ بَابٌ، وَانْصَرَمَتْ أَيَّامُهُ وَالنَّفْسُ رَاتِعَةٌ فِي مَيَادِينِ الْغَفْلَةِ وَدَنِيِّ الْاِكْتِسَابِ، وَأَنْتَ الْمَرْجُوُّ لِكَشْفِ هٰذَا الْمُصَابِ، يَا مَنْ إِذَا دُعِيَ أَجَابَ، يَا سَرِيعَ الْحِسَابِ، يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ، يَا عَظِيمَ الْجَنَابِ، يَا كَرِيمُ يَا وَهَّابُ ۞

رَبِّ لاَ تَحْجُبْ دَعْوَتِي، وَلاَ تَرُدَّ مَسْأَلَتِي، وَلاَ تَدَعْنِي بِحَسْرَتِي، وَلاَ تَكِلْنِي إِلَى حَوْلِي وَقُوَّتِي، وَارْحَمْ عَجْزِي وَفَاقَتِي، فَقَدْ ضَاقَ صَدْرِي وَتَاهَ فِكْرِي وَتَحَيَّرْتُ فِي أَمْرِي، وَأَنْتَ الْعَالِمُ بِسِرِّي وَجَهْرِي، اَلْمَالِكُ لِنَفْعِي وَضُرِّي، اَلْقَادِرُ عَلَى تَفْرِيجِ كَرْبِي وَتَيْسِيرِ عُسْرِي ۞ رَبِّ ارْحَمْ مَنْ عَظُمَ مَرَضُهُ وَعَزَّ شِفَاؤُهُ، وَكَثُرَ دَاؤُهُ وَقَلَّ دَوَاؤُهُ، وَضَعُفَتْ حِيلَتُهُ وَقَوِيَ بَلاَؤُهُ، وَأَنْتَ مَلْجَأُهُ وَرَجَاؤُهُ وَعَوْنُهُ وَشِفَاؤُهُ، يَا مَنْ عَمَّرَ الْعِبَادَ فَضْلُهُ وَعَطَاؤُهُ، وَوَسِعَ الْبَرِيَّةَ جُودُهُ وَنَعْمَاؤُهُ، هَا أَنَا عَبْدُكَ مُحْتَاجٌ إِلَى مَا عِنْدَكَ، فَقِيرٌ أَنْتَظِرُ جُودَكَ وَرِفْدَكَ، مُذْنِبٌ أَسْأَلُ مِنْكَ الْعَفْوَ وَالْغُفْرَانَ، خَائِفٌ أَطْلُبُ مِنْكَ الصَّفْحَ وَالْأَمَانَ، مُسِيءٌ عَاصٍ فَعَسَى تَوْبَةٌ تَمْحُو ظُلَمَ الْإِسَاءَةِ وَالْعِصْيَانِ، سَائِلٌ بَاسِطٌ يَدَيِ الْفَاقَةِ الْكُلِّيَّةِ يَطْلُبُ مِنْكَ

الْجُودَ وَالْإِحْسَانَ، مَسْجُونٌ مُقَيَّدٌ فَعَسَى يُفَكُّ قَيْدُهُ، وَيُطْلَقُ مِنْ سِجْنِ حِجَابِهِ إِلَى فَسِيحِ حَضَرَاتِ الشُّهُودِ وَالْعِيَانِ، جَائِعٌ عَارٍ فَعَسَى يُطْعَمُ مِنْ شَرَابِ التَّقْرِيبِ وَيُكْسَى مِنْ حُلَلِ الْإِيمَانِ، ظَمْاٰنُ ظَمْاٰنُ ظَمْاٰنُ وَأَيُّ ظَمْاٰنَ يَتَأَجَّجُ فِي أَحْشَائِهِ لَهِيبُ النِّيرَانِ، فَعَسَى تَبْرُدُ عَنْهُ نِيرَانُ الْكَرْبِ، وَيُسْقَى مِنْ شَرَابِ الْحُبِّ، وَيَكْرَعُ مِنْ كَاسَاتِ الْقُرْبِ، وَيَذْهَبُ عَنْهُ الْبُؤْسُ وَالْاٰلاَمُ وَالْأَسْقَامُ وَالْأَحْزَانُ، وَيُنَعَّمُ مِنْ بَعْدِ بُؤْسِهِ وَأَلَمِهِ، وَيُشْفَى مِنْ مَرَضِهِ وَسَقَمِهِ، حَتَّى يَزُولَ مَا بِهِ كَانَ مَا كَانَ، هَا أَنَا عَبْدٌ نَاءٍ غَرِيبٌ، مُصَابٌ قَدْ بَعُدَ عَنِ الْأَهْلِ وَالْأَوْطَانِ، فَعَسَى يَزُولُ عَنْهُ هٰذَا التَّعَبُ وَالشَّقَا، وَيَعُودُ لَهُ الْقُرْبُ وَاللِّقَا، وَيَتَرَاءَى لَهُ سَلْعٌ وَالنُّقَا، وَيَلُوحُ لَهُ الْأَثْلُ وَالْبَانُ، وَيَنَالُهُ اللُّطْفُ وَالْإِحْسَانُ، وَتَحُلُّ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَالرِّضْوَانُ، يَا عَظِيمُ يَا مَنَّانُ يَا كَرِيمُ يَا رَحْمٰنُ، يَا صَاحِبَ الْجُودِ وَالْإِحْسَانِ، وَالرَّحْمَةِ وَالْغُفْرَانِ، يَا اَللّٰهُ يَا رَبُّ يَا اَللّٰهُ يَا رَبُّ يَا اَللّٰهُ يَا رَبِّ، اِرْحَمْ مَنْ ضَاقَتْ عَلَيْهِ الْأَكْوَانُ، وَلَمْ تُؤْنِسْهُ الثَّقَلاَنِ، وَقَدْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى مُوَلَّهاً حَيْرَانَ، وَأَضْحَى غَرِيباً وَلَوْ كَانَ بَيْنَ الْأَهْلِ وَالْأَوْطَانِ، مُنْزَعِجاً لاَ يُؤْوِيهِ مَكَانٌ، قَلِقاً لاَ يُلْهِيهِ عَنْ بَثِّهِ وَحُزْنِهِ تَغَيُّرُ الْأَزْمَانِ، مُسْتَوْحِشاً لاَ يَأْنَسُ قَلْبُهُ بِإِنْسٍ وَلاَ جَانٍّ ۞

رَبِّ هَلْ فِي الْوُجُودِ رَبٌّ سِوَاكَ فَيُدْعَى، أَمْ فِي الْمَمْلَكَةِ إِلٰهٌ غَيْرُكَ فَيُرْجَى، أَمْ هَلْ كَرِيمٌ غَيْرُكَ فَيُطْلَبَ مِنْهُ الْعَطَا، أَمْ هَلْ ثَمَّ جَوَادٌ سِوَاكَ فَيُسْأَلَ مِنْهُ الْفَضْلُ وَالنَّعْمَا، أَمْ هَلْ حَاكِمٌ غَيْرُكَ فَتُرْفَعَ إِلَيْهِ الشَّكْوَى، أَثَمَّ مَنْ يُحَالُ الْعَبْدُ الْفَقِيرُ عَلَيْهِ، أَمْ هَلْ ثَمَّ مَنْ تُبْسَطُ الْأَكُفُّ وَتُرْفَعُ الْحَاجَاتُ إِلَيْهِ، فَلَيْسَ إِلاَّ كَرَمُكَ

وَجُودُكَ، يَا مَنْ لاَ مَلْجَأَ مِنْهُ إِلاَّ إِلَيْهِ، يَا مَنْ يُجِيرُ وَلاَ يُجَارُ عَلَيْهِ، أَهٰهُنَا كَرِيمٌ غَيْرُكَ فَيُرْجَى، أَمْ مَنْ سِوَاكَ جَوَادٌ فَيُسْأَلُ مِنْهُ الْعَطَا ۞ رَبِّ قَدْ جَفَانِي الْحَبِيبُ، وَمَلَّنِيَ الطَّبِيبُ، وَشَمِتَ بِيَ الْعَدُوُّ وَالْقَرِيبُ، وَاشْتَدَّ بِيَ الْكَرْبُ وَالنَّحِيبُ، وَأَنْتَ الْوَدُودُ الْقَرِيبُ، اَلرَّؤُوفُ الْمُجِيبُ ۞

رَبِّ إِلَى مَنْ أَشْكُو حَالَتِي وَأَنْتَ الْعَلِيمُ الْقَادِرُ، أَمْ بِمَنْ أَسْتَنْصِرُ وَأَنْتَ الْوَلِيُّ النَّاصِرُ، أَمْ بِمَنْ أَسْتَغِيثُ وَأَنْتَ الْوَلِيُّ النَّاظِرُ، أَمْ إِلَى مَنْ أَلْتَجِئُ وَأَنْتَ الْكَرِيمُ السَّاتِرُ، أَمْ مَنْ ذَا الَّذِي يَجْبُرُ كَسْرِي وَأَنْتَ لِلْقُلُوبِ جَابِرٌ، أَمْ مَنْ ذَا الَّذِي يَغْفِرُ عَظِيمَ ذَنْبِي وَأَنْتَ الرَّحِيمُ الْغَافِرُ، يَا عَالِماً بِمَا فِي السَّرَائِرِ، يَا مَنْ هُوَ الْمُطَّلِعُ عَلَى مَكْنُونِ الضَّمَائِرِ، يَا مَنْ هُوَ فَوْقَ عِبَادِهِ قَاهِرٌ، يَا مَنْ هُوَ الْأَوَّلُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ وَالْآخِرُ بَعْدَ كُلِّ شَيْءٍ، أَسْأَلُكَ يَا رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، بِقُدْرَتِكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، اِغْفِرْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، حَتَّى لاَ تَسْأَلَنِي عَنْ شَيْءٍ، يَا مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ، يَا مَنْ لاَ يَضُرُّهُ شَيْءٌ، وَلاَ يَنْفَعُهُ شَيْءٌ، وَلاَ يَغْلِبُهُ شَيْءٌ، وَلاَ يَعْزُبُ عَنْهُ شَيْءٌ، وَلاَ يَؤُودُهُ شَيْءٌ، وَلاَ يَسْتَعِينُ بِشَيْءٍ، وَلاَ يَشْغَلُهُ شَيْءٌ عَنْ شَيْءٍ، وَلاَ يُشْبِهُهُ شَيْءٌ، وَلاَ يُعْجِزُهُ شَيْءٌ، يَا مَنْ هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَةِ كُلِّ شَيْءٍ، وَبِيَدِهِ مَقَالِيدُ كُلِّ شَيْءٍ، اِصْرِفْ عَنِّي ضُرَّ كُلِّ شَيْءٍ، وَسَهِّلْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، وَبَارِكْ لِي بِكُلِّ شَيْءٍ، وَلاَ تُحَاسِبْنِي بِكُلِّ شَيْءٍ، وَلاَ تُؤَاخِذْنِي بِكُلِّ شَيْءٍ، وَيَسِّرْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، وَهَبْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، وَأَعْطِنِي خَيْرَ كُلِّ شَيْءٍ، وَاكْفِنِي شَرَّ كُلِّ شَيْءٍ، يَا أَوَّلَ كُلِّ شَيْءٍ، وَيَا آخِرَ كُلِّ شَيْءٍ، وَيَا ظَاهِرَ كُلِّ شَيْءٍ، وَيَا بَاطِنَ كُلِّ شَيْءٍ، وَفَوْقَ كُلِّ

شَيْءٍ، وَمُحْصِيَ كُلِّ شَيْءٍ، وَمُبْدِئَ كُلِّ شَيْءٍ، وَمُعِيدَ كُلِّ شَيْءٍ، وَعَلِيمٌ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَمُحِيطٌ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَبَصِيرٌ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَشَهِيدٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، وَرَقِيبٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، وَلَطِيفٌ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَخَبِيرٌ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَوَارِثَ كُلِّ شَيْءٍ، وَقَائِمٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، يَا مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ، اِغْفِرْ لِي كُلَّ شَيْءٍ ﴿إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ ۞

اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ اٰمِنٌ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَكُلُّ شَيْءٍ خَائِفٌ مِنْكَ، فَبِأَمْنِكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَخَوْفِ كُلِّ شَيْءٍ مِنْكَ، اِغْفِرْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، حَتَّى لاَ تَسْأَلَنِي عَنْ شَيْءٍ، يَا مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ اَللّٰهُمَّ يَا رَجَاءَ الْمُؤْمِنِينَ لاَ تُخَيِّبْ رَجَاءَنَا، وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ أَغِثْنَا، وَيَا عَوْنَ الْمُؤْمِنِينَ أَعِنَّا، وَيَا حَبِيبَ التَّوَّابِينَ تُبْ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِكَ الْمُسْلِمِينَ أَجْمَعِينَ، بِجَاهِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ الْمُصْطَفَى الْأَمِينِ، حَبِيبِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اٰمِينَ اللّٰهُمَّ اٰمِينَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ ۞

﴿إِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيماً﴾ اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ ۞ ﴿سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۞ وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۞ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ۞

Allah'ım! Nurunla bizi dosdoğru yola hidayet eyle ve yüce huzurunda hep sadâkatle kullukta bulunma payesini bize de lutfet! Lutfet ki Allah'ım, dillerimiz sürekli Sen'in zikrinle meşgul, bede-

nimiz bütün uzuvlarıyla Sen'in emrine itaat içinde, kalblerimiz de yalnız Sen'in marifetinle dopdolu olsun. Ruhlarımızı müşâhedenle kanatlandır; kalb, sır gibi latîfelerimizi de yakınlığınla taçlandır. Sen her şeye kâdirsin. Sen'den, dünyanın gelip geçici bir kısım cazibedar güzelliklerine karşı zühdümüzü ve nezdindeki derecelerimizi artırmanı diliyoruz.

Ey kalblerin ancak yakınlığıyla sükûna erdiği.. hayatın sadece lütf u ihsanıyla başladığı ve devam ettiği.. ünsüyle ve dergâhının kapısını hep açık tutmakla, salih ve mukarreb kimselerin gönüllerine ferahlık salan.. ölümü ve hayatı yaratan.. dilediklerini saîd kılıp yakınlaştıran, dilediklerini de şakî eyleyip uzaklaştıran.. kalbî istidadını kaybetmişleri dalâlet çukurlarına atan ve temiz gönülleri sırat-ı müstakîme ulaştıran.. fakirliğe maruz bırakan ya da zenginlikle serfiraz kılan.. kullarını imtihan eden.. dilerse affeden.. her şeyi takdir buyuran ve irade ettiklerini kazasıyla varlık sahasına çıkaran Yüceler Yücesi Allah'ımız! Biz katiyen inanıyoruz ki, olup biten her şey Sen'in ezelde takdir buyurduğun büyük planın birer parçası olarak meydana gelmektedir.

Rabbim! Sen'in kapından başka hangi kapıya yönelebilir, Sen'den başka kime teveccüh edebilirim!? Ululuk ve azamet tahtının yegâne sultanı Sen'sin; güç ve kuvvet de yalnız Sana aittir. Yüce Rabbim! Maksûd-u Hakikî Sen iken, başka kimi maksat ittihaz edebilirim ben!? Yegâne ma'bûd Sen iken, başka kime ubûdiyette bulunabilir kapının kulu bu benden!? Benim ihtiyaçlarımı Sen'den başka kim karşılayabilir, bütün hazineler Sen'in tasarrufun altındayken!?

Ey kullarının Kendisine tevekkül ettiği.. korkanların dergâhına sığındığı.. darda kalmışların ümitlerini ihsanlarına bağladığı.. ızdırar içerisinde kıvranan bîçarelerin güç ve kuvvetine, rahmetinin enginliğine sığındığı.. fazl u keremine ellerin açıldığı ve dileyenlerin kapısına yöneldiği Ulu Mevlâm! Hiçbir surette ve hiçbir sebeple

Sana karşı şekvada bulunma hakkım yoktur; ben de salih kulların gibi rahmetini ümid ediyor ve inayetini diliyorum; beni tevekkül gibi yüce bir hasletin özüne ulaşmış bahtiyarlardan eyle! Ey kullarına en yakın olan, onları işiten ve isteklerine icabet eden Rab! Bu nâçar kulunun dileklerine de cevap ver; onun endişe ve korkularını da gider ve umduklarında haybet ve hüsrana uğratma!..

Yüce Allah'ım! Bizler yürüyeceğimiz yolu tam olarak bulamamış bir kısım şaşkınlarız; yolların en müstakîmine Sen bizi hidayet et! Fakirliğimize, zayıflığımıza ve aczimize derman ol; günahlarımızı yarlığa, ey Nur, ey Hâdî, ey Ganiyy, ey Kaviyy, ey Gafûr u Rahîm! Allah'ım, nezdinden göndereceğin bir ruhla bizi te'yîd ve takviye ve katındaki ilm-i ledünden bize de ta'lim buyur.. razı ve hoşnut olduğun yüce dinimiz üzerine ayaklarımızı sabitle ve bizi, haklarında ebedî saadet takdir ettiğin, hoşnutluğunla sevindireceğin, cemâlinle gözlerini aydınlığa kavuşturacağın bahtiyar kullarından eyle!

Allah'ım! Şu muvakkat dünya hayatında sadece Sana kullukta bulunmak ve masiyetlerden hep kaç(ın)mak istiyorum. Bu dileklerimi gerçekleştirmeyi benim için kolay kıl; neticede de beni Cennet'ine al, cemâlini müşahede ile mesrûr et ve ikâbına, gazabına uğramaktan sıyanet buyur! Allah'ım! Ömrümüzü hep tâat eksenli sürdürme, ölmeden evvel de tevbe kurnalarında küçük-büyük bütün günahlarımızdan arınıp öylece huzuruna gelme hususunda bizden yardımını esirgeme! Sorgu esnasında yalpalamaktan ve kaybetmekten koru ve bizi kitabını sağından alanlardan eyle.. mahşer gününün korku ve endişelerinden emin kıl.. sırat-ı müstakîminden ayırma.. rahmetinle, kereminle bizi naîm Cennetlerine al.. affınla, hilminle muamelede bulun; bulun ki dokunamasın bize o azab-ı elîm, ey Berr u Rahîm ve ey Halîm ü Kerîm!

Yâ Ekreme'l-ekremîn! Bizim herhangi bir faydayı celbedecek ya da bir zararı def'edecek güç ve kuvvetimiz yoktur. Bizler hiç-

bir şeye sahip olmayan bir kısım fakirler, hiçbir şeye güç yetiremeyen bir kısım zayıflarız. Hayır bütünüyle Sen'in elindedir ve her iş encâmı itibarıyla Sana avdet edecektir. Allah'ım! Bizi emir buyurduğun hususları gerçekleştirmeye muvaffak kıl.. mükellef tuttuğun vazifelerimizi yerine getirebilmemiz için yardımcı ol.. fazl u rahmetinle bizi başka her şeyden müstağnî tut.. inâyât ü kereminle kırıklarımızı, döküklerimizi onar ve bize yüce nezdinden mâ fâtımızı (fevtettiğimiz şeyleri) telâfi imkanları sun!

Allah'ım, merhameti sonsuz Allah'ım! Bizim idrak ufkumuzun kuşatamadığı ya da istemeyi bile bilemediğimiz, hayır olarak kullarından herhangi birisine vaad ya da ihsan ettiğin ne kadar güzellik varsa onların hepsini rahmetinden biz de diliyoruz. Allah'ım! Zayıflığımı, çaresizliğimi, insanlar arasındaki önemsizliğimi, değersizliğimi Sana şikayet ediyorum. Sen Erhamürrâhimînsin; bütün çaresizlerin Rabbi de, bu çaresiz kulunun Rabbi de Sen'sin; beni, kötülük yapacak, düşmanlıkta bulunacak kimselerin insafsızlığına terketmezsin. Ah, keşke bu mücrim kuluna karşı gazabın olmadığını bir bilebilseydim; işte o zaman başka hiçbir şeyi önemsemezdim. Affına layık değilim ama onu da dört gözle beklerim. Gazabının gelip beni bulmasından, hiddetine maruz kalmaktan, bütün karanlıkları ışığa kavuşturan ve dünya ve ahiret umûrunun salâhına vesile olan nuruna sığınıyorum. Benim hâlimi ıslah edecek güç ve kuvvet de yalnız Sen'dedir Rabbim. Sana sonsuz hamdediyor ve hoşnutluğunu diliyorum.

Ey emellerimi lütf u keremine ve ihsanlarının güzelliğine bağladığım.. gizli-açık her hâlimi gören ve âkıbetimin nasıl olacağını bilen Yüce Rabbim! İnişli-çıkışlı hâllerimi ve dilimin hâcâtıma tercüman olamayışını da yine Sana şikayet ediyorum. Yegâne mâlikim Sen, yaptığım her işi neticeye erdirecek olan Rabbim de Sen'sin. Hiçbir hâlim Sana gizli kalmaz. Ne kadar gamım, kederim varsa hepsini görür, işitir ve bilirsin.

Rabbim! Dûçar kaldığım musibetler büyüdü de büyüdü.. tasalarımın hadd ü hesabı yok.. gençliğim çoktan elden gitti.. duygu ve düşüncelerim duruluğunu kaybetti.. topyekün kederler üzerime çullandı. Bir mükafaata mı mazhar olacağım yoksa bir mücazaata mı maruz kalacağım, onu da kestiremiyorum, ey dönüşümün Kendisine olacağı, içimden geçenleri de, dışıma aksedenleri de, arzularımı da, sonumun nasıl olacağını da bilen Rabbim!

Allah'ım! Aciz ve zayıf düştüm.. çaresiz kaldım.. fikrim herc ü merce uğradı.. durumum iyice zora girdi.. hâlim kötüleştikçe kötüleşti.. hayalleriyle yaşadığım güzelliklerin gerçekleşme ihtimali iyice düştü.. hasretim büyüdükçe büyüdü.. âh u enînlerim semalara ulaştı.. sırlarım âşikâr oldu.. gözyaşlarım sel olup aktı...

Allah'ım, Sen benim yegâne melceimsin. Huzuruna gelebilmek için en büyük vesilem de yine Sen'sin, Sen'in rahmetindir; açığımı ve gizlimi bilen sadece Sen olduğun için acılarımı, ızdıraplarımı Sana arzediyor, başımda dönüp duran felaketleri def'etmeni diliyorum. Ulu Allah'ım, Sen'in kapın bir ihtiyacı ve bir talebi olanlara her zaman açıktır ve Sen'in fazlın muhtaç olanlara mutlaka ulaşır. Arz-ı hâl edilebilecek ve bir talepte bulunulabilecek en son mercî yalnız Sen'sin. Ey duyan, gören, olup biten her şeyi manzar-ı âlâdan temâşâ eden, arzın ve semanın, esmâ-i hüsnânın sahibi, isimleri kâinatın devam ve bekasının vesilesi Yüce Rabbim! Sen'den, akan gözyaşıma, bitkin ve bîtap düşen bedenime, dermansız hâlime, sönüp gitmeye yüz tutmuş gençliğime merhamet etmeni diliyorum.

Yâ Rab! Bu nâçar kulunun önündeki yollar daraldıkça daraldı.. bütün kapılar birer birer yüzüne kapandı.. neticeye götüren yola girmesi de iyice zorlaştı.. üzüntüsü, tasası arttıkça arttı.. ömrü tükenmeye yüz tuttu da, hâlâ huzura, rahata ve gönül duruluğuna giden kapılardan hiçbiri açılmadı.. günler geldi geçti de nefis gafletten sıyrılamadı ve aşağılık işlerden bir türlü elini ete-

ğini çekmedi. Ey Kendisine el açıldığında cevap veren, dilediği hususu anında gerçekleştirmeye muktedir olan, azametli, kerîm ve lütufkâr Rabbim! Benim içine düştüğüm musîbetleri de ancak Sen berteraf edebilirsin. Recâ hislerimi tamamıyla Sen'in inayetine, rahmetine, şefkatine bağladım; ne olur, bu bendeni haybet ve inkisara uğratma!

Ey benim Yüce Rabbim! Ne olur, dualarıma perde koyma, dileklerimi geri çevirme ve beni hicranımla, bir hiç hükmünde olan havl ve kuvvet(sizliğ)imle başbaşa bırakma! Acziyetime, ihtiyacıma merhamet et! Sadrım daraldı, fikrim teşvişe uğradı; ne yapacağımı, nasıl davranacağımı şaşırmış bir hâlim var. Gizlimi de açığımı da bilen Sen, fayda temin edecek, zararı def'edecek Sen, yüce nezdinden sürpriz bir fereç ve mahreç gönderecek Sen, bütün zorlukları kolay hâle getirecek de yine Sen'sin! Rabbim! Rahatsızlığı arttıkça artan, şifa bulması zorlaştıkça zorlaşan, dertleri çoğaldıkça çoğalan, devaları iyice azalan, başındaki musibetler bütün bütün kabaran, onlardan kurtuluş çareleri hiç denilecek kadar zayıflayan bu bîçareye merhamet et, inayet elini uzat! Ey teveccühleriyle mahzun kullarının kalblerini imar buyuran, cömertliği ve nimetleriyle bütün mevcûdatı kuşatan Merhametliler Merhametlisi! Çaresiz kalanların melcei, ümidi, yardım edeni ve şifa vereni yalnız Sen'sin. Ben de Sen'in kulunum.. ben de Sen'in nezdindekilere muhtacım. Fakirim; sehavetine itimat ediyor, akıp akıp gelecek lütuflarını gözlüyorum. Günahkârım; günahlarımı silip süpürdüğün, beni de affınla sarıp sarmaladığın müjdesini bekliyorum. Çok korkuyorum; müsamaha ve emn ü eman diliyorum. İsyankârım; ettiğim tevbelerin, kötülük ve isyan kokan hatalarımı toz-duman edeceği ümidini taşıyorum. Kapında fakir ve aciz bir dilenciyim; ihsanlarının gelip beni de sürûra garkedeceği recâsıyla yaşıyorum. Sayısız kayıtların mahpusu oldum; kulluğuma mâni olan o bağların süratle çözüleceği ve müşahede ufkuyla sevindiri-

leceğim ümidini besliyorum. Aç ve üryan bir vaziyette, dergâhının önünde beklemekteyim; kurb (yakınlık) kevserlerine kanacağım, iman libasıyla donatılacağım intizarı içindeyim. Susuzluktan dilim damağım kurudu, ciğerlerim kavruldu; elemli ateşlerimin ferahlatan bir serinliğe inkılâb edeceği, muhabbet oluklarından kana kana içeceğim, kurb kâselerinden yudumlar alacağım, sıkıntılarımın, elemlerimin, rahatsızlıklarımın ve hüzünlerimin bir bir dağılıp gideceği ve sürpriz sevinçlere dönüşeceği, bütün hastalıklarımdan şifa bulacağım anları gözlüyorum. İniltiler içinde huzuruna gelmiş garip bir yolcuyum. Vatanından, tanıdıklarından cüdâ düşmüş bir zavallıyım; dilerim ki bu gurbet, bu şekâvet ve bu talî'sizlik daha fazla sürüp gitmesin, gitmesin de bir an evvel gurbetim sıla olsun.. ruhum ve bedenim, ağaçların altında ılgıt ılgıt esen meltem rüzgarlarının serinliğiyle huzura doysun.. gönlüm lütf u ihsanla dolsun.. kalbim rahmet ve rıdvan esintileriyle ferahlık bulsun, ya Azîm ü ya Mennân, ya Kerîm ü ya Rahman, ya Sâhibe'l-cûdi ve-'l-ihsan ve'rrahmeti ve'l-gufran, ya Allah, ya Rab, ya Allah, ya Rab, ya Allah, ya Rab! Kevn ü mekânın artık dar geldiği, varlığın bütünüyle kendisinden uzak durup bir türlü ünsiyete yanaşmadığı, gece-gündüz şaşkın şaşkın, hafakanlar içinde sağda-solda dönüp dolaşan, sılada bile gurbet yaşayan, hiçbir yere sığmayan, zaman geçse de dertleri, tasaları azalmayan, bir kısım vahşîler gibi mahlukatla bir türlü ünsiyet edemeyen bu kuluna merhamet et!

Rabbim, Yüce Rabbim! Sen'den başka bir rab var mı ki, ona yalvarayım.. başka bir ilah mı var ki, ümitlerimi onun vereceklerine bağlayayım.. Sen'den gayrı bir kerem sahibi mi var ki, ondan atâ ve ihsan talebinde bulunayım.. cömertliğiyle maruf başka birisi mi var ki, onun fazlına bel bağlayayım.. Sen'den gayrı bir hâkim-i mutlak, el açılan, ihtiyaç arzedilen bir başkası mı var ki, şikayetlerimi ona ileteyim ya da işlerimi ona havale edeyim!? Hayır ya Rabbi, hayır, Sen'den gayrı kerem ve cömertlik sahibi yoktur.

Ey gazabından rahmetine sığındığımız, kullarını koruyup kollayan fakat Kendisi asla bir himayeye ihtiyaç duymayan Rabbim! Sen'den başka keremi ve ihsanı bol kerîm bir Rab var mı ki gidip ona el açayım!?

Allah'ım! Dost bildiklerim bana hep cefa ettiler.. tabîp zannettiklerim canımdan usandırdılar.. yakın-uzak herkes hep şamataya aldılar; dertlerim de büyüdükçe büyüdü. Vedûd ü Karîb, Raûf u Mücîb bir tek Sen'sin; ne olur, merhametini esirgeme ve gidecek başka kapısı olmayan bu kulunun yalvarışlarına da icabet buyur!

Rahmeti, şefkati, re'feti ve merhameti, zayıfların ve güçsüzlerin sığınağı olan Yüceler Yücesi Rab! Her şeyi bilen ve dilediği her şeyi gerçekleştirmeye muktedir olan yalnız Sen iken, kime gidip hâlimi arz edebilirim ben!? Her hâlimi görüp bilen, dostluğunu esirgemeyen ve her zaman yardım eden Sen olduğun hâlde, başka kimden yardım dilenebilirim!? Kerem, Sen'in şanın iken başka hangi kapıya iltica edebilirim!? Benim yaralarımı Sen'den başka kim tedavi edebilir, kırıklarımı kim sarabilir; dağlar cesametindeki günahlarımı kim affedebilir!?

Ey bütün sırlara nigehbân ve sadırlarda saklanan her şeye muttali olan.. gücü, kuvveti elinde bulunduran ve varlığa hükmeden.. her şeyin evveli ve her şeyin âhiri olan Rabbim! Sen'den, beni sorgusuz, sualsiz, meccanen affetmeni diliyorum.

Ey her şeyin dizginlerini elinde tutan.. hiçbir şeyin Kendisine zarar ve fayda veremediği, galebe edemediği.. hiçbir şeyin ilminden ve nazarından kaçamadığı, Kendisine ağır gelmediği.. hiçbir yardıma ihtiyacı olmayan.. hiçbir şeyin meşgul edemediği.. aciz bırakamadığı.. Kendisine benzemediği.. her şeyin yegâne mâliki olan ve anahtarlarını elinde bulunduran Yüce Rabbim! Üzerimde dönüp dolaşan bütün zararları ve bütün belâları uzaklaştır.. işlerimi kolaylaştır ve bereketlendir.. beni altından kalkamayacağım şekilde muhasebe ve muâhazeye tâbî tutma.. mevhibelerini sağa-

nak sağanak başımdan aşağıya yağdır.. her şeyin hayırlısını nasip et ve bütün muzır ve şerîr şeylerden sıyanet buyur!

Ey her şeyin evveli, âhiri, zâhiri, bâtını olan.. her şeye hükmeden.. her şeyi sayıp ortaya döken.. başta yaratan, ölümden sonra tekrar hayat veren.. bilen.. kuşatan.. müşahede eden.. kim ne işlerse hepsini kaydeden.. küçük-büyük yapılan her şeyi gören, her şeyden haberdar olan.. Kayyûm ismiyle varlığı ayakta tutan.. görünür âlemin verasında, verâların da verasında tasarruf sahibi bir zat olan Yüce Rabbim! Sen her şeye kâdirsin, ne olur, benden bilerek ya da bilmeyerek sâdır olmuş ne kadar hata, günah ve isyan varsa onları da mağfiret buyur!.

Allah'ım, Ulu Allah'ım! Zerrelerden seyyarelere kadar bütün varlık, Sen'in mehâbet ve mehâfetin karşısında hep iki büklümdür. Sen ise bütün korkulardan münezzeh ve müberrâsın. Sen'den bir daha sorgu-suale maruz kalmayacağım şekilde beni affetmeni istirham ediyorum, ey kat kat perdeler ötesinden, verâların verâsından bütün varlığı evirip çeviren Allah'ım! Ey inanan kulların recâ kaynağı, ümit ettiğim hususlarda beni hayal kırıklığına uğratma! Ey rahmet dileyenlere merhamet tecellîlerinde bulunan, bana da rahmetinle muamele eyle! Ey inanmış gönülleri inayetiyle koruyup kollayan, yardımınla beni de te'yîd buyur! Ey tevbe edip yeni bir teveccühle dergâhına yönelenleri muhabbet tecellileriyle karşılayan Rab, kâinatın medar-ı iftiharı, Sen'in habîbin Muhammedü'l-Emîn hürmetine, benim ve topyekün Müslümanların tevbelerimizi kabul et! Amin, Amin ya Rabbe'l-âlemîn!

Sen'in Kitab-ı Mübîn'indeki, "Ey müminler! Nebîler Serveri Hazreti Ahmed ü Mahmûd u Muhammed Mustafa'ya çok salât ve selam edin!" emrine ittibâen, o İnsanlığın Efendisi'ni, âlini ve bütün ashabını salât ü selamlarla anıyor, el açışlarımızın, yakarışlarımızın en güzel ve en hayırlı şekilde cevaplanacağını ümit ediyoruz! Sen bir kısım saygısızların yakıştırmalarından doğu-batı

arasındaki mesafelerden kat kat daha uzaksın. İnsanlığı aydınlatmak için her zaman değişik elçiler gönderen, âlemlerin Rabbi Yüce Allah'ımız! İntizarıyla yaşadığımız güzelliklerin bir an önce gerçekleşmesi hususunda bizi inkisara uğratma, ne olur!

Abdülkâdir-i Geylânî Hazretlerinin Hizbü'n-Nasr İsimli Duası

اَللّٰهُمَّ يَا مَنْ لاَ تَرَاهُ الْعُيُونُ، وَلاَ تُخَالِطُهُ الظُّنُونُ، وَلاَ يَصِفُهُ الْوَاصِفُونَ، وَلاَ يَخَافُ الدَّوَائِرَ، وَلاَ تُفْنِيهِ الْعَوَاقِبُ، يَعْلَمُ مَثَاقِيلَ الْجِبَالِ، وَمَكَايِيلَ الْبِحَارِ، وَعَدَدَ قَطْرِ الْأَمْطَارِ، وَعَدَدَ وَرَقِ الْأَشْجَارِ، وَعَدَدَ مَا أَظْلَمَ عَلَيْهِ اللَّيْلُ وَأَشْرَقَ عَلَيْهِ النَّهَارُ، وَلاَ تُوَارِي مِنْهُ سَمَاءٌ مِنْ سَمَاءٍ وَلاَ أَرْضٌ مِنْ أَرْضٍ وَلاَ جِبَالٌ إِلاَّ يَعْلَمُ مَا فِي وَعْرِهَا وَلاَ بِحَارٌ إِلاَّ يَعْلَمُ مَا فِي قَعْرِهَا، وَفِي اسْتِكَانَةِ عَظَمَتِهِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ ۞ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عَمَلِي خَوَاتِمَهُ وَخَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ أَلْقَاكَ فِيهِ ﴿إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ ۞ اَللّٰهُمَّ مَنْ عَادَانِي فَعَادِهِ، وَمَنْ كَادَنِي فَكِدْهُ، وَمَنْ بَغَى عَلَيَّ بِمَهْلَكَةٍ فَأَهْلِكْهُ، وَمَنْ نَصَبَ لِي فَخّاً فَخُذْهُ، وَاطْفِ عَنِّي نَارَ مَنْ شَبَّ نَارَهُ عَلَيَّ، وَاكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ، وَصَدِّقْ رَجَائِي بِالتَّحْقِيقِ، يَا شَفِيقُ يَا رَفِيقُ، فَرِّجْ عَنِّي كُلَّ ضِيقٍ، وَلاَ تُحَمِّلْنِي مَا لاَ أُطِيقُ، إِنَّكَ أَنْتَ الْمَلِكُ الْحَقِيقُ، يَا مُشْرِقَ الْبُرْهَانِ، يَا مَنْ لاَ يَخْلُو مِنْهُ مَكَانٌ، اُحْرُسْنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي لاَ تَنَامُ، وَاكْنُفْنِي بِكَنَفِكَ وَرُكْنِكَ الَّذِي لاَ يُرَامُ، إِنَّهُ قَدْ تَيَقَّنَ قَلْبِي أَنَّكَ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ أَنْتَ وَأَنِّي لاَ أَهْلِكُ وَأَنْتَ مَعِي، يَا رَحْمٰنُ فَارْحَمْنِي بِقُدْرَتِكَ عَلَيَّ، يَا عَظِيماً يُرْجَى لِكُلِّ عَظِيمٍ، يَا عَلِيمُ يَا حَلِيمُ، وَأَنْتَ بِحَالِي عَلِيمٌ، وَعَلَى خَلاَصِي قَدِيرٌ، وَهُوَ عَلَيْكَ

يَسِيرٌ، فَامْنُنْ عَلَيَّ بِقَضَائِهِ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ، وَيَا أَجْوَدَ الْأَجْوَدِينَ، وَيَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ، وَيَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞ اَللّٰهُمَّ لاَ تَجْعَلْ لِعَيْشِي كَدّاً وَلاَ لِدُعَائِي رَدّاً بِغَيْرِ رِضَاكَ فَإِنِّي لاَ أَقُولُ ضِدّاً وَلاَ شَرِيكاً وَلاَ نِدّاً ﴿إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ۞

وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ وَسَلَّمَ تَسْلِيماً كَثِيراً إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، آمِينَ ۞

Ey gözlerin göremediği.. zihinlerin, zan ve bakışların kuşatamadığı.. hiç kimsenin hakkıyla vasfedemediği.. Kendisi için korku, endişe, zevâl gibi fanilere ait hususiyetlerin asla sözkonusu olamayacağı.. dağların ağırlığını, denizlerin hacmini, yağmur damlalarının, ağaçlardaki yaprakların, üzerine güneşin doğduğu, gecenin örtüsüyle bürüdüğü her şeyin sayısını ve miktarını bilen.. hiçbir semanın semayı, hiçbir arzın arzı, hiçbir denizin dibindekini ve hiçbir dağın içerisindeki Kendinden gizleyemediği, arzın ve semaların, azameti karşısında boyun büküp iki büklüm olduğu Yüce Allah'ım!

Her şeye gücü yeten Kudreti Sonsuz sadece Sen'sin. Sen'den en hayırlı amellerimi ömrümün sonunda işlediğim ameller, en hayırlı günlerimi de yine âhir ömrümdeki günler eylemeni diliyorum!

Allah'ım! Bana (ve bütün inananlara, inancımızdan dolayı) düşmanlık besleyenlere, kötülük düşünenlere fırsat verme.. komplolar kuranlara, ortadan kaldırma planları yapanlara, türlü türlü tuzaklar hazırlayanlara.. aleyhimizde ocaklar tutuşturanlara.. haksızlık yapıp zulmedenlere hadlerini bildir! Dünyada ve ukbada bizim için tasa ve elem sebebi olan kötülüklerin hepsini berteraf et! Ümit ettiğimiz hususları hakikate çevir! Ey şefkati

bütün kÂinatı çepeçevre sarmış Şefîk ve ey sevdiklerine her zaman dostluğuyla muamelede bulunan Refîk! Her türlü sıkıntıdan bizleri halâs eyle ve altından kalkamayacağımız, üstesinden gelemeyeceğimiz zorluklarla bizi imtihan etme!.

Yüce Allah'ım! Bütün mülk yalnız Sen'in sevk ü idaren altındadır. Varlığının çeşit çeşit delillerini kÂinatın bağrına saçan da yine Sen'sin. Sen'in hâzır ve nâzır olmadığın hiçbir mek3An düşünülemez. Beni, bizi, hepimizi, bütün kardeşlerimizi mütemadî himayen altında tut ve asla dokunulamayacak, ulaşılamayacak ve zarar verilemeyecek muhafaza seralarına al!

Rabbim! Aksine ihtimal verilemeyecek bir katiyette inanıyorum ki, Sen'den başka hiçbir ilah yoktur ve Sen maiyyetinle görüp gözettiğin sürece ben asla helak olmam. Ey Rahman, rahmetinle, şefkatinle bu kulunun dertlerine ol derman! Ey altından kalkılamayacak işler için ümitlerin hep merhamet ve inayetine bağlandığı azamet tahtının yegâne Sultanı! Ey Alîm, ey Halîm! Hâl-i pürmelâlime nigehbân olan Sen, içine düştüğüm elîm vaziyetlerden beni çekip kurtaracak Sen, bunları ve daha fazlasını yapmak Kendisi için çok kolay olan da yine Sen'sin! Sen'den işte o kolay olanı lütfen ve keremen gerçekleştirmeni diliyorum, ey bütün keremler, kereminin gölgesi olan Kerem Sultanı, ey Cömertlerin Cömerdi! Rabbim, Sen hesabını pek hızlı görürsün; erhamürrâhimîn olan âlemlerin Rabbi de yalnız Sen'sin! Ne olur Allah'ım, bana maîşetimde darlık ve sıkıntı yaşatma; neticesinin hayır olacağını umduğum dualarımı da reddetme! Sen her şeye kâdirsin ve, "Lâ havle ve lâ kuvvete illa billah" hazinelerinin de yegâne sahibi bir Aliyyü'l-Azîm'sin!

Allah'ım! Kıyamet'e kadar Efendimiz Hazreti Muhammed'e, âline ve ashabına bol salât ü selam eyle ve o Nebîler Sultanı hürmetine bizim yakarışlarımızı kabul buyur! Amin!..

MUHYİDDÎN İBNÜ'L-ARABÎ HAZRETLERİNİN BİR DUASI

Burada el-Kulûbu'd-Dâria isimli kıymetli evrâd ü ezkâr mecmuasından seçtiğimiz dualar içinden, Füsûsu'l-Hikem ve Fütuhât-ı Mekkiyye gibi şâheserlerin sahibi, meşâhîrden İbnü'l-Arabî Hazretlerinin bir duasına yer vermek istiyoruz.

İbnü'l-Arabî (kaddesellahu sirrahû), bilindiği üzere, tasavvuf ve İslâm düşünce tarihinde büyük tesirleri bulunan sûfî bir müellif olup tam ismi Muhyiddîn Muhammed b. Alî b. Muhammed el-Arabî et-Tâî el-Hâtimî'dir. 1165 (H.560) tarihinde Endülüs'te doğan İbnü'l-Arabî (kuddise sirruhû), pek çok İslâm büyüğü gibi memleket memleket seyahatlara çıkmış, Fas, Tunus, Mekke, Medîne, Bağdat, Musul, Halep, Mısır, Urfa, Diyarbakır, Sivas, Malatya, Konya gibi beldelerde bulunmuş ve çok bereketli hayatı, Şam'da 1240 (H. 638) tarihinde hitama erdi.

Önce kendisinin daha sonra da iki oğlunun defnedildiği kabristan zamanla bakımsızlıktan dolayı unutulmaya yüz tutmuş, Yavuz Sultan Selim Han Hazretleri, Mısır seferi dönüşünde uğradığı Şam'da ilk iş olarak onun kabrinin yerini tespit ettirerek üzerine bir türbe, yanına da bir cami ve bir tekke yaptırmıştır. İkinci Abdülhamid tarafından bir kez daha gözden geçirilen türbe bugün inananlar tarafından ziyaret edilmektedir. Şa'rânî'nin naklettiği meşhur bir rivayete göre İbnü'l-Arabî (kaddesellahu sirrahû), kabrinin harap olacağını ve Yavuz Sultan Selim tarafından ihya edileceğini, "Sin (Selîm), Şîn'e (Şam) girince Muhyid-

dîn'in kabri ortaya çıkar" şeklindeki rumuzlu ifadesiyle önceden bildirmiştir.

İbnü'l-Arabî Hazretleri tam sekiz asır boyunca İslâm medeniyetinin önemli merkezlerinden biri olan, eğitimden dil ve edebiyata, nesirden şiire, tefsir, kıraat, fıkıh, tasavvuf gibi İslâmî ilimlerden felsefe ve mantığa, tarih ve coğrafyadan mûsikîye, astronomi ve matematikten zooloji ve botaniğe, tıp ve kimyadan daha başka pek çok alanlara kadar hem kendi dünyamıza hem de bütün cihana, muazzam denilebilecek ölçüde katkılarda bulunmuş bizim yitik Endülüsümüz'ün, insanlığa emsali pek az gösterilebilecek kadar değerler üstü bir armağanıdır.

İbn'ül-Arabî'nin düşüncelerini bir çizgi olarak benimseyen sevenleri onun tasavvufta otorite oluşunu kendisine 'Şeyhü'l-Ekber', dinî ilimlerde müceddid oluşunu da 'Muhyiddîn' lakaplarını vererek ifade etmişlerdir.

Ehl-i sünnet uleması, Muhyiddîn İbn'ül-Arabî Hazretlerini daima, İmam Gazzalî, İmam Rabbanî, Mevlânâ Hâlid, Şâh-ı Geylânî, İmam Nakşibend, Ebû Hasen eş-Şâzili, Cüneyd-i Bağdâdî, İbn-i Beşîş (İbn-i Meşîş diyenler de var) gibi Allah Resûlü'nün ışığıyla insanlığı tenvîr eden nûrânî yıldızlar arasında saymışlardır.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri diğer evliyaullah için kullandığı medh ü sena ifadelerini İbnü'l-Arabî Hazretleri söz konusu olduğunda da kullanmış ve onu da asfiyâ, sıddıkîn ve muhakkikîn içinde zikretmiştir. Üstad, Nurların bir yerinde onun için **'ulûm-ü İslâmiyenin mucizesi'** tabirini kullanır. Bir başka yerde de, 'Muhyiddîn İbnü'l-Arabî gibi hârika zatlar...' der.

Onun hayatıyla alâkalı teferruatları ansiklopedilere, sayılamayacak kadar menkıbelerini de ilgili eserlere havale edip, burada Muhterem Fethullah Gülen Hocaefendi'nin, İbnü'l-Arabî Hazretlerinin dile getirdiği bazı hususlarla alâkalı kavl-i fasl mahiyetindeki bir düşüncesini nakledip duamıza geçmek istiyoruz:

"*Muhyiddin İbnü'l-Arabî gibi hakikâtbin bir göz, eğer bir şey gördüğünü söylüyorsa bu doğrudur, muhakkaktır. Bizlerin hilâf-ı vâki beyanda bulunması ihtimal dâhilinde olsa bile, Allah'a bu denli merbut bulunan ruh insanları için bunu düşünmek mümkün değildir. Evet, bizim gibi zayıf ve hakikata pamuk ipliğiyle bağlı kimselerden ara-sıra hilâf-ı vâkî beyanlar sudûr edebilir. Fakat, Muhyiddin İbnü'l-Arabî gibi daima Rabbin azametini, mehabetini üstünde hisseden ve her zaman kesret Cehennemlerinin dehşetini ruhunda duyan, vahdet Cennetlerinin büyüleyici güzellikleri karşısında mest-ü mahmûr dolaşan birisinin, Hak'tan, hakikattan ayrılıp hilâf-ı vâkî beyanlarda bulunması, muhaldir. Binaenaleyh, ne demişlerse doğrudur. Ancak, söyledikleri sözler içinde, Kur'ân ve Hadis'in müteşabihatı olduğu gibi, yani, bizler tarafından asıl maksadının anlaşılması imkânsız veya çok zor bir kısım beyanlar bulunduğu gibi, mânâsını hiç anlayamadığımız ifadeler de bulunmaktadır.*"

el-Kulûbu'd-Dâria'da Muhyiddîn İbnü'l-Arabî Hazretlerinin haftalık virdi yani bu büyük zâtın Pazar, Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma ve Cumartesi günleri okuduğu duaları (el-evrâdü'l-üsbûıyye) yer almaktadır. Bizim burada metnini verip tercüme etmeye çalışacağımız dua bu virdlerin sonunda yer alan **'ihtitâmü'l-hizb'** yani o dualardan meydana gelen hizbin hâtimesidir. Mecmuada bu duadan sonra da yine İbnü'l-Arabî'nin (kuddise sirruhû) haftanın gecelerinde okuduğu virdleri (evrâdü'l-leyâli-'l-üsbûiyye) yer almaktadır.

Duamız şöyle:

اَللّٰهُمَّ يَا مَالِكَ الرِّقَابِ، وَيَا مُفَتِّحَ الْأَبْوَابِ، وَيَا مُسَبِّبَ الْأَسْبَابِ، هَيِّءْ لَنَا سَبَباً لاَ نَسْتَطِيعُ لَهُ طَلَباً ۞ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا مَشْغُولِينَ بِأَمْرِكَ، اٰمِنِينَ بِعَدْلِكَ، اٰيِسِينَ مِنْ خَلْقِكَ، اٰمِنِينَ بِكَ، مُسْتَوْحِشِينَ عَنْ غَيْرِكَ، رَاضِينَ بِقَضَائِكَ،

صَابِرِينَ عَلَى بَلاَئِكَ، مُنَاجِينَ لَكَ فِي أٰنَاءِ اللَّيْلِ وَأَطْرَافِ النَّهَارِ، مُبْغِضِينَ لِلدُّنْيَا، مُحِبّينَ لِلْأٰخِرَةِ، مُشْتَاقِينَ إِلَى لِقَائِكَ، مُتَوَجّهِينَ إِلَى جَنَابِكَ، مُسْتَعِدّينَ لِلْمَوْتِ ﴿رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلاَ تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾

اَللّٰهُمَّ اجْعَلِ التَّوْفِيقَ رَفِيقَنَا، وَالصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ طَرِيقَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ أَوْصِلْنَا إِلَى مَقَاصِدِنَا ﴿وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ ۞ اَللّٰهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۞ اَللّٰهُمَّ أَرِنَا الْحَقَّ حَقّاً وَارْزُقْنَا اتّبَاعَهُ وَأَرِنَا الْبَاطِلَ بَاطِلاً وَارْزُقْنَا اجْتِنَابَهُ، وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ وَأَلْحِقْنَا بِالصَّالِحِينَ، وَقِنَا شَرَّ مَا قَضَيْتَ، وَادْفَعْ عَنَّا شَرَّ الظَّالِمِينَ، وَأَشْرِكْنَا فِي دُعَاءِ الْمُؤْمِنِينَ ۞ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِأُمَّةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلّمَ) ۞ اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلّمَ) ۞ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لِأُمَّةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلّمَ) ۞ اَللّٰهُمَّ احْفَظْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلّمَ) ۞

اَللّٰهُمَّ يَا حَبِيبَ التَّوَّابِينَ تُبْ عَلَيْنَا، وَيَا أَمَانَ الْخَائِفِينَ أٰمِنَّا، وَيَا دَلِيلَ الْمُتَحَيّرِينَ دُلَّنَا، وَيَا هَادِيَ الْمُضِلّينَ اهْدِنَا، وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ أَغِثْنَا، وَيَا رَجَاءَ الْمُنْقَطِعِينَ لاَ تَقْطَعْ رَجَاءَنَا، وَيَا رَاحِمَ الْعَاصِينَ ارْحَمْنَا، وَيَا غَافِرَ الْمُذْنِبِينَ اغْفِرْ ذُنُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ ﴿كَفّرْ عَنَّا سَيّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ﴾ ۞ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ استُرْ عُيُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ احْفَظْ قُلُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ اشْرَحْ صُدُورَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ يَا خَفِيَّ الْأَلْطَافِ، نَجّنَا مِمَّا نَخَافُ ۞

اَللّٰهُمَّ يَسِّرْ أُمُورَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدِينَا وَلِمَشَايِخِنَا وَلِأُسْتَاذِنَا وَلِأَصْحَابِنَا وَلِعَشَائِرِنَا وَلِمَنْ لَهُ حَقٌّ عَلَيْنَا وَلِجَمِيعِ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ۞ اَللّٰهُمَّ احْفَظْنَا يَا فَيَّاضُ مِنْ جَمِيعِ الْبَلَايَا وَالْأَمْرَاضِ كَافَّةً، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Ey zerrelerden seyyarelere kadar canlı cansız bütün mevcûdâtı kabza-ı tasarrufunda bulunduran Yüceler Yücesi Rab! Ey hiç açılmaz gibi görünen kapıları sevdiği kulları için peşi peşine ardına kadar açan Müfettihu'l-Ebvâb! Ey varlığına bir başlangıç ve bir nihayet asla söz konusu olmayıp eşya ve hâdiselere sürekli hükmeden Müsebbibü'l-Esbâb!

Talebinden bile aciz olduğumuz lütuf kapılarını biz nâçâr kulların için de aralamanı; dünya ve ukba saadetine vesile olabilecek şekilde sebepleri bizim için de musahhar kılmanı diliyoruz. Bizi sadece Sen'in hoşnutluğuna götürebilecek işlerle meşgul.. adaletine nihayetsiz güven ve itimat içinde olan.. Sen'in kapından başka yerlerde dilencilikte bulunmayan.. sadece Sen'in rahmetine itimat edip insanların ellerindeki şeylere karşı her zaman müstağnî davranan.. Sana inanan, Sana güvenen, Sana dayanan.. Sen'in için olmayan her şeyden ve herkesten uzak duran.. hakkımızda verdiğin her hükme gönülden boyun eğip yürekten râm olan.. birer imtihan vasıtası olan musibetlere karşı sabır kalesine sığınan.. dilinde sürekli Sen'in Nâm-ı Celîlin, gece-gündüz ulu dergâhına el açıp yana yakıla yalvaran.. dünyanın dünyaya bakan bütün yönlerinden uzaklaşıp ahiret iştiyakıyla yanıp tutuşan.. hüşyar bir kalble sürekli Sana teveccühte bulunan.. 'lezzetleri acılaştıran mevt'i her zaman hatırlayıp davranışlarını hep ölüm ötesi hayata göre tanzim eden... bahtiyar kullarından eyle!. "Yâ Rabbena! Va'dinden dönmek kendisi için muhal olan yegâne zât Sensin!" Rasûllerin

vasıtasıyla bize va'd ettiğin mükâfâtları lutfet ve bizi kıyamet günü rüsvay ve perişan eyleme!

Dua edenlere cevap veren, ızdırapları dindirip ihtiyaçları gideren Yüce Allah'ımız! Bizi salih ameller işleme hususunda muvaffak kılmanı niyaz ediyoruz. Ne olur, tevfîkini refîkimiz, sırat-ı müstakîmini de tarîkimiz yap.. bizi neticesi itibariyle hayır olan maksatlarımıza ulaştır.. Sen nâdim olup gözyaşı döken kullara, kapısı her zaman açık olan Tevvâb ü Rahîmsin; bizim tevbelerimizi de kabul buyur!

Allah'ım! Sen'in inayetinle sabahladık, Sen'in inayetinle akşamladık. Yaşarsak Sen'in inayetinle yaşar, öldüğümüzde de yine Sen'in izninle ölürüz. Dönüşümüz de yalnız Sana'dır. Allah'ım! Bize doğruları mahiyet-ü nefsi'l-emriye dediğimiz gerçek yüzleriyle göster ve onları harfiyyen yerine getirmeye muvaffak eyle.. yanlış ve çirkin şeyleri de yine gerçek yüzleriyle bildir ve o çirkin şeylerin avucuna düşmekten bizleri muhafaza buyur.. bize Müslümanca bir hayat ve Sen'in yüce huzuruna yüzümüzün akıyla gelmeye yakışır bir ölüm nasip et.. olmasına hükmettiğin şeylerin şerrinden bizi koru.. zâlimlerin şerlerini, komplolarını, tuzaklarını üzerimizden def ü ref' eyle ve bizi inananların dualarına ortak kıl.. Allah'ım! Ümmet-i Muhammed'in hata ve kusurlarını yarlığa.. ümmet-i Muhammed'e merhamet buyur.. ümmet-i Muhammed'in önündeki engelleri kaldır.. muzafferiyet ve muvaffakiyet yolları aç.. ümmet-i Muhammed'i şerîrlerin şerlerinden, zâlimlerin zulmünden, fâsıkların fıskından, münafıkların entrikalarından sıyanet buyur!..

Ey mücrimlerin, kusurlarından dolayı nedamet duyup ulu dergâhına koşuştukları Sevgili Rabbimiz! Biz de hata, kusur, günah ve isyanlarımızdan dolayı pişmanız. Ne olur, mukarreb ibâdının yüzüne baktığın gibi bize de rahmet ve merhametinle teveccüh buyur!

Ey değişik sebeplerle korku ve endişe içerisine düşen kulla-

rının korkularını izale eden Kudreti Sonsuz Rab! 'Mümin' isminin tecellîleriyle lütuf buyur ve bizim endişelerimizi de berteraf eyle!

Ey yolunu kaybetmiş şaşkınlara değişik 'fereç ve mahreç'ler gönderen Mevlâmız! Sonu Cennet'e ve Cemâlullah'a çıkan yolları bizlere de göster!

Ey türlü türlü dalâletlere saplananları düştükleri bataklıklardan çıkarıp hidayet çemenzârlarında dolaştıran yegâne Hâdî! Bizi de sırat-ı müstakîme hidayet buyur!

Ey yardım çağrısında bulunanların imdadına koşan Merhametliler Merhametlisi Rabbimiz! Bize de imdat eyle!

Ey ümitsizlik vadilerinde çaresizlik içinde bir o yana bir bu yana şaşkın şaşkın dolaşıp duranlara ümit ve reca kapıları aralayan Rahmet Sultanı! Ümitlerimize fer ver!

Ey isyankâr kullarına her zaman rahmetiyle muamelede bulunup onlara dönüş yolları hazırlayan Ulu Yaratıcı! Biz de isyan üstüne isyan işledik. İşlediğimiz cürümlerin hadd ü hesabı yok. Sen rahmetini bizden de esirgeme!

Ey günahkarların günahlarını yarlığayan Rabb-i Rahîmimiz! Bizim günahlarımızı da mağfiret buyur!

Yüce Allah'ımız! Bizi affet, kusurlarımızı bağışla ve bizim hayatımızı da iyilerle beraber, iyi insanların içinde nihayetlendir.. günahlarımızı mağfûr, kusurlarımızı mestûr, kalblerimizi de mahfûz eyle.. sadırlarımıza inşirah ver.. Ey gizli ve sürpriz lütufların sahibi Rabbimiz, endişe edip korktuğumuz hususların gelip başımıza üşüşmesinden bizleri muhafaza et!

Yâ Rabbenâ, Yâ İlâhenâ ve Yâ Mevlânâ! İşlerimizi kolaylaştır.. bizi, anne-babalarımızı, büyüklerimizi, hocalarımızı, arkadaşlarımızı, dostlarımızı, üzerimizde hakkı bulunan kimseleri ve cümle ümmet-i Muhammed'i mağfiret buyur!

Ey feyiz sağanaklarıyla sürekli tecellî üstüne tecellîde bulunan Rahmeti Sonsuz! Bilumum belalardan ve hastalıklardan Sen bizi koru!

Sen'in rahmetine, inayetine, hıfz u riayetine itimat ederek bütün bunları Sen'den dileniyoruz, ey Merhametliler Merhametlisi Rabbimiz! N'olur, bizleri, ettiği dualar geri çevrilen mahrum ve talihsiz kullardan eyleme! Amin!..

***

Cenab-ı Allah'ın bizleri evvelâ ruhunu fasılasız olarak dua gıdasıyla besleyen, ikinci olarak da ümmet-i Muhammed'in meselelerini kendi içinde bir problem olarak duyup Allah'ın (celle celâlüh) inanan insanlar üzerindeki görünür-görünmez belâ ve musibetleri def ü ref' etmesi için sabah-akşam tazarru ve niyaz ile ulu dergâhına yönelen kullarından eylemesini niyaz ederiz.

İMAM ŞÂZİLÎ HAZRETLERİ'NİN HİZBÜ'L-KEBÎRİNDEN BAZI BÖLÜMLER

Bu bölümde İmam Şâzilî (rahmetullahi aleyh) Hazretlerinin Hizbü'l-Kebîr ve Hizbü'l-Hamd isimli dualarından bazı bölümleri tercümesiyle beraber vermek istiyoruz. Ancak dualara geçmeden evvel İmam Şâzilî ve evrâd ü ezkârı hakkında özet bir bilgi sunmanın faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Evvela, bilindiği üzere İmam Şâzilî Hazretleri tasavvuf ve tarîkatlar tarihinde ismi en çok zikredilen büyük müstesna zâtlardan birisidir; mürşid-i kâmil bir tarîkat piridir. Gerek Arap, gerek Batı gerekse Türk dünyasında hayatını anlatan, sözlerini ve menkıbelerini nakleden yüzlerce çalışma yapılmış ve eser meydana getirilmiştir.[3] Bu kaynaklardan edindiğimiz bilgilere göre, İmam Şâzilî Hazretleri 593/1196 tarihinde dünyayı teşrif etmiş ve 63 yıl çok bereketli bir ömür sürmüştür. Altmışüç yıllık bu bereketli ömrünü hac seferleri ve seyahetleri hariç, Mağrib, Tunus ve Mısır topraklarında geçirmiştir. Namı daha ziyade Tunus yakınlarındaki Şâzile beldesinde iştihar ettiğinden dolayı da "Şazilî" (Şazelî denmesi galat-ı meşhurdur) unvanıyla meşhur olmuştur. Ismar-

---

[3] Türkçe kaleme alınan eserlerden birisi de çok kıymetli araştırmacı Dr. Mustafa Sâlim Güven Bey'in Doktora tezi olarak hazırlamış olduğu "EBU'L-HASAN ŞÂZİLÎ ve ŞÂZİLİYYE" isimli çalışmasıdır. Bu kıymetli çalışma başka herhangi bir esere ihtiyaç bırakmayacak ölçüde İmam Şâzilî Hazretleri hakkında doyurucu bilgiyi hâvîdir. Biz de burada serdettiğimiz malûmâtı büyük ölçüde bu eserden istifade ile hazırlamaya çalıştık. Türkçemize böyle değerli bir eser kazandırdığı için eserin müellifine teşekkür etmeyi bir borç addediyoruz.

lama bir insandır; nesli itibariyle de bir Peygamber evladıdır. Yümün ve berekete vesile olacağı ümidiyle bu Allah dostunun şeceresini burada zikretmek isteriz:

Ebu'l-Hasan Ali eş-Şâzilî b. Abdullah b. Abdülcebbâr b. Temîm b. Hürmüz b. Hâtim b. Kusay b. Yusuf b. Yûşa' b. Verd b. Ebî Battal Ali b. Ahmed b. Muhammed b. Îsâ b. İdrîs b. Ömer b. İdrîs İbn Abdullah b. el-Hasan el-Müsennâ b. el-Hasan b. Ali İbn Ebî Tâlib ve İbn Fâtımete binti'r-Rasûl (sallallahu aleyhi vesellem).

Ebu'l-Hasan eş-Şâzilî'nin hilyesi hakkında bilgi veren kaynaklar, onun uzun boylu, zayıf, ince yüzlü ve hafif esmer tenli bir fiziğe sahip olduğunu belirtmişlerdir. Yine aynı kaynaklar tarafından nakledildiğine göre İmam Şâzilî, tatlı dilli, çok güzel ve fasîh bir hitabete sahip idi. Konuşurken kendisini dinleyenler ona hayran kalırlardı.

Erken yaşlardan itibaren tasavvufî bir arayış içine giren İmam Şâzilî Hazretleri çok kıymetli hocalardan dersler almış ve bu dersler neticesinde dînî ilimlerde uzman hâle gelmiştir. Aynı zamanda çok güçlü bir ediptir. Hem şer'î hem de fennî ilimlerde münazara yapabilecek bir derinlik ve enginliğe ulaştıktan sonra tarîkat yoluna sülûk etmiş ve işte tam bu dönemde daha çok dağ başlarındaki mağaralarda münzevî bir hayat yaşayan ve ona hayatının en büyük dersini ta'lim eden kıymetli hocası Ebû Muhammed Abdüsselâm b. Meşîş (İbn-i Beşîş diye meşhur olmuştur) karşısına çıkmıştır. Daha doğru bir ifade ile söyleyecek olursak, İmam Şâzilî Hazretleri arayışları neticesinde gidip o büyük zâtı bulmuştur.

Hazreti İmam'ın kendisinin anlattığına göre, İbn Meşîş'e intisap etmek için onun yaşadığı yerdeki dağın eteğine gelerek önce oradan çıkan kaynak suyu ile gusül abdesti alır. Sonra tevbe ve istiğfarda bulunur. İnsanlar arasında değer ölçüsü kabul edilen ilim ve amel gibi maddî-manevî rütbelerin hepsini kendisi için yük sayarak kalbinden atar. Böylece kendi engin mülahazalarına göre

cismen ve ruhen temizlenmiş olur. Arkasından dağa tırmanmaya başlar. Tırmanırken Şeyh Absüsselâm b. Meşîş tarafından karşılanır. Sonra ona intisap eder ve dağ başındaki mağarada şeyhinin yanında kalarak seyr u sülûka başlar. Bu sırada yaklaşık olarak yirmi altı yaş civarında bulunmaktadır.

İbn Meşîş, sağlam Kitap ve Sünnet bilgisiyle onu doyurup, velâyet ve kerâmet feyzinden sirâyet ettirerek tasavvufî yönden yetişmesini sağlamıştır. Şeyhinin yanından ayrıldıktan sonra da irşada başlamıştır. İmam Şâzilî'nin irşad faaliyetlerinin ana kollarını umuma açık yaptığı vaazlar, müderrislik hizmetleri (talebe yetiştirmesi) ve hususi tasavvuf ve tarikat dersleri teşkil etmiştir.

Ebu'l-Hasan eş-Şâzilî'nin (kuddise sirruhû) tasavvufî şahsiyetini meydana getiren önemli unsurlardan birisi, hiç şüphesiz onun dua ve zikir konusundaki hassasiyetidir. Çünkü İmam Şâzilî Hazretleri çok dua eder, gecenin ilerleyen vakitlerine kadar evrâd ve ezkâr ile meşgul olurdu. Vefat ettiği gece bile bu âdetini terk etmemişti. Evet O'nun kalb ve ruh hayâtında dua ve zikrin önemi büyüktür. Günün değişik vakitleri için tahsîs edilmiş duaları vardı. Evrâd, ezkâr ve dualarının büyük bir bölümünü kendisi tertîb etmiştir. Özel durumlar için tertîp edilmiş müstakil dua ve zikirleri de mevcuttur. Kaynaklarda, İmam Şâzilî'nin hizb adı altında veya başka unvan ile ismi belli otuz dokuz, ismi konmamış da elliden fazla duası vardır. Bu duaların toplamı yüz civarındadır ve el-Kulûbu'd-Dâria'da bunların pek çoğu yer almıştır.

Ebu'l-Hasan eş-Şâzilî, sadece kendi tertîb ettiği hizipleri okumakla yetinmemiş, aynı zamanda kendisinden önce yaşamış sûfîlerden, ashâbdan ve Peygamber Efendimiz'den nakledilen dualara da büyük önem vermiştir. İmam Şâzilî'nin bu şekilde okuduğu dualardan bazıları Cevşen-i kebîr, Hazreti Ali'ın (radıyallahu anh) duaları ve İmam Gazzâlî'nin hizibleridir.

İmam Şâzilî hazretlerinin en önemli hizbi aşağıda içinden üç

kısa bölümü iktibas edeceğimiz Hizbü'l-Kebîr'dir. Hazreti Şâzilî'nin sağlığında sadece "hizb" diye bilinen bu duası onun en önemli hizbi olduğu için daha sonraları "el-Hizbü'l-Kebîr" diye anılır olmuş ve öylece şöhret bulmuştur. el-Hizbü'l-kebîr, Hazreti Şâzilî'nin, "**Kim bizim hizbimizi okursa, bize olan lütuflar ona da olur.**" dediği hizbidir. Ayrıca İmam Şâzilî Hazretleri bu hizbinin önemini anlatmak için, "Allah ve Resûlünün izni olmadan ondan bir harf bile yazılmadı. Bunda yazdıklarımın hepsini Allah ve Resûlüne arzederek yazdım." buyurmuştur. el-Hizbü'l-kebîr, bazılarına göre sabah namazından sonra, bazılarına göre ise ikindi namazından sonra dünya kelam ve meşgalesinden hâlî olarak okunan/okunması gereken bir virddir. Bu elbette sâir zamanlarda okunmaz/okunamaz demek değildir.

İmam Şâzilî'nin (kaddesallahû sirrahû) tertîb ettiği Hizbü'l-kebîr'in terkîbinde daha çok Kur'ân-ı Kerîm'den seçilmiş bazı âyetler kullanılmıştır. Âyetler arasındaki irtibat, sünnetten seçilmiş hadis ve duaların yanısıra, Şâzilî'nin kendisine ait dua cümleleriyle sağlanmıştır. Bu tespitler bize, Hizbü'l-kebîr'in ne kadar câmî bir özelliğe sahip olduğunu göstermektedir. İşte bu ve benzeri sebeplerle Hizbü'l-kebîr'in birçok şerhi yapılmıştır.

Ebu'l-Hasan eş-Şâzilî'nin hizblerinden birisi de yine aşağıda nakledecek olduğumuz "Hizbü'l-hamd"dır. Bu hizbe "Hizbü'n-nûr"da denilmiştir. Umumiyetle Yatsı namazından sonra okunagelmiş bir virddir. Murad edilen her türlü maddî ve manevî iyiliklerden faydalanmak ve marifet-i ilahîyeyi artırmak niyetiyle okunur.

Özetle ifade edecek olursak, kâmil bir mürşid olan Ebu'l-Hasan eş-Şâzilî Hazretleri, bedenen insanların arasından ayrılmış olsa bile hizmetleri ve ma'neviyâtıyla ölümsüzleşmiştir. Fanî ömrünü bâkileştirip dünyadaki hizmetlerini ahiret yurduna taşıyanlardan olmuştur. Vefatından sonra bu büyük zâtın etrafında hâlelenen in-

sanların Allah'a ulaşma yol ve sistemleri diyebileceğimiz Şâziliyye tarîkatı da belli başlı, büyük birkaç tarikat içerisinde yer almıştır. Şâziliyye'nin usulü, tarihçesi ve kolları ile ilgili dünyanın değişik yerlerinde hazırlanan kaynaklara göre Afrika başta, Anadolu da dahil olmak üzere çok geniş bir alana yayılan tarikatın daha sonraki dönemlerde yüze yakın kolu oluşmuştur. Bu kollar vasıtasıyla ve tabi Allah'ın izni ve inayetiyle belki milyonlarca insanın hidayetine ve marifetinin ziyadeleşmesine vesile olunmuştur.

Bu icmâlî malûmâttan sonra İmam Şâzilî Hazretlerinin Hizbû'l-Kebîr'inden seçtiğimiz dualarımıza geçebiliriz:

اَللّٰهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ، فَهَنِيئاً لِمَنْ عَرَفَكَ فَرَضِيَ بِقَضَائِكَ، وَالْوَيْلُ لِمَنْ لَمْ يَعْرِفْكَ، بَلِ الْوَيْلُ ثُمَّ الْوَيْلُ لِمَنْ أَقَرَّ بِوَحْدَانِيَّتِكَ وَلَمْ يَرْضَ بِأَحْكَامِكَ.

Ey gökleri ve yeri yaratan, hem şehadet hem de gayb âlemini bilen Ulu Allah'ım! Kullarının arasında olup biten meselelerde hükmü sadece Sen verirsin. Müjdeler olsun o kimseye ki Sen'i bilip tanır ve hükmüne rızadîde olur. Yazıklar olsun o kimseye ki Sen'in marifetinden mahrumdur. Hayır hayır, yazıklar olsun asıl o kimseye ki Sen'i tanıyıp bildiği hâlde verdiğin hükümlere razı olmayıp isyan deryasına yelken açar.

اَللّٰهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ إِيمَاناً دَائِماً، وَنَسْأَلُكَ قَلْباً خَاشِعاً، وَنَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَنَسْأَلُكَ يَقِيناً صَادِقاً، وَنَسْأَلُكَ دِيناً قَيِّماً، وَنَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ مِنْ كُلِّ بَلِيَّةٍ، وَنَسْأَلُكَ تَمَامَ الْعَافِيَةِ، وَنَسْأَلُكَ دَوَامَ الْعَافِيَةِ، وَنَسْأَلُكَ الشُّكْرَ عَلَى الْعَافِيَةِ، وَنَسْأَلُكَ الْغِنَى عَنِ النَّاسِ.

Allah'ım! Sen'den, Sen'in lütf u nkereminden hayatımızın bütü-

nünü yönlendirecek güçte bir iman.. hep saygı ve haşyetle çarpan bir kalb.. kendisiyle amel edip faydalanabileceğimiz bir ilim.. istikametten kıl kadar dahi ayrılmamıza müsaade etmeyecek doğrulukta bir yakîn.. Din'in vaz'ettiği prensipleri en ince ayrıntılarına kadar tatbik edeceğimiz bir ömür.. her zaman her türlü belâdan emin olabileceğimiz tastamam bir afiyet; ikram ve ihsanından gelecek bu afv ü afiyete mukabelede bulunabileceğimiz enginlikte şükür hisleri, insanlar karşısında serfürû etmeme ve onlara asla el açtırmayacak kadar istiğna duygusu istiyoruz.

***

اَللّٰهُمَّ رَضِّنَا بِقَضَائِكَ، وَصَبِّرْنَا عَلَى طَاعَتِكَ وَعَنْ مَعْصِيَتِكَ وَعَنِ الشَّهَوَاتِ الْمُوجِبَاتِ لِلنَّقْصِ أَوِ الْبُعْدِ عَنْكَ، وَهَبْ لَنَا حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ بِكَ، حَتَّى لاَ نَخَافَ غَيْرَكَ وَلاَ نَرْجُوَ غَيْرَكَ، وَلاَ نُحِبَّ غَيْرَكَ، وَلاَ نَعْبُدَ شَيْئاً سِوَاكَ، وَأَوْزِعْنَا شُكْرَ نَعْمَائِكَ، وَغَطِّنَا بِرِدَاءِ عَافِيَتِكَ، وَانْصُرْنَا بِالْيَقِينِ وَالتَّوَكُّلِ عَلَيْكَ، وَأَسْفِرْ وُجُوهَنَا بِنُورِ صِفَاتِكَ، وَأَضْحِكْنَا وَبَشِّرْنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ بَيْنَ أَوْلِيَائِكَ، وَاجْعَلْ يَدَكَ مَبْسُوطَةً عَلَيْنَا وَعَلَى أَهْلِنَا وَأَوْلاَدِنَا وَمَنْ مَعَنَا بِرَحْمَتِكَ، وَلاَ تَكِلْنَا إِلَى أَنْفُسِنَا طَرْفَةَ عَيْنٍ وَلاَ أَقَلَّ مِنْ ذٰلِكَ يَا نِعْمَ الْمُجِيبُ، يَا مَنْ هُوَ هُوَ هُوَ فِي عُلُوِّهِ قَرِيبٌ، يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالْإِكْرَامِ، يَا مُحِيطاً بِاللَّيَالِي وَالْأَيَّامِ، أَشْكُو إِلَيْكَ مِنْ غَمِّ الْحِجَابِ، وَسُوءِ الْحِسَابِ، وَشِدَّةِ الْعَذَابِ، وَإِنَّ ذٰلِكَ لَوَاقِعٌ، مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ، إِنْ لَمْ تَرْحَمْنِي ﴿لَآ إِلٰهَ إِلَّآ أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ وَلَقَدْ شَكَى إِلَيْكَ يَعْقُوبُ فَخَلَّصْتَهُ مِنْ حُزْنِهِ، وَرَدَدْتَ عَلَيْهِ مَا ذَهَبَ مِنْ بَصَرِهِ، وَجَمَعْتَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ وَلَدِهِ، وَلَقَدْ نَادَاكَ نُوحٌ مِنْ قَبْلُ

فَنَجَّيْتَهُ مِنْ كَرْبِهِ، وَلَقَدْ نَادَاكَ أَيُّوبُ مِنْ بَعْدُ فَكَشَفْتَ مَا بِهِ مِنْ ضُرِّهِ، وَلَقَدْ نَادَاكَ يُونُسُ فَنَجَّيْتَهُ مِنْ غَمِّهِ، وَلَقَدْ نَادَاكَ زَكَرِيَّا فَوَهَبْتَ لَهُ وَلَداً مِنْ صُلْبِهِ بَعْدَ إِيَاسِ أَهْلِهِ وَكِبَرِ سِنِّهِ، وَلَقَدْ عَلِمْتَ مَا نَزَلَ بِإِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ فَأَنْقَذْتَهُ مِنْ نَارِ عَدُوِّهِ، وَأَنْجَيْتَ لُوطاً وَأَهْلَهُ مِنَ الْعَذَابِ النَّازِلِ بِقَوْمِهِ، فَهَا أَنَا ذَا عَبْدُكَ إِنْ تُعَذِّبْنِي بِجَمِيعِ مَا عَلِمْتُ مِنْ عَذَابِكَ، فَأَنَا حَقِيقٌ بِهِ، وَإِنْ تَرْحَمْنِي كَمَا رَحِمْتَهُمْ مَعَ عَظِيمِ إِجْرَامِي، فَأَنْتَ أَوْلَى بِذٰلِكَ، فَلَيْسَ كَرَمُكَ مَخْصُوصاً بِمَنْ أَطَاعَكَ وَأَقْبَلَ عَلَيْكَ، بَلْ هُوَ مَبْذُولٌ بِالسَّبْقِ لِمَنْ شِئْتَ مِنْ خَلْقِكَ وَإِنْ عَصَاكَ وَأَعْرَضَ عَنْكَ، وَلَيْسَ مِنَ الْكَرَمِ أَنْ لاَ تُحْسِنَ إِلاَّ لِمَنْ أَحْسَنَ إِلَيْكَ وَأَنْتَ الْمِفْضَالُ الْغَنِيُّ، بَلْ مِنَ الْكَرَمِ أَنْ تُحْسِنَ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْكَ وَأَنْتَ الرَّحِيمُ الْعَلِيُّ، كَيْفَ وَقَدْ أَمَرْتَنَا أَنْ نُحْسِنَ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْنَا فَأَنْتَ أَوْلَى بِذٰلِكَ مِنَّا ﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَآ أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

Yüce Allah'ım! Biz kapıkullarını Sen'in kaza ve kaderine karşı her zaman rıza gösterme ufkuna eriştir ve kulluğun zorluklarına katlanıp ibadet ü taatten ayrılmama, günah yolunun nefse hoş gelmesine mukabil masiyetlere düşmeme, bizim için ar ve kusur sayılabilecek ve bizi Sen'den uzaklaştıracak beşerî bir kısım arzulara kapılmama istikametinde sabrımızı enginleştir. Allah'ım, bizi imanın hakîkatine ulaştır, ulaştır ki Sen'den başkasından korkmayalım, maddî-manevî bir şey beklemeyelim, Sen'den gayrı hiçbir şeyi zatından dolayı sevmeyelim ve yine Sen'den başka hiç kimsenin önünde eğilmeyelim.

Rabbimiz! İçimizde nimetlerine karşı şükran hislerini artırdıkça artır.. bizi afv ü afiyet ridasıyla sarıp sarmala.. yakîn ufkumuzu

genişletmek ve tevekkül hissimizi artırmak suretiyle bize yardım et.. simalarımızı sıfât-ı sübhaniyenin nurlarıyla aydınlat.. bizi de kıyamet gününde dostlarının arasında haşr ü neşreyle ve yüzümüzü güldür.. ailemizi, evlâd ü iyâlimizi ve gönlü bizimle olan bütün dostlarımızı rahmetinle kuşat ve ey dualara icabet eden Sultanlar Sultanı Rabbimiz, ne bir lahza ne de daha kısa bir süre bizi nefsimizle başbaşa bırakma!.

Ey ululuğuyla beraber bize bizden daha yakın olan, celâl ve ikram sahibi, geceyi ve gündüzü kuşatan Rabbim! Her biri Sen'inle aramda kalın birer perde olan günahların sinemde meydana getirdiği gam ve tasayı Sana şikayet ediyor, hesabın zorluğundan ve azabın şiddetinden de yine Sen'in rahmet ve şefkatine iltica ediyorum.

Allah'ım! Ben de Sen'in Yûnûs Peygamberin gibi, "Yâ Rabbî! Sen'den başka yoktur ilah. Sübhansın, bütün noksanlardan münezzehsin, yücesin. Doğrusu kendime zulmettim, yazık ettim. Affını bekliyorum Rabbim!" derim. Kulun Yakub Peygamber derdini Sana şerhettiğinde Sen onun hüznünü gidermiş, görme hislerini yitiren gözlerine şifa ihsan etmiş ve o hüzünlü nebîyi bir kere daha evlatlarıyla buluşturmuştun. Nûh Nebî kapının tokmağına dokunup nida ettiğinde Sen onun tasalarını da izale etmiştin. Yine Hazreti Eyyub'un çağrısına cevap vermiş, üzerinde dönüp dolaşan belaları def ü ref' edivermiştin. Yûnûs aleyhisselâma da aynı re'fetle muamelede bulunmuş, onun gam ve tasasını da sinesinden söküp alıvermiştin.

Yâ Rab! Hakkında sebeplerin bütünüyle sukût ettiği bir zamanda Zekeriya Peygamberi kendi sulbünden bir evlatla sevindiren Sen; Resûlün İbrahim aleyhisselamın hâlini görüp onu Nemrutların tutuşturduğu ateşlerden koruyan Sen; kavmini darmadağın eden azaptan Hazreti Lut aleyhisselamı ve ehlini kurtaran da yine Sen'din!

Allah'ım! İşte ben, Sen'in aciz benden, yüce dergâhına iltica ediyorum. Ne kadar azaba maruz bıraksan beni, bilirim ki hepsi istihkâkımdır. Fakat sayılamayacak kadar çok ve dağlar kadar devâsâ cürümlerime rağmen, o enbiya kullarına merhamet ettiğin gibi bana da merhamet edersen, o da doğrusu Sen'in şanına pek yaraşır.

Yüce Allah'ım! Sen'in keremin ve affediciliğin sadece Sana ibadet ü taatta bulunan ve Sana yönelen kullarına mahsus değildir. Bilakis, Sen gazabına sebkat etmiş merhametinle ve ezelî takdirinle Sana isyan eden ve dergâhından yüz çeviren kullarını bile dilersen bağışlar, onlara yeniden dönüp gelme fırsatları tanırsın. Evet, ya Rab, Sen fazlına hudud olmayan yegâne kerem Sahibisin ve Sen'in keremin geldiğinde sadece ehl-i ihsanı değil ehl-i isyanı da içine alır, alır çünkü Sen Yüceler Yücesi ve Merhametliler Merhametlisisin; bize, bize kötülük yapanlara ihsanla mukabelede bulunmamızı emrettiğin gibi, Sana karşı kusur üstüne kusurlara bulaşan bu âsi ve mücrim kullarına ihsan ve lütufta bulunacak da yine Sen'sin!

"Ey bizim Rabbimiz, biz kendimize çok yazık ettik. Şayet Sen günahlarımızı örtüp, bize merhamet buyurmazsan hüsrana uğrayanlardan oluruz."

İmam Şâzilî Hazretlerinin Hizbü'l-Hamd'inden Bir Bölüm

اَللّٰهُمَّ يَا جَامِعَ النَّاسِ لِيَوْمٍ لاَ رَيْبَ فِيهِ، اِجْمَعْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الصِّدْقِ وَالنِّيَّةِ وَالْإِخْلاَصِ وَالْإِرَادَةِ وَالْخُشُوعِ وَالْهَيْبَةِ وَالْحَيَاءِ وَالْمُرَاقَبَةِ وَالنُّورِ وَالْيَقِينِ وَالْعِلْمِ وَالْمَعْرِفَةِ وَالْحِفْظِ وَالْعِصْمَةِ وَالنَّشَاطِ وَالْقُوَّةِ وَالْبِشْرِ وَالْمَغْفِرَةِ وَالْفَصَاحَةِ وَالْبَيَانِ وَالْفَهْمِ فِي الْقُرْأٰنِ، وَخُصَّنَا مِنْكَ بِالْمَحَبَّةِ وَالْاِصْطِفَاءِ وَالتَّخْصِيصِ وَالتَّوْلِيَةِ، وَكُنْ لَنَا سَمْعاً وَبَصَراً، وَلِسَاناً وَقَلْباً وَعَقْلاً وَيَداً وَمُؤَيِّداً، وَأٰتِنَا

الْعِلْمَ اللَّدُنِّيَّ، وَالْعَمَلَ الصَّالِحَ، وَالرِّزْقَ الْهَنِيءَ الَّذِي لاَ حِجَابَ بِهِ فِي الدُّنْيَا وَلاَ سُؤَالَ وَلاَ عِقَابَ عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرَةِ، عَلَى بِسَاطِ عِلْمِ التَّوْحِيدِ وَالشَّرْعِ، سَالِمِينَ مِنَ الْهَوَى وَالشَّهْوَةِ وَالطَّبْعِ، وَأَدْخِلْنَا مُدْخَلَ صِدْقٍ، وَأَخْرِجْنَا مُخْرَجَ صِدْقٍ، وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَاناً نَصِيراً، يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا حَلِيمُ يَا عَلِيمُ يَا سَمِيعُ يَا بَصِيرُ يَا مُرِيدُ يَا قَدِيرُ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا رَحْمٰنُ يَا رَحِيمُ، يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا هُوَ، أَسْأَلُكَ بِعَظَمَتِكَ الَّتِي مَلَأْتَ بِهَا أَرْكَانَ عَرْشِكَ، وَبِقُدْرَتِكَ الَّتِي قَدَرْتَ بِهَا عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَبِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعْتَ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَبِعِلْمِكَ الْمُحِيطِ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَبِإِرَادَتِكَ الَّتِي لَا يُنَازِعُهَا شَيْءٌ، وَبِسَمْعِكَ وَبَصَرِكَ الْقَرِيبَيْنِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ، يَا مَنْ هُوَ أَقْرَبُ إِلَيَّ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ، قَلَّ حَيَائِي وَعَظُمَ افْتِرَائِي وَبَعُدَ مُنَائِي وَاقْتَرَبَ شَقَائِي وَأَنْتَ الْبَصِيرُ بِمِحْنَتِي وَحَيْرَتِي وَشَهْوَتِي وَسَوْءَتِي، تَعْلَمُ ضَلاَلَتِي وَعَمَايَتِي وَفَاقَتِي وَمَا قَبُحَ مِنْ صِفَاتِي، اٰمَنْتُ بِكَ وَبِأَسْمَائِكَ وَصِفَاتِكَ وَبِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) رَسُولِكَ، فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْحَمُنِي غَيْرُكَ، وَمَنْ ذَا الَّذِي يُسْعِدُنِي سِوَاكَ، فَارْحَمْنِي وَأَرِنِي سَبِيلَ الرُّشْدِ وَاهْدِنِي إِلَيْهِ سَبِيلاً، وَأَرِنِي سَبِيلَ الْغَيِّ وَجَنِّبْنِي إِيَّاهُ سَبِيلاً، وَأَصْحِبْنِي مِنْكَ الْحَقَّ وَالنُّورَ وَالْحُكْمَ وَالْعَقْلَ وَالْبَيَانَ، وَاحْرُسْنِي بِنُورِكَ يَا اَللّٰهُ يَا نُورُ يَا حَقُّ يَا مُبِينُ يَا فَتَّاحُ، اِفْتَحْ قَلْبِي بِنُورِكَ، وَعَلِّمْنِي مِنْ عِلْمِكَ، وَفَهِّمْنِي عَنْكَ، وَأَسْمِعْنِي مِنْكَ، وَبَصِّرْنِي بِكَ، وَقَدِّرْنِي بِنُورِ قُدْرَتِكَ، وَأَحْيِنِي بِنُورِ حَيَاتِكَ، وَاجْعَلْ مَشِيئَتِي مَشِيئَتَكَ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

Geleceğinde katiyen şüphe edilemeyecek bir günde bütün insanları cem' edip bir araya getirecek olan Yüce Allah'ım! Ne olur; sadakat, hâlis niyet, ihlas, güçlü irade, huşû, heybet, hayâ, murâkabe, nur, yakîn, faydalı ilim, marifet, güçlü hafıza, her türlü masiyetten uzak tutacak ölçüde ismet, İslâm'ı yaşamada aşk u şevk ve güç, neşe, huzur, yüce nezdinde affa mazhar olma, hak ve hakîkati olduğu gibi dile getirip açıklayabilme istidadı ve Kur'ân'ı Hakk'ın muradına en uygun şekilde anlayabilme gibi güzel haslet ve lütuflarla bizim aramızı da cem' eyle!.

Sevdiği kullarına bol bol hususi iltifatlarda bulunan Rabbimiz! Bizleri de, gönüllerini dupduru kıldığın kulların gibi özel muhabbet ve dostluğunla serfiraz eyle.. işiten kulağımız, gören gözümüz, konuşan lisanımız, idrak eden kalbimiz, güzeli çirkinden, iyiyi kötüden ayıran aklımız, tutan elimiz ve kol-kanat geren destekleyenimiz ol! Nezdindeki ledünnî ilimle bizim sinelerimizi de doldur.. bizi de arızasız, kusursuz ameller işlemeye, dünyanın kirine pasına bulaşmadan elde edebileceğimiz ve ahirette bizim için sorgu ve ceza sebebi olmayacak helal rızıklar temin etmeye muvaffak eyle!

Yâ Rab! Tabiatımızdaki bir kısım boşluklara, heva ve hevesimize takılıp düşmekten bizi koru ve gireceğimiz yere doğrulukla girmeye, çıkacağımız yerden de yine doğrulukla çıkmaya muvaffak kıl ve Kendi katından, bizi destekleyecek kuvvetli bir delil lutfeyle!

Ey Halîm, Alîm, Semî', Basîr, Mürîd, Kadîr, Hayy, Kayyûm, Rahman, Rahîm olan ve biz âciz kulların şanına yaraşır şekilde bihakkın idrak etmeye asla güç yetiremeyeceğimiz yüce ve ulu Mevlâmız! Bütün arşı kaplayan azametin, topyekün yaratıklara hükmettiğin kudretin, umum mevcûdâtı kuşattığın rahmetin, her şeyi bildiğin ilmin, hiçbir şeyin karşı koyamayacağı irade ve meşîetin ve her şeye kendisinden daha yakın olan sem'in ve basarın

hürmetine kapında el açıyor, boyun büküp tazarru, niyaz ve münâcâtta bulunuyoruz.

Ey bana benden daha yakın bulunan Rabbim! Artık hiçbir şey diyecek yüzüm kalmadı; cürümlerim büyüdükçe büyüdü; emellerimin gerçekleşmesi iyice imkânsız bir hâl aldı ve şekâvet vadilerinin kenarlarında dolaşıyor gibi bir hâlim var. Ey Rabbim, Sen, başımda dönüp duran musibetleri, içinde bocalayıp durduğum zavallılığı, şaşkınlığı, basiretsizliği, düşmüşlüğü ve ne kadar acıklı hallere dûçar kaldığımı görüyor ve biliyorsun. Allah'ım, bütün bunlara rağmen, ben Sana, Sen'in esmâ-i hüsnâna, sıfât-ı ulyâna ve Resûlün Hazreti Muhammed Mustafa'ya iman ettim ve bu imanımı en büyük sermaye olarak bildim/biliyorum. Hâl böyle olunca Sen'den gayrı kim bana merhamet edebilir ve kim bana saadet bahşedebilir!? N'olur Rabbim, merhamet buyur, buyur da bana dosdoğru yolu buldur ve hep o yolda yürümeyi müyesser kıl; günahlara ve dalalete sürükleyen yolları da bildir ve onlara düşmekten beni de fersah fersah uzak tut.. hep hak yollara sevket.. nurunla yolumu aydınlat.. aklımı her zaman yerinde kullanıp isabetli hükümler vermeme yardımcı ol ve hakîkati aslına uygun şekilde beyan etmeye muvaffak eyle!

Her şeyin biricik ışık kaynağı, hayır kapılarını açan ve gâileleri savan, bunlara ve her şeye gücü yeten Yüce Allah'ım! Nurunla kalbimi fetheyle ve güzelliklere aç.. nezdindeki ilimden bana da ihsanda bulun.. özel lütuflarınla idrak ufkumu genişlet.. Seninle duyup Seninle görmek bahtiyarlığına eriştir.. kudret tecellilerinle tâkatimi artır.. hayatından hayat üfle ve bütün arzularımı Sen'in meşiet ve dilemene tâbî kıl!. Amin!.

İMAM GAZZÂLÎ HAZRETLERİNİN HİZBÜ'L-HASÎN DUASI

İmam Gazzâlî Hazretleri Hakkında Bir-İki Söz

İmam Gazzâlî Hazretleri bütün cihanın malumu olduğu üzere, Hakk'ın sevgisine, halkın da teveccühüne mazhar olmuş devâsâ bir kâmet; hem çok güçlü bir kelâm âlimi, hem bir fıkıh üstadı, hem derin bir ehl-i hâl ve hemen bütün İslâmî ilimleri okuyup kavramaya muvaffak olmuş bir allâme-i cihandır. Künyesi Ebû Hâmid, ismi Muhammed, babasının ismi Muhammed, dedesinin ismi Muhammed, büyük dedesinin ismi Ahmed'dir ve o, âbâ ü ecdât derin bir Peygamber aşığıdır.

Nasıl insanlar Üstad Said Nursî'ye atfettikleri değeri, ona 'Bedîüzzaman' demek sûretiyle göstermişlerse, Hazreti Gazzâlî de (kuddise sirrûhû) herkesin nazarında 'Hüccetü'l-İslâm'dır. Kıymetini müdrik cevherfürûşanların ona verdikleri bu üstün pâye ile anlatmak istedikleri, İmam Gazzâlî'nin hâli, tavır ve davranışları, idrak ufku, kavrayış üstünlüğü ve ortaya koyduğu âsârıyla, İslâm'ın hak ve hakîkat olduğuna bir delil teşkil ettiğidir. Yani, İslâm'dan hiç haberi olmayanlar Hazreti Gazzâlî'yi görüp tanısalar, İslâm'ın hak din olduğuna iman ederler, demektir. Onun fazlasıyla hak ettiği bir başka lakabı/vasfı daha vardır ki, o da 'Zeynüddîn'dir. 'Zeynüddîn', malum olduğu üzere dinin süsü, zineti demektir. İmam Gazzâlî Müslümanlığın gözleri kamaştıran gerçek renklerinin, akılları hayrete düşüren orijinal desenlerinin ve alıcı gözüyle ken-

dine bakanları cezbeden, imrendiren emsalsiz nakışlarının bütün güzellikleriyle insanların nazarlarına sunulmasında çok büyük bir misyon îfâ etmiş bir müceddiddir ve bu, ümmetin üzerinde ittifak ettiği bir hakikattir.

Evet, Allah Resûlü'nün (aleyhissalâtü vesselâm) müşârun bi'l-benân (parmakla gösterilen) çıraklarından birisi olarak Hazreti Gazzâlî, pek çok hususta eşi menendi olmayan, her zaman akıl ve kalb ayağıyla yürümesini bilmiş, enginliği müsellem, eâzım-ı İslâmiyeden (din büyüklerin) birisidir. Üstad Bedîüzzaman'ın ifadeleri içinde söyleyecek olursak, Gazzâlî Hazretleri binlerce nûrânî ziyâdar yıldızlardan bir yıldızdır ve bütün hayatını insanları irşad etmeye vakfetmiştir. Evet o, öyle bir mürşid-i kâmildir ki, insaflı bir batılı bile onu resmederken, gözlerimizin önüne elinde asâsıyla insanları büyüleyen hârika bir şahıs tablosu koyar. Tarih defterinin yaprakları çevrildiğinde görülecek olan da başka değil, Gazzâlî ve emsali büyük zatların gerçekten beşeriyeti tenvîr edip aydınlattığı ve bugün de birbirinden güzide eserleriyle aydınlatmaya devam ettikleridir. Zaten insan olmaktan maksat da aydınlanıp başkalarını aydınlatmak değil midir!?

Bayezid-i Bistamî, Râbiatü'l-Adeviye, İbrahim b. Edhem, Fudayl b. İyaz, Zünnûn-u Mısrî, Cüneyd-i Bağdâdî, Hâris el-Muhâsibî, Kelâbâzî, Tûsî, Ebû Tâlib el-Mekkî, Hucvirî, Tüsterî, Kuşeyrî gibi özellikle tasavvuf sahasında cevelan etmiş büyük zatlar eserlerini ortaya koyup fânî âlemden bekâ dünyasına intikal ettikten sonra Hazreti Gazzâlî gelmiş ve İhyâ-u Ulûmiddîn isimli mübeccel eserini yazmıştır. Hocaefendi'nin de işaret ettiği gibi, asırlar sonra günümüzde bile gönülleri nurlandırmaya devam eden bu eseriyle o, tasavvuf yolunun, bütün âdâp, erkân ve ıstılahlarını bir kere daha gözden geçirerek, umum meşâyihin kabulüne mazhar hususları tespit ve tenkidi gerekenleri tenkit edip birbirinden

ayrı görünen iki mübarek akımı bir defa daha buluşturup kaynaştırmaya, Hakk'ın izni ve inayetiyle muvaffak olmuştur.

Bir kere daha söyleyecek olursak, sadece içinde yaşadığı hicrî 6. asra değil, ondan sonraki asırlara da ışık saçan ve boyasını çalan İmam Gazzâlî Hazretleri, Bedîüzzaman Hazretlerinin gözünde de çok büyük bir din büyüğüdür. Yukarıda da geçtiği gibi başkalarının büyüklüğünü teslim etmeyi bir ahlak hatta bir vazife telakkî etmiş o büyük zat, Gazzâlî hakkında, başka birkaç kişi için daha kullandığı, 'eâzım-ı İslâmiye' tabirini kullanır. Yine ona göre Hazreti Gazzâlî etrafına nurlar dağıtan bir nûrânî yıldızdır; bir kafa ve kalb adamıdır.

Üstad Hazretleri İmam Gazzâlî ile arasındaki derin ve köklü irtibatı bir yerde, "**Benim hatta bizim hepimizin İmam Gazzâlî ile irtibatımız var, kopmuyor; çünkü uhrevîdir, dünyaya bakmıyor**" şeklinde dile getirir. Öyle anlaşılıyor ki İslâm tarihindeki tecdit hareketleri zaviyesinden dikkatle bakılacak olursa, sekiz-dokuz asır arayla gelmiş bu iki ısmarlama şahsiyet arasında hayli benzerlikler ve paralellikler bulmak mümkün.

Hizbü'l-Hasîn ve Hizbü'l-Masûn Duaları Hakkında

Allah dostlarının hizipleri arasında, İmam Gazzâlî Hazretlerinin Hizbü'l-Hasîn ve Hizbü'l-Masûn duaları bir hayli şöhret bulmuş ve öteden beri hep okunagelmiştir. Ehemmiyetine binâen, Gümüşhanevî Ahmed Ziyâüddîn Efendi de bu duaları Mecmuatü'l-Ahzab'ına almış, Mecmuatü'l-Ahzab'dan seçilen bazı duaların dercedildiği el-Kulûbu'd-Dâria'da da Hizbü'l-Hasîn ve Hizbü'l-Masûn duaları muhafaza edilmiştir.

Üstad Hazretleri Şualar adlı eserinde yer alan bir mektubunda, "*İki gün evvel sorgu hâkimi beni çağırdığı vakit, ben kardeşlerimi nasıl müdafaa edeyim diye düşünürken, İmam-ı Gazzâlî'nin*

Hizb-ül Masûn'unu açtım. Birden bu âyetler nazarımda göründü..." der. Üç ciltlik Mecmuatü'l-Ahzâb'ı her on beş günde bir hatmeden Üstad'ın, Hizbü'l-Hasîn ve Hizbü'l-Masûn'a karşı ayrı bir alâkası olduğu bu ifadelerinde de görülmektedir. Ayrıca M. Fethullah Gülen Hocaefendi, hazırlamış olduğu dua mecmuasına (Mecmuatü'l-Edıyeti'l-Me'sûre/Mealli Dua Mecmuası) Allah dostlarından sadece İmam Gazzâlî Hazretlerinin Hizbü'l-Hasîn ve Hizbü'l-Masûn'unu almıştır. Bütün bunlardan da İmam Gazzalî Hazretlerinin, özellikle de Hizbü'l-Hasîn ve Hizbü'l-Masûn dualarının, günümüzde hak ve hakîkati neşretme sevdasına tutulmuş hizmet erleriyle yakın ve doğrudan bir irtibatı olduğu pekala anlaşılabilir.

Cenab-ı Hakk'ın Hısn-i Hasînine Girmenin Yolu

'Hasîn', erişilemez, ulaşılamaz, sağlam, dayanıklı, muhafaza altına alınmış gibi manalara gelir. 'Hısn-i hasîn' denildiğinde de, sağlam ve güvenilir kale, sığınak kastedilir. Yine 'Masûn' kelimesi de, iyi korunan ve muhafaza edilen demektir.

İşte, İmam Gazzâlî hazretleri'nin Hizbü'l-Hasîn ve Hizbü'l-Masûn'unu okuyanlar, hem nefs-i emmarenin ve şeytanın hem de insî ve cinnî düşmanların şerlerinden, komplolarından ve tuzaklarından Hâfiz u Hafîz olan Cenab-ı Hakk'ın hısn-i hasînine dehâlet etmiş, dolayısıyla da muhkemlerden daha muhkem bir koruma altına girmiş olurlar. Hazreti Allah bu dualarla yüce dergâhına iltica edenlere hem kefîl hem vekîl hem dost hem de yardımcı olur. Onları, kibir, gurur, riya, ucb, nifak gibi muzır/zararlı duygulardan korur.. her türlü belâdan uzak tutar.. bütün tehlikelerden muhafaza eder.. sıyaneti altına alır; dolayısıyla onlar da *masûn* yani muhafaza altında olurlar.

Hizbü'l-Masûn duası, Hizbü'l-Hasîn'e göre daha uzunca bir duadır ve büyük bölümü Kur'ân'ın farklı yerlerindeki ayetlerden

alınmıştır. Duada belli fâsılarla tekrar edilen, "**Düşmanlarımız bize ne doğrudan ne de dolaylı olarak asla ilişemezler. Onların hiçbir durumda bize kötülük yapmaya güçleri yetmez.**" şeklindeki ifade, duanın muhtevası hakkında bize bir fikir vermektedir. Binaenaleyh, Cenab-ı Mevlâ'dan inananları ve onların ortaya koydukları dini îlâ istikametindeki cehd ü gayretleri ve o hizmetlerin semerelerini korumasını dileyenler de ellerini açıp Gazzâlî merhumun bu sırlı dualarıyla dua edebilirler ve etmelidirler. Az önce de geçtiği gibi, Allah yolunda hizmete gönül vermiş ve hayatlarını ona raptetmiş büyükler bu dualara çok büyük kıymet atfetmişler ve onları dillerine vird edinmişlerdir.

Şimdi burada, İslâm'ın insanlığa çok büyük bir armağan olarak sunduğu gönül insanı, allâme İmam Gazzâlî Hazretlerinin Hizbü'l-Hasîn ve Hizbü'l-Masûn dualarını okumaya gönüllerimizde küçük de olsa bir hâhîş (istek ve arzu) uyaracağı ümidiyle Hizbü'l Hasîn'den iktibas ettiğimiz bazı bölümleri tercümesiyle beraber vermek istiyoruz:

أَسْأَلُكَ يَا رَبِّ بِمَا دَعَاكَ بِهِ أَنْبِيَاؤُكَ وَبِمَا يُسَبِّحُكَ وَيُمَجِّدُكَ حَمَلَةُ عَرْشِكَ وَالْمُقَرَّبُونَ مِنْ مَلاَئِكَتِكَ، أَنْ تَجْعَلَنِي مُحَصَّناً مَحْفُوظاً مِنْ كُلِّ عَدُوٍّ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَسَائِرِ الْعَوَالِمِ مَا عَلِمْتُ مِنْهَا وَمَا لَمْ أَعْلَمْ. وَكُنِ اللّٰهُمَّ لِي وَلِيّاً وَنَاصِراً وَكَفِيلاً وَوَكِيلاً وَحَسِيباً وَحَفِيظاً بِرَحْمَتِكَ وَفَضْلِكَ وَمَنِّكَ وَطَوْلِكَ.

وَاحْفَظْنِي اللّٰهُمَّ مِنَ الْعُجْبِ وَالْكِبْرِ وَالرِّيَاءِ وَالنِّفَاقِ وَالشِّرْكِ الْخَفِيِّ، وَطَهِّرْنِي مِنَ الدَّنَسِ وَالزَّلاَّتِ وَالْعُيُوبِ الْبَاطِنَةِ وَالظَّاهِرَةِ، وَاجْعَلْنِي أٰمِناً مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَفِتْنَتِهِ، وَاجْعَلْ حَيَاتِي فِي طَاعَتِكَ، وَفَهِّمْنِي فِي عِلْمِكَ اللَّدُنِّيِّ، وَأَصْحِبْنِي فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَاجْعَلْنِي مِنْهُمْ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اَللّٰهُمَّ عَافِنِي مِنْ كُلِّ بَلِيَّةٍ وَنَجِّنِي مِنْ كُلِّ هَلْكَةٍ، وَلاَ تَجْعَلْنِي مِنَ السَّافِلِينَ، وَاسْقِنِي كَأْساً رَوِيًّا مِنْ شَرَابِ مَحَبَّتِكَ وَلاَ تَجْعَلْنِي مِنَ الْقَانِطِينَ.

وَصَلَوَاتُ اللهِ الْبَرِّ الرَّحِيمِ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ السَّيِّدِ الْكَامِلِ الْفَاتِحِ الْخَاتِمِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّاتِهِ، عَدَدَ الْأَنْفَاسِ وَاللَّحَظَاتِ وَالْقَطْرِ وَالنَّبَاتَاتِ وَجَمِيعِ مَا فِي الْكَائِنَاتِ، كُلَّمَا ذَكَرَهُ الذَّاكِرُونَ وَغَفَلَ عَنْ ذِكْرِهِ الْغَافِلُونَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

Rabbim! En mükerrem ibâdın olan peygamberân-ı izâmın dualarıyla ellerimi açıyor, yüce arşını omuzlarına yüklediğin Hamele-i Arş'ın ve diğer melâike-i mukarrebînin lisanlarıyla Sen'in münezzehiyetini ve ululuğunu ilan ederek Sana yalvarıyorum. Senden niyazım, benim gibi âciz ve savunmasız bir kulunu bildik-bilmedik insî, cinnî ya da daha başka düşmanların insafsızlıklarına terketmemendir.

Allah'ım! Rahmetine, fazlına, lütf u keremine, güç ve kuvvetine iltica ediyor ve bana dostluğunu lutfetmeni.. inayetinle beni desteklemeni.. koruyup kollamanı.. me'mur kıldığın vazifelerimi yerine getirmeye çalışırken yardımını esirgememeni.. başka kapılarda dolaşma ve elâleme el açma mecburiyetinde bırakmamanı ve her zaman sıyanetin ve hıfz u inayetin altında bulundurmanı diliyorum.

Kudreti nâmütenâhî ve merhameti sonsuz Yüce Allah'ım! Ne olur beni bana bırakma ve ucuptan, kibirden, riyadan, nifaktan ve bilmeyerek gizli şirklere düşmekten muhafaza buyur! İçimi, dışımı görünür görünmez kirlerden, paslardan, kusur ve ayıplardan arındır.. kabir azabından ve oradaki çetin imtihana maruz kalmaktan da emîn eyle.. ömrümü bir adanmışlık mülâhazası içinde Sana kullukla geçirebilmeye muvaffak kıl.. yüce nezdindeki 'ilm-i ledün'den beni

de hissedar eyle ve anlayış ufkumun önündeki perdeleri kaldır.. nâdanlarla oturup kalkmak, onlarla hemhâl olmak gibi bir pespayeliğe düşürme; sâlih kullarınla yoldaşlık yapmaya muvaffak eyle, eyle ve neticede beni de o güzel kullarından birisi hâline getir!

Allah'ım! Her türlü belâ, musibet ve helâkıma sebep olabilecek bütün tehlikelerden beni koru.. alt seviyedeki düşük insanlardan eyleme.. muhabbet ve sevgi kâselerinden doyasıya içir ve beni ümitsizlik gibi bütün hastalıkların illeti olabilecek bir ruh bozukluğuna müptela eyleme!

Bütün iyiliklerin mercii Hazreti Berr ü Rahîm'in salât ü selâmı, mahlûkatın nefesleri, yeryüzüne inen yağmur damlaları ve arzdaki nebâtatın sayısı adedince; zâkirler Hakk'ı zikrettiği, gafiller de O'ndan gafil bulunduğu sürece, Seyyid-i Kâinat, mükemmelliğin zirvesi, bütün hayr u hasenât yollarının fatihi ve peygamberlik silsilesinin mührü Hazreti Muhammed Mustafa'ya, âl ü ashâbına, tertemiz ve muhtereme zevcelerine ve zürriyyeti üzerine olsun! Amin!..

İBRAHİM B. EDHEM HAZRETLERİNİN BİR DUASI

el-Kulûbu'd-Dâria'da İbrahim bin Edhem Hazretlerine ait iki farklı dua yer almaktadır. Bunların ilki, İbrahim b. Edhem Hazretlerinin Cum'a sabahı ve akşamında okumuş oldukları virdi; ikincisi ise en azından bir-iki mısraını çoğumuzun ezbere bildiği nazım hâlindeki meşhur münâcâtıdır. Biz burada, işte bu meşhur münâcâtın tamamıyla Rabbimiz'e yalvarmak istiyoruz. Ama dilerseniz ondan evvel münâcâtın sahibi bu büyük gönül insanı hakkında bir-iki cümle söyleyelim:

İbrahim b. Edhem (rahmetullahi aleyh) Allah'ı ölesiye seven, O'nun tarafından sevilip gönüllere sevdirilen, dolayısıyla da bizim altın tarihimize nâmı bir fazilet âbidesi olarak kaydedilmiş gönül ehli bir sûfî, bir zâhid ve bîr âlimdir; tek kelimeyle bir zirvedir, bir ufuktur.

İbrahim b. Edhem, Mukâtil b. Hayyan, Atâ b. Meysere, Mukâtil b. Süleyman, Şakîk el-Belhî, Abdullah b. Muhammed el-Belhî, Sultânü'l-Ulemâ Bahâüddîn Veled gibi pek çok devâsa insanı yetiştiren ve İslâm kültür ve medeniyet tarihine çok önemli katkıları olan münbit Belh (Horasan) topraklarında dünyaya geldiğinde takvimler 714 senesini (H. 96) gösteriyordu. Künyesi Ebû İshak, babasının ismi ise Mansûr'dur. Çok velûd, çok bereketli bir dönemin, tâbiîn döneminin çocuğudur. Tabiîn ve tebe-i tâbiîn tabakasındaki râvilerden hadis rivayet etmiş güvenilir, hadis usûlündeki tabiriyle *sika* bir şahsiyettir. Birçok büyükle maiyyeti olduğu gibi, İmam-ı Azam Ebû Hanife Haz-

retleriyle de beraberliği olmuş hatta ondan ders almıştır. Bağdât, Şâm ve Hicaz'da şöhret kazanmıştır. Kendi döneminde Bizanslılara karşı yapılan kara ve deniz savaşlarına da iştirak etmiş ve yine böyle bir sefer esnasında Şam bölgesinde irtihâl-i dâr-ı bekâ eylemiştir. Sene 779 (H.162)'dir.

İbrahim b. Edhem (kaddesellahu sirrahû), çok varlıklı bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmişti. Bazıları onun bir hükümdar oğlu veya torunu olduğunu da söylerler. Yani bir veliaht idi. Fakat o, malı-mülkü, tâcı-tahtı, nâm u nişanı terkedip zühd yoluna sülûk etti. Çünkü Cenab-ı Allah ona daha gençlik yıllarında, gaybdan bir sesle asıl vazifesini hatırlatmıştı. Evet, gaybdan bir ses ona, "**Ey İbrahim, ne için yaratılmışsan onun peşinde ol!**" demişti. Hayatının ilerleyen yılları tabiî olarak çileli geçecekti. Öyle de oldu; çilekeş bir işçi gibi alnının teriyle kazandığı pek cüz'î bir gelirle geçimini sağlamaya çalıştı. Zaten dünyayı elinin tersiyle bir kenara ittiği için de öyle geçim derdi falan yoktu. Hatta pek çok zaman geçici bir iş bulup çalışıyor, kazandığıyla da ahbâb u yârânına ikrâm u izzette bulunuyor, kendisi ise ibadet ü tâatla meşgul oluyordu. O, bazen derdi ki, "**Lokmayı helâlinden temin edebilmek için çalışıp didinmek, geceleri ibadet edip gündüzleri oruç tutmaktan daha efdaldir. Çünkü her şeyin başı helâl lokmadır.**"

Dünyayı terkedip yüzünü ukbâya çevirince Cenab-ı Allah da onu gönüller tahtına oturttu, kalb saraylarının sultanı hâline getirdi. Onunla alâkalı olarak anlatılan şu menkıbe dünyanın dünyaya bakan yanlarına hiç de aldırış etmediğine pek güzel bir misal teşkil eder:

Bir gün sahraya çıkmıştı. Bir kuyudan su çekmek için kovayı sarkıttı. Geri çektiğinde kovanın gümüşle dolu olduğunu gördü. Hemen geri boşalttı ve tekrar sarkıttı. Bu çekişinde, altınla dolu olduğunu gördü. Bunu da geri boşaltıp kovayı tekrar daldırıp çı-

kardığında, kovanın mücevherle dolu olduğunu gördü. Bunun üzerine şöyle niyazda bulundu. "**Yâ Rabbî! Bana hazine veriyorsun. Benim arzum bunlar değildir. Ben abdest almak için su istiyorum. İhsân et**" diye yalvardı. Kovayı tekrar kuyuya daldırıp çıkardığında su ile dolu olduğunu gördü.

İbrahim b. Edhem Hazretleri gecelerini umumiyetle tefekkür, namaz ve niyazla geçirip çok az uyurdu. "Uyumadan nasıl durabiliyorsunuz?" diyenlere; "Nasıl uyuyabilirim ki, ağlamaktan bir an kesilemiyorum. Bu hâlde gözüme uyku girmesi mümkün müdür?" derdi. Namazını bitirdikten sonra ellerini yüzüne kapatır; "**Yaptığım ibâdet doğru ve makbûl olmaz da eski bir paçavra gibi yüzüme çarpılır diye çok korkuyorum.**" diyerek içten içe inlerdi. Gündüzlerini ise genellikle oruçlu olarak geçirirdi.

Evet, bu kutlu zât, son derece samimi, hasbi, eğri-büğrü denilebilecek hiçbir yanı olmayan, müstakîm, söylediği sözler hemen cemaat arasında heyecan uyandıran, bulunduğu yerde manyetik alanlar meydana getiren ve Cenab-ı Hakk'ın bu lütuflarını değerlendirerek insanlara Allah Resûlü'nün sünnet-i seniyyesini, evrâd ü ezkârını tâlim eden ve gönüllerde Allah'a teveccüh hisleri uyandıran bir mürşid ve bir hizmet insanıdır.

Hocaefendi'nin tabiriyle o, Hazreti Ali, Şâh-ı Geylânî, Fudayl b. İyaz, Bişr-i Hafî gibi, Allah Resûlü'nün terbiyesinin meyvesi, başı Nübüvvet'in kademine değen binlerce büyük zattan biriydi: "**Eğer Efendimiz'den sonra peygamberlik mukadder olsaydı, bunların her biri Benî İsrail Peygamberleri döneminde olduğu gibi nübüvvet semâsında pervâz edeceklerdi...**"

İbrahim İbn Edhem Hazretlerinin ve emsali büyük zatların medh ü senasından âciz olduğumuza göre onun tarihçe-i hayatına bu kadarcık bir işaretle iktifa edip münâcâtına müracaat edebiliriz:

إِلٰهِي أَنْتَ ذُو فَضْلٍ وَمَنٍّ   فَإِنِّي ذُو خَطَايَا فَاعْفُ عَنِّي
فَظَنِّي فِيكَ يَا رَبِّ جَمِيلٌ   فَحَقِّقْ يَا إِلٰهِي حُسْنَ ظَنِّي

إِلٰهِي لاَ تُعَذِّبْنِي فَإِنِّي   مُقِرٌّ بِالَّذِي قَدْ كَانَ مِنِّي
يَظُنُّ النَّاسُ بِي خَيْراً فَإِنِّي   أَشَرُّ الْخَلْقِ إِنْ لَمْ تَعْفُ عَنِّي

إِلٰهِي عَبْدُكَ الْعَاصِي أَتَاكَا   مُقِرّاً بِالذُّنُوبِ وَقَدْ دَعَاكَا
فَإِنْ تَغْفِرْ فَأَنْتَ أَهْلٌ لِذَاكَا   وَإِنْ تَطْرُدْ فَمَنْ يَرْحَمْ سِوَاكَا

إِلٰهِي تُبْتُ مِنْ كُلِّ الْمَعَاصِي   بِإِخْلاَصٍ رَجَاءً لِلْخَلاَصِ
أَغِثْنِي يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ   بِفَضْلِكَ يَوْمَ يُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي

İlahî! Sen fazl u kerem ve izzet ü ikram sahibisin; benimse tek sermayem hatalarım ve günahlarım; ne olur kulunu affet!

İsyankâr isem de affına olan ümidim hiç sarsılmadı; diliyor ve dileniyorum; kapıkulunu umduklarına nâil et!

İşte huzurundayım ve suçlarımı itiraf ediyorum; merhametinle muamelede bulun ve bu âciz bendeni azaba dûçar kılma!

Halk hep sâlih bir insan olduğumu düşünüyor; halbuki ben onların en kötüsüyüm; merhametine iltica ediyorum; beni bana bırakma!

İlahî! Âsi kulun yine kapına geldi; (dağlar azametindeki) günahlarını ikrar edip ellerini Sana açıyor ve sadece Sana açar.

Sen şayet mağfiret edersen, hiç şüphesiz o Sen'in şânındandır; kovarsan dergâhından, beni Sen'den başka kim affedebilir?!

İlahî! Gönlümde nedâmet hisleri, bütün masiyetlerime "tevbe!" diyor ve kurtuluş fermanımı bekliyorum.

Perçemlerden tutulduğu, hesabın pek ince olduğu o şiddetli ve dehşetli günde, ey yardım talebinde bulunanların biricik yardımcısı, Sen'in yardımını istiyorum.

***

İbrahim b. Edhem Hazretlerinin bu nazım şeklindeki münâcâtı hakîkaten çok içten, çok yürekten, zor söylenebilecek bir niyaz ve bir yakarıştır. Onun için de bu duadaki incelik ve içtenliği, değil yukarıdaki sönük tercüme ile, aslı dışında hiçbir şekilde ifade etmek imkânı yoktur. Binâenaleyh, manasına ıttıla' kesbettikten sonra başka bir münasebetle daha önce de denildiği gibi mutlak sûrette orijinal metni tekrar edile edile ifadelerdeki samimiyet gönülde duyulmaya çalışılmalıdır.

Zaten bu münâcâtın "İlahî abdüke'l-âsî etâke/Rabbim, âsi kulun kapına geldi" şeklinde başlayan dört mısraı hemen hepimizin diline eskilerin tabiriyle vird-i zeban olmuştur. Çoğumuz Rabbimizin huzuruna varıp da el açtığımızda o cümlelerin bizim hâlimize de tastamam tercüman olduğunu düşünürüz. Bir kısım kaynaklara göre İbrahim b. Edhem (kuddise sirruhû) bu dört mısraı, Harem-i Şerif'i ziyarete gittiğinde söylediği bir münâcâtının içinde zikretmiştir. Bazı Allah dostlarının Kabe-yi Muazzama'ya yüz sürdüklerinde 'teberrüken ve teyemmünen' okudukları o enfes münâcât da şöyledir:

هَجَرْتُ الْخَلْقَ طُرًّا فِي هَوَاكَا وَأَيْتَمْتُ الْعِيَالَ لِكَيْ أَرَاكَا
وَلَوْ قَطَعْتَنِي فِي الْحُبِّ إِرْبًا لَمَا حَنَّ الْفُؤَادُ إِلَى سِوَاكَا

تَجَاوَزْ عَنْ ضَعِيفٍ قَدْ أَتَاكَا وَجَاءَ رَاجِيًا يَرْجُو نِدَاكَا
وَإِنْ يَكُ يَا مُهَيْمِنُ قَدْ عَصَاكَا فَلَمْ يَسْجُدْ لِمَعْبُودٍ سِوَاكَا

إِلَهِي عَبْدُكَ الْعَاصِي أَتَاكَا مُقِرًّا بِالذُّنُوبِ فَقَدْ دَعَاكَا
وَإِنْ تَغْفِرْ فَأَنْتَ أَهْلٌ لِذَاكَا وَإِنْ تَطْرُدْ فَمَنْ يَرْحَمْ سِوَاكَا

"Yâ Rabbi, Sen'in aşkına tutuldum. Sen'den gayrı her şeyi terk edip huzuruna geldim. Seni gördükten sonra, gözlerim başka şey görmez oldu. Beni parça parça etsen bile bu gönül Sen'den başkasına asla meyletmeyecek.

Kapına gelmiş ve Sen'in şefkatine nâil olmayı uman bu zayıf bîçârenin günahlarını affet. Her ne kadar defteri isyanla dolu olsa da, ey Müheymin, Sen'den başkasına secde etmedi, etmeyecek.

İlahî! Âsi kulun yine kapına geldi; (dağlar azametindeki) günahlarını ikrar edip ellerini Sana açıyor ve sadece Sana açar. Şâyet Sen mağfiret edersen, hiç şüphesiz o Sen'in şânındandır; kovarsan dergâhından, beni Sen'den başka kim affedebilir?!"

Derler ki, İbrahim b. Edhem (kuddise sirruhû), tam bu mülahazalarla dopdolu olduğu ve bu duanın manevî atmosferi içinde bulunduğu bir sırada, Kâbe'nin kenarında oğlunu görür. Oğlu da onu görmüştür. Senelerin verdiği hasret, ikisini birbirine koşturur. Tam sarmaş dolaş olurlar ki, hâtiften bir ses gelir: "İbrahim,

bir kalbde iki sevgi olmaz!" İşte o zaman İbrahim b. Edhem ikinci çığlığı basar: "**Muhabbetine mâni olanı al, Allah'ım!**" Anında oğlu ayaklarının dibine yığılıvermiştir.

Kapı Mülahazaları

Görüldüğü üzere İbrahim b. Edhem Hazretlerinin her iki münâcâtında da müşterek tem'a, Hakk'ın huzurunda hata, günah ve isyanların itiraf edilmesi ve bunun ötesinde bir insan ne ölçüde düşerse düşsün, ne kadar günah bataklıklarına batmış olursa olsun, dönüp geleceği yerin yine Cenâb-ı Mevlâ'nın huzuru olması gerektiğidir. Zaten gerçek bir kula yakışan da başka değil sadece budur. Evet, başka türlü düşünülemez zira Allah zü'l-Cemâl yegâne Rabb'dir ve merhametiyle bütün varlığı kuşatmış, rahmeti, re'feti, şefkati de gazabına sebkat etmiştir.

Ehlullah diye nitelendirdiğimiz Allah dostları işte bu yüksek hakîkatin özünü pek iyi kavramış ve dualarını hep benzer ifadelerle süslemişlerdir. Hatırlanacağı üzere Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri de, el-Kulûbu'd-Dâria'daki duasında, "Yâ Rab! Gece, karanlığıyla mevcûdâtın üzerini örtünce döşekler de seriliverdi ve sevenler sevdikleriyle başbaşa kaldılar. Ben de Sen'in huzuruna geldim. Ulu dergâhına sığınan bu kimsesiz kulunu kovacak olursan ben gidip hangi kapıya iltica edebilirim!? İlahî! Yakınlığından mahrum edersen beni, o zaman ben kimin yakınlığını umabilirim!? İlahî! Şayet Sen bana azap etmeyi murad buyurursan, ben biliyorum ki cezalandırılmaya fazlasıyla müstehakım. Fakat affınla sarıp sarmalarsan, o da Sen'in lütfun ve kereminḍir." diye sesleniyordu.

Evet, M. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin de işaret buyurduğu gibi, gerçek kulluğun ma'nâsı budur. Yani, kulluk bir ısrar ve kapıda durup beklemedir, ne pahasına olursa olsun kapıdan ayrılmamaktır. Kul kapıda duracak, belki de bir ömür boyu ka-

pının açılmasını bekleyecek fakat hiçbir zaman kapıyı terketmeyecektir. Hem de ilk günkü iştiyakı hiç eksilmeden, ülfet ve alışkanlıklar aşkını, şevkini alıp götürmeden, ibâdetlerini ruhsuz birer jimnastik hâline getirmeden.. ilk günkü tazelik, ilk günkü havf ve reca ile dopdolu olarak zamanla yarışmak, işte gerçek kulluk!

Dilden dile dolaşa dolaşa kıymetini biraz kaybetmiş gibi gözükse de şu menkıbe çok manidar ve mevzumuz açısından da çok ibretâmizdir:

Allah'ın velî kullarından biri, senelerce Rabbine kullukta bulunur. Bu arada pek çok da mürid/talebe yetiştirir. Bir gün gelir ki yetiştirdiği müridlerin gözlerinden perde açılır ve şeyhlerinin durumunu müşahede ederler. Ne acıdır ki, Levh-i Mahfuz'da şeyhleri "Şakî" olarak yazılmaktadır. Bir bir onu terkederler. Sonunda sadece sadık bir mürid kalır. Durumu çok iyi bilen fakat bir ders daha vermek için sabırla olanları seyreden şeyh bu müride sorar: "Arkadaşların niçin dergâhı terkettiler; artık gelmiyorlar." Mürid, nâçar, utanarak cevap verir: "Efendim, der. Sizi şakî olarak gördüler ve onun için halkayı terkettiler." Şeyhin dudaklarında buruk bir tebessüm belirir. "Yavrum, der, ben onların daha henüz gördüklerini kırk seneden beri görmekteyim. **Ama başka kapı mı var ki o kapıyı çalayım?**" Şeyhin bu sözü semayı ihtizaza getirir. Levha birden değişir. Şimdi o, elden ele bir gül gibi koklanan bir mutlu ve bir saiddir.

Sahabeden sonraki devirlerde de, toprak öyle münbit ve verimli hâle getirilmiştir ki, binlerce Allah dostu, Hak yârânı yetişmiştir ve bunlardan hiçbiri o kapıyı terketmemiştir. Biz ve bizim gibi iman mevhibesiyle şereflendirilmiş topyekün müminler de o kapının sâdık bendeleri olmalı, nerede kaç defa düşersek düşelim, kalkıp doğrulmalı ve koşarak o kapıya teveccüh etmeliyiz. Katiyen unutmamamalıyız ki, teveccüh teveccühe olur, teveccüh

teveccüh doğurur ve hiçbir teveccüh teveccühsüz bırakılmaz.

Evet, insanın günahlarının farkında olması, onların en küçüğünü bile dağlar cesâmetinde görmesi, onlarca yıl evvel işlediği bir günah ya da hatadan dolayı dahi kendini sorgulaması tasvip hatta ısrarla tavsiye edilen bir davranış olsa da o günahlardan dolayı ümitsizliğe düşmek her şeyden evvel Cenab-ı Hakk'ın afv, merhamet ve şefkatini hafife almak sayılır ki, o da en hafif ifadesiyle Allah'a karşı çok büyük bir saygısızlıktır. Bize düşen bir yandan,

"**Bu suçlarla beni tartarsa Rahman,**

Kırılır arsa-yı mahşerde mîzan" (Alvarlı Efe Hazretleri) deyip, hata ve isyanlarımızın en küçüğünü bile kebâîr/büyük günahlar kategorisinde değerlendirmek ve hep nedâmet hisleri içinde kıvrım kıvrım iki büklüm olmak; diğer yandan da,

"**Ger günahım kûh-i Kaf olsa ne gamdır ya Celîl,**

Rahmetin bahrına nisbet ennehû şey'ün kalîl." (anonim) diyerek Merhametliler Merhametlisi Rabbimizin rahmetinin vüs'atini, enginliğini hiçbir zaman mülahazalarımızdan dûr etmemektir. Evet, günahlarımız Kâf Dağı kadar cesîm bile olsa, Cenab-ı Rahmân ü Rahîm'in rahmet deryasının yanında bir şey-i kalîl yani hiçbir şeydir.

Dilerseniz mevzu ile alâkalı cümlelerimize enfes bir beyitle nihayet verelim:

Bir kapı bağlarsa açar bin kapı

Fâtihü'l-ebvâbdır Allah, efendi! (Emrah)

SALÂT Ü SELÂMLARDAN BİRKAÇ MİSAL

Salât u selâm'da, az insanın, nadiren hissedeceği büyük bir güç vardır. Fakat bu güç, şuurlu ve tam bir teveccüh ile ancak elde edilebilir. *(M. F. Gülen)*

Peygamberimiz (aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyât ve etemmü't-teslîmât) bizim her şeyimizdir. Her ne kadar hakkı olan vefa ve sadâkati gösterememiş olsak da aşk ölçüsünde sevdiğimiz, kendimizi en fazla medyûn hissettiğimiz, nûr cemâlini görebilmek, fem-i mübareğinden bir tek kelime olsun duyabilmek için gözümüzü kırpmadan dünyaları feda edebileceğimiz O'ndan başka ikinci bir varlık gösterilemez. Zaten O'nu sevmek Hakk'ı sevmek; O'na ittiba ve itaat etmek Hakk'a itaat etmek demektir. Tek kelimeyle O, bizim Efendimizdir ve tabiî, İnsanlığın Şeref Levhası, Kâinatın da İftihar Tablosudur. Varlığımızdan, imanımızdan, hak ve hakîkate uyanışımızdan –ne ölçüde uyanabilmişsek- dolayı hep O'na minnettarız. İşte bu mülahazalarla her zaman, "el-minnetü lillâhi ve lirasûlihî-Minnet sadece Allah'a ve Resûlüne'dir" deriz. Aslında sadece biz değil bütün beşeriyet O'na medyûndur, zira dünya huzuruna ve ukbâ saadetine giden yolun rehberliği O'na verilmiş, o yolu aydınlatan elektrik lambasının düğmesine de O dokunmuştur. Yine O Efendiler Efendisi'dir ki, dil, din, ırk, kavim, zengin-fakir ayrımı gözetmeden herkesin elinden tutmak, onları alıp Cennet'e götürmek için "Kendini helâk edercesine" gayret etmiştir. Hem geride bıraktıklarıyla hem de manevî, rûhî himmetiyle yolunda gayret gösterenlere zahîr/dayanak olmaya da devam etmektedir. Evet, O ölmedi, ölmeyecek; bugüne kadar

ümmetinin önünde yürüdü, bundan sonra da ümmetinin önünde her zaman yürümeye devam edecektir. Bunu göremeyenler kendi acınacak halleri için dövünsünler!

Yolunun yolcuları olarak Allah Resûlü'ne karşı borcumuzu edâ etmenin fiilî/pratik yolu, hiç şüphesiz O'nun sünnet-i seniyyesini, âdabına varana kadar hayatımıza tatbik etmekten geçer. Aslında bu, Allah'a itaatin de en sarîh ifadesidir. O Muallim-i Ekber'in din olarak bize tebliğ ettiği hususları bütün incelikleriyle yaşamaya çalışmakla O'na karşı dâima şükran hisleri içinde olduğumuzu ve bu hislerin gereğini yerine getirmeye her zaman âmâde bulunduğumuzu ilan etmiş oluruz. İşte bu vefa borcunu îfâ etmenin kavlî yani sözlü yolu O Efendiler Efendisi'ni her zaman salât ü selâmlarla yâd etmektir. Bütün semavî dinlerin ve kitapların asıllarına ve umum peygamberlere iman edip saygıda kusur yapmamayı iman esasları içinde benimsemiş bir ümmetin fertleri olarak gayet açık ve net söylememiz gerekir ki, nâm-ı celîli geçtiğinde Nübüvvet Divanının Hâtemi olan O en güzel örneği hayırla yâd etmek topyekün beşeriyetin insanlık borcudur. O Gaybın Son Habercisi'ni en güzel şekilde anmamak, ümmeti için bir vefasızlık ve sadakatsızlık, diğer insanlar için de en hafif ifadesiyle kadirbilmezlik ve saygısızlıktır. Evet, Müslümanlar azamî vefa, azamî sadakat, azamî saygıyla dopdolu olmanın gereği; başka dinlerin müntesipleri de insaflı olmanın muktezası, O Nebîler Serveri'nin âlemlere rahmet oluşunun hakkını mutlaka vermeye çalışmalıdırlar.

Salât ü Selâm, Önemi, Fazileti

Salât kelimesi bilindiği üzere, dua, istiğfar, mağfiret, bereket, medh ü senâ gibi anlamlara gelir. *Allah'tan olunca rahmet, melâike-i kirâmdan olunca mağfiret talebi, müminler tarafından olunca da hayır dua etmek manası taşır.* Çoğulu da salavâttır. Selâm da esenlik, emniyet ve barış demektir. Müminlerin Efendiler Efendisi'ne selamları, O'na karşı sadakatleri ve ne şekilde olursa olsun

O, dünyanın en hassas insanını incitmeyecekleri hususundaki ahd ü peymanlarını yenilemeleri demektir.

Efendimiz'e (aleyhisselâm) salât ü selam getirmek her şeyden önce bir kulluk vazifesidir. Zira Kur'ân-ı Mübîn'de, "*Allah ve melekleri, Peygambere hep salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin ve tam bir içtenlikle selâm verin.*" (Ahzab, 56) buyrulmuştur. Büyüklerimizin de ifade ettikleri gibi, salât ü selamlarla iki cihanın vesîle-i saadeti Peygamberimiz'i her anışımız, hem O'nun peygamberliğini bir tebrik hem getirdiği saadet-i ebediye müjdesine karşı bir teşekkür hem de bildirdiği fermanlara itaatimizi ve biatımızı yenilememiz manasına gelmektedir. Bizler, Efendiler Efendisi'ne salât ü selâm okumakla, O'na olan bağlılığımızı yenilemiş, bizi de her zaman ümmeti içerisinde kabul etmesi arzusu ile Kendisine müracaat etmiş oluruz. "Sen'i andık, Sen'i düşündük; Allah Teala'ya Senin kadrini yüceltmesi için dua ve dilekte bulunduk" demiş ve "Dahîlek yâ Resûlallah-Bizi de nurlu halkana al ey Allah'ın Resûlü!.." şeklindeki talebimizi tekrar ederek O'nun engin şefkat ve şefaatine sığınmış oluruz.

Salât ü Selâmda Cimrilik Yapmayalım

Salât ü selâm az önce de zikredildiği üzere, Allah'ın Son Peygamberi'ne karşı hem O'nun ümmetinin hem de bütün insanlığın vefa borcudur. Kadrine rûhânîlerin destan kestiği o En Büyük Elçi, bize bizzat Kendi ifadeleriyle salât ü selâmın ehemmiyetini hatırlatmakta ve bu hususta tembellik hatta âhesterevlik etmenin elîm âkıbetine dikkatlerimizi çekmektedir. Bu hususta sâdır olmuş bazı hadis-i şerifler şunlardır:

"*Allah benim için iki melek vazifelendirmiştir. Ben bir Müslümanın yanında anıldığımda o Müslüman bana salavât getirirse, mutlaka o iki melek ona: 'Allah seni mağfiret etsin' derler. Cenab-ı Allah ve diğer melekleri de o iki meleğin duasına 'Amîn' derler. Bir Müslümanın yanında adım zikrolunduğunda Bana sa-*

lavât getirmezse, mutlaka o iki melek, ona; 'Allah'ın mağfiretinden mahrum kalasın!' derler. Allah (celle celâlüh) ve diğer melekler de o iki meleğin duasına 'Amîn' derler."

Bir başka hadis-i şerif şöyledir: "*Bulunduğu yerde ismim zikrolunduğunda Bana salavât getirmeyen kimsenin burnu sürtülsün, hakarete uğrasın!*" Burada istidrâdî olarak ifade edelim ki, yerine getirmeyenler hakkında ciddi vaîdlerin (tehdit) yer aldığı emirlerin dinde pek büyük bir önemi vardır. Onun için de 'burnu sürtülsün' tehdîd-âmiz ifadesinin basit sayılabilecek bir emrin terki hakkında gelemeyeceği düşünüldüğünde Allah Resûlü'ne salât ü selâm okumanın ehemmiyeti kendiliğinden ortaya çıkar.

Bir diğer hadîs-i nebevîde bu husus şöylece ifade edilir: "*Her kim benim için bir salât ü selam okursa, Allah da ona on salât eder. Aynı zamanda on günahını affedip derecesini de on basamak yükseltir.*"

Efendimizin bu mevzudaki bir diğer muştusu da şudur*:* "*Yeryüzünde Cenab-ı Allah'ın bazı melekleri vardır; onlar ümmetimin selâmını bana ulaştırırlar.*"

Yine Cenâb-ı Hakk'ın O'na itaati Zâtına itaat saydığı o Mümtazlardan Mümtaz Zat buyurur ki: "*Kıyamet günü Bana en yakın olacak insan, en çok salavât getirendir.*"

Yaratılışın gayesi, enbiyanın serveri, tevhid hakikatinin en gür sesi, Efendiler Efendisi'nin bu mevzudaki bir diğer kavli de şudur: "*Gerçek cimri, yanında ismim zikredildiği hâlde bana salât ü selâm etmeyendir.*"

Ne Kadar Çok Salât ü Selâm Okunursa O Kadar Güzel Olur

Allah Resûlü (aleyhisselâm) ashabına ve onlar vasıtasıyla ümmetine çok salât ü selam getirmelerini emir buyurmuştur. Rivayetlere göre ashabından birisi huzuruna gelip "Ey Allah'ın Resûlü, günün dörtte birini salât ü selam okumaya ayırıyorum" deyince onu

istihsan buyurmuş; fakat "yine de artırsan daha iyi olur" demiştir. Günün yarısını salât ü selâma ayırdığında yine, "artırsan daha iyi olur" demiş; üçüncü defa gelip daha da artırdığını söylediğinde tekrar, "**iyi, güzel fakat artırsan daha iyi olur**" buyurmuştur. Bu bir kimseye altından kalkamayacağı bir iş yükleme değildir. Bilakis bir hususun ehemmiyetini ifade ve bir hedef göstermedir. Öyle anlaşılıyor ki, sâdık u masdûk olan O İki Cihan Serveri ne kadar çok salât ü selâmla anılırsa o kadar güzel bir iş yapılmış olur. Bununla beraber büyüklerimizin de işaret buyurdukları gibi salât ü selâmın sonunda **'bi adedi ilmik ve biadedi ma'lûmâtik-Allah'ım, Sen'in ilmin ve ma'lûmâtın adedince Yüce Nebî'ne salât ü selâm olsun' ya da 'mile's-semâvâti ve'l-arz-gökler ve yerler dolusu salât ve selâm ediyoruz'** demek kuşatıcı olur. Yine de kaç defa söylenmiş olursa olsun az olacağı hatırdan çıkarılmamalıdır.

Burada bir kez daha ifade etmek gerekir ki, nasıl Cenab-ı Allah'ın, kullarının Zât-ı Ecell-i A'lâ'sını zikretmelerine ihtiyacı yoksa, mahşer gününde bütün insanların şefaat dilenmek için etrafını saracakları o İki Cihan Güneşi'nin de katiyen bizim salât ü selâmlarımıza ihtiyacı yoktur. Ortada bir ihtiyaç varsa o da hiç şüphesiz O Nebiler Serveri'nin ümmeti olarak bizim ihtiyacımızdır. Zira O, Allah'ın habîbi, varlığın gayesi, iki cihanın da hem çekirdeği hem de meyvesidir. Kâinatlar yüzü suyu hürmetine yaratılmış, salât ü selâmını da Yüce Mevlâ'nın okumuş olduğu bir muallâ varlığın başkalarından gelecek medh ü senalara ihtiyacından bahsedilemez.

Bizim ihtiyacımız ise ortadadır. Çünkü salât ü selâm Üstad Bediüzzaman'ın Birinci Söz'de de ifade ettiği gibi Allah Resûlü'ne vuslatın en önemli iki vesilesinden biridir. Zaten salât ü selâmlar hürmetine rahmet-i ilahîyenin bir yağmur sağanağı şeklinde gelip bizi kuşatacağı Efendimiz'in beyanları içinde yukarıda da zikredilmişti. Alvarlı Efe Hazretleri ne güzel söyler:

"**Rahmet-i Rahman dilersen ey kirâm**
Ver Muhammed Mustafa'ya çok selâm."

Bütün bunlara ilave olarak, Allah Resûlü'ne ne kadar çok salât ü selâm okunursa O'nun şefaat dairesinin o ölçüde genişleyeceği ve daha çok insanın o şefaatten hissedâr olacağı da yine bilinen bir hakikattir. Allah Resûlü'nü sevmek, O'na itaat etmek ve O Güzeller Güzeli'ni salât ü selâmlarla anmak hem İslâm'la hem de İslâm Peygamberi'yle aramızdaki en güçlü bağdır; bu bağ kopunca daha tutanacak hiçbir bağ kalmamış olur. Bu ise apaçık çizgiyi kaybetme ve sukût etme demektir.

Efendimiz'i (aleyhisselâm) Farklı Farklı Salât ü Selâmlarla Anmak

Yine O Kâinatın Efendisi, ashabına nasıl salât ü selâm getirebileceklerini ta'lim sadedinde hepimizin namazlarımızda okuduğumuz 'salli' ve 'bârik' dualarını işaret buyurmuştur. Ehlullaha göre en faziletli salât ü selamlar da bunlardır. Bununla beraber Peygamber Efendimiz'in ismi zikredildiğinde onu daha başka salât ü selâmlarla anmak da mümkündür. Meselâ, salât-i tefriciye, salât-i münciye veya daha farklı salât ü selamlar okunabilir. Yine bu kabilden olmak üzere, "**aleyhisselam**", "**sallallahü aleyhi vesellem**", "**aleyhissalâtü vesselâm**", "**aleyhi ekmelüttehâyâ**", "**aleyhi efdalüssalavât ve ekmelüttahiyyât**" gibi medh ü senâ cümleleri de söylenebilir. Bununla beraber, Efendimiz'in her ismi geçişinde bunların tamamını bile okumuş olsak yine de o işin hakkını vermiş olamayacağımız hatırdan uzak tutulmamalıdır. Çünkü O'nu, Yüce Kitabı'nda Hazreti Allah medh ü senâ etmiştir.

Malumdur ki, Allah dostlarının hepsi aynı zamanda birer evrâd ü ezkâr ve dua kahramanıdırlar. Gece-gündüz Dost'u anmadan dostluk olamayacağını biz hep onlardan öğrendik. Tabiî öğrenebildiğimiz kadar. İşte o Allah dostları dualarının büyük bir kısmını varlığın ille-i gayesi ve kurtuluşumuzun biricik vesilesi Hazreti Ahmed ü Mahmûd u Muhammed Mustafa'ya (aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyât) salât ü selam okumaya ayırmışlardır.

Ayırmışlardır zira salât ü selâm hem o Sevgili'ye bir vefa borcu ve sadâkat tebliği hem duaların kabulüne en önemli vesilelerden biri hem değişik maddî-manevî hastalıklardan kurtulmak için her zaman kabul görmüş bir şifa talebi, hem de dert, tasa, sıkıntı ve zorlukların aşılmasında, fereç ve mahreç kapılarının açılmasında sebepler üstü en güçlü ve müessir bir dilekçedir, bir çağrıdır. el-Kulûbu'd-Dâria da dahil olmak üzere, Cevşen-i Kebîr'deki "Delâilü'n-Nur", M. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin cem'ettiği Dua Mecmuası'ndaki "Efendiler Efendisi'ne Salavât" gibi yerlere ve daha değişik vird mecmualarına bakanlar büyüklerin, gönüllerinden seslendirdikleri salât ü selâmları göreceklerdir. Öyleyse, biz de Hazreti Tevvâb ü Rahîm'e sunduğumuz dualarımızı mutlaka salât ü selâmla ambalajlamalı, öyle bir zarfın dergâh-ı ilahîde takdîr ve kabule daha şâyan bulunduğunu hatırdan çıkarmamalıyız. Dualarımızın evvelinde ve âhirinde başta Ay Yüzlü, Medinenin Gülü Efendimiz'e, âline, ashabına daha sonra da ihvânı olan diğer nebîlere, Allah nezdinde makbul kullara ve inananlara salât ü selâm da bulunmayı katiyen ihmal etmemeliyiz.

Biz okunan her salât ü selâmın Allah Resûlü'ne (aleyhi efdalü's-salavât) ulaştırıldığı kat'î inancı içinde,

"**Bulduğunca cihan sebât ü devam**

Ona ve âline salât ü selam" (Şeyhî) deyip, örnek olması açısından bir-iki tane salât ü selam'ı buraya almak istiyoruz.

Alî ibn-i Şihâb el-Hemedânî'ye[4] Ait Bir Salât ü Selam

صَلَوَاتُ اللهِ وَمَلاَئِكَتِهِ وَأَنْبِيَائِهِ وَرُسُلِهِ وَحَمَلَةِ عَرْشِهِ وَجَمِيعِ خَلْقِهِ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَعَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلاَمُ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ.

4 Alî b. Şihabüddîn b. Muhammed el-Hemedânî (kaddesallahu sirrahû) hicrî 8. asrın başlarında Hemedan'da doğmuş bir gönül insanıdır. Soyu bu çalışmada bazı münâcâtları da yer alan Hazreti Ali Efendimizin torunu, Hazreti Hüseyin efendimizin

اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللّٰهِ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللّٰهِ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا خَلِيلَ اللّٰهِ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللّٰهِ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللّٰهِ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا نُورَ عَرْشِ اللّٰهِ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ وَحْيِ اللّٰهِ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا مَنِ اخْتَارَهُ اللّٰهُ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا مَنْ أَرْسَلَهُ اللّٰهُ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا مَنْ زَيَّنَهُ اللّٰهُ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا مَنْ شَرَّفَهُ اللّٰهُ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا مَنْ كَرَّمَهُ اللّٰهُ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا مَنْ عَظَّمَهُ اللّٰهُ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا مَنْ عَلَّمَهُ اللّٰهُ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا إِمَامَ الْمُتَّقِينَ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا خَاتَمَ النَّبِيِّينَ.
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا شَفِيعَ الْمُذْنِبِينَ.

---

oğlu Ali b. Hüseyin b. Ali Zeynü'l-Âbidîn Hazretlerine dayanmaktadır. Annesi de yine Hazreti Ali'nin (radıyallahu anh) mübarek neslinden gelmektedir. Alî b. Şihabüddîn el-Hemedânî (kuddise sirruhû) aynı zamanda özellikle Keşmir bölgesindeki ilâ-yı kelimetullah hizmetleriyle bilinmiş ve tanınmış bir aksiyon insanıdır.

اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ.

اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ فِي كُلِّ وَقْتٍ وَحِينٍ، وَصَلِّ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، وَعَلَى مَلاَئِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ، وَعَلَى عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، وَعَلَى أَهْلِ طَاعَتِكَ أَجْمَعِينَ، مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَمِنْ أَهْلِ الْأَرَضِينَ، وَارْحَمْنَا وَاحْشُرْنَا مَعَهُمْ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

Cenâb-ı Allah'ın, melâike-i kirâmın, enbiyâ-i izâmın, rusul-i fihâmın, hamele-i arşın ve Hakk'ın bütün kullarının salât ü selâmı, Divan-ı Nübüvvetin Hâtemi olan Efendimiz'in (aleyhissalâtü vesselâm), tertemiz âile efrâdının, gözde ve güzîde ashabının üzerine olsun. Selâm, bereket ve lütf u ihsan da yine onların üzerine olsun.

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Allah'ın Resûlü, Elçisi!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Hakk'ın Habîbi, Sevgilisi!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Yüce Mevlâ'nın Halîli, Dostu!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Allah'ın Nebîsi, Habercisi!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Hazreti Rahman'ın Arı-Duru, Mümtaz Kulu!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Yaratılmışların En Hayırlısı!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Arş-ı İlahî'nin Nûru!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Vahy-i İlahî'nin Emîn Emanetçisi!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Allah'ın Hususi Tercihine Mazhar Seçkin Kulu!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Hakk'ın gönderdiği En Büyük Elçi!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Cenâb-ı Allah'ın en müstesna zinetlerle donattığı Güzeller Güzeli!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey bitmez tükenmez hazînelerin sahibi Ganiy-yi Mutlak Rabb'in en yüce pâyelerle şereflendirdiği Sevgili!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Kerîm Rabbin tekrîm buyurup en değerli ihsanlarla ulvî makamlara ulaştırdığı Sâdık u Masdûk!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Hazreti Allah'ın tâzim buyurup şânını zirveye çıkarttığı Nebîler Sultanı!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Müttakîlerin İmamı!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Nebîler Zincirinin Son Halkası!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Günahkarların Şefaatçısı!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Rahmeten li'l-âlemîn!

Salât ü selâm Sen'in üzerine olsun ey Âlemlerin Rabbinin Son Elçisi!

Ey rahmet ve şefkatine hudut olmayan Yüceler Yücesi Rabbimiz! Efendimiz Hazreti Ahmed ü Mahmûd u Muhammed Mustafa'ya, diğer enbiya ve mürselîn efendilerimize, Sen'in mukarreb ibâdın olan melâikeye ve sâlih kullarına her an, yerler ve gökler dolusu salât ü selâm eylemeni diliyor ve dileniyoruz!

Ey Merhametlilerin En Merhametlisi Sultanımız! Biz günahkar ve âsî kullarına da merhamet et ve bizi de o sâlih kullarınla beraber haşr ü neşr eyle!

Evvel-âhir bütün hamd ü senalar, şükürler sadece Sen'in hakkındır ve biz de yalnız Sana hamdederiz, Rabbimiz!..

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN BİR SALÂT Ü SELAMI

Her ne kadar el-Kulûbu'd-Dâria'da yer almasa da Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin kıymetine ve güzelliğine binaen hem Sözler hem Mektubat hem de Mesnevî-i Nûriye isimli eserlerine dercettiği bir salât ü selama biz de burada yer vermek istiyoruz:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى هٰذَا الذَّاتِ النُّورَانِىِّ الَّذِى اُنْزِلَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنُ الْحَكِيمُ مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ مِنَ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ اَعْنِى سَيِّدَنَا مُحَمَّدًا اَلْفُ اَلْفِ صَلَاةٍ وَاَلْفُ اَلْفِ سَلَامٍ بِعَدَدِ حَسَنَاتِ اُمَّتِهِ عَلٰى مَنْ بَشَّرَ بِرِسَالَتِهِ التَّوْرٰيةُ وَ الْاِنْجِيلُ وَالزَّبُورُ وَ بَشَّرَ بِنُبُوَّتِهِ الْاِرْهَاصَاتُ وَهَوَاتِفُ الْجِنِّ وَاَوْلِيَاءُ الْإِنْسِ وَكَوَاهِنُ الْبَشَرِ وَانْشَقَّ بِإِشَارَتِهِ الْقَمَرُ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ اَلْفُ اَلْفِ صَلَاةٍ وَاَلْفُ اَلْفِ سَلَامٍ بِعَدَدِ أَنْفَاسِ اُمَّتِهِ عَلٰى مَنْ جَائَتْ لِدَعْوَتِهِ الشَّجَرُ وَنَزَلَ سُرْعَةً بِدُعَائِهِ الْمَطَرُ وَأَظَلَّتْهُ الْغَمَامَةُ مِنَ الْحَرِّ وَ شَبِعَ مِنْ صَاعٍ مِنْ طَعَامِهِ مِئَاتٌ مِنَ الْبَشَرِ وَنَبَعَ الْمَاءُ مِنْ بَيْنِ اَصَابِعِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ كَالْكَوْثَرِ وَسَبَّحَ فِى كَفَّيْهِ الْحَصَاةُ وَالْمَدَرُ وَأَنْطَقَ اللّٰهُ لَهُ الضَّبَّ وَالظَّبْىَ وَالذِّئْبَ وَالْجِذْعَ وَالذِّرَاعَ وَالْجَمَلَ وَالْجَبَلَ وَالْحَجَرَ وَالشَّجَرَ صَاحِبُ الْمِعْرَاجِ وَمَا زَاغَ الْبَصَرُ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا وَشَفِيعِنَا مُحَمَّدٍ اَلْفُ اَلْفِ صَلَاةٍ وَاَلْفُ اَلْفِ سَلَامٍ بِعَدَدِ كُلِّ الْحُرُوفِ الْمُتَشَكِّلَةِ فِى الْكَلِمَاتِ الْمُتَمَثِّلَةِ بِإِذْنِ الرَّحْمٰنِ فِى مَرَايَا تَمَوُّجَاتِ

الْهَوَاءِ عِنْدَ قِرَائَةِ كُلِّ كَلِمَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ قَارِءٍ مِنْ اَوَّلِ النُّزُولِ اِلَى آخِرِ الزَّمَانِ وَاغْفِرْلَنَا وَارْحَمْنَا يَا اِلٰهَنَا بِكُلِّ صَلاَةٍ مِنْهَا آمِينَ آمِينَ آمِينَ!

Allah'ım! Rahman ve Rahîm olan Allah'ım! Kendisine Arş-ı Âzam'dan Kur'ân-ı Hakîm'i indirdiğin Zât-ı Nûrânî Efendimiz Muhammed Mustafa'ya ümmetinin hasenatı adedince salât ü selam ediyoruz.

Risaleti Tevrat, İncil ve Zebur'la müjdelenen, nübüvveti peygamberliğinden önceki harikulade hâllerle, cinler âleminin habercileriyle, insanlık dünyasının velî kullarıyla, kâhinlerin verdikleri haberlerle muştulanan, parmağının bir işaretiyle ay ortadan ikiye bölünen Efendimiz'e ümmetinin nefesleri adedince salât ve selam eyle.

Davetine ağaçların koşarak icabet ettiği, duasıyla yağmurun hemencecik iniverdiği, güneşin hararetinden korumak için bulutların başında adeta bir şemsiye gibi toplandığı, mübarek elinin değdiği azıcık bir yemekle yüzlerce insanın doyduğu, bereket vesilesi parmaklarının arasından üç defa suların kevser gibi çağlayıp durduğu, mübarek avucunun içinde taşın, toprağın tesbihle coştuğu, yüzü suyu hürmetine kertenkeleyi, ceylanı, kuru bir kütüğü, zehirli bir keçinin budunu, deveyi, taşı ve ağacı konuşturduğun, Mirac'ın sahibi, gökler ötesi âlemlerde cevelân ederken bile gözü asla kaymayan ve şaşmayan Efendimiz, her şeyimiz, şefaatçimiz Hazreti Muhammed'e, Kur'ân'ın nüzûlünden âhir zamana kadar, o Yüce Kitab'ı okuyup duranların okudukları her bir kelimenin harfleri adedince salât ü selam eyle ve bütün bu salavât-ı şerîfelerin her biri hürmetine bize merhamet et ve hatalarımızı mağfiret buyur, ey merhameti sonsuz olan Yüce Rabbimiz!

M. FETHULLAH GÜLEN HOCAEFENDİ'NİN SALÂT Ü SELAMI

Örnek bir salât ü selam olarak burada yer almasını istediğimiz dualardan birisi de, M. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin el-Kulûbu'd-Dâria'da da yer alan **'Salât-ı Câmia'**sıdır:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ بِعَدَدِ عِلْمِكَ وَبِعَدَدِ مَعْلُومَاتِكَ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى إِخْوَانِهِ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ وَعَلَى الْمَلاَئِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَعَلَى عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَأَهْلِ الأَرَضِينَ رِضْوَانُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، لاَسِيَّمَا عَلَى آدَمَ وَإِدْرِيسَ وَنُوحٍ وَهُودٍ وَصَالِحٍ وَإِبْرهِيمَ وَلُوطٍ وَإِسْمعِيلَ ذَبِيحِ اللهِ وَإِسْحقَ وَيَعْقُوبَ وَيُوسُفَ وَأَيُّوبَ وَشُعَيْبٍ وَمُوسَى كَلِيمِ اللهِ وَهَارُونَ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَيُونُسَ وَإِلْيَاسَ وَالْيَسَعِ وَذِي الْكِفْلِ وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَأُمِّهِ مَرْيَمَ وَذِي الْقَرْنَيْنِ وَلُقْمَانَ وَعُزَيْرٍ وَعَلَى سَادَاتِنَا جَبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ وَعَزْرَائِيلَ وَعَلَى حَمَلَةِ الْعَرْشِ وَالْمَلاَئِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَالْكَرُوبِيِّينَ وَعَلَى كِرَامٍ كَاتِبِينَ، وَعَلَى سَادَاتِنَا خُلَفَاءِ النَّبِيِّ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَعَلِيٍّ وَعَلَى عَمَّيِ النَّبِيِّ حَمْزَةَ وَعَبَّاسٍ وَعَلَى أَحْفَادِهِ أَجْمَعِينَ، لاَسِيَّمَا عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ

وَمُحَمَّدٍ الْحَنَفِيِّ وَزَيْنِ الْعَابِدِينَ وَعَلَى سَيِّدَاتِنَا خَدِيجَةَ الْكُبْرَى وَعَائِشَةَ الصِّدِّيقَةِ
وَعَلَى أَزْوَاجِهِ اْلأُخَرَ وَعَلَى بَنَاتِهِ زَيْنَبَ وَرُقَيَّةَ وَأُمِّ كُلْثُومٍ وَفَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، وَعَلَى
جَمِيعِ أَصْحَابِهِ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَاْلأَنْصَارِ وَعَلَى التَّابِعِينَ وَعَلَى أَتْبَاعِ التَّابِعِينَ
وَعَلَى الْمُجْتَهِدِينَ الْكِرَامِ وَالْمُفَسِّرِينَ الْعِظَامِ وَالْمُحَدِّثِينَ الْفِخَامِ وَعَلَى اْلأَوْلِيَاءِ
وَاْلأَصْفِيَاءِ وَاْلأَبْرَارِ وَالْمُقَرَّبِينَ وَعَلَى اْلأَقْطَابِ خُصُوصًا عَلَى سَادَاتِنَا عَلِيٍّ
وَحَمْزَةَ وَالشَّيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكَيْلاَنِيِّ وَالشَّيْخِ أَبِي الْحَسَنِ الْخَرَقَانِيِّ وَالشَّيْخِ
الْحَرَّانِيِّ وَالشَّيْخِ الْمُبَنْجِيِّ وَاْلإِمَامِ الرَّبَّانِيِّ وَأَبِي الْحَسَنِ الشَّاذِلِيِّ وَأَحْمَدَ الْبَدَوِيِّ
وَأَحْمَدَ الرُّفَاعِيِّ وَمُحَمَّدٍ بَهَاءِ الدِّينِ النَّقْشَبَنْدِيِّ وَأُسْتَاذِنَا بَدِيعِ الزَّمَانِ سَعِيدِ
النُّورْسِيِّ، وَعَلَى مَنْ لَهُ حُرْمَةٌ عِنْدَ اللهِ تَعَالَى بِعَدَدِ عِلْمِكَ وَبِعَدَدِ مَعْلُومَاتِكَ
أَصْلاً، وَعَلَى إِخْوَانِي وَأَخَوَاتِي وَأَصْدِقَائِي وَصَدَائِقِي وَأَحْبَابِي وَأَحِبَّائِي فِي كُلِّ
أَنْحَاءِ الْعَالَمِ فِي خِدْمَةِ اْلإِيمَانِ وَالْقُرْآنِ تَبَعاً.

Allah'ım! Efendimiz Hazreti Muhammed'e, mümtaz ailesine, seçkin ashabına ilmin ve mâlûmatın sayısınca salât eyle ve bereket ihsan et!

Allah'ım! Efendimiz Hazreti Muhammed'e ve O'nun kardeşleri olan nebîlere, mürselîne.. mukarreb meleklere.. gök ve yer ehlinden –rızana nail olmaları için dua ettiğimiz- Sen'in salih kullarının hepsine.. özellikle de Hazreti Âdem, Hazreti İdris, Hazreti Nûh, Hazreti Hûd, Hazreti Salih, Hazreti İbrahim, Hazreti Lût, Zebîhullah Hazreti İsmail, Hazreti İshak, Hazreti Yakub, Hazreti Yûsuf, Hazreti Eyyub, Hazreti Şuayb, Kelîmullah Hazreti Mûsa, Hazreti Harun, Hazreti Davud, Hazreti Süleyman, Hazreti Yûnûs, Hazreti İlyas, Hazreti Elyesa, Hazreti Zülkifl, Hazreti Ze-

keriyya, Hazreti Yahya, Hazreti İsa ve annesi Hazreti Meryem, Hazreti Zülkarneyn, Hazreti Lokman ve Hazreti Üzeyr'e (alâ nebiyyina ve aleyhimüsselam)..

Ve Efendilerimiz Hazreti Cebraîl, Hazreti Mîkaîl, Hazreti İsrafîl ve Hazreti Azraîl'e.. Hamele-i Arş'a.. mukarreb meleklere.. Kerûbiyyûn'a ve Kirâm-ı Katibîn'e..

Allah Resûlü'nün halifeleri Ebû Bekir, Ömer, Osman, Ali Efendilerimize.. Peygamberimizin iki amcası Hazreti Hamza ve Hazreti Abbas'a ve Allah Resûlü'nün ahfâdına.. özellikle de Hazreti Hasan, Hazreti Hüseyin, Muhammed el-Hanefî ve Zeynü'l-Âbidîn Hazerâtına..

Annelerimiz Hazreti Hadice-i Kübrâ ve Hazreti Âişe-i Sıddîka'ya ve Efendiler Efendisi'nin diğer pak zevcelerine ve kızları Zeynep, Rukiyye, Ümmü Gülsüm ve Fatımetü'z-Zehraya..

Ve muhacir ve ensardan bütün ashab-ı güzînine, tabiîn ve tebe-i tabiîn efendilerimize.. müçtehidîn-i kirâma, müfessirîn-i izâma.. muhaddisîn-i fihâma.. evliya, asfiya, ebrar ve mukarrebîne.. aktâba ve hususen Hazreti Ali ve Hazreti Hamza Efendilerimize.. Şeyh Abdülkâdir-i Geylânî, Şeyh Ebu'l-Hasen el-Harakânî, Şeyh Harranî, Şeyh Mübencî, İmam Rabbanî, Ebu'l-Hasen eş-Şazilî, Ahmed el-Bedevî, Ahmed er-Rufaî, Muhammed Bahâüddin en-Nakşibendî ve Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî'ye.. ve Sen'in nezd-i ulûhiyetinde kıymeti olan bütün salih kullara ilmin ve mâlûmâtın adedince salât ve bereket ihsan eyle...

Dünyanın dört bir bucağında iman ve Kur'ân meşalesini tutuşturmaya ve hep canlı tutmaya çalışan kadın-erkek bütün kardeşlerimize, arkadaşlarımıza ve dostlarımıza da –yukarıda zikrettiğimiz zevât-ı kirama tabî olarak- salât ü selâm eyle ve bereketinle lütufta bulun, Rabbimiz!

ALÎ İBN-İ ŞİHÂB EL-HEMEDÂNÎ HAZRETLERİNİN BİR DUASI

Önce Kırık-Dökük Bir-İki Mülahaza

İnanmış bir gönül için diğergamlığın sınırı yoktur; tıpkı Hakk'a hizmette sınır olmadığı gibi. Evet, İslâm'ı ve onunla gelen güzellikleri vicdanının derinliklerinde duyabilme bahtiyarlığına ermiş ve imanın zevkine uyanabilmiş bir Hak yolcusu her zaman ve her şart altında başkalarını kendisine tercih etmesini bilir ve hep îsar duygusuyla hareket eder. Aksine yaptıkları işlerde, istek ve arzularında başta ehl-i iman olmak üzere diğer insanları mülahazaya almayanlar İslâm'ın, Kur'ân'ın ve Allah Resûlü'nün hayat-ı seniyyelerinin özünden habersiz, birtakım bencil insanlardır. Kendi ihtiyacı olmadığı zaman başkalarını öne çıkarıp onların isteklerini gözetme meselesine gelince, ona tam olarak bencillik demek doğru olmasa da bütün bütün îsar olduğunu söylemek de mümkün değildir.

Peygamber Efendimizin (aleyhi efdalü's-salavât) inananlara hitaben, "Sizden biriniz kendisi için sevip arzuladığı şeyleri diğer kardeşleri için de arzulamadıkça imanın hakîkatine uyanmış olamaz" şeklindeki lâlü güher ifadesini diğergamlık hususunda bir 'limit/alt sınır' olarak telakkî etmek herhalde daha yerinde olur. Zira Cenab-ı Allah, 'îsar âyeti' diye isimlendirebileceğimiz Haşr Sûresinin 9. âyet-i celîlesinde ensâr-ı kirâmı nazara verir ve, "**Onlar kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile îsar duygusuyla hareket edip kardeşlerini nefis-**

lerine tercih ederler" buyurarak asıl diğergâmlığın kendisi muhtaç olduğu hâllerde bile başkalarını tercih edebilmekle mümkün olacağını hatırlatır. Bu da diğergâmlıkta bir ufuk ve zirve olsa gerektir. Evet, hakikî bir Kur'ân talebesi ve gerçek bir ihlas kahramanı diğergâmlıkta sınır tanımaz ve latîf ve güzel bir hakîkat-i imaniyeyi muhtaç birisine anlatmak gibi gayet derecede mâsumâne bir meseleyi, bencillik ve enaniyetin hudutlarına hiç yaklaşmamak için, başka birisine anlattırmayı tercih eder. Hatta gerekirse, Cehennem'den çıkışta ve Cennet'e girişte bile 'Buyurun!' demesini bilir. Gerçek kardeşlik ve yürekten dostluğun gereği de budur.

Duada da Diğergâm Olmalıyız

İnananlar arasındaki irtibat ve alâka her şeyden önce bir iman irtibat ve alâkasıdır. Diğer bütün bağlar ve yakınlıklar bu temel unsura bağlı olarak bir anlam kazanırlar. İki insan arasında müşterek bir inanca gönül verme gibi bir durum yoksa, o takdirde, onlar arasındaki -şimdi(ki)lerin tabiriyle- ortak payda sadece insanlıktır. Allah'ın bir sanatı olması hasebiyle her insanın bir kıymeti var ise de, bu kıymetin iman gibi en güçlü bir râbıta ile bağlı olmaktan kaynaklanan değerin yerini tutmayacağı/tutamayacağı açıktır.

Bu hususu istidrâdî olarak söyledikten sonra ifade etmeliyiz ki, iki kişi arasındaki alâka ister iman, isterse sadece insanlık alâkası olsun, bu iki kişinin birbirlerine yapabilecekleri en büyük iyiliklerden birisi birbirleri için dua etmektir. Peki o hâlde bu dua nasıl olmalıdır? Şimdi birkaç başlık hâlinde bu hususa işaret etmeye çalışalım:

Mü'min Kardeşi İçin Dua Etmek

Evvelâ ifade edelim ki, bir mü'minin diğer bir mü'min kardeşi için, özellikle de gıyabında dua etmesi onun kulluk vazifesi-

nin tamamiyeti adına çok önemli bir ameldir. Nitekim, Cenab-ı Hak, Kur'ân-ı Hakîm'de bu ahlakı inananlara talîm etmiştir. Haşr Sûresinin 10. âyetinde meâlen, "... onlardan sonra gelenler, 'Ey Rabbimiz, bizi ve bizden önceki inanan kardeşlerimizi bağışla!' diye dua ederler" denilir ki, bu hem bir vak'ayı haber verme hem bizim için bir vazifeyi işaret etme hem de yüksek bir ufku hedef göstermedir. Allah azîmüşşan, Muhammed Sûre-i celîlesinin 19. âyetinde ise, En Seçkin Kulu'na hitaben, "Kendin için ve mü'min erkek ve kadınlar için Allah'tan af talebinde bulun" demektedir. Yine İbrahim Sûresinin 41. âyet-i kerîmesinde Cenâb-ı Erhamürrâhimîn, Hazreti İbrahim'in lisanıyla, "Ey Rabbimiz, hesaplaşma günü, benim, anne-babamın ve bütün mü'minlerin günahlarını bağışla" der ki, görüldüğü üzere üç âyet-i kerîmede de müminlere birbirleri için Allah'a el açıp dua etmeleri emredilmektedir. Bunların dışında Kur'ân-ı Mübîn'de mü'minlerden sâdır olan, "Biz de.. bizi de.." şeklindeki dua ifadelerinin her biri konumuz açısından yine birer delil ve birer örnektirler.

Burada söylenmesi gereken bir başka önemli husus da, diğer mü'minler hakkında yapılan duanın gıyapta (hadîs-i şerifteki ifadesiyle 'bizahri'l-gayb') yapılmasının faziletidir. Bir kişi için kendi yanında dua edilmesinde de elbette bir beis yoktur, fakat gıyapta edilen dua daha samimi, daha yürekten ve daha içtendir. Yüze karşı yapılan duaya belki riya gibi içine düştüğü her şeyi kirleten bir kısım virüsler karışabilir ama gıyapta yapılan dua sırf Allah rızası için yapılır. Çünkü hakkında dua edilen insanın bile kendisi hakkında Allah'a el açıldığından haberi yoktur. Aynı zamanda böyle bir duada herhangi bir beklenti ve menfaat de bulunmaz. Bundan dolayı da Hak nezdinde kabul görme ihtimali kuvvet kazanır. Her şeyin doğrusunu Allah bilir...

Allah Resûlü de (aleyhi ekmelü't-tehâyâ) bir Müslümanın başka bir

Müslüman kardeşinin gıyabında onun için yapacağı duanın kabul olacağını müjde alaşımlı bir haberle şöyle ifade buyurur:

"**İnsanın Müslüman kardeşi için, onun arkasından yaptığı dua Allah katında reddedilmez. Mü'min kardeşi için dua yapanın yanıbaşında görevli bir melek bulunur. Bu görevli melek –bazı rivayetler de 'melekler' deniliyor- 'Amin, aynısı sana da olsun!' der.**"

Ne mutlu böyle kazançlı bir ibadeti hakkıyla yerine getirebilenlere!..

İnananlar İçin Allah'a Yalvarmak Dine Karşı Vefa Emaresidir

Evet, inanan kimseler için dua edip tazarruda bulunmak iman müşterek paydasının iktizası ve İslâm'a sadâkatin de nişanesidir. Çünkü umum müslümanlar İslâm'ın şahs-ı mânevîsini teşkîl ederler. Dolayısıyla onlarla alâkadar olmak dine karşı vefalı olmak demektir. **İnanan insanların bugün bir dua örfânesi oluşturmaya ne kadar da çok ihtiyaçları var!**

Dinin genel prensiplerinden hareketle söyleyecek olursak bir insan kendi yakınlarından başlayarak topyekün inananlar için el açıp Allah'a yalvarabilir. Meselâ, her ellerini kaldırışında kendisi için ortaya koyduğu Hak yolunda hizmet etme, bu hizmeti gerçekleştirebilmek için helâl rızık, mesut bir yuva, sıhhat, âfiyet, istikamet içinde bulunma, başkalarına yük olmama, sabr ve şükre, evrâd ü ezkâra devam edebilme, hak-hukuk çiğnememe, riya, kibir, süm'a, ucb gibi mikroplara esir düşmeme, âkıbet itibarıyla da bağışlanma, Cennet'e girebilme, Kevser yudumlama, Cemâlullahı müşahedeye nâil olma gibi hususlardaki bütün hayırlı taleplerini, anne-babası, evlatları, kardeşleri, amca-hala, dayı-teyze... emsali yakınları; arkadaşları, dostları, hocaları, rehberleri... gibi irtibatı olduğu kimseler hakkında da dile getirebilir. Meselâ, Hak Teâlâ'dan Cennet talebinde bulunmaya niyet eden bir kul,

"Yâ *Rabbi! Beni, anne-babamı, kardeşlerimi, akrabalarımı, dünyanın dört bir bucağına Sen'in yüce dinine ve Kitab'ına hizmet etmek için, Habîbin'in yüce ismini hakkı olan yere yerleştirmek için hicret etmiş bulunan kadın-erkek bütün kardeşlerimizi, arkadaşlarımızı, dostlarımızı, sevdiklerimizi, bizi sevenleri de Cennetine al! Bizi orada da birbirimizden ayırma!*" diye dua edebilir. Bu bir misaldir, açılabilir, genişletilebilir. Zaten dua gönlün sesidir ve insan ruhunun derinliğine, vicdanının enginliğine göre şekillenir, keyfiyet ve kıymet kazanır. Unutulmamalıdır ki, sînesini geniş tutanlara Hakk'ın rahmeti de geniş ve bol olur. Bu dua mevzuunda da geçerli bir husustur. Hocaefendi şu yürekten cümleleriyle bizim için önemli bir ufuk çizer:

"**Birbirimize çok dua etmeliyiz; 'Allah vefa, sadâkat ve ihlâsla hizmete sonuna kadar omuz vermeye bizi muvaffak kılsın!' demeliyiz. Bu şekilde, dost ve arkadaşlara, umum müslümanlara bizahri'l-gayb (gıyabında) dua etmek dine karşı çok ciddi bir vefa emaresidir. Ben günde en az beş vakit, uzağıyla yakınıyla, dostlarıma dua ediyor; onlar için Cenâbı Hak'tan ihlâs, samimiyet, vefa, marifet ve yakîn.. istemeyi bir borç biliyorum.**"

Evet bir mümin kendisi için ne hayır duada bulunuyorsa başkaları için de aynı şeyleri istemeli, kendisi için bedduada bulunulmasına gönlü razı olmadığı gibi başkalarına da beddua etmekten kaçınmalıdır. Rahman ve Rahîm bir Rabbin kuluna ve âlemlere rahmet olarak irsâl buyrulan bir Kutlu Nebî'nin ümmetine yaraşan ve yakışan da asla inanan bir kimsenin aleyhinde dua etmemek, tel'înlere 'Amin!' dememektir. Bu onları sevmenin emaresi, onlar tarafından da sevilmenin en kuvvetli garantisi sayılır/sayılmalıdır. Unutulmamalıdır ki, kalbler arasında çok defa sezilemeyen bir kısım gizli yollar vardır ve Allah samimi bir kalbden çıkan temiz ve duru duyguları, düşünceleri, güzel ve hoş mülâhazaları diğer kalblere mutlaka ulaştırır. Bu zaviyeden düşünüldüğünde

bizahri'l-gayb yapılan duanın aradaki kırgınlıkları, küskünlükleri, dargınlıkları zamanla kaldırıp yerine sevgiyi ve dostluğu yerleştireceği hatta ziyadeleştireceği de anlaşılmış olur. Bu tecrübelerle sâbit bir husustur.

Çok önemli bir başka husus da bugün gadr ve zulme maruz bırakılmış, perişaniyet ve zillet içindeki Müslüman coğrafyanın hâlini nazara alıp, Cenâb-ı Rahmân ü Rahîm'den inananları bir an önce içinde bulundukları yürekleri dağlayan ve sineleri paramparça hâle getiren bu elemli durumdan çıkarması, sürpriz inayet paketleriyle ekstra fereç ve mahreç vesileleri göndermesi için dua etmektir. Bu, âlem-i İslâm'ın ve inananların dertleriyle alâkadar olmanın tabiî neticesi ve asgarî gereğidir. Bu kadarcık olsun müminlerin sıkıntı, problem, tasa ve kederleriyle ilgilenmeme, günde hiç olmasa birkaç defa onları dualarında hatırlamama, en hafif ifadesiyle koyu bir gaflettir ve bunu mümin bir kalble yan yana getirme imkânı da yoktur. Zira Hazreti Sâdık u Masdûk (sallallahu aleyhi vesellem) bir hadîs-i şerifte, "**Müslümanların dertleriyle hemdert olmayan bir kimse onlardan sayıl(a)maz**" buyurur ki, içine düşmekten korkulması hatta titrenmesi gereken acı bir hâldir.

Bahsetmeye çalıştığımız bu mevzuda da Allah dostlarının içlerini seslendirdikleri pek çok duaları vardır. Daha önce onların bazılarını zikrettiğimizden buraya tekrar almayı düşünmedik. Fakat bir örnek teşkil etmesi açısından bu mütevazı çalışmanın sonunda yer alan "**Evet, Biz de 'Amin!' diyoruz Allah'ım**" başlıklı niyazda yer alan dua cümlelerine bakılabilir.

Bu faslı kapatmadan evvel kendisine tevcîh edilen, "**Müminin mümine en iyi duası nasıl olmalıdır?**" şeklindeki bir soruya Üstad Bediüzzaman'ın verdiği cevabı da nakletmek isteriz:

"*Kabul edilen sebepler dairesinde olmalı. Çünkü bazı şerâit dâhilinde dua makbul olur. Şerâit-i kabulün içtimaı nispetinde makbuliyeti ziyadeleşir. Ezcümle: Dua edileceği vakit, istiğfar ile*

manevî temizlenmeli, sonra makbul bir dua olan salavât-ı şerîfe-yi şefaatçi gibi zikretmeli ve âhirde yine salavât getirmeli. Çünkü iki makbul duanın ortasında bir dua makbul olur. Hem "bizahri-'l-gayb" yani "gıyaben ona dua etmek"; hem hadiste ve Kur'ân'da gelen tesirli dualarla dua etmek. Meselâ: "Allahümme innî es'e-lüke'l-afve ve'l-afiyete lî ve lehû fi'd-dünya ve'l-âhireh-Allah'ım Sen'den kendim ve mümin kardeşim için dünya ve ahirette afv ve afiyet istiyorum" veya "Rabbenâ âtinâ fi'd-dünya haseneten ve fi'l-ahireti haseneh, vekınâ azabennâr-Ey Rabbimiz! Bize dünya-da ve ahirette iyilik ver ve bizi Cehennem azabından koru!" gibi, câmi' (geniş kapsamlı) dualarla dua etmek; hem hulûs ve huşu' ve huzur-u kalb ile dua etmek; hem namazın sonunda, bilhassa sabah namazından sonra; hem mübarek yerlerde, hâssaten mes-citlerde; hem Cum'ada, özellikle sâat-i icâbede; hem üç aylarda, özellikle meşhur gecelerde; hem Ramazan'da, hâssaten Leyle-i Kadir'de dua etmek kabule karîn olması rahmet-i ilahîyeden kuv-vetle ümit edilir. O makbul duanın ya aynen dünyada eseri görü-nür ya da dua olunanın ahireti ve ebedî hayatı cihetinde makbul olur. Demek ayn-ı maksat yerine gelmezse, dua kabul olmadı de-nilmez; belki daha iyi bir surette kabul edilmiş denilir."[5]

Sadece Müslümanlara mı Dua Etmeli?

İslâm'ın getirdiği evrensel insanî değerleri özümsemiş olan müminlerin bu suale vereceği cevap 'hayır' olmalıdır. İnanan insanlar olarak biz inanana da inanmayana da, bizi sevene de sevmeyene de, düşmanlık yapana da yapmayana da... kısacası, herkese dua ederiz/etmeliyiz. Çünkü az önce de geçtiği gibi dua kuşatıcı olmalı, yakınından uzağına kadar bütün insanları içine almalıdır. Burada dikkat edilecek husus kime nasıl dua edilmesi gerektiğidir.

---

5 23. Mektup

Özetle söylemek gerekirse, inanmayan insanların hidayete ermeleri, hak ve hakîkate uyanıp sırât-ı müstakîmi bulmaları için dua edilebilir/edilmelidir. Zira onların bundan daha büyük ve daha acil bir ihtiyaçları yoktur. Çünkü bu, ebedî bir hayatın kurtarılması meselesidir ve bir insan için ondan daha mühim bir mesele düşünülemez. Allah'ı bulamamamış, Habîb-i Ekrem'ini tanıyamamış insanların Kur'ân'ın aydınlık atmosferiyle tanışabilmeleri ve onu soluyabilmeleri için dua etmek başta Nebîler Serveri Efendimiz olmak üzere Enbiya-ı İzam'dan bize miras kalmış önemli bir vazife ve yüksek bir ahlaktır. Konuya Peygamber Efendimiz'in hayat-ı seniyyeleri zaviyesinden bakacak olursak, O (aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyât) inanmayanlar tarafından zulme, ezâ ve cefâya maruz bırakıldığı zamanlarda bile el açıp, "**Allah'ım, Sen onlara hidayet et! Çünkü onlar bilmiyorlar.**" diyerek dua ediyordu. Zaten, kapı kapı, çarşı çarşı dolaşıp insanların hidayete ermeleri için ölesiye tebliğde bulunan Efendiler Efendisi'nin o kimseler için dua etmemesi, Cenab-ı Hak'tan hidayet istememesi düşünülemezdi.

Peygamber yolunun vârisleri olan/olmaya çalışan hizmet erleri de işte bu üstün ahlaktan asla taviz vermemeli, gönüllerini aydınlatmaya çalıştıkları insanların kalblerinin Kur'ân ziyasıyla nurlanması için de el açıp dua etmelidirler. Bu o insanlara merhametin gereğidir. Burası yanık şair Yunus Emre'nin bir dörtlüğünü ve dertli şairimiz Âkif merhumun duasını hatırla(t)manın tam yeridir. Yunus engin vicdanında duyduklarını şöyle seslendirmiş:

"Kim bize taş atarsa güller nisar olsun ona,
Vurmaklığa kastedenin düşem öpem ayağını;
Her kim bana söğer ise her dem dua kılam ona,
Çerağıma kastedenin Hak yandırsın ocağını."

Şair-i şehîrimiz Mehmed Âkif de şu şekilde dua eder:

"Mü'minlere imdâda yetiş merhametinle,
Mülhidlere lâkin daha çok merhamet eyle:
Gümrâhlarındır ki karanlıklara dalmış,
Bir rehber olur necm-i emel yok da bunalmış!
Sen'sin bu şebistâna süren onları elbet,
Sen'den doğacak doğsa da bir fecr-i hidâyet."

Yine bu cümleden olarak zâlimlere zulümlerini.. fâsıklara fısk u fücurlarını.. müfsitlere ifsat ve bozgunculuk düşüncelerini bırakmaları.. idareci ve hâkim konumunda bulunanlara adalet ve istikametten ayrılmamaları... kısaca, "istikamet" kavramının enginliği düşünülerek herkese sırat-ı müstakîmi bulması ve onda sâbit kalması için dua edilebilir. Bu o insanlara bütün dünyayı bağışlamaktan daha büyük bir iyiliktir. Çünkü dünya geçicidir; istikamet üzere bir hayat ise insanı ebedî güzelliklere ulaştırır.

Burada istidrâdî olarak belirtelim ki, bir tavrımız, kırgınlığımız, küskünlüğümüz olacaksa o insanlara değil onlarda ârizî/geçici olarak bulunan nâhoş hasletlere, tavır ve davranışlara olmalıdır. Şayet çirkin huy ve sıfatlarına değil de insanların şahıslarına tavır almak gibi bir yanlışa düşersek içimizde onlara dua etme istek ve arzusu oluşmaz. Ne var ki, insaflı olur, Hakça, Peygamberce düşünür, her insanı sırf insan olduğu mülâhazasıyla sevmeye çalışırsak, Cenab-ı Allah'a onlar için el açar, o kötü huylardan kurtulmaları için dua ederiz. Islahlarının kâbil olmayacağını düşündüklerimiz olursa, onlara da beddua etmez, Allâmü'l-Guyûb olan Allah'a havale ederiz.

Ali bin Şihâb el-Hemedânî'nin (kuddise sirruhû) duası bu düşünceleri tedâi ettirdi; biz de gönül dostlarımızla, sevdiklerimizle paylaşmak istedik. İnşaallah yanlış bir şey söylememiş, niyetimize muhalif bir hata içine düşmemişizdir. Şimdi dilerseniz bu vecîz duayı beraber okuyalım:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ قُلُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ قُلُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ اشْرَحْ صُدُورَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ عُيُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ يَسِّرْ أُمُورَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ بَيِّضْ وُجُوهَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ قُلُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ قُبُورَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ ذُنُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ احْفَظْ قُلُوبَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ حَصِّلْ مُرَادَنَا وَمَقْصُودَنَا ۞ اَللّٰهُمَّ يَا خَفِيَّ الْأَلْطَافِ نَجِّنَا مِمَّا نَخَافُ ۞ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا، وَلِوَالِدِينَا، وَلِوَالِدِ وَالِدِينَا، وَلِمَشَايِخِنَا، وَلِمَشَايِخِ مَشَايِخِنَا، وَلِأُسْتَاذِنَا، وَلِأَسَاتِيذِ أُسْتَاذِنَا، وَلِأَحِبَّائِنَا، وَلِعَشَائِرِنَا، وَلِقَبَائِلِنَا، وَلِأَصْحَابِنَا، وَلِإِخْوَانِنَا، وَلِمَنْ أَحْسَنَ إِلَيْنَا، وَلِإِخْوَانِنَا فِي الدِّينِ، وَلِمَنْ دَعَا لَنَا بِالدُّعَاءِ الْخَيْرِ، وَلِمَنْ لَهُ حَقٌّ عَلَيْنَا، وَلِمَنْ أَوْصَانَا وَوَصَّانَا بِالدُّعَاءِ الْخَيْرِ، وَلِجَمِيعِ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ ۞ اَللّٰهُمَّ احْفَظْنَا يَا فَيَّاضُ مِنْ جَمِيعِ الْبَلاَيَا وَالْأَمْرَاضِ كَافَّةً عَامَّةً بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ ۞

Allah'ım! Sen'den bizim, inanan kardeşlerimizin ve topyekün insanların kalblerini, imana, İslâm'a, Kur'ân'a, ihsan duygusuna ve Peygamberimiz vasıtasıyla bize gönderdiğin bütün hakîkatlere tastamam açmanı diliyoruz.

Rabbimiz! Nezd-i ulûhiyetinden göndereceğin nurlarla gönüllerimizi aydınlat.. sadırlarımıza, sînelerimize inşirah sal.. Sen Settâru'l-uyûbsun; hata, kusur, günah ve isyan olarak bizden ne sâdır olmuşsa onları da setreyle.. aczimizi, fakrımızı şefâatçi yapıp yüce dergâhına iltica ediyoruz; ne olur, merhamet et ve işlerimizi kolay hâle getir.. dostlarına karşı olan muameleni bizden de esirgeme ve bizim sîmalarımızı da ağart.. kalblerimizi topyekün islerden,

paslardan, küçük-büyük bütün virüs ve mikroplardan arındır.. kabirlerimizi Cennet bahçeleri gibi pürnur eyle.. bilerek ya da bilmeyerek içine düştüğümüz hatalarımızı, günahlarımızı mağfiret buyur ve tekrar onlara bulaşmak sûretiyle içimizin kirlenmesine müsaade etme!.

Senden hayr u hasenât istikametindeki bütün dilek ve maksatlarımızı gerçekleştirmeni niyaz ediyoruz. Ey sürpriz lütufların sahibi, Ulu Sultanımız! Bizi endişe edip korktuğumuz hususlardan da emîn eyle!

Yâ Erhamerrâhimîn ve Yâ Ekremelekremîn! Bizim, anne-babalarımızın, onların anne-babalarının, bize önderlik ve kılavuzluk yapan büyüklerimizin, bir harf bile olsa kendilerinden istifade ettiğimiz muallimlerimizin, hocalarımızın, onların hocalarının, sevdiklerimizin, sevenlerimizin, içinde neş'et ettiğimiz beldedeki insanların, milletimiz fertlerinin, kadın-erkek arkadaşlarımızın, dostlarımızın, kardeşlerimizin.. bize karşı hep civanmertçe davrananların.. inanan bütün kardeşlerimizin.. hayır dualarında unutmayıp her zaman bizi de yâd edenlerin.. üzerimizde hakkı bulunan kimselerin.. kıymetli nasihatleriyle bize bekâ desenli sâlihatın yollarını gösteren mürşidlerimizin... ve bütün ümmet-i Muhammed'in günahlarını bağışla!

Ey ihsanları bitmek tükenmek bilmeyen ve kullarını lütuf sağanaklarıyla sırılsıklam hâle getiren Yüceler Yücesi Rabbimiz! Ne kadar belâ, musîbet ve hastalık varsa, Sen bizi, onların tamamından muhafaza buyur!

Rabbimiz! Duamızın sonunda Sana olan minnet ve şükran hislerimizi bir kere daha tekrarlıyor, Resûl-ü zîşân Efendimiz'i, âlini, ashabını bir kez daha salavâtlarla anıyor ve dualarımızı kabul buyurmanı istirham ediyoruz. Ne olur, bizleri dualarına icabet edilmeyen mahrumlardan eyleme! Amin!..

ÜVEYS EL-KARANÎ HAZRETLERİNİN BİR DUASI[6]

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ ❀ وَبِكَ أَسْتَغِيثُ فَأَغِثْنِي ❀ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ فَاكْفِنِي ❀ يَا كَافِي اكْفِنِي الْمُهِمَّاتِ فِي أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ❀ وَيَا رَحْمٰنَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَرَحِيمَهُمَا ❀ أَنَا عَبْدُكَ بِبَابِكَ، سَائِلُكَ بِبَابِكَ، ذَلِيلُكَ بِبَابِكَ، أَسِيرُكَ بِبَابِكَ، ضَعِيفُكَ بِبَابِكَ، مِسْكِينُكَ بِبَابِكَ، مُفْلِسُكَ بِبَابِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، اَلطَّالِحُ بِبَابِكَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، مَهْمُومُكَ بِبَابِكَ يَا كَاشِفَ كُرُوبِ الْمَكْرُوبِينَ، عَاصِيكَ بِبَابِكَ يَا طَالِبَ الْبَارِّينَ، اَلْمُقِرُّ بِبَابِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَلْخَاطِئُ بِبَابِكَ يَا غَافِرَ الْمُذْنِبِينَ، اَلْمُعْتَرِفُ بِبَابِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، اَلظَّالِمُ بِبَابِكَ يَا مَأْمُولَ الظَّالِمِينَ، اَلْمُسِيءُ بِبَابِكَ، اَلْبَائِسُ الْخَاشِعُ بِبَابِكَ، اِرْحَمْنِي يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْغَافِرُ وَأَنَا الْمُسِيءُ فَهَلْ يَرْحَمُ الْمُسِيءَ إِلَّا الْغَافِرُ ❀ مَوْلَايَ مَوْلَايَ أَنْتَ الرَّبُّ وَأَنَا الْعَبْدُ فَهَلْ يَرْحَمُ الْعَبْدَ إِلَّا الرَّبُّ ❀ مَوْلَايَ مَوْلَايَ أَنْتَ الْمَالِكُ وَأَنَا الْمَمْلُوكُ فَهَلْ يَرْحَمُ الْمَمْلُوكَ إِلَّا الْمَالِكُ ❀ مَوْلَايَ مَوْلَايَ أَنْتَ الْعَزِيزُ وَأَنَا الذَّلِيلُ فَهَلْ يَرْحَمُ الذَّلِيلَ إِلَّا الْعَزِيزُ ❀ مَوْلَايَ مَوْلَايَ أَنْتَ الْقَوِيُّ وَأَنَا الضَّعِيفُ فَهَلْ يَرْحَمُ الضَّعِيفَ إِلَّا الْقَوِيُّ ❀ مَوْلَايَ مَوْلَايَ أَنْتَ

6 *el-Kulûbu'd-Dâria*'da, Üveys el-Karanî Hazretlerinin aynı mazmunu veciz bir şekilde manzum olarak ifade ettiği bir başka münâcâtı daha vardır. Bu münâcâtı *Cevşen-i Kebîr*'den takip etmek de mümkündür.

الْكَرِيمُ وَأَنَا اللَّئِيمُ فَهَلْ يَرْحَمُ اللَّئِيمَ إِلاَّ الْكَرِيمُ ۞ مَوْلاَيَ مَوْلاَيَ أَنْتَ الرَّزَّاقُ وَأَنَا الْمَرْزُوقُ فَهَلْ يَرْحَمُ الْمَرْزُوقَ إِلاَّ الرَّزَّاقُ ۞ مَوْلاَيَ مَوْلاَيَ أَنْتَ الْغَفَّارُ وَأَنَا الْمُذْنِبُ فَهَلْ يَرْحَمُ الْمُذْنِبَ إِلاَّ الْغَفَّارُ ۞

إِلٰهِي أَنْتَ الْحَنَّانُ وَأَنْتَ الْمَنَّانُ ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ مِنْ ظُلْمَةِ الْقُبُورِ وَضِيقِهَا ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ عِنْدَ سُؤَالِ مُنْكَرٍ وَنَكِيرٍ وَهَيْبَتِهِمَا ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ عِنْدَ وَحْشَةِ الْقُبُورِ وَضَغْطِهَا وَشِدَّتِهَا ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلاَّ مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ يَوْمَ زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَاباً ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ يَوْمَ لاَ يَنْفَعُ مَالٌ وَلاَ بَنُونَ إِلاَّ مَنْ أَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ يَوْمَ يُنَادَى مِنْ بُطْنَانِ الْعَرْشِ أَيْنَ الْعَاصُونَ وَأَيْنَ الْمُذْنِبُونَ وَأَيْنَ الْخَائِنُونَ وَأَيْنَ الْخَاسِرُونَ ۞ إِلٰهِي أَنْتَ تَعْلَمُ سِرِّي وَعَلاَنِيَتِي فَاقْبَلْ مَعْذِرَتِي، وَتَعْلَمُ حَاجَتِي فَأَعْطِنِي سُؤَالِي ۞

إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ مِنْ كَثْرَةِ الذُّنُوبِ وَالْعِصْيَانِ ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ مِنْ كَثْرَةِ الظُّلْمِ وَالْجَفَا ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ مِنْ تَغَيُّرِ حَالِي ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ مِنْ نَفْسِي الْمَطْرُودَةِ ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ مِنْ نَفْسِي الْمَطْبُوعَةِ فِي الْهَوَى ۞ إِلٰهِي الْأَمَانَ الْأَمَانَ مِنَ الْهَوَى ۞ إِلٰهِي آهٍ مِنَ الْهَوَى، أَغِثْنِي يَا مُغِيثُ عِنْدَ تَغَيُّرِ

حَالِي ۞ اَللّٰهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ الْمُذْنِبُ الْمُجْرِمُ الْمُخْطِئُ، أَجِرْنِي مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ يَا مُجِيرُ يَا مُجِيرُ ۞ اَللّٰهُمَّ إِنْ تَرْحَمْنِي فَأَنْتَ أَهْلٌ وَإِنْ تُعَذِّبْنِي فَأَنَا أَهْلٌ، فَارْحَمْنِي يَا أَهْلَ التَّقْوَى وَأَهْلَ الْمَغْفِرَةِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَيَا خَيْرَ النَّاصِرِينَ ۞ حَسْبِيَ اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ۞

وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِهِ وَأَصْحَابِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ ۞

Allah'ım! Yüce huzurunda içimi dökmeyi diliyorum; müsadeni istirham ediyor, Sen'in en son ve en büyük elçin Hazreti Muhammed'e ve aile efradına salât ü selam ederek başlıyorum.

Rabbim, Sen'in yardımına müracaatta bulunuyor ve Sana tevekkül ediyorum. Ne olur, ne dünya ne de ahiret meselelerinde beni aczim, fakrım ve çaresizliğimle başbaşa bırakma!

Ey buraların ve ötelerin Rahman ve Rahîm Rabbi! İşte kulluğumla kapına geldim ve huzurunda dileniyorum.. zelîlim.. esirinim.. zayıfım.. muhtacım.. iflas etmiş bir çaresizim, ey bütün kâinatı yaratıp arızasız devam ettiren Rabbim!

Bahtsızım ama kapındayım ey yardım talebinde bulunanların taleplerini karşılayan Sultanlar Sultanı!

Gamlıyım, kederliyim fakat kapındayım, ey tasalı gönüllerin hüznünü gideren Hilm Sahibi!

İsyankârım lâkin Sen'in istediğin iyi ve sadık kimselerden olabilmeyi umarak kapına geldim. Geldim ve günahlarımı huzurunda ikrar ediyorum ey Erhamürrâhimîn!

Hatalarımın farkında olarak kapına dayandım ey günahları mahvedip günahkâr kullarını affeden Rabbim!

Kusurlarımı ve affına olan ihtiyacımı huzurunda bir kez daha itiraf ediyorum ey Rabbülâlemîn!

Nefsine zulmetmiş bir zavallı olarak kapının tokmağına dokunuyorum ey zulmedenlerin bile rahmetini umduğu Rabbim!

Çok cürümler işledim; acınacak bir hâlim var. Ben de yüce divanında yere kapaklanıyor, boynumu büküyorum.

Yüce Mevlâm! Merhametini esirgeme n'olur! Ben günahkârım, Sen'se bağışlayansın! Günahkar kulları Sen'den başka kim bağışlayabilir?!

Mevlâm, Mevlâm! Sen yüceler yücesi yegâne Rabbsın; bense zavallı bir abdim! Abdine Rabbinden başka kim merhamet edebilir?!

Mevlâm, Mevlâm! Sen her şeyin sahibi olan Mâlik-i Hakîkîsin; bense Sen'in nihayetsiz mülkünde zavallı bir köleyim! Bir köleye onun sahibinden başka kim şefkat gösterebilir?!

Mevlâm, Yüce Mevlâm! Azîz olan Sen'sin, bense zelîlim. Zelîlleri düştükleri zilletten Azîz olandan başka kim çıkarabilir?!

Mevlâm, Mevlâm! Gerçek güç ve kuvvetin hakikî sahibi Sen'sin. Bense pek zayıf ve güçsüzüm. Zayıf ve güçsüzlere, Güç ve Kuvvet Sahibinden başka kim inayet edebilir?!

Mevlâm, Mevlâm! Kerem Sen'in şanındır; Kerîm de yalnız Sen'sin. Bense serseri bir zavallıyım. Düşmüşlere Kerem Sahibinden başka kim lütufta bulunabilir?!

Mevlâm, Ulu Mevlâm! Rızık hazinelerinin sahibi, Rezzâk-ı Hakîkî Sensin. Bense Sen'in rızkına her zaman muhtacım! Beni Sen'den başka kim doyurabilir ve kim rızıklandırabilir?!

Mevlâm, Yüce Mevlâm! Sen büyük günah irtikap edenleri bile bağışlayan affı pek bol Gaffâr u Rahîmsin. Benim gibi ömrünü isyan vadilerinde tüketmiş bir günahkârı affına hudut olmayan Sen'den başka kim affedebilir?!

Yâ Rabbî ve Yâ İlahî! Nihayetsiz şefkat ve merhametin sahibi Hannân, sonsuz nimetleriyle topyekün varlığa ihsan üstüne ihsanda bulunan Mennân Sen'sin. Ben de aczimi, fakrımı şefaatçi

kılıp kabrin zulmetinden ve darlığından rahmetinin enginliğine sığınarak el-eman, el-eman diyor, Sen'den eman dileniyorum.

Münker ve Nekîr'in cevabı çok zor sorularına ve yürekleri hoplatan mehabetlerine karşı el-emân, el-emân!

Kabrin vahşetine, presleyiciliğine ve bütün zorluklarına karşı el-emân, el-emân!

Uzunluğu elli bin sene olan bir günün azabından el-emân, el-emân!

Senin sıyanet buyurdukların dışında yerde ve göklerdeki herkesin korkudan yüreklerinin ağzına geleceği, Sur'un üflendiği o günün dehşetinden el-emân, el-emân!

Arzın müthiş bir zelzeleyle sarsıldığı.. göklerin yazı kâğıtlarının dürüldüğü gibi dürüldüğü.. yeryüzünün ve semaların alt-üst edilip başka bir âleme tebdîl edildiği.. bütün insanların kabirlerinden kalkıp Sen'in huzuruna çıkarıldıkları.. herkesin dünya hayatındayken yapıp ettiği şeylerin önüne serileceği ve kafirlerin, 'Ah, keşke toprak olsaydım!' diyecekleri günün ürperticiliğinden el-emân, el-emân!

Malın-mülkün, evlâd ü iyâlin hiçbir fayda vermeyeceği, sadece selîm bir kalble yüce huzura gelenlerin kurtulabileceği.. arşın derinliklerinden, 'nerede dünya hayatını isyan derelerinde, cürüm vadilerinde geçirenler.. nerede elest bezminde Allah'a verdikleri söze ihanet edenler ve koskoca ömrü bir kayıptan ibaret olanlar?' diye nida edildiği günün eleminden ve ızdırabından el-emân, el-emân!

Rabbim! Yüceler Yücesi Rabbim! Gizlimi de açığımı da bilen Sen'sin! Lütfen beni mazur gör ve tevbemi kabul buyur! Benim Sen'in rahmetine, merhametine, şefkatine, inayetine, sıyanetine, hıfz u riayetine ne kadar muhtaç olduğumu biliyorsun. Ne olur dileğimi yerine getir ve beni haybet ve hüsrana uğratma!.

Yâ Rabbelâlemîn ve Yâ Erhamerrâhimîn ve Yâ Ekremelekremîn!

Hadd ü hesaba gelmez günahlarımdan ve isyanlarımdan da yine Sen'in afv u mağfiret deryana iltica ediyor ve yine el-emân, el-emân diyorum.

Bilerek ya da bilmeyerek işlediğim zulümlerden ve başkalarına verdiğim eziyetlerden dolayı da el-emân, el-emân!

Konumumu, duruşumu, istikametimi koruyamayıp yaptığım yalpalar için de el-emân, el-emân!

Heva ve heveslerin oyuncağı hâline gelmiş nefs-i emmaremin yaptıklarından/yaptırdıklarından da el-emân, el-emân!

Rabbim! Merhameti sonsuz Rabbim! Nefsimi yoldan çıkaran kirli arzulardan, mülevves düşüncelerden 'of!' ediyorum!

Ayaklarımın kaymasına, kalbimin kararmasına, düşüncelerimin bulanmasına karşı Sen'in inayet ve sıyanetini dileniyorum.

Yâ Rabbî! Günahlarım, cürümlerim, hatalarım olsa da ben Sen'in kulunum. Ey sevdiklerini Cehennem azabından koruyan Rahman ü Rahîm! Ateşe düşmekten beni de korumanı diliyorum!

Allah'ım! Şayet merhametinle muamelede bulunup beni affedecek olursan, o Sen'in şanındır ve Sana da o yaraşır. Yok eğer azap edecek olursan ben de ona fazlasıyla layık ve müstehakım. Öyle olsam da Senin beni affedeceğine olan inancım katî, ümîdim de tamdır; zira Sen düşenlerin günahlarını bağışlama şanına en çok yaraşan yegâne Zat'sın. Bu kıtmir kulunu da bağışla ey Merhametlilerin En Merhametlisi ve ey Yardım Edenlerin En Hayırlısı!

Allah'ım! Sen kâfî ve vâfîsin. Her şeye yetersin ve Sen'den güzel vekîl de yoktur. Sen'in dostluğun da bambaşka yardımın da bambaşkadır.

Yüce Rabb'im! İnsanların en hayırlısı olan Habîbin Hazreti Muhammed'e, âline ve ashabına salât ü selam ederek bu dileklerimi gerçekleştirmeni Sen'den niyaz ediyorum! Lütfen beni ulu dergâhının kapısından geri boş çevirme!...

ZEYNÜ'L-ÂBİDÎN HAZRETLERİNİN DEĞİŞİK MÜNÂCÂTLARI

1. Tevbekârların Münâcâtı

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَبِهِ الْإِعَانَةُ، إِلٰهِي أَلْبَسَتْنِي الْخَطَايَا ثَوْبَ مَذَلَّتِي، وَجَلَّلَنِي التَّبَاعُدُ مِنْكَ لِبَاسَ مَسْكَنَتِي، وَأَمَاتَ قَلْبِي عَظِيمُ جِنَايَتِي، فَأَحْيِهِ بِتَوْبَةٍ مِنْكَ يَا أَمَلِي وَبُغْيَتِي وَيَا سُؤْلِي وَمُنْيَتِي، فَوَعِزَّتِكَ مَا أَجِدُ لِذُنُوبِي سِوَاكَ غَافِراً، وَلاَ أَرَى لِكَسْرِي غَيْرَكَ جَابِراً، وَقَدْ خَضَعْتُ بِالْإِنَابَةِ إِلَيْكَ، وَعَنَوْتُ بِالْاِسْتِكَانَةِ لَدَيْكَ، فَإِنْ طَرَدْتَنِي مِنْ بَابِكَ فَبِمَنْ أَلُوذُ، وَإِنْ رَدَدْتَنِي عَنْ جَنَابِكَ فَبِمَنْ أَعُوذُ، فَوَا أَسَفَا مِنْ خَجْلَتِي وَافْتِضَاحِي، وَوَا لَهْفَتَاهُ مِنْ سُوءِ عَمَلِي وَاجْتِرَاحِي، أَسْأَلُكَ يَا غَافِرَ الذَّنْبِ الْكَبِيرِ، وَيَا جَابِرَ الْعَظْمِ الْكَسِيرِ، أَنْ تَهَبَ لِي مُوبِقَاتِ الْجَرَائِرِ، وَتَسْتُرَ عَلَيَّ فَاضِحَاتِ السَّرَائِرِ، وَلاَ تُخَلِّنِي فِي مَشْهَدِ الْقِيَامَةِ مِنْ بَرْدِ عَفْوِكَ وَغُفْرَانِكَ، وَلاَ تُعْرِنِي مِنْ جَمِيلِ صَفْحِكَ وَسَتْرِكَ ۞

إِلٰهِي ظَلِّلْ عَلَى ذُنُوبِي غَمَامَ رَحْمَتِكَ، وَأَرْسِلْ عَلَى عُيُوبِي سَحَابَ رَأْفَتِكَ ۞

إِلٰهِي هَلْ يَرْجِعُ الْعَبْدُ الْآبِقُ إِلاَّ إِلَى مَوْلاَهُ، أَمْ هَلْ يُجِيرُهُ مِنْ سَخَطِهِ أَحَدٌ سِوَاهُ ۞

إِلٰهِي إِنْ كَانَ النَّدَمُ عَلَى الذَّنْبِ تَوْبَةً فَإِنِّي وَعِزَّتِكَ مِنَ النَّادِمِينَ، وَإِنْ كَانَ الْاِسْتِغْفَارُ مِنَ الْخَطِيئَةِ حِطَّةً فَإِنِّي لَكَ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ، لَكَ الْعُتْبَى حَتَّى تَرْضَى ۞

إِلٰهِي بِقُدْرَتِكَ تُبْ عَلَيَّ، وَبِحِلْمِكَ عَنِّي اُعْفُ عَنِّي، وَبِعِلْمِكَ بِي اُرْفُقْ بِي ۞ إِلٰهِي أَنْتَ الَّذِي فَتَحْتَ لِعِبَادِكَ بَاباً إِلَى عَفْوِكَ، سَمَّيْتَهُ التَّوْبَةَ فَقُلْتَ ﴿تُوبُوا إِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَصُوحًا﴾ فَلاَ عُذْرَ لِمَنْ أَغْفَلَ دُخُولَ الْبَابِ بَعْدَ فَتْحِهِ ۞ إِلٰهِي إِنْ كَانَ قُبْحُ الذَّنْبِ مِنْ عَبْدِكَ فَلْحُسْنُ الْعَفْوِ مِنْ عِنْدِكَ ۞ إِلٰهِي مَا أَنَا بِأَوَّلِ مَنْ عَصَاكَ فَتُبْتَ عَلَيْهِ، وَتَعَرَّضَ لِمَعْرُوفِكَ فَجُدْتَ عَلَيْهِ، يَا مُجِيبَ الْمُضْطَرِّ يَا كَاشِفَ الضُّرِّ يَا عَظِيمَ الْبِرِّ يَا عَلِيماً بِمَا فِي السِّرِّ، اِسْتَشْفَعْتُ إِلَيْكَ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ، وَتَوَسَّلْتُ بِجَنَابِكَ وَتَرَحُّمِكَ لَدَيْكَ، فَاسْتَجِبْ دُعَائِي وَلاَ تُخَيِّبْ فِيكَ رَجَائِي، وَتَقَبَّلْ تَوْبَتِي، وَكَفِّرْ خَطِيئَتِي بِمَنِّكَ وَرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Niyazıma da Rahman ve Rahîm Rabb'imin ism-i celîliyle başlıyor ve O'nun inayetine sığınıyorum.

İlahî, işlediğim hatalar ve günahlar ruhuma zillet urbası giydirdiler. Bir de Sen'den cüdâ düşünce kendimi bütün bütün meskenet libasının içinde buldum; hadd ü hesaba gelmez, kocaman kocaman kabahatlerim hep kalbimi kararttılar.

Bahtına düştüm, ey biricik Matlûbum, Maksûdum, Mahbûbum; ne olur, tevbemi kabul, kalbimi de ihya buyur! Andolsun ki, günahlarımı affedebilecek, yaralarımı sarıp tedavi edebilecek Sen'den başka hiçbir kimse bilmiyorum.

İşte yüce dergâhına geldim; boyun büküyor, huzurunda kemerbeste-i ubûdiyet içinde elpençe divan duruyor, affına iltica ediyorum. Eğer beni kapından uzaklaştırırsan, ben gidip hangi kapıya sığınabilirim?! Şayet huzurundan kovacak olursan ben kimden sığınma talep edebilirim?!

Vah benim acınacak halime vah! Ne kadar utanılacak bir du-

rumdayım. Yazıklar olsun bana, günahlara ne kadar dalmış, Rab'imin hoşnut olmadığı yerlerde ne kadar da çok dolaşmışım!

Ey en büyük günahları bile bağışlayan ve en büyük kusurları, eksikleri bile sarıp sarmalayan Rab! Sen'den, en çirkin günahlarımı bile yarlığayıp yok saymanı, yüzümün karası suçlarımı örtmeni, kıyamet gününde affının ve gufranının serinliğinden, bağışlayıcılığının güzelliğinden beni de mahrum etmemeni diliyorum.

Yâ Rabbî ve ya İlahî! Günahlarımı rahmet bulutlarınla ört; ayıplarımın üzerine de merhamet ve şefkat bulutlarını gönder!

İlahî! Sahibinden kaçan bir köle, döndüğü zaman sahibinden başka kime iltica edebilir ve yine sahibinin gazabından onu başka kim koruyabilir?!

Rabbim! Günahlara tevbe etmenin karşılığı gönülde(n) duyulan nedametse şayet, Sana yemin ederim, yapıp ettiklerimden bin kere, yüz bin kere pişmanım. İstiğfarda bulunup Sen'den bağışlanma dile(n)mek hataların defterden silinmesine bir yolsa eğer, yürekten istiğfarda bulunuyor, bu nâçar kulunu da yarlığayacağını ümid ediyorum. Evet, ümidim budur ve hoşnutluğunla gönlüme sürûr salacağın ana kadar da bu kapıyı asla terketmeyeceğim.

Allah'ım! Kudretin hakkı için tevbemi kabul buyur.. Sen Halîm'sin, affetmeyi seversin; beni de affet.. aczimi, zayıflığımı, çaresizliğimi görür ve bilirsin; halime merhamet et!

Allah'ım! Kullarına afv u mağfiret kapılarını açan Sen'sin. Onu tevbe diye isimlendiren ve "**Ey mü'min kullarım! Samimi bir tevbe ile Rabbiniz'e teveccüh edin!**" diye emreden ve davette bulunan da yine Sen'sin. Sen kapıları bu kadar açtıktan sonra, o kapıyı kullanıp dergâhına iltica etmeyen gafillerin daha hiçbir mazereti olamaz.

Rabb'im! Bazı dostlarının da dediği gibi günahın çok çirkin olduğu ve Sen'in lûtuflarını idrak etmiş kapı kullarına, yaraşıp yakışmadığı muhakkak; fakat, affın, Sana çok yakıştığı da apaçık bir hakikat.

Rabb'im! İsyan vadilerine yuvarlanıp sonra da yaptığı âsîliklerden dolayı tevbe kapısının tokmağına dokunan, sayılamayacak kadar hatasına, kusuruna ve günahlarına rağmen Sen'in rahmet, şefkat ve merhamet esintilerini hırz-ı cân ile bekleyen ve Sen'in, bütün bu recâ ve beklentilere lütf u keremle mukabelede bulunduğun ilk kişi ben değilim.

Ey ızdırar içerisinde hafakanlar yaşayan muzdarr kullarının niyazlarına icabet buyuran.. ey zararları kaldırıp telâfi eden.. ey iyilikleri karşılıksız ve en büyük olan.. ey gizli gizli cereyan eden işlere de nigehbân olan Yüceler Yücesi Allah'ım! Huzuruna sermayesiz geldim; nâçâr, Senin cömertliğine ve keremine sığınıyor, "Kerem kıl kesme Sultanım keremin bînevâlerden/Keremkâne yakışır mı kerem kesmek gedâlerden." (M. Lutfî) diyerek rahmet denizlerinden ben de hissedar olmak istiyorum. Dualarıma icabet buyur ve beni ümitlerimde, dileklerimde haybet ve hüsrana uğratma.. tevbe kapından Sana olan teveccühümü karşılıksız bırakma!

Ey Merhametlilerin en Merhametlisi Mevlâm! Bu bendene de lütf u ihsanla muamelede bulunup hata ve günahlarını affet, ne olur!..

2. Nefs-i Emmaresinin Kötülüklerinden Bezmişlerin Münâcâtı

إِلٰهِي إِلَيْكَ أَشْكُو نَفْساً بِالسُّوءِ أَمَّارَةً، وَإِلَى الْخَطِيئَةِ مُبَادِرَةً، وَبِمَعَاصِيكَ مُولَعَةً، وَلِسَخَطِكَ مُتَعَرِّضَةً، تَسْلُكُ مَسَالِكَ الْمَهَالِكِ، وَتَجْعَلُنِي عِنْدَكَ أَهْوَنَ هَالِكٍ، كَثِيرَةُ الْعِلَلِ طَوِيلَةُ الْأَمَلِ، إِنْ مَسَّهَا الشَّرُّ تَجْزَعُ وَإِنْ مَسَّهَا الْخَيْرُ تَمْنَعُ، مَيَّالَةٌ إِلَى اللَّعِبِ وَاللَّهْوِ مَمْلُوءَةٌ بِالْغَفْلَةِ وَالسَّهْوِ، تُسْرِعُ إِلَى الْحَوْبَةِ وَتُسَوِّفُنِي بِالتَّوْبَةِ ۞

إِلٰهِي أَشْكُو عَدُوّاً يُضِلُّنِي، وَشَيْطَاناً يُغْوِينِي، قَدْ مَلَأَ بِالْوَسْوَاسِ صَدْرِي، وَأَحَاطَتْ هَوَاجِسُهُ بِقَلْبِي، يُعَاضِدُنِي الْهَوَى، وَيُزَيِّنُ لِي حُبَّ الدُّنْيَا، وَيَحُولُ بَيْنِي وَبَيْنَ الطَّاعَةِ وَالزُّلْفَى ۞

إِلٰهِي إِلَيْكَ أَشْكُوُ قَلْبًا قَاسِيًا مَعَ الْوَسْوَاسِ مُتَقَلِّبًا، وَبِالرَّيْنِ وَالطَّبْعِ مُتَلَبِّساً، وَعَيْناً عَنِ الْبُكَاءِ مِنْ خَوْفِكَ جَامِدَةً، وَإِلَى مَا يَسُرُّهَا طَامِحَةً، أَلاَ لاَ حَوْلَ لِي وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِقُدْرَتِكَ، وَلاَ نَجَاةَ لِي مِنْ مَكَارِهِ الدُّنْيَا إِلاَّ بِعِصْمَتِكَ، فَأَسْأَلُكَ بِبَلاَغِ حِكْمَتِكَ وَنَفَاذِ مَشِيئَتِكَ أَلاَّ تَجْعَلَنِي لِغَيْرِ جُودِكَ مُتَعَرِّضاً، وَلاَ تُصَيِّرَنِي لِلْفِتَنِ عَرَضاً، وَكُنْ لِي عَلَى الْأَعْدَاءِ نَاصِراً، وَعَلَى الْمَخَازِي وَالْعُيُوبِ سَاتِراً، وَمِنَ الْبَلاَيَا وَاقِياً، وَعَنِ الْمَعَاصِي عَاصِماً، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Allah'ım! Kötülüğe düş(ür)mekten, hatalara koş(tur)maktan, isyanlara dal(dır)maktan, helâke götüren yollara sap(tır)maktan ve beni Sen'in nezdinde mahlûkatın en seviyesizi durumuna sokmak için çabalayıp durmaktan bıkıp usanmayan.. sayısız kusurlara bulaşmış.. bitip tükenmek bilmeyen emellerin peşinde durmadan koşan.. başı derde düştü mü sızlanıp duran.. hayırlı bir işe vesile olduğunda onu kendinden bilen ve paylaşmaya hiç yanaşmayan.. bütün mâlâyâniyata meyyâl.. gaflet ve nisyanla âlûde.. fırsat buldu mu günaha girmekte saniye fevtetmeyen.. tevbeye gelince erteledikçe erteleyen... şu nefs-i emmâremi Sana şikayet ediyorum.

İlahî! Beni dalâlet vadilerine sürüklemek isteyen insî ve cinnî düşmanlarımı; sürekli aklımı çelmek.. zihnimi vesveselere boğmak.. kalbimi şüphelerle çepeçevre kuşatmak.. hevâ ve heveslerinin peşinde koşturmak.. geçici dünya hayatını süslü gösterip ibadet ü taatıma ve Sana yakınlaşmama manî olmak için didinip duran şeytan(lar)ı da yine Sana şikayet ediyorum.

Rabbim! Türlü türlü vesveselere esir olmuş, kaskatı kesilmiş, paslanmış ve kararmaya yüz tutmuş kalbimi; haşyet nedir, gözyaşı nedir unutmuş ve bütün bütün kurumaya başlamış, kendine dünyalık eğlence arayıp duran gözlerimi de yine Sana şikayet ediyorum. Sen yegâne güç ve kuvvet Sahibisin ve benim gibi bir âciz için Sen'in havl ve kuvvetinden başka hiçbir dayanak yoktur.

Dünyanın câzibedâr güzelliklerinin ağına düşmekten de beni sadece Sen sıyanet edebilirsin.

Yâ Rab! Sen'in hikmetine ve meşîetine dehâlet ediyor ve bana sadece lütfunla muamelede bulunmanı istirham ediyorum. Ne olur, beni fitnelere hedef olmaktan koru.. düşmanlık besleyenlere karşı yardımcım ol.. utanç sebebi ayıplarımı setret.. belâlardan muhafaza buyur.. masiyetlere düşmeme de fırsat verme!.

Rahmetine sığınıyorum ey Merhametlilerin en Merhametlisi Rabb'im! Ne olur, dualarımı kabul buyur!

3. Hayatını Havf/Allah Korkusu Endeksli Sürdürenlerin Münâcâtı

إِلٰهِي أَتَرَاكَ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِكَ تُعَذِّبُنِي، أَمْ بَعْدَ حُبِّي إِيَّاكَ تُبَعِّدُنِي، أَمْ مَعَ اسْتِجَارَتِي بِعَفْوِكَ تُسْلِمُنِي، أَمْ بَعْدَ رَجَائِي رَحْمَتَكَ وَصَفْحَكَ تَحْرِمُنِي، حَاشَا لِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ أَنْ تُخَيِّبَنِي، لَيْتَ شِعْرِي أَلِلشَّقَاءِ وَلَدَتْنِي أُمِّي، أَمْ لِلْعَنَاءِ رَبَّتْنِي، وَلَيْتَنِي عَلِمْتُ مِن أَهْلِ السَّعَادَةِ جَعَلْتَنِي، وَبِقُرْبِكَ وَجِوَارِكَ خَصَّصْتَنِي فَتَقَرَّ بِذٰلِكَ عَيْنِي وَتَطْمَئِنَّ لَهُ نَفْسِي ❁

إِلٰهِي هَلْ تُسَوِّدُ وُجُوهًا خَرَّتْ سَاجِدَةً لِعَظَمَتِكَ، أَوْ تُخْرِسُ أَلْسِنَةً نَطَقَتْ بِالثَّنَاءِ عَلَى مَجْدِكَ وَجَلاَلِكَ، أَوْ تَطْبَعُ عَلَى قُلُوبٍ انْطَوَتْ عَلَى مَحَبَّتِكَ، أَوْ تُصِمُّ أَسْمَاعًا تَلَذَّذَتْ بِسَمَاعِ ذِكْرِكَ فِي إِرَادَتِكَ، أَوْ تَغُلُّ أَكُفًّا رَفَعَتْهَا الْآمَالُ إِلَيْكَ رَجَاءَ رَأْفَتِكَ، أَوْ تُعَاقِبُ أَبْدَانًا عَمِلَتْ بِطَاعَتِكَ، أَوْ تُعَذِّبُ أَرْجُلاً سَعَتْ فِي عِبَادَتِكَ ❁

إِلٰهِي لاَ تُغْلِقْ عَلَى مُوَحِّدِيكَ أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ ❁ إِلٰهِي نَفْسٌ أَعْزَزْتَهَا بِتَوْحِيدِكَ كَيْفَ تُذِلُّهَا بِمَهَانَةِ هِجْرَانِكَ، وَضَمِيرٌ انْعَقَدَ عَلَى مَوَدَّتِكَ كَيْفَ تُحْرِقُهُ بِحَرَارَةِ نَارِكَ ❁ إِلٰهِي أَجِرْنِي مِنْ أَلِيمِ غَضَبِكَ وَعَظِيمِ سَخَطِكَ، يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ

يَا رَحِيمُ يَا رَحْمٰنُ، يَا جَبَّارُ، يَا قَهَّارُ يَا سَتَّارُ يَا غَفَّارُ، نَجِّنِي بِرَحْمَتِكَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ، وَفَضِيحَةِ الْعَارِ، إِذَا امْتَازَ الْأَخْيَارُ مِنَ الْأَشْرَارِ، وَهَالَتِ الْأَهْوَالُ، وَقَرُبَ الْمُحْسِنُونَ، وَبَعُدَ الْمُسِيئُونَ ﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ﴾ ۞

Merhameti, re'fet ve şefkati sonsuz Yüce Rabb'im! Sana iman etmiş bu kuluna azap mı edeceksin!? Sana gönlünü veren bu muhtaç gedâyı uzaklığın yakıcı ateşine mi maruz bırakacaksın!? Düşmüş kalkmış ama gelip af talebinde bulunmuş bu zavallıyı hizlâna mı uğratacaksın!? Günahlarını ancak Sen'in rahmet ve merhamet deryalarının eritebileceği bu âcizi afv u safhından mahrum mu bırakacaksın!? Hâşâ ya Rabbi hâşâ, kapına dayanmış, ihtiyacını, ızdırarını arzetmiş bir muhtacı eli-avucu boş geri çevirmek Sen'in keremine yakışmaz.

Olamaz, annem şakî olayım diye beni dünyaya getirmiş olamaz; hayatımı günahların ve isyanların elemleri perişan etsin diye beni yetiştirmiş de olamaz! Rabb'im, ah keşke bir bilebilseydim ismimi saîdler defterine kaydettiğini ve yakınlığına mazhar kıldığını! Keşke bilebilseydim de gözlerim sürurla, gönlüm de itmi'nanla dolaydı!

Allah'ım! Azametine karşı secde etmiş yüzleri hiç karartır mısın Sen!? Medh ü senâlarla hep Yüce Zâtının ululuğunu dile getirip durmuş dilleri ebkem bırakır mısın!? Sen'in sevginin boyasıyla boyanmış kalbleri mühürler misin!? Sen'in zikrinin lezzetiyle dolup dolup taşmış kulakları sağır hâle getirir misin!? Rahmet ve şefkatine nâil olabilme recasıyla hep semaya kalkmış ellere kelepçe vurur musun? İbâdet ü tâata râm olmuş bedenleri cezalandırır mısın ya da Sen'in rinine, Kitabına, Resûlüne hizmet için koşturup durmuş ayakları incitir misin Sen hiç!?

Allah'ım! Rab olarak sadece Sen'i bilip Sen'i tanıyan kullarının yüzüne, ne olur, rahmet kapılarını kapama! Hayır ya Rabbi hayır, Sen tevhid inancıyla azîz eylediğin yürekleri Sen'den uzak kalmanın zilletine dûçar kılmaz ve Sen'in muhabbetinle meşbû gönül-

leri Cehennem ateşine maruz bırakmazsın. Allah'ım! Azabının ve gazabının eleminden beni koru! Yâ Hannan, ya Mennan, ya Rahîm, ya Rahman, ya Cebbar, ya Kahhar, ya Settar, ya Gaffar, eşrârın (kötü kimseler) kim, ahyârın (iyi kimseler) kim olduğunun gün gibi açığa çıkacağı.. hesap endişesinden ellerin ayakların titreyeceği.. ömrünü ihsanla değerlendirmiş yiğitlerin kurbiyete mazhar kılınacağı.. hayatını isâetle (kötülük) heder etmiş bahtsızların da uzaklığa maruz bırakılacağı.. herkes dünya hayatındayken her ne işlemişse karşısına tastamam çıkarılacağı ve "hiçbir kimsenin zerre ağırlığınca haksızlığa uğratılmayacağı", o şedîd günde beni Cehennem azabından ve rezil rüsvay olmaktan muhafaza buyur!.

4. Hayatını Reca/Ümit Eksenli Sürdürenlerin Münâcâtı

يَا مَنْ إِذَا سَأَلَهُ عَبْدٌ أَعْطَاهُ، وَإِذَا أَمَّلَ مَا عِنْدَهُ بَلَّغَهُ مُنَاهُ، وَإِذَا أَقْبَلَ عَلَيْهِ قَرَّبَهُ أَوْ أَدْنَاهُ، وَإِذَا جَاهَرَهُ الْعِصْيَانَ سَتَرَ عَلَى ذَنْبِهِ وَغَطَّاهُ، وَإِذَا تَوَكَّلَ عَلَيْهِ حَسَبَهُ وَكَفَاهُ ۞ إِلٰهِي مَنْ ذَا الَّذِي نَزَلَ بِكَ مُلْتَمِساً قِرَاكَ فَمَا أَقْرَيْتَهُ، وَمَنْ ذَا الَّذِي أَنَاخَ بِبَابِكَ مُرْتَجِياً نَدَاكَ فَمَا أَوْلَيْتَهُ، أَيَحْسُنُ أَنْ أَرْجِعَ عَنْ بَابِكَ بِالْخَيْبَةِ مَصْرُوفًا وَلَسْتُ أَعْرِفُ مَوْلًى سِوَاكَ بِالْإِحْسَانِ مَوْصُوفًا، كَيْفَ أَرْجُو غَيْرَكَ وَالْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدِكَ، وَكَيْفَ أُؤَمِّلُ سِوَاكَ وَالْخَلْقُ وَالْأَمْرُ لَكَ، أَأَقْطَعُ رَجَائِي مِنْكَ وَقَدْ أَوْلَيْتَنِي مَا لَمْ أَسْأَلْهُ مِنْ فَضْلِكَ، أَمْ كَيْفَ تُفْقِرُنِي إِلَى مِثْلِي وَأَنَا أَعْتَصِمُ بِحَبْلِكَ، يَا مَنْ سَعِدَ بِرَحْمَتِهِ الْقَاصِدُونَ، وَلَمْ يَشْقَ بِنِقْمَتِهِ الْمُسْتَغْفِرُونَ، كَيْفَ أَنْسَاكَ وَلَمْ تَزَلْ ذَاكِرِي، وَكَيْفَ أَلْهُو عَنْكَ وَأَنْتَ مُرَاقِبِي ۞

إِلٰهِي بِذَيْلِ كَرَمِكَ أَعْلَقْتُ يَدِي، وَلِنَيْلِ عَطَائِكَ بَسَطْتُ أَمَلِي، فَأَخْلِصْنِي بِخَالِصَةِ تَوْحِيدِكَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ صَفْوَةِ عَبِيدِكَ، يَا مَنْ كُلُّ هَارِبٍ إِلَيْهِ يَلْتَجِي،

وَكُلُّ طَالِبٍ إِيَّاهُ يَرْتَجِي، يَا خَيْرَ مَرْجُوٍّ وَيَا أَكْرَمَ مَدْعُوٍّ، يَا مَنْ لاَ يَرُدُّ سَائِلَهُ وَلاَ يُخَيِّبُ أٰمِلَهُ، يَا مَنْ بَابُهُ مَفْتُوحٌ لِدَاعِيهِ، وَحِجَابُهُ مَرْفُوعٌ لِرَاجِيهِ، أَسْأَلُكَ بِكَرَمِكَ أَنْ تَمُنَّ عَلَيَّ مِنْ عَطَائِكَ بِمَا تَقَرُّ بِهِ عَيْنِي، وَمِنْ رَجَائِكَ بِمَا تَطْمَئِنُّ بِهِ نَفْسِي، وَمِنَ الْيَقِينِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيَّ مُصِيبَاتِ الدُّنْيَا وَتَجْلُو بِهِ عَنْ بَصَرِي غِشَاوَةَ الْعَمَى، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Ey kulu Kendisinden bir talepte bulunduğu zaman yerine getiren.. umduğunda nezdindekilerle sevindiren.. yaklaşmak arzu ettiğinde kurb yollarını açan.. apaçık isyanlara düştüğü zaman bile o günahların üzerini kapatıp setreden ve tevekkülde bulunduğu zaman itimadını boşa çıkarmayıp ihtiyacını is'af buyuran Yüceler Yücesi Rab! Kulların arasında, Sen'in izzet ü ikramından istifade etmeyi gönülden dileyip de ona mazhar olamayan, Sen'in cömertliğinden hissedar olmayı isteyip de nasibini alamayan kim vardır ki!? Öyleyse Sen beni de kapından boş geri çevirmezsin. Sen'den başka ihsanla mevsûf bir Mevlâ tanımıyorum ben. Bütün iyilikler Sen'den ve bütün rızık da Sen'in hazinende olunca ben gidip başka kimin kapısında bir ihsan umabilirim!? Bütün yaratıklar kapıkulların ve her şeyin dizgini de Sen'de olunca nasıl başkasından bir lütuf bekleyebilirim!? Sen ümid ettiklerimin kat kat ötesinde beni fazlınla serfiraz kılmışken, benim Sen'den ümit kesmem hiç doğru olur mu!? Allah'ım, yoluna sımsıkı sarılmışken, Sen de beni benim gibi âcizlere muhtaç etmezsin, değil mi!?

Ey rahmetine sarılanların doğru yolu bulup saadete erdikleri ve tevbe ile kapısına yönelenlerin (g)azaba maruz kalmadıkları Sultanlar Sultanı! Sen bana karşı unutma muamelesi yapmazken ben Sen'i nasıl unutabilir ve Sen her hâlime nigehbân olduğun hâlde ben nasıl lağv ü lehviyâta dalabilirim!? Hâşâ ya Rabbi hâşâ!..

İlahî! Başkalarına bâr olmayı ar sayıyor ve ellerimi sadece Sen'in, hazinenden lutfedeceğin güzellikler için açıyor, emelimi

de yalnız Sen'in ihsanlarına bağlıyorum. Yâ Rab! Beni hâlis tevhide ulaştır ve gönülleri tertemiz kullarının zümresine kat! Ey dergâhı bütün kaçkınların sığınağı.. ey rahmeti bütün tâliplerin recâsı.. ey dilekte bulunulanların en hayırlısı ve kendisinden bir şey istenilenlerin en kerîmi, en cömerdi! Ey dileyenlerin dileklerini geri çevirmeyen.. ümit besleyenleri haybet ve hüsrana uğratmayan.. dua dua yalvaran herkese kapısı açık olan.. el açıp, 'Amin!' diyenlerle arasındaki perdeleri kaldıran Rabbim! Keremine sığınıyor, lütuflarınla yüzümü güldürmeni dileniyor; recâ hislerime mukabelede bulunarak kalbimi itmi'nanla doldurmanı, dünyanın bütün musîbetlerini gözümde bir hiç seviyesine düşürecek ve Sen'inle aramdaki perdeleri kaldırıp basîret ufkumu açacak kadar da yakînimi ziyadeleştirmeni diliyorum.

Rabbim, rahmetinin vesâyetine iltica ediyor, lütfundan sürpriz inayetler bekliyorum. Dualarıma icabet buyur ve bu âciz, muhtaç kulunu haybet ve hüsrana uğratma! Amin!.

5. Hakk'ın Sonsuz Rahmetine Dopdolu İtimat Hisleriyle Yaşayanların Münâcâtı

إِلٰهِي إِنْ كَانَ قَلَّ زَادِي فِي الْمَسِيرِ فَلَقَدْ حَسُنَ ظَنِّي بِالتَّوَكُّلِ عَلَيْكَ، وَإِنْ كَانَ جُرْمِي قَدْ أَخَافَنِي مِنْ عُقُوبَتِكَ فَإِنَّ رَجَائِي قَدْ أَشْعَرَنِي بِالْأَمْنِ مِنْ نِقْمَتِكَ، وَإِنْ كَانَ ذَنْبِي قَدْ عَرَّضَنِي لِعِقَابِكَ فَقَدْ أٰذَنَنِي حُسْنُ يَقِينِي بِثَوَابِكَ، وَإِنْ كَانَ أَنَامَتْنِي الْغَفْلَةُ عَنِ الْاِسْتِعْدَادِ لِلِقَائِكَ فَلَقَدْ نَبَّهَتْنِي الْمَعْرِفَةُ بِكَرَمِكَ وَأٰلَائِكَ، وَإِنْ أَوْحَشَ مَا بَيْنِي وَبَيْنَكَ فَرْطُ الْعِصْيَانِ وَالطُّغْيَانِ فَقَدْ أٰنَسَنِي بُشْرَى الْغُفْرَانِ وَالرِّضْوَانِ، أَسْأَلُكَ بِسُبُحَاتِ وَجْهِكَ وَأَنْوَارِ قُدْسِكَ، وَأَبْتَهِلُ إِلَيْكَ بِعَوَاطِفِ رَحْمَتِكَ وَلَطَائِفِ رَأْفَتِكَ أَنْ تُحَقِّقَ ظَنِّي فِيمَا أُؤَمِّلُهُ مِنْ جَزِيلِ إِكْرَامِكَ وَجَمِيلِ إِنْعَامِكَ فِي الْقُرْبَى مِنْكَ وَالزُّلْفَى لَدَيْكَ، وَهَا أَنَا ذَا مُتَعَرِّضٌ لِنَفَحَاتِ رَوْحِكَ

وَعَطْفِكَ، وَمُنْتَجِعٌ غَيْثَ جُودِكَ وَلُطْفِكَ، فَارٌّ مِنْ سَخَطِكَ إِلَى رِضَاكَ، هَارِبٌ مِنْكَ إِلَيْكَ، رَاجٍ أَحْسَنَ مَا لَدَيْكَ، مُعَوِّلٌ عَلَى مَوَاهِبِكَ، مُفْتَقِرٌ إِلَى رِعَايَتِكَ ۞

إِلٰهِي مَا بَدَأْتَ بِهِ مِنْ فَضْلِكَ فَتَمِّمْهُ، وَمَا وَهَبْتَ لِي مِنْ كَرَمِكَ فَلاَ تَسْلُبْهُ، وَمَا سَتَرْتَ عَلَيَّ بِحِلْمِكَ فَلاَ تَهْتِكْهُ، وَمَا عَلِمْتَهُ مِنْ قَبِيحٍ عَلَيَّ فَاغْفِرْهُ ۞ إِلٰهِي اسْتَشْفَعْتُ بِكَ إِلَيْكَ، وَاسْتَجَرْتُ بِكَ مِنْكَ، أَتَيْتُكَ طَامِعًا فِي إِحْسَانِكَ، رَاغِبًا فِي امْتِنَانِكَ، مُسْتَسْقِيًا وَابِلَ طَوْلِكَ، مُسْتَمْطِراً غَمَامَ فَضْلِكَ، طَالِباً مَرْضَاتَكَ، مُرِيدًا وَجْهَكَ، طَارِقًا بَابَكَ، قَاصِدًا جَنَابَكَ، وَارِدًا شَرِيعَةَ رِفْدِكَ، مُلْتَمِسًا سَنِيَّ الْخَيْرَاتِ مِنْ عِنْدِكَ، وَافِدًا إِلَى جَمَالِكَ، مُسْتَكِيناً لِعَظَمَتِكَ وَجَلاَلِكَ، فَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ مِنَ الْمَغْفِرَةِ وَالرَّحْمَةِ، وَلاَ تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ مِنَ الْعَذَابِ وَالنِّقْمَةِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Allah'ım! Yol azığım az fakat Sana olan tevekkülüm çoktur. Cürmümün büyüklüğünü düşününce azabının korkusundan tir tir titriyorum ama reca duygusu ufkumu sarınca içime emn ü eman doluyor. Günah(lar)ım beni cezaya müstehak hâle getirse de, affına olan itimadım kulağıma hep mükafaatının büyüklüğünü fısıldıyor. Gaflet, huzuruna varacağım gün için kayda değer bir hazırlık yapmama müsaade etmemiş olsa bile, kereminin genişliğini ve sürpriz lütuflarını düşününce gözlerim ümitle parlıyor. Bin bir isyana, tuğyana dalmış olmam içime vahşet salıyor ama gufranını ve rızanı bir armağan paketi hâlinde önüme koyuvereceğini düşündüğümde gönlüm üns esintileriyle coşuyor.

Rabbim! Zat'ından gelecek ziya tufanlarına, nur hüzmelerine, rahmet ve re'fet esintilerine itimad ediyor; bol ikramlarından, birbirinden güzel nimetlerinden istifade edebileceğim istikametindeki beklentilerimi gerçekleştirmeni ve beni de bir kurb/yakınlık eri olma payesiyle şereflendirmeni diliyorum.

Yâ Rab! İşte huzurundayım ve kendimi Sen'in rahmet ve şefkat esintilerine salıyorum.. cömertliğinin ve lütuflarının enginliğine iltica ediyorum.. gazabından kaçıyor, hoşnutluğuna sığınıyorum; Sen'den yine Sana iltica ediyorum. Beni en güzel şekilde ödüllendireceğin hususundaki ümidim de, mevhîbelerine olan itimadım da tamdır. Görüp gözetmene ne kadar muhtaç olduğumu Sen daha iyi bilirsin, Rabbim!

Ey fazlı, keremi, hilmi ve affı bizim hayallerimize bile sığmayacak kadar engin olan Yüce Sultanım! Ne olur, tattırmakla yüzümüzü güldürdüğün nimetlerinin tamamına erdir.. bu zavallı gedâna bir kere keremkâne davrandıktan sonra artık keremini kesme.. hilminle muamele edip örttüğün günahlarımın üzerindeki örtüyü de bir daha kaldırma!

İlahî! Dileklerimin yüce dergâhında kabulü için yine Sen'in şefaatine dehâlet ediyor, azabından korunmak için Sen'in merhametine sığınıyorum. İhsanlarına karşı çok arzuluyum; nimetlerine nihayetsiz rağbetim var; lütuf sağanaklarınla sırılsıklam hâle geleceğim, inayet bulutlarınla gölgeleneceğim ânı gözlüyorum; kapını çalarak, dergâhına teveccüh ederek, lütf u inayetine sığınarak, yüce katından bahşedeceğin en câzip lütufları avlamaya çalışarak, cemâline koşarak, azametin ve celâlin karşısında el-pençe divan durarak Sen'i, Sen'in rızanı talep ediyorum.

Ey merhametlilerin en merhametlisi olan Allah'ım! Bahtına düştüm, ne olur, bana istihkakım olan azap edilmek ve mahrumiyete maruz bırakılmakla değil, Sen'in şânın olan mağfiret ve rahmetle muâmelede bulun! Amin!..

6. Şükür Hisleriyle Meşbû Kulların Duası

إِلٰهِي أَذْهَلَنِي عَنْ إِقَامَةِ شُكْرِكَ تَتَابُعُ طَوْلِكَ، وَأَعْجَزَنِي عَنْ إِحْصَاءِ ثَنَائِكَ
فَيْضُ فَضْلِكَ، وَشَغَلَنِي عَنْ ذِكْرِ مَحَامِدِكَ تَرَادُفُ عَوَائِدِكَ، وَأَعْيَانِي عَنْ نَشْرِ

شُكْرِ عَوَارِفِكَ تَوَالِي أَيَادِيكَ، وَهٰذَا مُقَامُ مَنِ اعْتَرَفَ بِسُبُوغِ النَّعْمَاءِ وَقَابَلَهَا بِالتَّقْصِيرِ، وَشَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ بِالْإِهْمَالِ وَالتَّضْيِيعِ، وَأَنْتَ الرَّؤُوفُ الرَّحِيمُ الْبَرُّ الْكَرِيمُ، اَلَّذِي لاَ يُخَيِّبُ قَاصِدِيهِ وَلاَ يَطْرُدُ عَنْ فِنَائِهِ اٰمِلِيهِ، بِسَاحَتِكَ تَحُطُّ رِحَالُ الرَّاجِينَ، وَبِعَرْصَتِكَ تَقِفُ اٰمَالُ الْمُسْتَرْفِدِينَ، فَلاَ تُقَابِلْ اٰمَالَنَا بِالتَّخْيِيبِ وَالْإِيَاسِ، وَلاَ تُلْبِسْنَا سِرْبَالَ الْقُنُوطِ وَالْإِبْلاَسِ ۞

إِلٰهِي تَصَاغَرَ عِنْدَ تَعَاظُمِ اٰلاَئِكَ شُكْرِي، وَتَضَاءَلَ فِي جَنْبِ إِكْرَامِكَ إِيَّايَ ثَنَائِي وَنَشْرِي، حَلَّلَتْنِي نِعَمُكَ مِنْ أَنْوَارِ الْإِيمَانِ حُلَلاً، وَضَرَبَتْ عَلَيَّ لَطَائِفُ بِرِّكَ مِنَ الْعِزِّ إِكْلِيلاً، وَقَلَّدَتْنِي مِنَنُكَ قَلاَئِدَ لاَ تُحَلُّ، وَطَوَّقَتْنِي أَطْوَاقًا لاَ تُفَلُّ، فَاٰلاَؤُكَ جَمَّةٌ ضَعُفَ لِسَانِي عَنْ إِحْصَائِهَا، كَثِيرَةٌ قَصُرَ فَهْمِي عَنْ إِدْرَاكِهَا فَضْلاً عَنِ اسْتِقْصَائِهَا، فَكَيْفَ بِتَحْصِيلِ الشُّكْرِ، وَشُكْرِي إِيَّاكَ يَفْتَقِرُ إِلَى شُكْرٍ، فَكُلَّمَا قُلْتُ «لَكَ الْحَمْدُ» وَجَبَ عَلَيَّ لِذٰلِكَ أَنْ أَقُولَ «لَكَ الْحَمْدُ» ۞

إِلٰهِي فَكَمَا غَذَّيْتَنَا بِلُطْفِكَ وَرَبَّيْتَنَا بِصُنْعِكَ فَتَمِّمْ عَلَيْنَا سَوَابِغَ النِّعَمِ، وَادْفَعْ عَنَّا مَكَارِهَ النِّقَمِ، وَاٰتِنَا مِنْ حُظُوظِ الدَّارَيْنِ أَرْفَعَهَا وَأَجْمَلَهَا وَأَجَلَّهَا عَاجِلاً وَاٰجِلاً، وَلَكَ عَلَى حُسْنِ بَلاَئِكَ وَسُبُوغِ نَعْمَائِكَ حَمْداً يُوَافِقُ رِضَاكَ، وَيَمْتَرِي الْعَظِيمَ مِنْ بِرِّكَ وَنَدَاكَ، يَا عَظِيمُ يَا كَرِيمُ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Allah'ım! Peşi peşine gelen lütuflarına nasıl şükredebileceğim hususunda bütün bütün şaşkına döndüm. -Sana sonsuz defa hamd ü senâlar olsun!- Fazlın coşup coşup gelince Seni senâ etmekte bütün bütün âciz düştüm. Haddimin fevkinde o kadar çok

nimetle serfiraz kıldın ki, nasıl hamdedeceğimi bilemez oldum. İnayetinle ardarda öyle tecellîlerde bulundun ki, onlara şükürle mukâbele hususunda da hepten tâkatsiz kaldım.

Rabb'im! İşte bunlar, Sen'in bir çağlayan gibi akıp akıp gelen nimetlerine karşı taksîratını, ihmalini, kadr ü kıymet bilmeyişini itiraf eden çaresiz bir mücrimin iniltileridir. Rabb'im, Sen Raûf ü Rahîm, Berr ü Kerîm'sin. Kendine yönelenleri haybete uğratmaz, avluna sığınanları da kovup uzaklaştırmazsın. Bir dileği olanların kervanları hep Sen'in kapında dururlar.. yardıma ihtiyacı bulunanlar Sen'in dergâhının önünde konaklarlar. Ne olur Allah'ım, bizi arzu ettiğimiz hususlarda haybet ve inkisara uğratma, ümitsizliğe düşürme!

Ey bütün mevcûdâtın yaratanı ve yaşatanı olan Ulu Sultanım! Sen'in nimetlerinin büyüklüğü yanında benim şükrüm pek küçük; ikramlarına karşı ettiğim senâ da çok cılız kaldı. Üzerimdeki iman urbası da, başımdaki izzet tâcı da, boynumda her zaman Sana ait gerdanlık da, kolye de hep Sen'in ihsan ve lütuflarının eseridir. Evet ya Rabbi! İhsanların o kadar hadsiz ki, onları saymaktan âcizim; değil tek tek saymak hepsinin büyüklüğünü birden idrake bile güç yetiremiyorum. Sen'in şükrüne nasıl tâkat getirebilirim ki ben; Sana şükretmenin bile bir şükür borcu oluyor: **Ne zaman 'leke'l-hamd/hamd Sana' desem, onun için de ayrıca bir 'hamdolsun' demem vacip oluyor.**

Allah'ım! Biz yoktuk, kerem kılıp bizi Sen var ettin ve bugüne getirdin. Sen'den üzerimizdeki nimetlerini tamama erdirmeni, nikmetinden, azabından, gazabından da emin kılmanı diliyoruz. Bu muhtaç kapıkullarını iki cihan saadetinin en âlâsı ve en güzeli ile sevindir. Altından kalkamayacağımız ağır imtihanlara tâbi tutmadığın için ve üzerimizden sağanak sağanak yağdırdığın nimetlerin için Sana sonsuz hamd ediyor ve hamdimizin rızana muvafık, lütuflarının azametine de layık olacağını ümid ediyoruz, ey merhametine hudut olmayan, yüce ve kerîm Rabbimiz!

7. Hakk'ın İtaatkâr Kullarının Duası

إِلٰهِي أَلْهِمْنَا طَاعَتَكَ، وَجَنِّبْنَا مَعَاصِيَكَ، وَيَسِّرْ لَنَا بُلُوغَ مَا نَتَمَنَّى مِنِ ابْتِغَاءِ رِضْوَانِكَ، وَأَحْلِلْنَا بُحْبُوحَةَ جِنَانِكَ، وَاقْشَعْ عَنْ بَصَائِرِنَا سَحَابَ الْاِرْتِيَابِ، وَاكْشِفْ عَنْ قُلُوبِنَا أَغْشِيَةَ الْمِرْيَةِ وَالْحِجَابِ، وَأَزْهِقِ الْبَاطِلَ عَنْ ضَمَائِرِنَا، وَأَثْبِتِ الْحَقَّ فِي سَرَائِرِنَا، فَإِنَّ الشُّكُوكَ وَالظُّنُونَ لَوَاقِحُ الْفِتَنِ، وَمُكَدِّرَةٌ لِصَفْوِ الْمَنَائِحِ وَالْمِنَنِ ۞ اَللّٰهُمَّ احْمِلْنَا فِي سُفُنِ نَجَاتِكَ، وَمَتِّعْنَا بِلَذِيذِ مُنَاجَاتِكَ، وَأَوْرِدْنَا حِيَاضَ حُبِّكَ، وَأَذِقْنَا حَلَاوَةَ وُدِّكَ وَقُرْبِكَ، وَاجْعَلْ جِهَادَنَا فِيكَ، وَهَمَّنَا فِي طَاعَتِكَ، وَأَخْلِصْ نِيَّاتِنَا فِي مُعَامَلَتِكَ، فَإِنَّا بِكَ وَلَكَ، وَلَا وَسِيلَةَ لَنَا إِلَّا بِكَ إِلَيْكَ ۞

إِلٰهِي اجْعَلْنِي مِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ، وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ الْأَبْرَارِ، اَلسَّابِقِينَ إِلَى الْمَكْرُمَاتِ، اَلْمُسَارِعِينَ إِلَى الْخَيْرَاتِ، اَلْعَامِلِينَ لِلْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ، اَلسَّاعِينَ إِلَى رَفِيعِ الدَّرَجَاتِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَبِالْإِجَابَةِ جَدِيرٌ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Allah'ım! Sana, layık olduğun sûrette ibadet ü taatta bulunabilmemiz için bize yol göster.. ma'siyet mahallerine düşmemize de müsaade etme ve bizi öyle yerlerden fersah fersah uzak tut.. rızana, hoşnutluğuna ulaşmamıza engel olan şeyleri yolumuzdan kaldır.. işin nihayetinde de bizi Cennetlerinin en güzel yerleriyle sevindir! Rabbimiz! Şek ve şüpheler durmadan fitneleri körüklüyor, Sen'in dupduru ve tertemiz lütuflarının saffetini bulandırmaya çalışıyorlar. Sen basiretlerimizin üzerindeki şek ve şüphe bulutlarını kaldır.. kalblerimizi kaplayan perdeleri aç.. vicdanlarımızdaki batıl izlerini sök at ve içimize bütünüyle hak ve hakikat duygusunu perçinle!.

Yüce Allah'ımız! Bizleri, necat ve felah limanına yanaşan geminin yolcularından eyle.. gönüllerimize, Sana dua dua yalvarmanın lezzetini duyur.. muhabbet havuzlarından da doyasıya içmeyi lutfet.. Sen'i sevmenin ve Sana kurbiyetin halâvetiyle sinelerimizi doldur.. üzerimizden inayetini esirgeme; esirgeme ki, gayretlerimiz sırf rızan için, himmetimiz de yalnız Sana hizmet yolunda olsun. Niyetlerimizde ihlaslı ve samimi olmayı müyesser eyle! Yâ Rab! Biz Sen'inle varız ve Sen'in için varız. Sana ulaşabilmek için de yine Sen'den başka bir vesilemiz yoktur.

Yâ Rabbenâ ve ya İlahenâ! Bizleri de, Yüce Kitab'ında zikrettiğin 'mustafeyne'l-ahyâr'/seçkin ve hayırlı kullarından eyle.. bizi destekle ki, yolumuz hep salâha, sâlihâta, iyiliğe kilitlenmiş kullarının yolu olsun.. hep asil davranışların peşinde koşalım.. her zaman hayır istikametinde yarışalım.. ömrümüz fanîyât ü zâilât (gelip geçici şeyler) peşinde değil, derecelerimizin yükselmesine vesile olacak bâkiyât ü sâlihât (ahirette işe yarayacak sâlih ameller) arkasında geçsin.

Ey merhametlilerin en merhametlisi olan Rabbimiz! Sen her şeye kâdirsin; bizim dualarımıza icabette bulunmak da Sana asla zor gelmez. Ne olur ya Rab, niyazımızı kabul buyur ve bizi haybet, hüsran ve inkisâr-ı hayâle uğratma!

8. Sadece Allah'ı ve O'nun Hoşnutluğunu Dileyen İrade Kahramanlarının Münâcâtı

سُبْحَانَكَ مَا أَضْيَقَ الطُّرُقَ عَلَى مَنْ لَمْ تَكُنْ دَلِيلَهُ، وَمَا أَوْضَحَ الْحَقَّ عِنْدَ مَنْ هَدَيْتَهُ سَبِيلَكَ ❁ إِلٰهِي فَأَسْأَلُكَ سُبُلَ الْوُصُولِ إِلَيْكَ، وَيَسِّرْ لَنَا فِي أَقْرَبِ الطُّرُقِ لِلْوُفُودِ عَلَيْكَ، قَرِّبْ عَلَيْنَا الْبَعِيدَ، وَسَهِّلْ عَلَيْنَا الْعَسِيرَ الشَّدِيدَ، وَأَلْحِقْنَا بِعِبَادِكَ الَّذِينَ هُمْ بِالْبِدَارِ إِلَيْكَ يُسَارِعُونَ، وَبَابَكَ عَلَى الدَّوَامِ يَطْرُقُونَ، وَإِيَّاكَ فِي

اللَّيْلِ يَعْبُدُونَ، وَهُمْ مِنْ هَيْبَتِكَ مُشْفِقُونَ، اَلَّذِينَ صَفَّيْتَ لَهُمُ الْمَشَارِبَ، وَبَلَّغْتَهُمُ الرَّغَائِبَ، وَأَنْجَحْتَ لَهُمُ الْمَطَالِبَ، وَقَضَيْتَ لَهُمْ مِنْ فَضْلِكَ الْمَاٰرِبَ، وَمَلَأْتَ لَهُمْ مِنْ حُبِّكَ، وَرَوَيْتَهُمْ مِنْ صَافِي شُرْبِكَ، فَبِكَ إِلَى لَذِيذِ مُنَاجَاتِكَ وَصَلُوا، وَمِنْكَ أَقْصَى مَقَاصِدِهِمْ حَصَّلُوا، فَيَا مَنْ مَنَّ عَلَى الْمُقْبِلِينَ عَلَيْهِ، وَبِالْعَطْفِ عَلَيْهِمْ عَائِدٌ مُتَفَضِّلٌ، وَبِالْغَافِلِينَ عَنْ ذِكْرِهِ رَحِيمٌ رَؤُوفٌ، وَبِجَذْبِهِ إِلَى بَابِهِ وَدُودٌ عَطُوفٌ، أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَنِي مِنْ أَوْفَرِهِمْ مِنْكَ حَظّاً، وَأَعْلاَهُمْ مِنْكَ مَنْزِلاً، وَأَجْزَلِهِمْ مِنْ وُدِّكَ قَسِيماً، وَأَفْضَلِهِمْ فِي مَعْرِفَتِكَ نَصِيباً، فَقَدِ انْقَطَعَتْ إِلَيْكَ هِمَّتِي، وَانْصَرَفَتْ نَحْوَكَ رَغْبَتِي، فَأَنْتَ لاَ غَيْرُ مُرَادِي، وَلِقَاؤُكَ قُرَّةُ عَيْنِي، وَإِلَيْكَ شَوْقِي، وَفِي مَحَبَّتِكَ وَلَهِي، وَإِلَى هَوَاكَ صَبَابَتِي، وَرِضَاكَ بُغْيَتِي وَحَاجَتِي، وَجِوَارُكَ طَلَبِي، وَقُرْبُكَ غَايَةُ سُؤْلِي، وَفِي مُنَاجَاتِكَ أُنْسِي وَرَاحَتِي، وَعِنْدَكَ دَوَاءُ طَلَبِي، وَبَرْدُ لَوْعَتِي، وَكَشْفُ كُرْبَتِي، فَكُنْ أَنِيسَ وَحْشَتِي، وَمُقِيلَ عَثْرَتِي، وَغَافِرَ زَلَّتِي، وَقَابِلَ تَوْبَتِي، وَمُجِيبَ دَعْوَتِي، وَوَلِيَّ عِصْمَتِي، وَمُغْنِيَ فَاقَتِي، وَلاَ تَقْطَعْنِي عَنْكَ وَلاَ تُبَعِّدْنِي مِنْكَ، يَا صَاحِبَ نَعِيمِي وَجَنَّتِي، وَيَا دُنْيَايَ وَاٰخِرَتِي ۞

Bütün noksan sıfatlardan münezzeh ve topyekün kemâl vasıflarıyla mevsuf yüce Rabbimiz! Sen'in yol göstericiliğine sığınmayan gafil kimselerin düşe kalka yürüdükleri yollar ne kadar dar; dosdoğru yola hidayet buyurduğun bahtiyar insanların salına salına yürüdükleri yollar ise ne kadar açık ve ne kadar geniştir. Yâ Rab! Sen'den, bizi Sana ulaştıracak yollara, o yollar içinde de en kestirme olanına hidayet etmeni, uzakları yakın hâle getirmeni, zorları da kolaylaştırmanı diliyoruz. Bizi de hep hoşnutluğun istikametinde koş(uş)turup duran.. ülfet ve ünsiyete mağlup olmayıp daima Sen'in kapının tokmağına dokunan.. gecelerin karanlığını

ibadet ü tâatla aydınlığa çeviren.. Sen'in mehabetin karşısında yüreği her zaman kıpır kıpır olan.. beslenme kaynaklarını dupduru kıldığın, arzu ettikleri hayırlı şeyleri is'af buyurduğun.. talep ettikleri makbul payelere ulaştırdığın.. fazlınla ihtiyaçlarını giderdiğin.. sevginle gönüllerini doldurduğun ve yüce katından mâ-i zülâllerle doyurduğun kullarından eyle! O kullar ki, Sen'in inayetinle münâcâtın lezzetine ermiş ve gözlerini diktikleri zirvelere doğru hiç durmadan yürümeye muvaffak olmuşlardır.

Ey Kendisine teveccüh edenleri yalnız bırakmayıp fazlıyla sevindiren; zikrinden gafil bulunanlara rahmet ve re'fetle muamelede bulunan, Vedûd ve Atûf isimleriyle kullarını dergâhına cezbeden Allah'ım! Beni de nezdindeki lütuflardan en çok hissesi olan, yüce katında yüksek payelere ulaşmış, sadrı-sinesi Sen'in muhabbet ve marifetinle meşbû bahtiyar kullardan eylemeni diliyorum! Rabbim! Himmetimi hizmetine, rağbetimi de Sana hasrettim. Yegâne muradım Sen'sin; başkası değil. Gözlerim sadece Sana mülâkî olduğum gün aydın olacaktır. Aşkım da şevkim de, içimdeki hararet de sadece Sana'dır ve yalnız Sen'in içindir. İhtiyacım da, muradım da Sen'in rıza ve rıdvanındır. Talebim komşuluğuna ermektir. Gayem yakınlığına mazhar olmaktır. Kalbim sadece Sen'in kapında gedâlık yapmakla ve yalnız Sen'in yüce huzurunda yalvarıp yakarmakla ünse erer ve rahat eder. Dertlerimin dermanı da yanan sineme serinlik verecek ilaç da yine Sen'de(n)dir. Tasalarımı giderip sıkıntılarımı izale edecek biri varsa, o da yine Sen'sin!

Rabbim! Enîsim ol.. vahşetimi gider.. sürçmelerimi, tökezlemelerimi görmezden gel.. hatalarımı setret.. tevbemi kabul buyur.. dualarımı geri çevirme.. bu âciz bendeni hiçbir elin ulaşamayacağı sıyanet fanusun içine al ve fakr u zarûretimi, havl ve kuvvetinle zenginleştir.. ümidimin sönüp gitmesine müsaade etme.. uzaklığın yakıp kavuran rüzgârlarına da bırakma; ey Cennetlerin Sahibi, dünya ve ahirette her şeyim olan Rabbim!

9. Allah Sevgisiyle Dopdolu Olan Muhabbet Erlerinin Münâcâtı

إِلٰهِي مَنْ ذَا الَّذِي ذَاقَ حَلاَوَةَ مَحَبَّتِكَ فَرَامَ مِنْكَ بَدَلاً، وَمَنْ ذَا الَّذِي أَنِسَ بِقُرْبِكَ فَابْتَغَى عَنْكَ حِوَلاً ۞ إِلٰهِي فَاجْعَلْنَا مِمَّنِ اصْطَفَيْتَهُ لِقُرْبِكَ وَوِلاَيَتِكَ، وَأَخْلَصْتَهُ لِوُدِّكَ وَمَحَبَّتِكَ، وَشَوَّقْتَهُ إِلَى لِقَائِكَ، وَأَرْضَيْتَهُ بِقَضَائِكَ، وَحَبَوْتَهُ بِرِضَاكَ، وَأَعَذْتَهُ مِنْ هَجْرِكَ وَقِلاَكَ، وَبَوَّأْتَهُ مَقْعَدَ الصِّدْقِ فِي جِوَارِكَ، وَخَصَّصْتَهُ بِمَعْرِفَتِكَ لِعِبَادِكَ، وَهَيَّمْتَ قَلْبَهُ لِإِرَادَتِكَ، وَأَخْلَيْتَ وَجْهَهُ لَكَ، وَأَفْرَغْتَ فُؤَادَهُ لِحُبِّكَ، وَرَغَّبْتَهُ فِيمَا عِنْدَكَ، وَأَلْهَمْتَهُ ذِكْرَكَ، وَأَوْزَعْتَهُ شُكْرَكَ، وَشَغَّلْتَهُ بِطَاعَتِكَ، وَصَيَّرْتَهُ مِنْ صَالِحِي بَرِيَّتِكَ، وَاخْتَرْتَهُ لِمُنَاجَاتِكَ، وَقَطَّعْتَ عَنْهُ كُلَّ شَيْءٍ يَقْطَعُهُ عَنْكَ ۞

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا مِمَّنْ دَأْبُهُمُ الْاِرْتِيَاحُ إِلَيْكَ وَالْحَنِينُ، وَدَهْرُهُمُ الزَّفْرَةُ وَالْأَنِينُ، جِبَاهُهُمْ سَاجِدَةٌ لِعَظَمَتِكَ، وَعُيُونُهُمْ سَاهِرَةٌ فِي خِدْمَتِكَ، وَدُمُوعُهُمْ سَائِلَةٌ مِنْ خَشْيَتِكَ، وَقُلُوبُهُمْ مُعَلَّقَةٌ بِمَحَبَّتِكَ، وَأَفْئِدَتُهُمْ مُنْخَلِعَةٌ مِنْ مَهَابَتِكَ، يَا مَنْ أَنْوَارُ قُدْسِهِ لِأَبْصَارِ مُحِبِّيهِ رَائِقَةٌ، وَسُبُحَاتُ وَجْهِهِ لِقُلُوبِ عَارِفِيهِ شَائِقَةٌ، يَا مُنَى قُلُوبِ الْمُشْتَاقِينَ، وَيَا غَايَةَ آمَالِ الْمُحِبِّينَ، أَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَحُبَّ كُلِّ عَمَلٍ يُوصِلُنِي إِلَى قُرْبِكَ، وَأَنْ تَجْعَلَهُ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا سِوَاكَ، وَأَنْ تَجْعَلَ حُبِّي إِيَّاكَ قَائِدًا إِلَى رِضْوَانِكَ وَشَوْقِي إِلَيْكَ زَائِدًا عَنْ عِصْيَانِكَ، وَانْظُرْ بِعَيْنِ الْوُدِّ وَالْعَطْفِ إِلَيَّ وَلاَ تَصْرِفْ عَنِّي وَجْهَكَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ الْإِسْعَادِ وَالْحَظْوَةِ عِنْدَكَ، يَا مُجِيبُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Allah'ım! Sen'in muhabbetinin halâvetini, lezzetini tattıktan sonra daha kim başka arayışlara girer ve bir kere yakınlığının ünsüne erdikten sonra hangi aklı başında insan yüzünü başka şeylere çevirir!? Yâ Rab! Bizleri de kurbiyetin ve dostluğun için seçtiğin.. gönüllerine sevgini yerleştirmekle şereflendirdiğin.. içlerine bir kor gibi Zâtına kavuşma iştiyakını attığın.. kazana rıza ufkunu gösterdiğin.. hoşnutluğunla mükafaatlandırdığın.. terkedilmişliğe bırakmadığın.. sadakat tahtına oturttuğun.. marifetinle donattığın.. kalblerini aşkınla yakıp tutuşturduğun.. bakışlarını mâsivadan tecrit edip bütün bütün Zatına yönelttiğin.. gönüllerini muhabbetinle doldurduğun.. nezdindeki güzelliklere karşı içlerinde rağbet uyandırdığın.. lisanlarını ve gönüllerini tesbîh ü zikirle zinetlendirdiğin.. hamd ü şükür yoluna sevkettiğin.. her an ibadet ü tâatla meşgul ettiğin.. salih amellere muvaffak kılmak suretiyle iyiler zümresine ilhak eylediğin.. vicdanlarına münâcâtının hazzını duyurduğun ve hizmete adanmış insanlar hâline getirdiğin makbul kullarından eyle!.

Rabbimiz! Yüce huzurunda tekrar tekrar yalvarıyor ve dualarımıza icabette bulunmanı istirham ediyoruz. Ne olur, bizleri de, üzülmesi de sevinmesi de, neş'esi de inlemesi de Sen'in için (lillah, lieclillah, livechillah) olan.. azamet-i ilahiye karşısında alınları hep secdede.. hizmet-i imaniye ve Kur'âniye yolunda emre âmâde bulunan.. haşyetten gözyaşları ceyhun olmuş.. kalbleri muhabbet-i ilahiye ile dolmuş.. yürekleri ilahî heybet karşısında hep tir tir titreyen bahtiyarlar zümresine ilhak eyle!

Ey mukaddes envârını sevenlerinin gözlerine sürme yapan, Zâtî nurlarını marifet erbabının dupduru gönüllerine akıtan, müştak gönüllerin yegâne arzusu ve muhabbet erlerinin en birinci ve asıl gayesi olan Rabbimiz! Sen'den, Sen'in sevgini, Sen'i sevenlerin sevgisini istiyor ve Sana kurbiyete vesile olabilecek bütün amelleri bize sevdirmeni diliyoruz. Rabbimiz, bizi de kurb

kahramanlarından eyle! Öyle aşkın bir sevgiyle donat ki içimizi, gönül pencerelerimizi Sen'in rızandan başka her şeye kapatalım ve öyle bir şevk ü iştiyakla ruhlarımızı doyur ki, Sen'in hoşnut olmadığın hiçbir şeye tenezzül etmeyelim. Bize de nazar-ı muhabbet ve nazar-ı merhametle bak.. bizden yüz çevirme ve bizi mesut ve bahtiyar insanlardan eyle, ey dualarımızı her zaman kabul buyuran Merhametliler Merhametlisi Rabbimiz!..

10. Hakk'ın Hoşnutluğuna Ulaşmak İçin Sürekli Değişik Vesileler Arayan Kulların Münâcâtı

إِلٰهِي لَيْسَ لِي وَسِيلَةٌ إِلَيْكَ إِلاَ عَوَاطِفُ رَأْفَتِكَ، وَلاَ لِي ذَرِيعَةٌ لَدَيْكَ إِلاَ عَوَاطِفُ رَحْمَتِكَ وَشَفَاعَةُ نَبِيِّكَ، نَبِيِّ الرَّحْمَةِ وَمُنْقِذِ الْأُمَّةِ مِنَ النِّقْمَةِ، فَاجْعَلْهُمَا لِي سَبَباً إِلَى نَيْلِ غُفْرَانِكَ، وَصَيِّرْهُمَا لِي وُصْلَةً إِلَى الْفَوْزِ بِرِضْوَانِكَ، وَقَدْ حَلَّ رَجَائِي بِحَرَمِ كَرَمِكَ، وَحَطَّ طَمَعِي بِفِنَاءِ جُودِكَ، فَحَقِّقْ فِيكَ أَمَلِي، وَاخْتِمْ بِالْخَيْرِ عَمَلِي، وَاجْعَلْنِي مِنْ صَفْوَتِكَ الَّذِينَ أَحْلَلْتَهُمْ بُحْبُوحَةَ جَنَّتِكَ، وَبَوَّأْتَهُمْ دَارَ كَرَامَتِكَ، وَأَوْرَثْتَهُمْ مَنَازِلَ الصِّدْقِ فِي جِوَارِكَ، يَا مَنْ لاَ يَفِدُ الْوَافِدُونَ عَلَى أَكْرَمَ مِنْهُ، وَلاَ يَجِدُ الْقَاصِدُونَ أَرْحَمَ مِنْهُ، يَا خَيْرَ مَنْ خَلاَ بِهِ وَحِيدٌ، وَيَا أَعْطَفَ مَنْ أٰوَى إِلَيْهِ طَرِيدٌ، إِلَى سَعَةِ عَفْوِكَ مَدَدْتُ يَدِي، وَبِذَيْلِ كَرَمِكَ أَعْلَقْتُ كَفِّي، فَلاَ تُوَلِّنِي بِالْحِرْمَانِ، وَلاَ تَبْتَلِنِي بِالْخَيْبَةِ وَالْخُسْرَانِ، يَا سَمِيعَ الدُّعَاءِ ۞

Allah'ım! Seni, yüce şânına layık olarak bilebilmem için yine Sen'in re'fet ve rahmetine ve ümmetini azaba terketmeyecek olan rahmet nebîsi Habîbin'in şefaatine muhtacım; başka hiçbir vesilem ve tutunacak hiçbir dalım yoktur. Sen'den bu vesileleri, bağışlanmam ve rızana ermem için bir yol hâline getirmeni diliyorum.

Ümitlerim Sen'in keremine tutundu; arzularım da yine Sen'in hududu olmayan cömertliğine sığındılar. Rabbim! Bu arzularımı gerçekleştireceğini ümid ediyorum. Beni hep salih amellerde istihdam eyle ve işlerimin sonunu daima hayırlı kıl.. beni Cennetinin en güzel yerlerine yerleştireceğin, orada da sürpriz lütuflarınla sevindirip dostluğunla şereflendireceğin seçkin insanlardan eyle! Ey kereminden öte kerem, merhametinden öte merhamet olmayan.. ey yalnız kalmışların en güzel enîsi.. ey kovulmuşların en lütufkâr sığınağı! Ellerimi affetmen için kaldırıyor, avucumu da keremine açıyorum. Ne olur, ey dualarımı işiten Rabbim, beni kapından mahrumiyetle geri çevirme, haybet ve hüsrana maruz kalmakla imtihan etme! Amin!..

11. Huzur-u İlahîde Acz ü Fakrını Şefaatçi Yapanların Münâcâtı

إِلٰهِي كَسْرِي لاَ يَجْبُرُهُ إِلاَ لُطْفُكَ وَحَنَانُكَ، وَفَقْرِي لاَ يُغْنِيهِ إِلاَ عَطْفُكَ وَإِحْسَانُكَ، وَرَوْعَتِي لاَ يُسْكِنُهَا إِلاَ أَمَانُكَ، وَذِلَّتِي لاَ يُعِزُّهَا إِلاَ سُلْطَانُكَ، وَأُمْنِيَّتِي لاَ يُبَلِّغُنِيهَا إِلاَ فَضْلُكَ، وَخَلَّتِي لاَ يَسُدُّهَا إِلاَ طَوْلُكَ، وَحَاجَتِي إِلَيْكَ لاَ يَقْضِيهَا غَيْرُكَ، وَكَرْبِي لاَ يُفَرِّجُهُ سِوَى رَحْمَتِكَ، وَضَرِّي لاَ يَكْشِفُهُ غَيْرُ رَأْفَتِكَ، وَغُلَّتِي لاَ يُطْفِئُهَا إِلاَ لِقَاؤُكَ، وَشَوْقِي إِلَيْكَ لاَ يُسَلِّيهَا إِلاَ مُنَاجَاتُكَ، وَقَرَارِي لاَ يَقِرُّ دُونَ دُنُوِّي مِنْكَ، وَلَهْفَتِي لاَ يَرُدُّهَا إِلاَ رَوْحُكَ، وَسُقْمِي لاَ يَشْفِيهِ إِلاَ جَلاَئُكَ، وَغَمِّي لاَ يُزِيلُهُ إِلاَ قُرْبُكَ، وَجُرْحِي لاَ يُبْرِئُهُ إِلاَ صَفْحُكَ، وَرَيْنُ قَلْبِي لاَ يَجْلُوهُ إِلاَ عَفْوُكَ، وَوَسْوَاسُ صَدْرِي لاَ يُزِيحُهُ إِلاَ أَمْرُكَ، فَيَا مُنْتَهَى أَمَلِ الْاٰمِلِينَ، وَيَا غَايَةَ سُؤْلِ السَّائِلِينَ، وَيَا أَقْصَى طِلْبَةِ الطَّالِبِينَ، وَيَا أَعْلَى رَغْبَةِ الرَّاغِبِينَ، وَيَا وَلِيَّ الصَّالِحِينَ، وَيَا أَمَانَ الْخَائِفِينَ، وَيَا مُجِيبَ الْمُضْطَرِّينَ، وَيَا

ذُخْرَ الْمُعْدِمِينَ، وَيَا كَنْزَ الْبَائِسِينَ، وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، وَيَا قَاضِيَ حَوَائِجِ الْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ، وَيَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ، وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، لَكَ تَخَضُّعِي وَسُؤْلِي، وَإِلَيْكَ تَضَرُّعِي وَابْتِهَالِي، أَسْأَلُكَ أَنْ تُنِيلَنِي رَوْحَ رِضْوَانِكَ وَتُدِيمَ عَلَيَّ نِعَمَ امْتِنَانِكَ، وَهَا أَنَا بِبَابِ كَرَمِكَ وَاقِفٌ، وَلِنَفَحَاتِ بِرِّكَ مُتَعَرِّضٌ، وَبِحَبْلِكَ الشَّدِيدِ مُعْتَصِمٌ، وَبِعُرْوَتِكَ الْوُثْقَى مُتَمَسِّكٌ ۞ إِلٰهِي ارْحَمْ عَبْدَكَ الذَّلِيلَ، ذَا اللِّسَانِ الْكَلِيلِ، وَالْعَمَلِ الْقَلِيلِ، وَامْنُنْ عَلَيْهِ بِطَوْلِكَ الْجَزِيلِ، وَاكْنُفْهُ تَحْتَ ظِلِّكَ الظَّلِيلِ، يَا كَرِيمُ يَا جَمِيلُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Allah'ım! Kırıklarımı sadece Sen'in lütfun ve rahmetin sarıp sarmalayabilir. Beni fakirlikten kurtaracak bir şey varsa o da Sen'in keremin ve ihsanındır. Korkularım ancak Sen'den gelecek emn ü emanla kaybolup giderler. Beni zilletten kurtarıp azîz kılacak yegâne güç de Sen'in saltanatındır. Umduklarıma bir tek Sen'in fazlınla nâil olabilir, taleplerimi de yalnızca Sen'in ucu bucağı olmayan hazinelerinden karşılayabilirim. Allah'ım! İhtiyaçlarımı giderebilecek Sen'den başka bir güç ve kuvvet sahibi yoktur. Sıkıntılarımı yalnız Sen'in rahmetin, karşılaştığım meşakkatleri de bir tek Sen'in re'fetin izale edebilir. Susuzluğumu ve içimdeki yangını ancak Sana mülâkî olmakla söndürebilir, aşk u şevkime teselliyi de yalnızca Sana münâcâtta bulabilirim. Sen'in maiyyetine ermeden karardâde olabilmem mümkün değildir. Tasalarımı ve içimdeki harareti Sen'in rahmet ve şefkatinden başka izale edebilecek bir ilaç da bilmiyorum. Hastalıklarıma yalnız Sen'in rahmet tecellilerinde şifa bulabilir; gamımı, kederimi bir tek Sen'in kurbiyetinle giderebilirim. Yaralarımı da sadece Sen'in afv u safhın tedavi edebilir. Kalbimin üzerine bir tortu gibi çöken kesîf örtüleri Sen'in bağışlamanla kaldırabilir, sadrıma çöreklenen vesveseleri de yine Sen'in inayetinle def edebilirim.

Ey rahmetine, merhametine nâil olup rıza ve rıdvanına ehil hâle gelmek, kullarının en nihaî emeli, isteği, talebi, arzusu olan Sultanlar Sultanı Allah'ım! Ey salih kulların dostu.. korkuya kapılanların emn ü emânı.. zaruret içinde kıvranan gönüllerin ızdırarına icabette bulunan.. fakirliğe müptela olmuşları görüp gözeten.. dertlilerin dertlerine nezdinden dermanlar gönderen.. inayetiyle, yardım talebinde bulunanların imdadına koşan.. fakirlerin ve düşkünlerin ihtiyaçlarını gideren.. keremi bütün keremleri aşkın, merhameti de bütün merhamet hislerinin ötesinde ve bu güzelliklerin hepsinin kaynağı olan Yüce Rabbim! Huzurunda boyun büküyor ve hâcâtımı Sana arz ediyorum. Tazarrum da, niyazım da başkasına/başkalarına değil yalnız ve yalnız Sana'dır. Gönlümü rıdvanının serinliğiyle ferahlatmanı ve nimetlerini kesintisiz olarak devam ettirmeni istirham ediyorum. İşte huzurundayım.. kerem kapının önünde durdum.. nezd-i ulûhiyetinden geleceğini ümid ettiğim iyilik ve cömertlik esintilerine kendimi saldım.. Kitabın gibi sapasağlam bir ipe tutundum.. Dinin gibi asla zarar verilemeyecek bir kulpa sımsıkı sarıldım.

Ameli yok denecek kadar az, iki kelimeyi bir araya getirmeye bile tâkat getiremeyecek kadar da âciz bu abd-i zelîle, bu zavallı kuluna merhamet et! Hadd ü hesabı olmayan bol nimetlerinden onu da nasiplendir.. -hiçbir gölgenin kalmadığı o günde- onu da Kendi gölgene al, ey Kerîm, Cemîl, ve Erhamürrâhimîn olan Allah'ım!

12. İrfan ve Marifet Ehlinin Münâcâtı

إِلٰهِي قَصُرَتِ الْأَلْسُنُ عَنْ بُلُوغِ ثَنَائِكَ كَمَا يَلِيقُ بِجَلاَلِكَ، وَعَجَزَتِ الْعُقُولُ عَنْ إِدْرَاكِ كُنْهِ جَمَالِكَ، وَانْحَسَرَتِ الْأَبْصَارُ دُونَ النَّظَرِ إِلَى سُبُحَاتِ وَجْهِكَ، وَلَمْ تَجْعَلْ لِلْخَلْقِ طَرِيقاً إِلَى مَعْرِفَتِكَ إِلاَّ بِالْعَجْزِ عَنْ مَعْرِفَتِكَ ۞

إِلٰهِي فَاجْعَلْنَا مِنَ الَّذِينَ تَرَسَّخَتْ أَشْجَارُ الشَّوْقِ إِلَيْكَ فِي حَدَائِقِ صُدُورِهِمْ، وَأَخَذَتْ لَوْعَةُ مَحَبَّتِكَ بِمَجَامِعِ قُلُوبِهِمْ، فَهُمْ فِي أَوْكَارِ الْأَفْكَارِ يَمْرَعُونَ، وَفِي رِيَاضِ الْقُرْبِ وَالْمُكَاشَفَةِ يَرْتَعُونَ، وَمِنْ حِيَاضِ الْمَحَبَّةِ بِكَأْسِ الْمُلَاطَفَةِ يَكْرَعُونَ، وَبِشَرَائِعِ الْمُصَافَاةِ يَرِدُونَ، قَدْ كُشِفَ الْغِطَاءُ عَنْ أَبْصَارِهِمْ، وَانْجَلَتْ ظُلْمَةُ الرَّيْبِ عَنْ عَقَائِدِهِمْ وَضَمَائِرِهِمْ، وَانْتَفَتْ مُخَالَجَةُ الشَّكِّ عَنْ قُلُوبِهِمْ وَسَرَائِرِهِمْ، وَانْشَرَحَتْ بِتَحْقِيقِ الْمَعْرِفَةِ صُدُورُهُمْ، وَعَلَتْ لِسَبْقِ السَّعَادَةِ فِي الزِّيَادَةِ هِمَمُهُمْ، وَعَذُبَ فِي مَعِينِ الْمُعَامَلَةِ شُرْبُهُمْ، وَطَابَ فِي مَجْلِسِ الْأُنْسِ سِرُّهُمْ، وَأَمِنَ فِي مَوْطِنِ الْمَخَافَةِ سِرْبُهُمْ، وَاطْمَأَنَّتْ بِالرُّجُوعِ إِلَى رَبِّ الْأَرْبَابِ أَنْفُسُهُمْ، وَتَيَقَّنَتْ بِالْفَوْزِ وَالْفَلَاحِ أَرْوَاحُهُمْ، وَرَبِحَتْ فِي بَيْعِ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ تِجَارَتُهُمْ ۞

إِلٰهِي مَا أَلَذَّ خَوَاطِرَ الْإِلْهَامِ بِذِكْرِكَ عَلَى الْقُلُوبِ، وَمَا أَحْلَى الْمَسِيرَ إِلَيْكَ بِالْأَوْهَامِ فِي مَسَالِكِ الْغُيُوبِ، وَمَا أَطْيَبَ طَعْمَ حُبِّكَ، وَمَا أَعْذَبَ شُرْبَ قُرْبِكَ، فَأَعِذْنَا مِنْ طَرْدِكَ وَإِبْعَادِكَ، وَاجْعَلْنَا مِنْ أَخَصِّ عَارِفِيكَ، وَأَصْلَحِ عِبَادِكَ، وَأَصْدَقِ طَائِعِيكَ، وَأَخْلَصِ عِبَادِكَ، يَا عَظِيمُ يَا جَلِيلُ يَا كَرِيمُ يَا مُنِيلُ، بِرَحْمَتِكَ وَمَنِّكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Ulu Allah'ım! Lisanlar, celâline yaraşır şekilde Sen'i senâ etme hususunda tâkatsiz kaldılar. Akıllar, cemâlinin künhünü idrake kalkıştı fakat âciz düştüler. Gözler de aynı âkıbetle karşı karşıya kaldı ve Sen'in sübuhât-ı vechini müşahedeye güç yetiremediler. Hiç kimse Sen'i bilmeye, marifetine ermeye tam muktedir olamadı ve bilme peşinde olanlar bu husustaki acziyetlerini en büyük idrak bildiler.

Yücelerden Yüce Rabbimiz! Bizleri sadr u sinelerinde şevk ü heyecanın kök saldığı.. muhabbet hislerinin bir karasevda hâlinde

kalblerinin bütününü sardığı.. tefekkürün kollarında derinleştikçe derinleşmiş.. kurbiyet payesiyle şereflendirilmiş.. mükâşefenin omuzlarında ilahî sırlara uyanmış.. muhabbet havuzundan kana kana içmiş.. özlerinde saflığa, duruluğa ermiş.. gözlerindeki perde kalkmış.. imanın hazzını vicdanlarında tam hissetmiş.. bütün şek ve şüphelerden kurtulmuş.. gönülleri, Sen'i bilip bulmanın inşirahıyla dolup taşmış.. himmetlerini coşturmuş.. eksiksiz huzuru ve tastamam saadeti elde etmiş.. Hakk'ın muâmelesi gibi bir âb-ı hayat kaynağından kevserler içmiş.. içleri üns esintileriyle ayrı bir güzelliğe ulaşmış.. her türlü korkudan, endişeden emin kılınmış.. Rabb'e rücû ve teveccühle gönülleri itmi'nana ermiş.. ruhları yakîn zirvelerinde felâhı bulmuş ve dünya-ahiret pazarında, dünyayı verip ahireti almak sûretiyle kârlı bir ticarete muvaffak olmuş bahtiyar kullarından eyle!.

Rahmet ve Şefkat Sultanı Mevlâmız! Sen'in, zikrinle meşbû gönüllere saldığın ilhamlar ne kadar lezzetli, Gaybu'l-Guyûb olan Zât'ın istikametindeki nâmütenâhî seyr u sülûk (yolculuk) ne kadar tatlı, muhabbetinin tadı ne kadar hoş, kurbiyetinin gönüllere akıttığı esintiler de ne kadar ferahlatıcıdır! Ne olur, bize, huzurdan kovulup uzaklaştırılmanın azabını tattırma ve bizi marifet erbabı has kullarının zümresine ilhak eyle!

İhsanına, rahmet ve merhametine sığınarak bunları Sen'den dileniyoruz, dualarımızı kabul buyur, ey azamet ve ululuk tahtının Sultanı ve ey lütf u keremiyle, sevdiklerini umduklarına nâil eyleyen Merhametliler Merhametlisi Rabbimiz!

13. Zikir Erbabının Münâcâtı

إِلٰهِي لَوْلاَ الْوَاجِبُ مِنْ قَبُولِ أَمْرِكَ لَنَزَّهْتُكَ مِنْ ذِكْرِي إِيَّاكَ، عَلَى أَنَّ ذِكْرِي لَكَ بِقَدْرِي لاَ بِقَدْرِكَ، وَمَا عَسَى أَنْ يَبْلُغَ مِقْدَارِي حَتَّى أُجْعَلَ مَحَلاًّ لِتَقْدِيسِكَ، وَمِنْ أَعْظَمِ النِّعَمِ عَلَيْنَا جَرَيَانُ ذِكْرِكَ عَلَى أَلْسِنَتِنَا، وَإِذْنُكَ لَنَا بِدُعَائِكَ وَتَنْزِيهِكَ

وَتَسْبِيحِكَ، فَأَلْهِمْنَا ذِكْرَكَ فِي الْخَلاَءِ وَالْمَلاَءِ، وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَالْإِعْلاَنِ وَالْإِسْرَارِ، وَفِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ، وَاسْتَعْمِلْنَا بِالْعَمَلِ الزَّكِيِّ، وَالسَّعْيِ الْمَرْضِيِّ، وَجَاوِزْنَا بِالْمِيزَانِ الْوَفِيِّ ۞

إِلٰهِي بِكَ هَامَتِ الْقُلُوبُ الْوَالِهَةُ، وَعَلَى مَعْرِفَتِكَ جُمِعَتِ الْقُلُوبُ الْمُتَبَايِنَةُ، فَلاَ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ إِلاَّ بِذِكْرِكَ، وَلاَ تَسْكُنُ النُّفُوسُ إِلاَّ عِنْدَ لِقَائِكَ، أَنْتَ الْمُسَبَّحُ فِي كُلِّ مَكَانٍ، وَالْمَعْبُودُ فِي كُلِّ زَمَانٍ، وَالْمَوْجُودُ فِي كُلِّ أَوَانٍ، وَالْمَدْعُوُّ فِي كُلِّ لِسَانٍ، وَالْمُعَظَّمُ فِي كُلِّ جَنَانٍ، وَأَسْتَغْفِرُكَ مِنْ كُلِّ لَذَّةٍ بِغَيْرِ رِضَاكَ، وَمِنْ كُلِّ رَاحَةٍ بِغَيْرِ أُنْسِكَ، وَمِنْ كُلِّ سُرُورٍ بِغَيْرِ قُرْبِكَ، وَمِنْ كُلِّ شُغْلٍ بِغَيْرِ طَاعَتِكَ ۞

إِلٰهِي أَنْتَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْراً كَثِيراً ۞ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً﴾، وَقُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾، فَأَمَرْتَنَا بِذِكْرِكَ وَوَعَدْتَنَا عَلَيْهِ أَنْ تَذْكُرَنَا تَشْرِيفًا لَنَا وَتَفْخِيماً وَإِعْظَاماً، وَهَا نَحْنُ ذَاكِرُونَ كَمَا أَمَرْتَنَا فَأَنْجِزْ لَنَا مَا وَعَدْتَنَا، يَا أَذْكَرَ الذَّاكِرِينَ وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Allah'ım! Bir vecîbe olarak omuzlarıma yüklemeseydin, ben katiyen Sen'in zikrine teşebbüs edemezdim. Sen'i, şânına layık şekilde zikretmeye güç yetiremeyeceğime göre nasıl böyle bir şeye teşebbüs edebilirdim ki! Ben nerede, Sen'i takdîs edecek biri olmak nerede!? Sen'in üzerimizdeki en büyük nimetlerinden biri de hiç şüphesiz Yüce Zât'ının zikrini lisanlarımıza akıtman ve Sen'i tenzîh ü tesbîh edip, huzurunda dua dua yalvarmamıza müsaade etmiş olmandır. –Sana bin kere, yüzbin kere, milyonlar kere şükürler olsun Allah'ım!- Rabbimiz, üzerimizdeki nimetini tamamla.. bize yalnızken veya bir toplulukta bulunurken, gece-gündüz,

açık-gizli, rahatlıkta-zorlukta hep Sen'in yâdınla oturup kalkmayı nasip et.. bizi hep dupduru, katışıksız amellerde istihdam eyle.. kusur ve günahlarımızı da ince hesaba tâbi tutma ve ne kadar hatamız varsa hepsini mağfiret buyur!

Allah'ım! Selim kalbler hep Sen'in sevdana tutulmuşlar, farklı farklı gönüller sadece Sen'in marifetin etrafında biraraya gelmişlerdir. Kalbler sadece Sen'i anmakla itmi'nan bulur, his ve heyecanlar da yalnızca Sana vâsıl olunca sükûna ererler. Her yerde sayısız lisanlarla tesbîh edilen Sen; bütün zamanlarda kendisine yönelinip ibadet ü tâatta bulunulan Sen; varlığına bir başlangıç ve son olmayıp her zaman varolan Mevcûd-ı Ezelî Sen; çeşit çeşit dillerle kendisine dua dua yalvarılan Sen; bütün kalblerin tâzimle yâd ettiği yegâne Zât da yine Sen'sin. Rabbim! Bu zamana kadar zikrinden başka neyi bir zevk ve lezzet zannetmişsem, ünsünden hariç hangi şeyde huzur bulduğumu düşünmüşsem, yakınlığının dışında neleri sürûr vesilesi addetmişsem ve Sana tâattan başka ne tür şeylerle meşgul olmuşsam, onların hepsinden dolayı tevbe ediyor, ediyor ve Sen'den bağışlanma diliyorum.

Yâ Rabbelâlemîn! Sen, Kur'ân-ı Mübînin'de, "**Ey iman edenler! Rabbinizi çok çok zikredin!**", "**O'nu sabah-akşam hep tesbîhlerle anın!**", "**Siz kendi idrak ve gücünüz ölçüsünde Beni anın ki, daralıp sıkıştığınızda Ben de sizi anayım!**" buyuruyorsun. Sen'in bütün beyanların haktır ve biz hepsine "Âmennâ ve saddeknâ/ İnandık ve tasdik ettik!" diyoruz. Bize zikrinden uzak kalmamamızı emrediyor ve ona karşılık şanına yaraşır bir şekilde bizi anmakla şereflendireceğini vaadediyorsun. Ey Zikredenlerin en Güzeli ve Merhametlilerin en Merhametlisi Rabbimiz! Biz Sen'i emrine muvafık bir tarzda zikretmeye gayret ettik ve etmeye de devam edeceğiz. Sen de, ne olur, va'd-i sübhânîni yerine getir ve sürûra, huzura susamış bu kapıkullarının gönüllerine bir nebze olsun ferahlık sal!

14. Allah'ın Dinine Sımsıkı Sarılanların Münâcâtı

اَللّٰهُمَّ يَا مَلاَذَ اللاَئِذِينَ، وَيَا مَعَاذَ الْعَائِذِينَ، وَيَا مُنْجِيَ الْهَالِكِينَ، وَيَا عَاصِمَ الْبَائِسِينَ، وَيَا أَرْحَمَ الْمَسَاكِينِ، وَيَا مُجِيبَ الْمُضْطَرِّينَ، وَيَا كَنْزَ الْمُفْتَقِرِينَ، وَيَا جَابِرَ الْمُنْكَسِرِينَ، وَيَا مَأْوَى الْمُنْقَطِعِينَ، وَيَا نَاصِرَ الْمُسْتَضْعَفِينَ، وَيَا مُجِيرَ الْخَائِفِينَ، وَيَا مُغِيثَ الْمَكْرُوبِينَ، وَيَا حِصْنَ اللاَجِئِينَ، إِنْ لَمْ أَعُذْ بِعِزِّكَ فَبِمَنْ أَعُوذُ، وَإِنْ لَمْ أَلُذْ بِقُدْرَتِكَ فَبِمَنْ أَلُوذُ، وَقَدْ أَلْجَأَتْنِي الذُّنُوبُ إِلَى التَّشَبُّثِ بِأَذْيَالِ عَفْوِكَ، وَأَحْوَجَتْنِي الْخَطَايَا إِلَى اسْتِفْتَاحِ أَبْوَابِ صَفْحِكَ، وَدَعَتْنِي الْإِسَاءَةُ إِلَى الْإِنَاخَةِ بِفِنَاءِ عِزِّكَ، وَحَمَلَتْنِي الْمَخَافَةُ مِنْ نِقْمَتِكَ عَلَى التَّمَسُّكِ بِعُرْوَةِ عَطْفِكَ، وَمَا حَقُّ مَنِ اعْتَصَمَ بِحَبْلِكَ أَنْ يُخْذَلَ، وَلاَ يَلِيقُ بِمَنِ اسْتَجَارَ بِعِزِّكَ أَنْ يُسْلَمَ أَوْ يُهْمَلَ ۞

إِلٰهِي فَلاَ تُخْلِنَا مِنْ حِمَايَتِكَ وَلاَ تُعْرِنَا مِنْ رِعَايَتِكَ، وَرُدَّنَا عَنْ مَوَارِدِ الْهَلَكَةِ فَإِنَّا بِعَيْنِكَ وَفِي كَنَفِكَ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ عَلَيْنَا وَاقِيَةً تُنْجِينَا مِنَ الْهَلَكَاتِ وَتُجَنِّبُنَا مِنَ الْآفَاتِ، وَتَكُفُّنَا مِنْ دَوَاهِي الْمُصِيبَاتِ، وَأَنْ تُنْزِلَ عَلَيْنَا مِنْ سَكِينَتِكَ، وَأَنْ تُغْشِيَ وُجُوهَنَا بِأَنْوَارِ مَحَبَّتِكَ، وَأَنْ تُؤْوِيَنَا إِلَى شَدِيدِ رُكْنِكَ، وَأَنْ تَحْوِيَنَا فِي أَكْنَافِ عِصْمَتِكَ، بِرَأْفَتِكَ وَرَحْمَتِكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

Ey Kendisine iltica talebinde bulunanların koruyucusu ve himaye isteyenlerin hâmîsi! Ey helâke sürüklenenleri helâk olmaktan kurtaran.. muhtaç ve acınacak durumlara maruz kalanları koruyup kollayan.. düşkünlere her zaman merhamet nazarıyla bakan.. ızdırar içinde iki büklüm olanların gönüllerinden kopup gelen münâcâtlarına cevap veren.. fakirleri zenginleştiren.. kırık kalbleri tamir eden, sarıp sarmalayan.. ümitsizliğe maruz kalan-

lara ümit kaynağı olan.. nusretiyle, gadr ve zulme uğramış mazlumların imdadına koşan.. korkuyla yaşayanların endişelerini izale buyuran.. tasası olanların kederlerini berteraf eden ve rahmet, re'fet ve şefkatine dehalet edenleri görüp gözeten, muhafazası altına alan Yüce Rabbim!

Benim gibi bir çaresiz için Sen'in güç, kuvvet ve kereminden başka hangi şey bir sığınak olabilir!? Sen'in kudretinin himayesine girmezsem, beni başka kim koruyabilir!? Sen'in affın olmazsa, işlediğim onca günahın vebalinden nasıl sıyrılabilir, Sen nazar-ı müsamaha ile bakmazsan, hatalarımın boynuma taktığı kementlerden nasıl kurtulabilirim!? Yüce Mevlâm! Şayet Sen inayetinle imdadıma yetişmezsen işlediğim kötülüklerin elemli akıbetinden kurtulmam mümkün olamaz. Azabından şefkatine sığınıyorum; Sen, rahmet kapına dokunanlara kayıp yaşatmaz, onları hizlâna uğratmazsın. Yüce dergâhına sığınanlara azap etmez, onları terkedilmişlik ızdırabıyla da karşı karşıya bırakmazsın.

Ey Rab! Rahmetinin vesâyetine sığınıyor, lûtfundan sürpriz ihsanlar bekliyoruz. Hem fakir hem muhtaç hem gidecek başka kapıları olmayan, "hem âsi, hem âciz, hem gafil, hem cahil, hem alîl, hem zelîl, hem müsî', hem müsinn, hem şakî" olan, fakat gelip dergâhına sığınan bu kaçkınları himayenden ve riayetinden mahrum bırakma! Sen'in sıyanetine dehalet ediyoruz; helakimize sebebiyet verebilecek tehlikeli zeminlerden, kalb ve ruh hayatımız adına afet sayılabilecek tavır ve davranışlardan bizi uzak tut.. dehrin musîbetlerine karşı muînimiz ol.. onlarla olan çetin imtihanlarda kaybetmemize müsaade etme.. üzerimize sağanak sağanak sekîne indir.. düşüp kaymadan, yalpa yapmadan, yan çizmeden, dünya ve ukba hayatımız adına aldanma sebebi olabilecek her türlü yanlışlıklardan bizleri koru, ey rahmet, re'fet ve merhamet sultanı olan Rabbimiz!

15. Zâhidlerin Münâcâtı

إِلٰهِي أَسْكَنْتَنَا دَاراً حَفَرَتْ لَنَا حُفَرَ مَكْرِهَا، وَعَلَّقْتَنَا بِأَيْدِي الْمُنَايَا فِي حَبَائِلِ غَدْرِهَا، فَإِلَيْكَ نَلْتَجِي مِنْ مَكَائِدِ خُدَعِهَا، وَبِكَ نَعْتَصِمُ مِنَ الْاِغْتِرَارِ بِزَخَارِفِ زِينَتِهَا، فَإِنَّهَا الْمُهْلِكَةُ طُلاَّبَهَا، اَلْمُتْلِفَةُ حُلاَّلَهَا، اَلْمَحْشُوَّةُ بِالْأٰفَاتِ، اَلْمَشْحُونَةُ بِالنَّكَبَاتِ ۞ إِلٰهِي فَزَهِّدْنَا فِيهَا وَسَلِّمْنَا مِنْهَا بِتَوْفِيقِكَ وَعِصْمَتِكَ، وَانْزِعْ عَنَّا جَلاَبِيبَ مُخَالَفَتِكَ، وَتَوَلَّ أُمُورَنَا بِحُسْنِ كِفَايَتِكَ، وَأَوْفِرْ مَزِيدَنَا مِنْ سَعَةِ رَحْمَتِكَ، وَأَجْمِلْ صِلَتَنَا مِنْ فَيْضِ مَوَاهِبِكَ، وَاغْرِسْ فِي أَفْئِدَتِنَا أَشْجَارَ مَحَبَّتِكَ، وَأَتْمِمْ لَنَا أَنْوَارَ مَعْرِفَتِكَ، وَارْزُقْنَا حَلاَوَةَ عَفْوِكَ وَلَذَّةَ مَغْفِرَتِكَ، وَأَقْرِرْ أَعْيُنَنَا يَوْمَ لِقَائِكَ، وَأَخْرِجْ حُبَّ الدُّنْيَا مِنْ قُلُوبِنَا كَمَا فَعَلْتَ بِالصَّالِحِينَ مِنْ صَفْوَتِكَ وَالْأَبْرَارِ مِنْ خَاصَّتِكَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَيَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ ۞

وَصَلَّى اللهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَأٰلِهِ أَجْمَعِينَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ وَصَحْبِهِ الرَّاشِدِينَ، وَسَلَّمَ تَسْلِيماً ۞

Bizi yoktan varedip varlığından haberdar kılan Yüce Allah'ımız! Ahirete uzanan yolda nasibimize şu dağdağalı dünya hayatı düştü ve bizi sayılamayacak kadar tuzaklarla çepeçevre kuşattı. Öyle gaddar, öyle mekkâr bir dünya ki, bitip tükenme bilmeyecek heva ve heveslerle elimi kolumuzu bağladı. Rabbimiz! Dünya hayatının hile ve hud'alarından Sana iltica ediyor, câzibedar güzelliklerine gönül kaptırıp aldananlardan olmaktan da yine Sen'in inayet ve sıyanetine sığınıyoruz. Rabbim, Sen daha iyi bilirsin ki, o zalim dünya, taliplerini helake sürükler, sevdalılarını telef eder, binbir afet ve felaketle yüzyüze getirir. Yüce Rabbim, tevfîkini

bize yâr et.. sıyanetini esirgeme.. içimizi dünyanın mülevves yüzüne karşı istiğna hisleriyle doldur.. muvakkat dünya hayatının, ruhu ve kalbi öldüren tuzaklarına düşmekten bizi koru.. dünyaya dalıp da Senin emirlerine muhalefet etmekten muhafaza buyur.. işlerimizi Sana havale ediyoruz, ne olur, onları en hayırlı şekilde tamamla.. rahmetinden hissemizi artırdıkça artır.. coşup coşup taşan mevhibe sağanaklarını –her ne kadar liyakatimiz olmasa da– bizim gönüllerimize de akıt.. sevgini sinelerimize tastamam yerleştir.. marifetinin nurlarıyla kalbimizi ihya buyur.. affının halâvetini, marifetinin de lezzetini vicdanlarımıza duyur.. Sana mülâki olacağımız günün ışığıyla gözlerimizi aydınlat ve saf, duru ve has kulların olan ebrar ve salihlerin kalblerinden dünya sevgisini çıkardığın gibi bizim kalblerimizden de çıkar, ey rahmetine ve keremine nihayet olmayan Rahman ü Rahîm!

Ey hususi donanımlarla yarattığı bir kısım müstesna insanlarla beşeriyeti karanlıklardan aydınlığa çıkaran rahmeti sonsuz Rabbimiz! Niyazımızın nihayetinde sevgili habibin Hazreti Muhammed Mustafa'ya, tertemiz, pırıl pırıl, masum aile efradına, her biri birer hidayet rehberi olan yol arkadaşlarına zerrât-ı kâinat adedince salât ve selam ediyor; başta Efendiler Efendisi olmak üzere, onların yüzü suyu hürmetine dileklerimizi kabul buyurmanı diliyor ve dileniyoruz. Bahtına düştük, lütfen ve keremen, bizi ümit beslediğimiz hususlarda haybet ve hüsrana uğratma! Amin!..

BÜTÜN ALLAH DOSTLARININ VİRDİ VE SIĞINAĞI[7]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۞ اَللّٰهُمَّ شَتِّتْ شَمْلَ أَعْدَائِنَا، وَفَرِّقْ جَمْعَهُمْ، وَمَزِّقْ عُدَّتَهُمْ، وَقَلِّبْ تَدْبِيرَهُمْ، وَخَرِّبْ بُنْيَانَهُمْ، وَبَدِّلْ أَحْوَالَهُمْ، وَقَرِّبْ أٰجَالَهُمْ، وَأَشْغِلْ أَبْدَانَهُمْ، وَخُذْهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ، بِحَقِّ (لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ) وَبِحَقِّ ﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ﴾ ۞ يَا رَبِّ لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلاَلِ وَجْهِكَ وَعَظِيمِ سُلْطَانِكَ ۞ اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى رَسُولِكَ وَحَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ وَأٰلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ ﴿وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۞ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ۞

Bismillahirrahmanirrahim

Gücü her şeye yeten ulu Allah'ım! Sana, Sen'in yüce dinine, Kitabına, Peygamberine, Sana inananlara ve Sen'in hoşnutluğunu, hiçbir beklentiye girmeden hak-hakikat yolunda hizmet etmek suretiyle kazanmaya çalışan masum insanlara düşmanlık besleyen art niyetli, hep kötülük planlayıp kötülük peşinde koşan kendini bilmez nâdanlara haince planlarını gerçekleştirmeleri için fırsat verme. Şayet hidayete istihkakları yoksa ve haince düşüncelerini gerçekleştirme istikametinde inat ve ısrar içinde olmaya devam ederlerse, Sen onların birliklerini dağıt.. cemiyetlerini dar-

---

7 Bu dua sabah namazından sonra okunursa 14, diğer namazlardan sonra okunursa 11 defa tekrar edilerek okunur.

madağın et.. menfi emellerini uygulamak için kullanacakları her türlü malzemeyi asla kullanamayacakları bir hâle getir.. plan ve projelerini boz.. binalarını başlarına yık.. hâllerini değiştir.. ecellerini yakınlaştır.. hiç kimse hakkında hiçbir kötülük düşünmeye fırsat bulamamaları için onları kendi dertleriyle uğraştır ve nihayet onları, "Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlüllah" ve "Bismillahirrahmanirrahîm" hakkı için güç ve kudretinin şanına yaraşır şekilde cezalandır!.

Yâ Rab! Şanının ululuğuna ve saltanatının azametine yaraşır şekilde hamd bütünüyle sadece Sana'dır. Biz de sadece Sana hamdediyoruz. Resûlün ve habîbin Hazreti Muhammed Mustafa'ya, âline ve ashabına salât ü selam eyle ve o Nebîler Serveri'nin yüzü suyu hürmetine bizim dualarımızı da kabul buyur. Amin!.

ENBİYA-İ İZÂM'IN (ALEYHİMÜSSELAM) TESBÎH VE DUALARI

el-Kulûbu'd-Dâria'daki bazı dualarla alâkalı çalışmamızın bu kısmında Peygamberân-ı İzam efendilerimizin, bir sonraki bölümünde de sahabe ve tâbiîn hazerâtı başta olmak üzere bazı Allah dostlarının bir kısım özlü dualarına yer vermek istiyoruz; istiyoruz çünkü onların her hususta bizim için örnek oldukları gibi dua hususunda da en güzel örnek olduklarına ve Hak kapısında nasıl temennâ durulacağını, orada nasıl yalvarılıp yakarılacağını en iyi onların bilebileceğine inanıyor, işte bu zaviyeden de onlardan ne kadar çoğunu dua hayatlarıyla bilirsek evrâd ü ezkâr hayatımız hesabına o ölçüde istifade edeceğimizi düşünüyoruz. Fakat o dualara geçmeden evvel zaman zaman değişik münasebetlerle üzerinde durulan bir hususu ehemmiyetine binaen biz de burada özet bir şekilde bir kez daha arzetmenin faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Aşağıdaki dualarda da görüleceği, daha başka dualardan da hatırlanacağı üzere enbiya da (aleyhimüsselâm), Cenab-ı Hakk'a istiğfarda bulunurken ya da ellerini açıp dua ederken bazı günahlar işlediklerini, hatalar irtikap ettiklerini, kendilerine zulmettiklerini, tevbekâr olup mağfiret dilendiklerini... söylemişlerdir. İşte bizim burada üzerinde durmak istediğimiz mevzu onların bu ifadelerini nasıl anlamamız gerektiği ile alâkalıdır.

Daha başta söylemek etmek gerekir ki, peygamberler (alâ nebiyyina ve aleyhimüsselam) donanımları itibariyle, Allah'ın, kullarına husus olarak seçip gönderdiği, üstün vasıfları haiz kimselerdir.

Karakterleri müstesnadır; istîdatları yüksek, fıtratları harika, seciyeleri yücedir. Onların her biri bir temiz fıtrat timsali, yüksek ahlâk örneği, iffet ve namus âbidesi, emniyet kahramanı ve sadakat numûnesidir. Nebîler maddî-manevî terakkînin pirleri, aklî ve rûhî kemâlât yolunun öncüleri, dînî hayat gibi dünyevî bütün nizamların intizamlarında mimarları ve üstadlarıdırlar. Onlar, hayatlarını her zaman vahyin gölgesinde devam ettirir; bütün faaliyetlerinde sadece ve sadece Hakk'ın hoşnutluğunu ararlar. Onların bu üstün vasıflarına da ancak nübüvvetin çehresini dikkatle okuyabilenler vâkıf olurlar. Evet, nebîler katiyen bizim gibi sıradan insanlar değildirler. İşte onların bu üstün sıfatlarından birisi de masum ve günahsız olmalarıdır. Buna literatürde "**ismet**" denilmiştir.

Evet ismet, peygamberlerin küçük ya da büyük topyekün günahlardan korunmuş olmaları manasına gelir. Koruyan elbette Allah'tır (celle celâlüh). Hazreti Allah peygamber olarak vazifelendirdiği seçkin kimselere ne peygamberliğinden evvel ne de sonra günah işleme imkânı vermemiştir. Bütün İslâm âlimleri bu hususu böyle anlamışlar ve böyle kabul etmişlerdir. Kaldı ki Kur'ân-ı Kerîm ve Efendimiz'in kutlu beyanları bize bu ufku işaretlemektedir. M. Fethullah Gülen Hocaefendi bu konuyu en kestirmeden ifadelerle, "*Peygamberlerin masumiyet ve günahsızlıkları, onlarda fıtrat ve yaratılış hâline gelmiş ve âdeta günahsızlık onların yapılarının bir buudu olmuştur. Ay'ın yüzünde, Güneş'in bağrında bir kısım siyah lekeler bulanabilir fakat bir nebînin ruhunda günahın gölgesi dahi misafir olamaz.*" şeklinde gayet sarih bir şekilde dile getirmiştir.

Nebîler gerek yaratılışları gerekse huy, karakter ve seciyeleri itibariyle en mükemmel insanlardır. Sûret ve görüntüleri kusursuzdur. Onlarda, bakıldığında gözü tırmalayacak bedenî bir arızaya katiyen rastlanamayacağı gibi, kusur ve inhiraf addedilebilecek bir

davranış bozukluğuna ya da nahoş bir huya da asla rastlanılmaz. Rastlanılmaz çünkü onlar Allah'la kulları arasındaki elçilerdir ve Hakk'ın emirlerini kullarına ileten tebliğcilerdir. Dolayısıyla onların bu emirleri kusursuz şekilde aksettirecek bir ayna gibi pırıl pırıl ve arızasız olmaları gerekir. Nitekim onlar da öyledir.

Bu hususları bir zaviyeden, peygamber olmayan fakat Cenab-ı Hakk'ın, dinini î'lâ ve kullarını irşad için vazifelendirdiği peygamber vârisi diyebileceğimiz diğer seçkin insanlar için de düşünmek pekala mümkündür. Burada "bir zaviyeden" kaydını koymamızın sebebi masûmiyetin temelde sadece peygamberlere mahsus olmasıdır. Bununla beraber Cenab-ı Hak insanlara örnek ve kudve olarak tavzif buyurduğu evliyayı, asfiyayı ve Kendisine yakın mukarrebîn kulları korur, korur ve onların da günaha düşmelerine fırsat ve imkân vermeyebilir. Bu da onların masum olmasalar da masûn oldukları manasına gelmektedir. "Masûn" kelimesi bilindiği üzere sıyanete mazhar olmuş demektir. Yani bu mukarreb kulların farazî olarak mukteza-yı beşeriyet günah işleme ihtimalleri olsa da yüce dininin temsilcileri ve örnek konumunda oldukları için Cenab-ı Allah onları günaha düşmekten-sıyanet eder. Abdülkâdir-i Geylânî, İmam Rabbanî, İmam Şâzilî, Şah-ı Nakşibendî, Üstad Bediüzzaman gibi zatlar hep böyledirler. Ve daha niceleri...

İşte peygamberân-ı izam efendilerimiz başta olmak üzere Allah dostları hakkında yukarıda arzedilmeye çalışılan mülahazalar istikametinde düşünmek, onlara saygının gereği ve onların feyiz ve bereketinden istifade edebilmenin de yegâne yoludur. Bu saygıyı yitirmişlerin İslâm'a, Kur'ân'a ve hatta Allah'a karşı saygılı olmaları da katiyen düşünülemez.

Hocaefendi bu hususla alâkalı üzerimize düşen sorumluluğu da şu şekilde dile getirir:

"*Başkalarının nice çilelerle ulaştıkları ufka daha işin bidâye-*

tinde varan o kurbet kahramanlarını hem vicdanlarımıza hem de başkalarının vicdanlarına kabul ettirme bizim için bir vazife olmalıdır. Şayet dünyadayken onların sundukları mesajdan ve rûhaniyatlarından, ukbâda da şefaatlerinden istifade, onların kadr ü kıymetlerini bilmeye ve hak ettikleri saygıyı göstermeye bağlı ise –ki öyledir– biz dünya ve âhiret hayatımız adına kaybetmemeye bakmalıyız."

Evet, hatırımızdan asla çıkarmayalım ki, öncelikle nebîler olmak üzere Allah dostlarının, "günahım, kusurum, hatam vs" dedikleri şeyler onların kendilerine, kendi ufuklarına, mertebelerine göredir. Onların günah kabul ettikleri bu şeyler bizim için sevap ve hasene bile sayılabilir/sayılmalıdır8. Yine mesela, bizim gibi sıradan insanların istiğfarı **tevbe**, hasların ki **inabe**, haslar üstü hasların ki ise **evbe** kabul edilmiştir. Aralarındaki farkları *Kalbin Zümrüt Tepeleri*'nden takip etmek mümkündür.

Cenab-ı Hak o büyük zatların dualarıyla hâcâtımızı dillendirirken onlar hakkında mahzurlu sayılabilecek yanlış birtakım mülâhazalara kapılmaktan bizi korusun! Amin!

Şimdi dualarımıza geçebiliriz:

Hazreti Âdem'in (aleyhisselam) Tesbîhi

لَا إِلٰهَ إِلاَّ أَنْتَ سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، عَمِلْتُ سُوءً وَظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

Allah'ım! Sen'den başka ilah yoktur; Sen'i tesbîh eder ve Sana sonsuz hamd ü senâlarımı sunarım. Rabbim, doğrusu ben bir hata işleyip nefsime zulmettim. Sen bağışlayanların en hayırlısı-

8 Burada, "Hasenâtü'l-Ebrar Seyyiâtü'l-Mukarrebîn" prensibini hatırlayabiliriz.

sın; beni de bağışlamanı dilerim. Tevbemi de kabul buyur, zira Sen Sana teveccüh edenleri asla mukâbelesiz bırakmayacak kadar merhamet Sahibi bir Erhamürrâhimînsin.

Hazreti Âdem (aleyhisselam)'ın Bir Duası

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَأٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ. سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، عَمِلْتُ سُوءً وَظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

Allah'ım seyyidimiz Hazreti Muhammed ve aile efradı hakkı için Sana yalvarıyorum. Sen her türlü noksandan münezzeh ve müberrasın; bütün hamd ü senâlar da yalnız Sana'dır. Ben bir kusur işledim ve nefsime zulmettim. Ne olur Rabbim, beni bağışla. Zira günahları Sen'den başka bağışlayacak hiçbir kimse yoktur. Rabbim, tevbemi de kabul buyur, kabul buyur çünkü Sen kullarının tevbelerini teveccühsüz bırakmayan sonsuz merhamet sahibi bir Tevvâb ü Rahîmsin.

Hazreti Âdem (aleyhisselam)'a Ait Başka Bir Dua

اَللّٰهُمَّ يَا رَبِّ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا ﴿لَآ إِلٰهَ إِلَّآ أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

Hayatı Kendinden, Kendi Kendine kâim, gökleri ve arzı yaratan celâl ve ikram sahibi Rabbim! "Senden başka yoktur ilah. Sübhansın, bütün kusurlardan münezzehsin. Doğrusu ben kendime zulmettim, yazık ettim. Affını bekliyorum Rabbim!"

Hazreti Âdem'e (aleyhisselam) Ait Bir Başka Dua

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تُحْيِيَ قَلْبِي بِنُورِ مَعْرِفَتِكَ أَبَداً، يَا اَللّٰهُ يَا اَللّٰهُ يَا اَللّٰهُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اَللّٰهُمَّ سَلِّمْ دِينَنَا، وَلَا تَسْلُبْ وَقْتَ النَّزْعِ إِيمَانَنَا، وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا، وَارْزُقْنَا خَيْرَيِ الدُّنْيَا وَالْأٰخِرَةِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَبِالْإِجَابَةِ جَدِيرٌ.

Allah'ım! Sen'den kalbimi ebediyyen marifetinin nurlarıyla ihya etmeni diliyorum. Yâ Allah, yâ Allah, yâ Allah, yâ Erhamerrâhimîn! Lütf u kereminle dînî hayatımızı her türlü arızadan sâlim kılmanı, son nefesimizde imanımızı muhafaza buyurmanı, merhameti olmayan zâlimleri bize musallat etmemeni ve bu kapıkullarını dünyada da ahirette de en hayırlı şeylerle rızıklandırmanı dileniyoruz. Sen her şeye kâdirsin Allah'ım; dualara icabet edecek olan da yalnız Sen'sin, bizim dualarımızı da kabul eyle!

Hazreti Âdem'e (aleyhisselâm) Ait Diğer Bir Dua

اَللّٰهُمَّ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ، وَأَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ مَعَ الْأَبْرَارِ، بِفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارُ. اَللّٰهُمَّ يَا مُحَوِّلَ الْحَالِ وَالْأَحْوَالِ، حَوِّلْ حَالَنَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ.

Azîz ve Gaffar olan Allah'ım! Fazlın ve kereminle bizi Cehennem ateşinden koru ve iyi kullarınla beraber Cennetine al! Ey kullarını esmâ-i hüsnâsının ve sıfât-ı ulyâsının değişik tecellîleriyle hâlden hâle sokan Rabbim! Bizim hâlimizi de en güzel hâle tebdîl eyle!

Hazreti Âdem'e (aleyhisselam) Ait Başka Bir Dua

اَللهُ الْهَادِي وَعَلَيْكَ اعْتِمَادِي، اَللهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ وَهُوَ نِعْمَ الرَّفِيقُ.

Allah'ım hidayete erdiren sadece ve sadece Sen'sin; benim itimadım da yalnız Sana'dır. Sen'dendir inayet ve tevfîk ve Sen'sin en güzel Refîk!.

Hazreti Âdem'in (aleyhisselam) Başka Bir Duası

اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ سِرِّي وَعَلَانِيَتِي فَاقْبَلْ مَعْذِرَتِي، وَتَعْلَمُ حَاجَتِي فَأَعْطِنِي سُؤْلِي، وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي. اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَاناً يُبَاشِرُ قَلْبِي، وَيَقِيناً صَادِقاً حَتَّى أَعْلَمَ أَنَّهُ لَا يُصِيبُنِي إِلَّا مَا كَتَبْتَ عَلَيَّ، وَرَضِّنِي بِمَا قَسَمْتَ لِي.

Yüce Allah'ım! Gizlimi de açığımı da bilen yalnız Sensin; n'olur i'tizarımı kabul buyur. İhtiyacım olan şeylere nigahban olan da bir tek Sen'sin; ihsanla muamele et ve lütfen, keremen dileklerimi karşılıksız bırakma! İçimden geçen şeyleri de sadece Sen bilebilirsin; günahlarımı mağfiret buyur. Rabbim! Kerem ve ihsan deryandan kalbimle bütünleşecek bir iman ve başıma gelen şeylerin aksine ihtimal vermeyecek şekilde sadece Sen'in takdir buyurdukların olduğuna inanacak ölçüde bir yakîn diliyorum. Yüce Mevlam! Gönlümde icraat-ı sübhaniyene karşı açık-gizli zerre ağırlığınca bir itiraz hissi bırakma ve beni, hakkımda hükmettiğin hususların tamamında rızadîde eyle![9]

---

9 Hazreti Âişe'nin (radıyallahu anhâ) rivayet ettiğine göre Hazreti Âdem (aleyhisselâm) bu duayla Rabbine yalvarınca, Cenab-ı Hak ona şöyle vahyetmiştir: "Kulum, Ben seni affettim. Zürriyyetinden bu dua ile kapıma gelen kimseyi de affederim ve onun gamını, kederini izale ederim. Onu fakirlik zilletine maruz bırakmam. Ticaretini kârlı yaparım. O dünyayı istemese bile, Ben onu dünya nimetlerinden faydalandırırım."

Hz. Nuh (aleyhisselâm)'ın Tesbîhi

تَسْبِيحُ نُوحٍ ﵇: سُبْحَانَ الْغَنِيِّ الْحَمِيدِ، سُبْحَانَ الْخَالِقِ الْبَارِئِ، سُبْحَانَ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ، سُبْحَانَ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ.

Hiç kimseye muhtaç olmayan, bütün hamdlerin biricik mercii, icraatı ve tecellîleriyle hep müstesna güzellikler sergileyen, merhameti, şefkati bol Rabbim! Seni her türlü noksan sıfatlardan tenzîh ederim.

Hz. İbrahim'in (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ مَنْ عَلاَ فِي دُنُوِّهِ، سُبْحَانَ مَنْ سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ، سُبْحَانَ مَنْ تَابَ عَلَى اٰدَمَ مِنْ خَطِيئَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ تُقَدِّسُهُ ظُلُمَاتُ اللَّيْلِ وَيُمَجِّدُهُ نُورُ النَّهَارِ.

Ululuk ve azametiyle beraber yarattıklarına onlardan daha yakın olan.. Nuh nebîyi sâhil-i selamete çıkaran.. Âdem (aleyhisselâm)'ın zellesini bağışlayıp evbesini kabul eden, Yüce Şanını gecenin zulmetinin ve gündüzün aydınlığının takdîs ettiği Rabbim! Sen'i akla gelebilecek yahut gelemeyecek bütün eksikliklerden tenzîh ederim!

Hz. İsmail'in (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ مَنْ هُوَ مُطَّلِعٌ بِعَمَلِ جَوَارِحِ الْقُلُوبِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا تَخْفَى عَلَيْهِ خَافِيَةٌ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، سُبْحَانَ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ.

Kalblerin derinliklerinden geçen mülahazalara (bile) muttali olan, Kendisine göklerde ve yerde hiçbir şeyin gizli kalmadığı,

Raûf ve Rahîm Rabbim, Sübhansın, bütün kusurlardan münezzehsin.

Hz. İshak'ın (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ الْفَرْدِ الْوِتْرِ، سُبْحَانَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ، سُبْحَانَ اللهِ وَتَعَالَى.

Hiçbir şekilde dengi ve benzeri olmayan yegâne Rabbim, azameti başları döndüren, Yüceler Yücesi Allah'ım! Sübhan Sen'sin, bütün kusurlardan, noksan sıfatlardan ve aczden münezzehsin.

Hz. İshak'ın (aleyhisselam) Duası

اَللّٰهُمَّ يَا كَاشِفَ كُلِّ هَمٍّ، وَيَا مُفَرِّجَ كُلِّ غَمٍّ، وَيَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ، يَا رَحْمٰنَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَرَحِيمَهُمَا، أَنْتَ رَبِّي وَسَيِّدِي وَرَجَائِي، فَارْحَمْنِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِكَ تُغْنِينِي بِهَا عَنْ رَحْمَةِ مَنْ سِوَاكَ.

Ey tasaları gideren, dostları için gam ve kederlerden kurtuluş yolları yaratan, ızdırar içinde kıvranan kullarının dualarına her zaman cevap veren Allah'ım! Dünyada da ahirette de Rahman ve Rahîm yalnız Sensin. Kulluğumu sadece Sana bağladım ve ümid ettiğim hususların gerçekleşmesini de yalnızca Sen'den beklerim; ne olur, yüce nezdinden göndereceğin rahmet tecellîleriyle beni de sırılsıklam hâle getir, getir ki Sen'den başka hiç kimsenin kapısında merhamet dilenciliği yapma zavallılığına düşmeyeyim!

Hz. Eyyub'un (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ الْجَلِيلِ الْجَمِيلِ، سُبْحَانَ الْعَلِيِّ الْحَمِيدِ، سُبْحَانَ الْوَاسِعِ الْغَنِيِّ، سُبْحَانَ اللهِ تَعَالَى، سُبْحَانَ مَنْ يَكْشِفُ الضُّرَّ.

Nefislerde ürperti ve haşyet hâsıl eden.. kadri yüce.. şanı yüksek.. hamd ü senaların yegâne mercii.. ilim ve rahmetiyle bütün varlığı kuşatan.. her şeyiyle nâmütenâhî olan.. katiyen hiç kimseye muhtaç olmayan ve hoşnut olduğu kullarının üzerindeki belâları def'ü ref'eden mutlak cemâl sahibi Rabbim! Sen'i bütün eksik ve kusurlardan tenzîh ederim.

Hz. Salih'in (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ الْفَرْدِ الْوِتْرِ، سُبْحَانَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ، سُبْحَانَ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ الْمَاجِدِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ حَفِيظٌ لَا يَغْفُلُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ غَنِيٌّ لَا يَفْتَقِرُ.

Eşi-benzeri olmayan.. Sultanlar Sultanı.. mutlak fazl ve şeref sahibi.. olup biten her şeyi görüp hıfzeden ve Yüce Zatından hiçbir şey saklanamayan.. hiçbir şeye ve kimseye asla muhtaç olmayan, bütün varlığın sahibi Rabbim! Sübhan Sen'sin, her türlü noksandan sonsuz defa münezzeh ve berîsin.

Hz. Yûnûs'un (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ الْقَاضِي الْأَكْبَرِ، سُبْحَانَ الْخَالِقِ الْبَارِئِ، سُبْحَانَ الْقَادِرِ الْمُقْتَدِرِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْحَقِّ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْقَابِضِ الْبَاسِطِ، سُبْحَانَ النَّافِعِ، سُبْحَانَ الْقَاضِي الْحَقِّ.

Ey acz, kusur, ihtiyaç, zaruret gibi noksanlıklardan münezzeh ve müberra olan Rabbim! Yegâne hüküm verici Sen'sin. Yarattıklarını kusursuz şekilde yaratan Hâlık Sen, her şeye gücü yeten Kâdir u Muktedir Sen, bütün hamd ü senaların tek mercii Azîm Sen, bütün hakîkatlerin verasında Hakîkatü'l-Hakâik (Hakîkatler Hakîkati) Sen, dilediği zaman sıkan, dilediği zaman genişleten Kâbız u Bâsıt Sen, kullarına faydalı şeyler ihsan eden de yine Sen'sin.

Hz. Yakub'un (aleyhisselam) Tesbîhi

يَا رَجَاءَ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَقْطَعْ رَجَائِي وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ أَغِثْنِي وَيَا حَبِيبَ التَّوَّابِينَ تُبْ عَلَيَّ.

Ey inananların recâ ve ümit kaynağı Rabbim, ümitsizliğe düşmeme müsaade etme! Ey rahmetiyle yardım talebinde bulunanların yardımına koşan Allah'ım, bu çaresiz ve kimsesiz kalmış kuluna da inayet elini uzat! Ve ey tevbe ile Hak kapısına yönelenlerin teveccühlerini karşılıksız bırakmayan Yüce Mevlâm, gidecek başka hiçbir kapısı olmayan bu zavallı kulunun tevbesini de kabul buyur; ne olur!

Hz. Yûsûf'un (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ مَنْ هُوَ رَحِيمٌ لَا يَعْجَلُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ رَقِيبٌ لَا يَغْفُلُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ جَوَادٌ كَرِيمٌ لَا يَبْخَلُ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ غَنِيٌّ لَا يَفْتَقِرُ.

Rabbim Rahîmsin, günahkârları cezalandırmakta acele etmezsin; Rakîb ismiyle müsemmasın, görür ve işitirsin, Sen'den hiçbir şey gizli kalmaz/kalamaz; iyilik ve ihsanına hudut yoktur; Ganiy-yi Mutlak'sın, hiçbir nesneye muhtaç olmazsın. Rabbim, Sübhansın, bütün eksikliklerden fersah fersah uzaksın.

Hz. Yûsûf'un (aleyhisselam) Duası

اَللّٰهُمَّ يَا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ، وَيَا جَابِرَ كُلِّ كَسِيرٍ، وَيَا مُونِسَ كُلِّ وَحِيدٍ، وَيَا صَاحِبَ كُلِّ غَرِيبٍ، وَيَا قَرِيبَ كُلِّ بَعِيدٍ، وَيَا شَاهِدَ كُلِّ نَجْوَى، وَيَا حَاضِرَ كُلِّ مَلَإٍ، وَيَا غَالِبًا غَيْرَ مَغْلُوبٍ، أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ لِي مِنْ أَمْرِي فَرَجاً وَمَخْرَجاً، وَأَنْ تَقْذِفَ حُبَّكَ فِي قَلْبِي حَتَّى لَا يَكُونَ لِي ذِكْرُ غَيْرِكَ، وَرَجَاءَكَ حَتَّى لَا أَرْجُوَ أَحَداً غَيْرَكَ.

Ey bütün sanat güzellikleriyle donatılmış varlığın Sânii olan.. kırık ve mahzun gönülleri onaran.. yalnızlık derdine düşmüşleri dostluğuyla onurlandıran.. gurbet acısı çekenlere derman olan.. uzak düşmüşlerin sinelerini yakınlığının huzuruyla dolduran.. her fısıltıyı duyan.. her toplulukta hazır bulunan ve her şeye her zaman galip olup hiçbir kuvvet Kendisine üstün gelemeyen Rabbim! Rahmet, inayet, şefkat, re'fet, kerem ve ihsanına sığınıyor, içine düştüğüm sıkıntı ve tasalardan fereç ve mahreç yolları lutfetmeni, gözümden bütün varlığın silinip gideceği ölçüde kalbimi mukaddes sevginle lebâleb doldurmanı ve gönlümü başka hiçbir kapıya ihtiyaç hissetmeyecek kadar reca hisleriyle donatmanı dileniyorum. Kapından eli boş geri çevirip de beni inkisara uğratma Allah'ım! Ne olur Allah'ım, ne olur!...

Hz. Yûsûf'un (aleyhisselam) Bir Başka Duası

يَا صَرِيخَ الْمُسْتَصْرِخِينَ، وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، وَيَا مُفَرِّجَ كَرْبِ الْمَكْرُوبِينَ، قَدْ تَرَى حَالِي، وَتَعْرِفُ مَقَامِي، وَلَا يَخْفَى عَلَيْكَ شَيْءٌ مِنْ أَمْرِي، فَاجْعَلْ لِي فَرَجاً وَمَخْرَجاً بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

Ey feryat edenlerin çığlıklarına cevap veren, yardım talebinde bulunanların imdadına yetişen, hüzne kapılanların gamlarını izale eden merhameti Sonsuz Rabbim! Halimi görüyor, durumumu biliyorsun, hepsi bütünüyle Sana ayan; göstereceğin çıkış yollarıyla ol dertlerime derman!

Hz. Musa'nın (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ مَنْ لَا يَعْتَدِي عَلَى أَهْلِ مَمْلَكَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ فِي عُلُوِّهِ دَانٍ، وَفِي دُنُوِّهِ عَالٍ، وَفِي إِشْرَاقِهِ مُنِيرٌ، وَفِي سُلْطَانِهِ قَوِيٌّ، وَفِي مُلْكِهِ عَزِيزٌ. اَللّٰهُمَّ لَكَ

الْحَمْدُ وَإِلَيْكَ الْمُشْتَكَى وَأَنْتَ الْمُسْتَعَانُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عَدُوِّي بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَشَرَّهُ تَحْتَ رِجْلَيْهِ، اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَدْرَأُ بِكَ فِي نَحْرِهِ وَأَسْتَعِينُ بِكَ عَلَيْهِ، وَأَعُوذُ بِكَ بِعِزَّتِكَ وَقُدْرَتِكَ، أَنْتَ عَظِيمٌ فَوْقَ عَرْشِكَ مِنْ فَوْقِ السَّمَاءِ، فَلَا يَصِفُ عَظَمَتَكَ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِكَ يَا اَللّٰهُ سُبْحَانَ اللهِ مَا أَعْظَمَ شَأْنَهُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ سُبْحَانَ اللهِ مَا أَعْلَمَ اللّٰهَ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

Kâinat denilen memleketinde hiçbir varlığa katiyen zulümde bulunmayan ve onların haklarını zayi etmeyen, yüceliğiyle beraber kullarına yakınlardan daha yakın, yakınlığıyla beraber ululardan daha ulu, saltanatında sonsuz kudret, mülkünde nihayetsiz izzet sahibi olan Yüce Rabbim Sübhan'dır, bütün kusurlardan münezzeh ve müberradır. Allah'ım! "Lâ havle velâ kuvvete illâ billahilaliyyilazîm" bitmez tükenmez hazinesinin Sahibi olarak kapısında yardım için beklenilecek biri varsa o da şüphesiz Sen'sin. Hamd ü senâ da yalnız Sana'dır. Biz de Sana hamdediyor, ihtiyaçlarımızı Sana arzediyoruz. Allah'ım! Düşmanlarım(ız)ın hayırlarını gözlerinin arasına, şerlerini de ayaklarının altına koy. Allah'ım! Ancak Sen'in inayetinle düşmanlık besleyenlerin şerlerini def edebilirim; bunun için de yüce dergâhından yardım dileniyor, izzet ve kudretine sığınıyorum. Allah'ım! Sen azametinle Arş'a istiva buyurmuşsun; kullarından hiç kimsenin gücü Sen'in bu ululuğunu vasfetmeye yetmez/yetemez.

Şanı ne uludur Yüce Allah'ın; yoktur O'ndan başka hiçbir ilah; Sübhan'dır, her şeyi bilen yalnız O'dur. Muhammed (aleyhisselâm) O'nun Resûlüdür. O yüceler yücesi Rab Halîmdir, Kerîmdir,

Arş-ı a'zamın sahibidir ve benim de, bütün mahlûkâtın da bütün hamd ü senâları âlemlerin Rabbi O Allah'adır.

Hz. Yahya'nın (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ مَنْ لَا يَدْفَعُ شَيْءٌ قُدْرَتَهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا تَبْلُغُ الْأَعْمَالُ شُكْرَهُ،
سُبْحَانَ مَنْ لَا يُحْيِي الْمَوْتَى غَيْرُهُ.

Sonsuz kudretine hiçbir şeyin halel getiremeyeceği, hiçbir karşılığın şükrünü îfâya yetemeyeceği ve O'ndan gayrı hiçbir nesnenin ölülere hayat veremeyeceği yüceler yücesi Allah her türlü noksan ve eksik sıfatlardan sonsuz defa münezzehtir.

Hz. İsa'nın (aleyhisselam) Tesbîhi

سُبْحَانَ الْبَاعِثِ الْوَارِثِ، سُبْحَانَ الْقَائِمِ الدَّائِمِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ،
سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ.

Bir eksiklik olarak mülahaza edilebilecek her türlü vasıftan evvel-âhir berî olan Allah'tır (celle celâlüh) ölüleri diriltecek, dilediğini dilediğine sahip yapacak. Her dâim Kendi Kendine kâim olan o'dur. Ve yine Yüce Allah'tır bütün hamd, şükür ve senâların biricik mercii ve azamet tahtının Sultanı.

Nebîler Serveri Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed'in (aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyât) Tesbîhi

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ، لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ وَبِحَمْدِكَ اَللّٰهُمَّ فَارِجَ الْهَمِّ، كَاشِفَ
الْغَمِّ، مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ، رَحْمٰنَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَرَحِيمَهُمَا.

Kulları için tasalardan kurtuluş yolları yaratan, gönüllerdeki keder ve hüznü gideren, muzdarların dualarına cevap veren ve

dünyada da ahirette de Rahmâniyet ve Rahîmiyetiyle muamele eden ve edecek olan Rabbim! Sübhansın Sen, her türlü eksiklik ve kusurdan tenzîh ederim Seni ben!

Efendimiz'in (aleyhissalâtü vesselâm) Bir Duası

اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ قَلْبِي مِنَ النِّفَاقِ، وَعَمَلِي مِنَ الرِّيَاءِ، وَعَيْنِي مِنَ الْخِيَانَةِ فَإِنَّكَ تَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ. سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَوَسِّعْ عَلَيَّ رِزْقِي، وَحَسِّنْ خُلُقِي، وَطَيِّبْ لِي كَسْبِي، وَأَقْنِعْنِي مِمَّا رَزَقْتَنِي، وَلَا تُذْهِبْ نَفْسِي إِلَى شَيْءٍ صَرَفْتَهُ عَنِّي، وَلَا تُخْرِجْنِي مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى تَرْضَى عَنِّي بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

Allah'ım! Kalbimi nifaktan, amellerimi riyadan, gözlerimi de bakmamaları gereken şeylere bakmak suretiyle hıyanet etmekten koru! Sen ihanet eden gözleri de kalblerin en uzak noktalarında deveran eden mülahazaları da en iyi bilirsin. Rabbim! Sübhan Sensin, hamd ü sena da bir tek Sen'in şanına yaraşır. Ne olur, günahlarımı mağfiret buyur.. rızkımı genişlet.. ahlâkımı güzelleştir.. maîşetimi tertemiz eyle.. rızık olarak lütuflandırdığınla kanaat etme mülahazalarını kalbime perçinle.. nefsimin gidip şer'-i şerîfinde men' ettiğin şeylere bulaşmasına izin verme ve hoşnutluğunla âbâd etmeden evvel beni bu dünyadan çıkarma, ey merhametlilerin en merhametlisi olan Rabbim!

Efendiler Efendisi'nin Bir Başka Duası

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عُمْرِي أٰخِرَهُ، وَاجْعَلْ خَيْرَ أَعْمَالِي خَوَاتِيمَهَا، وَاجْعَلْ خَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ أَلْقَاكَ.

Allah'ım, ömrümün en bereketli zaman dilimini âhir ömrüm, en faziletli amellerimi hayatımın sonuna doğru işlediğim ameller ve en hayırlı günlerimi Sana kavuşacağım günler eyle! Amin!..

Peygamber Efendimiz'in (aleyhissalâtü vesselâm) Mağarada İken Okumuş Olduğu Dua

يَا مُونِسَ الْمُسْتَوْحِشِينَ، يَا أَنِيسَ الْمُتَفَرِّدِينَ، يَا ظَهِيرَ الْمُنْقَطِعِينَ، يَا غَنَاءَ الْمُقِلِّينَ، يَا قُوَّةَ الْمُسْتَضْعَفِينَ، يَا كَنْزَ الْفُقَرَاءِ، يَا مَوْضِعَ شَكْوَى الْغُرَبَاءِ، يَا مُتَفَرِّداً بِالْجَلَالِ، يَا مَعْرُوفاً بِالنَّوَالِ، يَا كَثِيرَ الْإِفْضَالِ، أَغِثْنِي عِنْدَ كُرْبَتِي.

Ey yalnızlık vadilerinin vahşetinden elem çekenlere enîs olan.. ümitsizlik uçurumlarının kenarlarında dolaşanlara kol-kanat geren.. sermayesi tükenen müflislere zenginlik, zayıf düşen bîçarelere güç-kuvvet kaynağı olan.. hazinesi fakirlerin, dergâhı gariplerin müracaat mahalli, celâl ve azametiyle bir tek, fazl u keremi bol, cömertlikle maruf Rabbim! Dara düştüğü şu zamanda ne olur inayet elini şu âciz kuluna da uzat!

SAHABE VE TABİÎN EFENDİLERİMİZDEN BAZILARININ DUALARI

Hazreti Ebû Bekir'in (radıyallahu anh) Bir Duası

اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ ابْتَدَأْتَ الْخَلْقَ مِنْ غَيْرِ حَاجَةٍ بِكَ إِلَيْهِمْ، ثُمَّ جَعَلْتَهُمْ فَرِيقَيْنِ فَرِيقاً لِلنَّعِيمِ وَفَرِيقاً لِلسَّعِيرِ، فَاجْعَلْنِي لِلنَّعِيمِ وَلَا تَجْعَلْنِي لِلسَّعِيرِ. اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ الْخَلْقَ فِرَقاً وَمَيَّزْتَهُمْ قَبْلَ أَنْ تَخْلُقَهُمْ فَجَعَلْتَ مِنْهُمْ شَقِيّاً وَسَعِيداً وَغَوِيّاً وَرَشِيداً، فَلَا تُشْقِنِي بِمَعَاصِيَّ إِلَيْكَ. اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ قَبْلَ أَنْ تَخْلُقَهَا، فَلَا مَحِيصَ لَهَا مِمَّا عَلِمْتَ، فَاجْعَلْنِي مِمَّنْ تَسْتَعْمِلُهُ بِطَاعَتِكَ. اَللّٰهُمَّ إِنَّ أَحَداً لَا يَشَاءُ حَتَّى تَشَاءَ، فَاجْعَلْ مَشِيئَتَكَ أَنْ أَشَاءَ مَا يُقَرِّبُنِي إِلَيْكَ. اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ قَدَّرْتَ حَرَكَاتِ الْمِيعَادِ، فَلَا يَتَحَرَّكُ شَيْءٌ إِلَّا كَمَا قَدَّرْتَ، فَاجْعَلْ حَرَكَاتِي فِي تَقْوَاكَ. اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ الْخَيْرَ وَالشَّرَّ، وَجَعَلْتَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا عَامِلاً يَعْمَلُ بِهِ، فَاجْعَلْنِي مِنْ خَيْرِ الْقِسْمَيْنِ. اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ، وَجَعَلْتَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا أَهْلاً، فَاجْعَلْنِي مِنْ سُكَّانِ جَنَّتِكَ. اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ إِنْ أَرَدْتَ بِقَوْمٍ اَلضَّلَالَ وَضَيَّقْتَ بِهِ صُدُورَهُمْ، فَاشْرَحْ صَدْرِي لِلْإِيمَانِ وَزَيِّنْهُ فِي قَلْبِي. اَللّٰهُمَّ إِنَّكَ دَبَّرْتَ الْأُمُورَ، فَجَعَلْتَ مَصِيرَهَا إِلَيْكَ، فَأَحْيِنِي بَعْدَ الْمَوْتِ حَيَاةً طَيِّبَةً

وَقَرِّبْنِي إِلَيْكَ زُلْفَى. اَللّٰهُمَّ مَنْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى ثِقَتُهُ وَرَجَاؤُهُ غَيْرَكَ، فَإِنَّكَ ثِقَتِي وَرَجَائِي، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

Allah'ım! Sen hiç ihtiyacın olmadığı halde insanları yarattın; sonra onların bir kısmı salih ameller işleyip Cennetlik oldular, diğer kısmı da ısrarla işleyip durdukları günahlar yüzünden Cehennem'i boyladılar. Rabbim, ne olur, bu aciz kulunu Cehennem azabından muhafaza buyur ve Cennet'e layık kullarından eyle! Allah'ım! İnsanoğlunu varlık sahasına çıkaran Sen, daha yaratmadan evvel kimin hayatını iyi işlerde kullanıp saîd olacağını, kimin de kötü yollara düşüp bir şakî hâline geleceğini bilen de yalnız Sen'sin. Rabbim, bahtına düştüm, bu, affına pek muhtaç kulunu bilerek ya da bilmeyerek işlediği günahlardan dolayı şakîlerden eyleme! Allah'ım, herkesin dünyadayken ne tür fiiller yapacağını daha onları yaratmadan evvel Sen ezelî ilminle biliyor ve görüyordun. Rabbim, inayetini esirgeme ve bu bendeni hep Sana, Sen'in yüce dinine hizmette istihdam eyle! Allah'ım, Sen bir şeyi dilemeden hiç kimse o şeyi dileyemez; sonsuz meşîetini, irademi beni hep Sana yakınlaştıracak ameller için kullanmam istikametinde gerçekleştir!

Kudreti Sonsuz Allah'ım! Bütün varlığın harekâtını tanzim eden sadece Sen'sin. Sen dilemeden hiçbir nesne, hiçbir şekilde hareket edemez; Sen'den benim bütün hareketlerimi rızan istikametinde ve takva dairesinde tutmanı diliyorum. Allah'ım, hayrı yaratan da Sen, şerri yaratan da Sen'sin. Sen'in kullarından bir kısmı hayır yolunu, bir kısmı da şer yolunu tutmuşlardır. Rabbim, Sen beni hep hayır yolunda koşturanlardan eyle! Allah'ım, Cennet'i yaratan Sen, Cehennem'i yaratan da Sen'sin. Kullarından bir kısmını Cennet'e ehil hâle getirdin, diğer bir kısmı da kendi cürümleri yüzünden Cehennem'e müstahak oldular; Rabbim, Sen

bu nâçar kulunu Cennet sakinlerinden biri eyle! Allah'ım, Sen dilersen, istihkak kesbedenleri dalalet vadilerinde dolaştırır ve sadırlarına darlık üstüne darlık atarsın; ne olur Rabbim, sadrımı, sinemi imana aç, imanın güzelliklerini kalbime duyur ve o güzelliklerle ruhumu doyur! Allah'ım! Olup biten bütün işleri evirip çeviren yalnız Sen'sin; neticede her şeyin dönüşü de sadece Sana'dır. Allah'ım, ölümden sonraki hayatımı güzel bir hayat eyle ve beni mukarreb kullarının arasına kat. Yüceler Yücesi Rabbim! Dileyenler başka başka kapılara iltica edip oralarda kendilerine sığınak arasınlar; benim biricik dayanağım Sen, güven kaynağım yalnızca Sen, azamet tahtının yegâne sultanı Sen, gerçek güç ve kuvvetin tek sahibi de yine Sen'sin!.

Hazreti Ebû Bekr'in (radıyallahu anh) Kasidesi/Münâcâtı

جُدْ بِلُطْفِكْ يَا إِلٰهِي مَنْ لَهُ زَادٌ قَلِيلْ

مُفْلِسٌ بِالصِّدْقِ يَأْتِي عِنْدَ بَابِكْ يَاجَلِيلْ

ذَنْبُهُ ذَنْبٌ عَظِيمٌ فَاغْفِرِ الذَّنْبَ الْعَظِيمْ

إِنَّهُ شَخْصٌ غَرِيبٌ مُذْنِبٌ عَبْدٌ ذَلِيلْ

مِنْهُ عِصْيَانٌ وَنِسْيَانٌ وَسَهْوٌ بَعْدَ سَهْوْ

مِنْكَ إِحْسَانٌ وَفَضْلٌ بَعْدَ إِعْطَاءِ الْجَزِيلْ

قَالَ يَارَبِّ ذُنُوبِي مِثْلَ رَمْلٍ لاَ يُعَدْ

فَاعْفُ عَنِّي كُلَّ ذَنْبٍ وَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلْ

كَيْفَ حَالِي يَا إِلٰهِي لَيْسَ لِي خَيْرُ الْعَمَلْ
سُوءُ أَعْمَالِي كَثِيرٌ زَادُ طَاعَاتِي قَلِيلْ
عَافِنِي مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَاقْضِ عَنِّي حَاجَتِي
إِنَّ لِي قَلْبًا سَقِيمًا أَنْتَ مَنْ يَشْفِي الْعَلِيلْ

قُلْ لِنَارِي ابْرُدِي يَا رَبِّ فِي حَقِّي كَمَا
قُلْتَ قُلْنَا نَارُ كُونِي أَنْتِ فِي حَقِّ الْخَلِيلْ
أَنْتَ شَافِي أَنْتَ كَافِي فِي مُهِمَّاتِ الْأُمُورْ
أَنْتَ رَبِّي أَنْتَ حَسْبِي أَنْتَ لِي نِعْمَ الْوَكِيلْ

رَبِّ هَبْ لِي كَنْزَ فَضْلٍ أَنْتَ وَهَّابٌ كَرِيمْ
أَعْطِنِي مَا فِي ضَمِيرِي دُلَّنِي خَيْرَ الدَّلِيلْ
هَبْ لَنَا مُلْكًا كَبِيرًا نَجِّنَا مِمَّا نَخَافْ
رَبَّنَا إِذْ أَنْتَ قَاضِي وَالْمُنَادِي جَبْرَائِيلْ

أَيْنَ مُوسَى أَيْنَ عِيسَى أَيْنَ يَحْيَى أَيْنَ نُوحْ
أَنْتَ يَا صِدِّيقُ صَادِقْ تُبْ إِلَى الْمَوْلَى الْجَلِيلْ

Lütfunu esirgeme ey Rab bu kuluna ki, azığı pek kalîl,
İflas etmiş olsa da sadakatle yine kapına geldi ey Celîl!
Günahı pek büyük; Sen o günahları yarlığa ne olur,
Hâli de pek acip, hem günahkar bir abd-i zelîl.

Onun ki isyan üstüne isyan, hata üstüne hata,
Sen'den ihsan üstüne ihsan, hem de atâ-yı cezîl,
Kum taneleri sayısınca günahlarından Sana sığınıyor,
N'olur müsamahanı göster de sil onları ey Cemîl!

Nice olur hâlim, yok defterde işe yarar bir fiil,
Düşmüşlüğüm çok, taate gelince pek kalîl,
Ruhumun yaralarını sar da, hâcâtıma kıl bir çare,
Sen Şâfî-i Hakikî, ben de kalbi sakîm bir alîl.

Beni yakan ateşe de 'berd ü selam ol' de ey Allah'ım,
Bir zaman dediğin gibi fî hakk-ı Halîl,
Sen'sin Şâfî, Sensin Kâfî, evvel-âhir her işte,
Ente Rabbî, Ente hasbî, Ente lî ni'me'l-Vekîl.

Cömertliğine yoktur sınır, fazlınla bu kulunu sevindir,
Gönlümü şâd eyle, göster de en güzel bir delil,
Saç rahmetini üzerimize, hem emin kıl korktuğumuzdan,
Yâ İlahî! Sen'sin yegâne hüküm sahibi, münadin de Cebraîl.

Nerde Musa, nerde İsa, nerde Yahya, nerde Nûh,
Sen ey âsi nefis, dön de ara bul bir Mevlâ-yı Celîl!

Hulefâ-i Râşidîn Efendilerimizi Daha Çok Sevmek ve Onların Sevgisine Mazhar Olmak İçin Yapılacak Dua

اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَعَلِيّاً وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَحَمْزَةَ وَالْعَبَّاسَ رِضْوَانُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، وَعَلَى كَافَّةِ مَنْ اٰمَنَ بِالْكِتَابِ الْمُبِينِ، وَعَلَى مَنْ تَبِعَهُمْ وَأَحَبَّهُمْ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، وَاحْشُرْنَا مَعَهُمْ فِي زُمْرَةِ الصَّالِحِينَ.

Allah'ım, Hazreti Ebû Bekir, Hazreti Ömer, Hazreti Osman, Hazreti Ali, Hazreti Hasan, Hazreti Hüseyin, Hazreti Hamza ve Hazreti Abbas Efendilerimize, onlar gibi Kur'ân yolunun sevdalısı olan bütün inananlara, onlara muhabbet duyup tâbi olanlara hep merhamet buyur, onlardan razı ve hoşnut ol ve bizi de onlarla ve onlar gibi salih kullarınla beraber haşreyle. Amin!..

Hazreti Hamza'ya (radıyallahu anh) Ait Bir Dua

اَللّٰهُمَّ اعْصِمْنِي بِحَبْلِكَ، وَارْزُقْنِي بِفَضْلِكَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ أَمْرَكَ وَيَحْفَظُونَ وَصِيَّتَكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

Kudreti bütün güç ve kuvvetlerin üstünde olan Allah'ım! Asla sarsılmayan ve engellenemeyen meşîetinle, bu kimsesi olmayan nâçar kulunu da sıyanet buyur.. fazl u kereminle onu da rızıklandır ve her zaman emir buyurduğun hususlara riayet eden, kulluğun özünü kavramış bahtiyarlardan eyle! Bunları hududu olmayan ihsan ve lütuflarından diliyorum ve dileniyorum, ey Merhametlilerin En Merhametlisi olan Allah'ım!

Abdullah ibn-i Mes'ud'a (radıyallahu anh) Ait, Korkulardan Emin Olmak İçin Okunabilecek Bir Dua

اَللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا فِيهِنَّ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، كُنْ لِي جَاراً مِنْ (فُلاَنٍ) وَأَشْيَاعِهِ وَأَتْبَاعِهِ، مِنْ أَنْ يَفْرُطُوا عَلَيَّ وَأَنْ يَطْغَوْا عَلَيَّ أَبَداً، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

Yedi kat göklerin ve içindekilerin, Arş-ı a'zamın, Cebrâîl, Mîkâîl ve İsrâfîl'in Rabbi olan Yüceler Yücesi Allah'ım! Hakkımda haksız yere düşmanlık ve kin besleyen (şu) kimselerin ya da taraftar ve yandaşlarının verebilecekleri zararlara, azgınlık ve taşkınlıklara karşı koruyup kollayanım Sen ol! Azîz ve Celîl yalnız Sen'sin Rabbim; Sen'den başka hiçbir ilah yoktur ve olamaz da. Gerçek güç ve kuvvet de sadece ve sadece Sana aittir. Çünkü Sen, "Lâ havle velâ kuvvete illâ billahilaliyyilazîm" bitip tükenmez hazinesinin yegâne mâlikisin.

Hazreti Abdullah ibn-i Abbas'a (radıyallahu anh) Ait, Bir Matlûba Nâil Olabilmek İçin Okunacak Bir Dua

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ، يَا مَنْ يَمْلِكُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ، وَيَعْلَمُ ضَمَائِرَ الصَّامِتِينَ، وَإِنَّ لَكَ فِي كُلِّ مَسْأَلَةٍ سَمْعاً حَاضِراً، وَجَوَاباً عَتِيداً، وَإِنَّ لَكَ فِي كُلِّ صَامِتٍ عِلْماً نَاطِقاً مُحِيطاً، مَوَاعِيدُكَ صَادِقَةٌ، وَأَيَادِيكَ وَاصِلَةٌ، وَرَحْمَتُكَ وَاسِعَةٌ، وَنِعْمَتُكَ سَابِغَةٌ، أَنْ تَنْظُرَ إِلَيَّ بِنَظْرَةِ رَحْمَةٍ يَا كَرِيمُ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.

Allah'ım, Yüce Allah'ım! Dileyenlerin ihtiyaçlarını karşılama-

ya muktedir.. sessizlik deryasında dalanların içlerinden geçeni bilen.. her yerde her zaman hâzır, nâzır bulunan.. olup biten her şeyi duyan.. hiçbir şeyi başıboş bırakmayan.. varlığı ezelî ilmiyle tamamen kuşatan.. vaadleri dosdoğru.. inayetleri her zaman gelip sadık kullarına ulaşan.. ihsanlarına asla bir hudut olmayan Allah'ım! Kerîm Sen, celâl ve ikram sahibi de Sen'sin; ne olur, bahtına düştüm, yüce dergâhına sığındım, kapının tokmağına dokundum; bana da rahmet, re'fet ve şefkatinle muamele eyle! Amin!..

Ebu'd-Derdâ'ya (radıyallahu anh) Ait, Gelebilecek Zararlara Sütre Olması İçin Okunacak Bir Dua

اَللّٰهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ، عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَأَنْتَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ. لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. مَا شَاءَ اللّٰهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ. أَعْلَمُ أَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللّٰهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْماً. اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا، «إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ.»

Allah'ım, benim yegâne Rabbim Sen'sin; zaten Sen'den başka bir Rab de yoktur. Sana inandım, Sana dayandım. Arş-ı a'zamın sahibi Sen, "Lâ havle velâ kuvvete illâ billahilaliyyilazîm" hazinelerinin yegâne Sahibi de Sen'sin. Olmasını dilediklerin olur, olmamasını dilediklerin de olmaz. Biliyorum ve inanıyorum ki Rabbim, Sen'in her şeye gücün yeter ve Sen ilminle her şeyi kuşatmışsındır. Allah'ım, nefsimin ve mukadderâtını elinde tuttuğun bütün canlıların şerrinden Sen'in hıfz u sıyanetine sığınırım. "Şüphesiz ki Rabbim dosdoğru bir yol üzerindedir."

Kabîsa ibnü'l-Mehârik el-Hüzelî'nin (radıyallahu anh) Dünya Umûrunun Hayırlı Olması İçin Söylemiş Olduğu Bir Vird

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ.

Yüce Allah'ı her türlü eksiklikten tenzih eder ve O'na hamd ederim. Azamet tahtının sultanı ve her türlü hamd ü senânın yegâne mercii olan Rabbim bütün eksiklerinden berîdir.

Kabîsa ibnü'l-Mehârik el-Hüzelî'nin (radıyallahu anh) Ahiret Umûru İçin Okumuş Olduğu Bir Dua

اَللّٰهُمَّ اهْدِنِي مِنْ عِنْدِكَ، وَأَفِضْ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ، وَانْشُرْ عَلَيَّ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَأَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ.

Allah'ım! Nezd-i ulûhiyetinden göndereceğin lütuflarla hidayetimi artır.. fazl u ihsanlarını üzerimden sağanak sağanak yağdır.. rahmetinle zâhir ve bâtın bütün latîfelerimi arındır ve bu muhtaç kuluna ihsan ettiğin nimetlerini, onları bereketlendirmek sûretiyle taçlandır! Amin!.

Efendimiz'in Kutlu Torunu, Hazreti Ali'nin Evlad-ı Muhteremi Hazreti Hasan'ın (radıyallahu anh) Bir Duası

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَا يَنْسَى مَنْ ذَكَرَهُ، وَلَا يُخَيِّبُ مَنْ دَعَاهُ، وَلَا يَقْطَعُ رَجَاءَ مَنْ رَجَاهُ.

Zat-ı Ecell-i A'lasını zikredenlere asla unutma muamelesi yapmayan, dergâhına yönelip el açanları katiyen haybet ve hüsrana maruz bırakmayan ve recâ hisleriyle teveccühte bulunanları hiç-

bir zaman inkisar-ı hayale uğratmayan merhameti sonsuz Rabbi-m'e, O'nun ilmi adedince hamd ü senalar olsun.

Musa Kazım'a (rahmetullahi aleyh) Ait Hapisten ve Sıkıntılardan Kurtulmak İçin Okunacak Bir Dua

يَا سَامِعَ كُلِّ صَوْتٍ، وَيَا كَاسِيَ الْعِظَامِ لَحْماً، وَيَا مُنْشِرَهَا بَعْدَ الْمَوْتِ، أَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى، وَبِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَكْبَرِ الْمَخْزُونِ الْمَكْنُونِ، اَلَّذِي لَمْ يَطَّلِعْ عَلَيْهِ أَحَدٌ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ، يَا حَلِيماً ذَا أَنَاةٍ لَا يَعْرَى عَنْ أَنَاتِهِ، يَا ذَا الْمَعْرُوفِ الَّذِي لَمْ يَنْقَطِعْ أَبَداً وَلَا يُحْصَى عَدَداً، فَرِّجْ عَنِّي.

Ey bütün sesleri işiten, kemiklere etten urbalar giydiren ve öldükten sonra onlara yeniden hayat veren Yüce Allah'ım! Ey günahlara bulaşmış kimseleri hemen cezalandırmayan, haddini aşanların kusurlarını görmezlikten gelerek onlara manevî kirlerinden arınma fırsatları veren Merhametliler Merhametlisi! Ey sayılamayacak kadar çok ve inkıtaya uğramayacak kadar da sürekli akıp duran iyiliklerin Sahibi! Birbirinden güzel isimlerinin hepsi hürmetine, özellikle de nezdinde gizli tuttuğun ve kullarına hiçbirine bildirmediğin ism-i a'zam hakkı için huzurunda yalvarıyorum: Ne olur, içine düştüğüm sıkıntılardan kurtulmam için nezdinden fereç ve mahreçler gönder!.

Büyük İmam Süfyan es-Sevrî'ye (rahmetullahi aleyh) Ait, Günahların Örtülmesi ve Bağışlanması İçin Okunacak Bir Dua

اَللّٰهُمَّ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، وَإِلٰهَ كُلِّ شَيْءٍ، وَوَلِيَّ كُلِّ شَيْءٍ، وَخَالِقَ كُلِّ شَيْءٍ، وَقَاهِرَ كُلِّ شَيْءٍ، وَفَاطِرَ كُلِّ شَيْءٍ، وَمَالِكَ كُلِّ شَيْءٍ، وَعَالِماً بِكُلِّ شَيْءٍ، وَحَاكِماً

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، وَقَادِراً عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، بِقُدْرَتِكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، اِغْفِرْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، وَهَبْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، وَلاَ تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ، وَلاَ تُحَاسِبْنِي بِشَيْءٍ.

Ey her şeyin Rabbi, her şeyin ilahı, her şeyin yaratıcısı, her şeyin sahibi, her şeye boyun eğdiren, her şeye varlık urbası giydiren, her şeyin maliki, her şeyi bilen, her şeye hükmeden ve her dilediğini yerine getirmeye muktedir olan Rabbim! Sonsuz kudretin hakkı için bütün hata, kusur ve günahlarımı bağışlamanı, mevhibelerinle gönlümü âbâd etmeni, hesap gününde altından kalkamayacağım sorularla yüz yüze getirmemeni ve üstesinden gelemeyeceğim bir hesaba maruz bırakmamanı diliyorum. Ne olur Rabbim, bu âciz kulunu kapından eli boş, haybet ve hüsran içinde geri çevirme! Amin!..

Dört Büyük İmamdan Ahmed b. Hanbel Hazretlerine Ait, Kıyamet Gününün Dehşetinden Necat Bulmak İçin Okunacak Bir Dua[10]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ. سُبْحَانَ الْأَبَدِيِّ الْأَبَدِ. سُبْحَانَ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ. سُبْحَانَ الْفَرْدِ الصَّمَدِ. سُبْحَانَ مَنْ لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَداً. سُبْحَانَ مَنْ رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ. سُبْحَانَ مَنْ بَسَطَ الْأَرْضَ عَلَى مَاءٍ جَمَدٍ. سُبْحَانَ مَنْ خَلَقَ الْخَلْقَ وَأَحْصَاهُمْ عَدَداً. سُبْحَانَ مَنْ قَسَّمَ الْأَرْزَاقَ بَيْنَ عِبَادِهِ، وَمِنْ فَضْلِهِ لَا يَنْسَى مِنْهُمْ أَحَداً.

Bismillahirrahmanirrahîm

Ebed Sultanı, Vâhid ü Ehad, Ferd ü Samed olan.. gökleri direksiz ayakta tutan.. arzı donmuş bir su üzerinde durduran.. türlü türlü varlıklar yaratan ve onları sayıp döken.. rızıklarını taksim

10 Bu duanın İmam-ı Azam Ebû Hanife Hazretlerine ait olduğu da söylenmiştir.

eden ve fazl u kereminden hiçbirisini mahrum bırakmayan Rabbim, bir arkadaş yahut bir çocuk edinmekten de daha başka bütün eksikliklerden de münezzeh ve müberradır.

Muhammed el-Medenî'ye (rahmetullahi aleyh) Ait, Hastalıklardan Şifa Bulmak İçin Okunacak Bir Salât ü Selam

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، طِبِّ الْقُلُوبِ وَدَوَائِهَا، وَعَافِيَةِ الْأَبْدَانِ وَشِفَائِهَا، وَنُورِ الْأَبْصَارِ وَضِيَائِهَا.

Allah'ım, kalblerin tabibi ve devası, bedenlerin afiyet kaynağı ve şifası, basarların nuru ve ziyası olan Efendimiz Hazreti Muhammed'e salât ü selam eyle!..

Hayırlı, Güzel Bir Âkıbet ve Son Nefeste Bu Dünyadan Ötelere İmanla Yürümek İçin Okunabilecek Bir Dua

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَسْأَلَةِ، وَخَيْرَ الدُّعَاءِ، وَخَيْرَ النَّجَاحِ، وَخَيْرَ الْعَمَلِ، وَخَيْرَ الثَّوَابِ، وَخَيْرَ الْحَيَاةِ، وَخَيْرَ الْمَمَاتِ، وَثَبِّتْنِي، وَثَقِّلْ مَوَازِينِي، وَحَقِّقْ إِيمَانِي، وَارْفَعْ دَرَجَتِي، وَتَقَبَّلْ صَلَاتِي، وَاغْفِرْ خَطِيئَتِي، وَأَسْأَلُكَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ، اٰمِينَ. اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فَوَاتِحَ الْخَيْرِ وَخَوَاتِمَهُ وَجَوَامِعَهُ وَأَوَّلَهُ وَاٰخِرَهُ وَظَاهِرَهُ وَبَاطِنَهُ. اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تُبَارِكَ لِي فِي سَمْعِي وَفِي بَصَرِي وَفِي رُوحِي وَفِي خَلْقِي وَفِي خُلُقِي وَفِي مَحْيَايَ وَفِي مَمَاتِي وَفِي عَمَلِي. اَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ حَسَنَاتِي، وَأَسْأَلُكَ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ. وَصَلَّى اللهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Kudretinin sonsuz, merhametinin sınırsız olduğuna gönülden

inandığım Yüce Allah'ım! Lütf u keremine iltica ediyor, yüce dergâhının önünde diz çöküyor, kemerbeste-i ubûdiyet içinde el açıp yakarışa geçiyorum.

Allah'ım, bana istenilecek şeylerin en güzelini istemeyi, yapılabilecek duaların en hayırlısını yapmayı, Hak katında en makbul başarılarla serfiraz olmayı, en hayırlı ameller işlemeyi, en bereketli sevaplara nâil olmayı, hayatın ve mematın en güzelini nasip eyle.

Rabbim, ayaklarımı kaydırma ve her zaman sâbit eyle.. mizanda hasenâtımı ağır tut.. imanımı tahkike ulaştır.. nezdindeki derecelerimi yükselt.. namazımı ve yerine getirmeye çalıştığım diğer ibadetlerimi kabul, hatalarımı da mağfiret buyur.. Rabbim inayet ve sıyanetine pek muhtaç bu âciz bendeni de Cennet'inin yüksek derecelerine nâil eyle! Amin!.

Yüceler Yücesi Allah'ım! Lütf u kereminden başı da sonu da, içi de dışı da güzel, en câmî hayırları diliyorum. Allah'ım, duymamı, görmemi, ruhumu, yaratılışımı, ahlâkımı, hayatımı, bütün amellerimi ve vefatımı güzelleştir, bereketlendir ve çok büyük hayırlara vesile eyle! Her zaman salât ü selamlarla yâd etmeye çalıştığım Efendiler Efendisi, âli ve ashabı hürmetine huzurunda dileniyorum; eksik ve kusurlarıyla beraber hasenâtımı kabul buyur ve lütuflarına eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olan bu nâçar kulunu Cennet nimetlerinin en güzelleriyle sevindir!.. Amin!..

ALİ B. ŞİHAB EL-HEMEDÂNÎ, M. FETHULLAH GÜLEN HOCAEFENDİ VE ABDÜLKÂDİR-İ GEYLANÎ HAZRETLERİNİN DUALARINDAN SEÇİLMİŞ SON BİR DUA

(Duaların tercümeleri terceme-i hâlimizin içine dercedilmiştir.)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلىَ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلىَ آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِأُمَّةِ مُحَمَّدٍ۞ اَللّٰهُمَّ اشْفَعْ لِأُمَّةِ مُحَمَّدٍ ۞ اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ ۞ اَللّٰهُمَّ انْصُرْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ۞ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَى أُمَّةِ مُحَمَّدٍ۞ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ قُلُوبَ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ۞ اَللّٰهُمَّ أَصْلِحْ أَحْوَالَ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ۞ اَللّٰهُمَّ احْفَظْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ۞ اَللّٰهُمَّ بَارِكْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ۞ اَللّٰهُمَّ فَرِّجْ كُرْبَةَ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ۞ اَللّٰهُمَّ تَجَاوَزْ عَنْ سَيِّئَاتِ جَمِيعِ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ، بِحُرْمَةِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ ۞ اَللّٰهُمَّ يَا حَبِيبَ التَّوَّابِينَ تُبْ عَلَيْنَا، وَيَا أَمَانَ الْخَائِفِينَ أَمِنَّا، وَيَا دَلِيلَ الْمُتَحَيِّرِينَ دُلَّنَا، وَيَا هَادِيَ الْمُضِلِّينَ اهْدِنَا، وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ أَغِثْنَا، وَيَا رَجَاءَ الْمُنْقَطِعِينَ لاَ تَقْطَعْ رَجَاءَنَا، وَيَا رَاحِمَ الْعَاصِينَ ارْحَمْنَا، وَيَا غَافِرَ الْمُذْنِبِينَ اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ.

اَللّٰهُمَّ أَعْمِ أَصْمِمْ أَبْكِمْ أَعْدَاءَنَا وَأَعْدَاءَ الدِّينْ. اَللّٰهُمَّ عَلَيْكَ بِأَعْدَائِكَ وَأَعْدَاءِ الإِسْلاَمِ وَالْقُرْآنِ وَأَعْدَائِنَا. اَللّٰهُمَّ عَلَيْكَ بِمَنْ كَادَ لَنَا. اَللّٰهُمَّ عَلَيْكَ بِمَنْ يَكِيدُ لَنَا. اَللّٰهُمَّ عَلَيْكَ بِمَنْ عَادَى لَنَا. اَللّٰهُمَّ عَلَيْكَ بِمَنْ يُعَادِي لَنَا. اَللّٰهُمَّ عَلَيْكَ بِمَنْ مَكَرَ بِنَا. اَللّٰهُمَّ عَلَيْكَ بِمَنْ يَمْكُرُ بِنَا.

اَللَّهُمَّ وَفِّقْنَا إِلَى مَا تُحِبُّ وَتَرْضَى.

وَإِنْ كُنْتَ تُرِيدُ تَلْيِينَ قُلُوبِ أَعْدَائِنَا فَلَيِّنْهَا فِي أَقْرَبِ زَمَانٍ وَإِلاَّ فَاغْلُلْ أَيْدِيَهُمْ وَأَرْجُلَهُمْ وَلاَ تُبَلِّغْهُمُ الأَمَلَ وَانْصُرْنَا عَلَيْهِمْ.

اَللّٰهُمَّ اقْطَعْ أَجَلَ أَمَلِ أَعْدَائِنَا، وَشَتِّتِ اللّٰهُمَّ شَمْلَهُمْ وَأَمْرَهُمْ، وَفَرِّقْ جَمْعَهُمْ، وَاقْلِبْ تَدْبِيرَهُمْ، وَبَدِّلْ أَحْوَالَهُمْ، وَنَكِّسْ أَعْلاَمَهُمْ، وَكِلَّ سِلاَحَهُمْ، وَقَرِّبْ آجَالَهُمْ، وَنَقِّصْ أَعْمَارَهُمْ، وَزَلْزِلْ أَقْدَامَهُمْ، وَغَيِّرْ أَفْكَارَهُمْ، وَخَيِّبْ آمَالَهُمْ، وَخَرِّبْ بُنْيَانَهُمْ، وَاقْلَعْ آثَارَهُمْ، حَتَّى لاَ تَبْقَى لَهُمْ بَاقِيَةٌ، وَلاَ يَجِدُوا لَهُمْ وَاقِيَةً، وَاشْغَلْهُمْ بِأَبْدَانِهِمْ وَأَنْفُسِهِم، وَأَدِمِهِمْ بِصَوَاعِقِ انْتِقَامِكَ، وَابْطِشْ بِهِمْ بَطْشاً شَدِيداً، وَخُذْهُمْ أَخْذاً عَزِيزاً ﴿إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ۞ اَللّٰهُمَّ لاَ أَمْنَعُهُمْ وَلاَ أَرْفَعُهُمْ إِلَّا بِكَ ۞ اَللّٰهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ، يَا مَالِكَ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ، وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ عَلَيْهِمْ، فَدَمِّرْهُمْ تَدْمِيراً، وَتَبِّرْهُمْ تَتْبِيراً، فَاجْعَلْهُمْ هَبَاءً مَنْثُورًا، آمِينَ آمِينَ آمِينَ، يَا اَللهُ يَا اَللهُ يَا اَللهُ ۞ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ، بِحُرْمَةِ سَيِّدِنَا

مُحَمَّدٍ عِنْدَكَ، وَبِحُرْمَتِكَ عِنْدَ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، أَنْ تَسْتُرَنَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ۞ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيماً كَثِيراً إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

Evet, Biz de "Amin" diyoruz Allah'ım!

Hocaefendi'nin, hem bizim dünyamızın fertleri hem de bütün bir insanlık hesabına duyduğu teessür, acı ve ızdırabı ifade ederken attığı başlık, yaşadığımız dönemi ne de güzel tasvir ediyordu:

"Fitneye Yenik Yıllar"[11]

Zamanın hakîkatı insan ve insanın davranışlarıysa şayet –ki öyle olduğunda şüphe yok– o hâlde, özellikle şu son birkaç yüzyıldır fitne seylaplarının önünde kuru bir tahta parçası gibi sürüklenip giden, kasıp kavuran şiddetli fırtınalar ve kasırgalar karşısında bir tüy gibi bir o yana bir bu yana savrulup duran, yakıp kül eden ürpertici yangınlar içinde duygu ve düşünceleriyle beraber birer kadavra hâline gelen, velhasıl, o fitneye mağlup olanlar bizleriz aslında. Yani yıllar değil, o yılların çocukları olan bizler.

Ne ettiysek kendimiz ettik, kendimize ettik. Yavaş yavaş kendi özümüzden, cihan-bahâ kültür mirasımızdan, medeniyet telakkîlerimizden, hem dünyada hem de ukbada kazandırdıkları/kazandıracakları itibariyle paha biçilemez değerlerimizden, kısacası, aslımızdan uzaklaştık! Uzaklaştık çünkü bizi bizden alıp koparan ve sonunda kopuk bir insan gürûhu hâline getiren vetîrenin başında bir acûze-i şemtâya, gönül kaptırmıştık. Aslında onu da görmemiştik, bilmemiştik, tanımamıştık fakat "güzeldir, iyidir, bütün dertlerinize devadır" diyenlere kanmış ve tabiî aldanmıştık. Keşke tâ o zaman, "**Eyvah aldandık!**" diyen erbâb-ı firasete ve erbâb-ı basîrete kulak verebilseydik! Heyhât ki veremedik. Veremezdik

11 Yeni Ümit Dergisi, 2006 Ocak-Şubat-Mart Sayısı

çünkü gözümüz o ucûbe varlıktan başka hiçbir şey görmüyordu. Görmüyor ve biz, Mehlika Sultan'a aşık gençler misali kendi benliğimizi ve bizi biz yapan karakterimizi yavaş yavaş yitiriyor, sözün özü, "Batı, Batı" diyerek batıyor, cami ile kilise arasında zıp oraya zıp buraya gelip giden fakat ne orada ne de burada bir türlü karar kılamayan "müzebzeb" bir tavra aborde oluyorduk. Evet, belki hepimiz öyle değildik ama bazılarımızın öyle olduğunda da şüphe edilemezdi. Yalancı bir karasevdaya tutulmuş gibi bir hâlimiz vardı. İşte bu hâl-i pürmelâl içerisinde seneler seneleri kovaladı.

İş işten geçtiğinde de aslı kâbus olan bir rüyaya kendimizi çoktan kaptırmış ve gözlerimizi hakîkat âlemine açıp gerçekleri görmekten korkmaya başlar olmuştuk. Yıllar, on yıllar, yüzyıllar işte böyle geçip gitti.

Bugün de çoğumuz itibariyle aynı rüyayı görmeye devam ettiğimizde şüphe yok. Zaten gözündeki boyalı gözlüğü kaldırıp doğruları görmek ve ağzına vurulmuş fermuarları sökerek hak ve hakîkat namına hiç olmasa birkaç kelime söylemek isteyenlere de fırsat verilmiyor ki! Aman verilmiyor demek herhalde daha doğru olur. Bilmem ki, bu necip, dinine, diyanetine, milletine hizmetten başka hiçbir şey düşünmeyen "bayraktar" Anadolu halkını, o zamandan bugüne kadar, modernleşme, uygarlaşma gibi bir kısım yalancı hülya ve safsatalarla kandırıp bir çıkmaza sürükleyen, koskoca bir milletin tarihini silip süpüren, köklerinden koparan ve elmastan kerpiçlerle inşa ettiği muazzam medeniyetine kastedenler, bu ağırlardan ağır vebalin altından nasıl kalkacaklar!? İşin doğrusunu Allah bilir fakat bu meselenin ortaya döküleceği büyük buluşmanın pek kolay geçmeyeceği de açık. Nitekim erbâb-ı firasetten büyük bir zatın şöyle dediğini işitmiştim: "*Medeniyetlere kastedenlerin, kültürleri ortadan kaldırmaya yeltenenlerin vebalini dünyada tartacak bir baskül olmadığı gibi ahirette de o büyüklükte bir kantar yaratılmamıştır.*"

Mübarek coğrafyamızın gurbet yıllarını yaşadığı.. içkiden kumara, zinadan hırsızlığa, çalıp çırpmadan hortumlamaya ne kadar çirkin fiil varsa hepsinin toplumun bütün hücrelerine aktığı, akıtıldığı.. dînî hayatın bütün bütün ortadan kaldırılıp din-i mübîn-i İslâm'ın sinelerdeki müstesna yerinden bile sökülüp atılmaya çalışıldığı.. ırz, namuz ve haysiyetin ayaklar altına alındığı.. helal-haram mülahazalarıyla alay edildiği.. kafirlerin, zalimlerin, ucuz menfaat müptelası münafıkların, türlü türlü çetelerin ellerini kollarını sallaya sallaya ortalıkta dolaştığı, emsaline tarihte bile pek az rastlanabilecek zorba ve baskıcı tiranların esirip kavurduğu.. hakikî güzellik adına ne varsa hepsinin bir bir uçurumlardan savrulduğu.. millî ve manevî değerlere, değil gönülden bağlı olma, azıcık saygı duyanların bile dar *alan*lara mahkum edilip ellerine kelepçelerin takıldığı, ayaklarına prangaların vurulduğu şu talî'siz günlerde aczimizi, zaafımızı, çaresizliğimizi, yenikliğimizi sonsuz kudretinden, nihayetsiz rahmetinden gayrı müracaat edebileceğimiz bir başka kapı olmayan, en son Mercî'miz, Yüce Rabbimiz'e arzediyor, ellerimizi açıyor ve gönülleri gönlümüzün hizasında, bizimle aynı recayı paylaşan ahbâb u yârânımızla beraber, "**Rabbenâ! İnnenâ mağlûbûn; fentasir/Rabbimiz mağlup düştük; nusretinle yetiş imdadımıza!**" diyerek yakarışa geçiyoruz:

Ey bize bizden daha yakın olan Yüceler Yücesi Rabbimiz! Halimiz Sana âyân. Fazla söze hâcet olmadığının da farkındayız. Yine de Senin afv u safhına sığınarak, derdimizi, tasamızı, gamımızı, gussamızı yüksek huzurunda dillendirmek ve içimizi dökmek istiyoruz:

Rabbimiz! Eğer, her geçen gün gönül şehrahından biraz daha uzaklaşacak, dünyanın albenili güzelliklerini kalıcı zannedip onların atmosferine daha fazla dalacak ve böylece aldanacak, diyaneti hayatımıza tatbik edip dinimizi, hem kâl hem de hâl lisanıyla anlatmayı unutup kendi dünyamızın dar ve boğucu labirentlerinde

kaybolup gideceksek, bütün bunlar başımıza gelmeden, davranışlarımız ve bu davranışlarımıza temel teşkil eden mülahazalarımız zaviyesinden hâlimiz gün be gün yevmü'l beter olmadan, Sen bizleri mağfiretinle sarıp sarmalayıp huzuruna al ve bütün bunları en mükemmel şekliyle ifa edebilecek, Senin lütuf buyurduğun hayat nimetinin hakkını verebilecek, ömrünü din ve ilim eksenli sürdürerek kendi insanını dünyada hak ettiği yerlere taşıyabilecek yepyeni, altından, pırlantadan nesiller gönder!

Şayet hem kalb ve ruh hayatımız hem de ibadet ü taat yaşantımız, ömrümüzün bundan sonraki dönemlerinde daha kıvamlı ve kulluğumuza daha yaraşır bir hâl alacaksa ve Sen'in yüce nâmını, Habîbin'in kutlu ismini, Dinimizi ve Kitabımızı anlatma heyecanımız ilerleyen günlerde daha bir köpürecek, köpürecek ve yaşamımızın biricik gayesi hâline gelecekse.. Sen'in bize ihsanda bulunduğun mevhibelerin hakkını vermeye çalışacak, iman ve Kur'ân hizmeti adına önümüze çıkardığın pozisyonları değerlendirebilecek, bulunduğumuz yer ile bulunmamız gereken mekân arasındaki mesafeyi asgarî seviyeye indirebileceksek, Sen bizi yaşat! Yaşat ve günahlarımızı affet.. bize Sen'in merhametini, inayetini celbedebilecek ahlâk-ı hasene ile donanmayı ve sâlih ameller işlemeyi nasip eyle.. nusretinle, inayetinle teyîd buyur.. hâlimizi ıslah et.. hıfzını esirgeme.. işlerimize bereket lûtfeyle.. tasa ve endişelerimizi izale buyur.. seyyiâtımızı bağışla.. ümitlerimizde bizleri inkisara uğratma ve bizi istikametten ayırma, ey yardım dileyenlere yardım eden.. yolunu şaşırmışlara kılavuzlar gönderen.. kaçkın kullarına mühlet verip onlara rahmetiyle muamelede bulunan.. günahları mahvedip günahkârları mağfiret buyuran ve ümidi tükenmişlere ümit ve reca kaynağı olan Yüceler Yücesi Sultanımız! Bizi sevdiklerinle haşret, Cehennem azabından koru, buhbuha-yı Cennet'ine al, Cemâl-i bâ kemâlini müşahedeyle müşerref kıl!

Bir de Zalimlerin Yaptıkları Var

Kur'ân-ı Mübîn, bir yandan, "**Siz kendiniz(i düzeltmey)e bakın! Gözünüzü sağa-sola kaydırmadan hep doğru yolda istikamet üzere devam ederseniz hiç kimse size zarar dokunduramaz**" ve "**Başınıza gelen bütün musibetler sizin kendi ellerinizle işlediğiniz cürümlerin neticesidir**" diyerek, bize, her zaman ellerimizdeki mercekleri önce kendi niyet, mülâhaza ve davranışlarımızın üzerine koymayı salıklarken, diğer yandan da, "**Allah zâlimleri pek iyi bilir**", "**Zâlimler asla iflah olmazlar**", "**Zâlimlere yardım edecek hiç kimse de yoktur**", "**O gün, zulmedenlere mazeretleri hiçbir fayda sağlamaz**", "**O zâlimlerin varıp dayanacağı yer ne kötü ne acınacak bir yerdir!**" gibi âyetleriyle de, yeryüzünde her zaman zâlimlerin, gaddarların, zorbaların, türlü türlü firavunların, nemrutların olduğu/olacağı hakikatini haber vermektedir.

Evet, biz yolumuzu şaşırmış, kendi cennet-âsâ dünyamızdan cüdâ düşmüş, cahilliğe, ayrılığa-gayrılığa ve fakr u zarurete saplanmıştık. Birbirimizin kuyusunu kazıyor, birbirimize hışımla bakıyorduk. Sevgiyi lugatlarımızdan kaldırıp atmış, sanki fıtrata savaş açmıştık. Dünyaya dalmış, ahireti adeta unutur olmuştuk. Sözlerimizle fiillerimiz arasında derin uçurumlar vardı. Mal-mülk, şan-şöhret, nâm ü nişan peşine düşmüş, Allah rızası, fedakârlık, îsar, ihsan gibi mukaddes kavramları da en azından bazılarımız itibariyle bütün bütün unutmuş, diğer bazılarımız itibariyle de eğip-büküp heva ve heveslerimiz istikametinde kullanmaya kalkışmıştık. Başımıza gelen bütün gâilelerin asıl sebeplerinin de işte bu hata ve günahlarımız olduğunu biliyor ve kelâm-ı nefsî ile:

"**Adavet kılma kimseye, sana nefsin yeter düşman,**

Ki asla senden ayrılmaz ömür âhir olunca tâ." (Niyazî Mısrî) diyerek iç muhasebemizi yapıyorduk.

Ne var ki, yıllar ve yıllar boyu başımızda kavisler çizerek dö-

nüp dolaşan fitnenin diğer tarafını da ehl-i küfür ve ehl-i ilhadın, inanan, vatanını, milletini gönülden seven insanlar üzerindeki zulüm, işkence ve baskıları, onları dine-diyanete muhalif bir yaşantıya zorlamaları, bazen istihfaf ile istihza etmeleri, bazen de fişleyip gözdağı vermeleri; hakça mülahazalar ve Müslümanca hayat tarzından dolayı mahkemelerde süründürmeleri, zindanlara kapatmaları, sürgünlere göndermeleri, milletin evlâd ü iyâlini yoldan çıkaracak isnadsız bir sürü cereyanlar ortaya atmaları, ahlaksızlığı yaymaları, gençlerin beyinlerini ve zihinlerini uyuşturarak onları düşünemez hâle getirmeleri, tarih boyu inanan insanları en çok vurdukları nifak tabyasını kullanarak milletin birlik ve beraberliğini bozmaları meydana getiriyordu. Şimdi, muvakkaten indirdiğimiz ellerimizi gönlümüzün içine alıp bir kere daha kaldırıyor, bir arz-ı hâlde daha bulunuyoruz:

Ey merhameti sonsuz, kudreti nâmütenâhî Rabbimiz! Nasıl kendi hâlimizi ıslah buyurman için ellerimizi Sana kaldırmışsak, ağızlarında gericilik, iftira, karalama ve tezvir, ellerinde kuvvetin her çeşidi, işleri güçleri hîle, hud'a, entrika olan ve sürekli din ve vicdan hürriyetimize baskı yapıp nesillerimizi asimile ederek bir kısım ucûbe yaratıklar şekline sokan, hâlâ da sokmaya çalışan, sırf millî-manevî hislerimizden dolayı bizi öz yurdumuzda parya haline getiren ve bütün bir dünyanın gözünün içine baka baka beşer tarihinde benzeri gösterilemeyecek kıyımlar yapan ne kadar zâlim, fâsık, fâcir, kâfir, münafık, din-diyanet ve insanlık düşmanı varsa onların hepsini Sana şikayet ve Sana havale ediyoruz.

Yâ Rab! Beddua etmenin, lanetlemenin, tel'in okuyanlara "Amin!" demenin, Sen'in nezdinde hiç de makbul bir davranış tarzı olmadığını, hakikî bir mümine yakışan tavrın başkalarının isyan ve tuğyanlarıyla değil, küçücük bile olsa, kendi kusur ve hatalarıyla iştigal etmek olduğunu Sen'in Habîbinden öğrendik.

Aslında bütün bunları gönderdiğin vahiy hüzmeleriyle O Nebiler Serveri'ne öğreten de Sen'din. Fakat, ey Rabbimiz, bütün insanlığa rahmet olarak gönderdiğin Şefkat Peygamberi de –ruhlarımız ruhuna kurban olsun- düşmanları tarafından yapılan zulmün artık dayanılamayacak hâle geldiği bir zamanda ellerini açmış ve "**Allahümme aleyke biebî cehlin, Allahümme aleyke biutbe, Allahümme aleyke bişeybe, Allahümme aleyke bilvelîd, Allahümme aleyke biümeyye, Allahümme aleyke biukbe/Allah'ım, bütün bu haddini bilmezleri Sana havale ediyorum**" demişti. Bizim de artık dayanacak gücümüz kalmadı. Şimdi biz de Sen'in mukarreb kulların gibi, "Rabbenâ! İnnâ messenne'd-durru ve Ente Erhamü'r-râhimîn/Rabbimiz! Bu zalimler gürûhunun yapıp ettikleri gönüllerimizi kasıp kavurdu. Mazlumların, mağdurların âh u efganı yeri göğü inletir oldu. Birbirini sevenler arasına derin sular doldu. Sen merhametlilerin en merhametli olanısın!" diyor ve Sen'in, dostlarına öğrettiğini, göklerde ve yerlerde rûhânîlerin "Amin, amin!" dediklerini düşündüğümüz şu duaya, biz de, "Amin ya Rabbena!" demek istiyoruz:

Yâ İlahenâ, yâ Mevlânâ! İnayetinden ümidimizi asla kesmedik, kesmeyeceğiz de! En büyük sermayemiz de bu ümidimizdir. "Dua edenlere cevap veren Sen, ızdırapları dindirip ihtiyaçları gideren Sen, devrilenleri kaldırıp doğrultan Sen, çatlayıp kırılanları sarıp-sarmalayıp tedavi eden, bizden evvel, binlercesinin bu kabil dileklerine icabet edip onlara lûtfundan kapılar aralayan ve başlarına sağanak sağanak ihsanlar yağdıran da Sensin! Sen elimizden tutmazsan, bu mekkâr, bu gaddar hasımlar karşısında kendi kendimize ayakta duramayız."

Ey kalbleri evirip çeviren Yüce Rab! Hayatlarını dine, diyanete, millî ve manevî değerlere düşmanlığa adamış, kinle oturup gayzla kalkan, durup dinlenme bilmeden etrafına nefret püskü-ren, satranç oynar gibi inananları bir oyun malzemesi hâline ge-

tirmek için didinip duran bu amansız ve insafsız zalimlerin kalblerinde hâlâ kararmamış bir nokta varsa ve Sen onların kalblerini yumuşatmayı murad buyuruyorsan, en kısa zamanda, gönüllerine hilm ü silm, insanlık sevgisi, acıma duygusu ve merhamet hissi koy! Kalblerini imana ve İslâm'a şerh et! İçlerinde salâha açık olanlardan hidayetini esirgeme!

Yok eğer sineleri bütün bütün adavet hislerine mağlup olmuş ve insana yakışır insanca duygulara kapanmışsa, onların fitnelerinden, şerlerinden ve verebilecekleri bütün zararlardan bizleri, dünyanın değişik yerlerindeki kadın-erkek bütün kardeşlerimizi, dostlarımızı, sevdiklerimizi, sevenlerimizi muhafaza buyur!

Sen'in kullarına ve yolunun yolcularına kasden ve bilerek düşmanlık besleyenleri Sana havale ediyoruz. Kötülük yapmalarına fırsat verme.. emellerini gerçekleştirmelerine müsaade etme.. düzenlerini boz.. birliklerini dağıt.. elebaşlarını başaşağı et.. cephanelerini kullanılamaz hâle getir.. mühimmatlarını yerle bir et.. ecellerini yakınlaştır.. ömürlerini kısalt.. ayaklarını titret.. kurdukları komploları ve tuzakları başlarına yık.. yürüdükleri karanlık yolları haybet, hüsran ve fiyaskoyla neticelendir!

Gerçek güç ve kuvvetin yegâne sahibi Yüceler Yücesi Rabbimiz! Sen'in ulu dergâhından başka sığınacak yerimiz yurdumuz olmadığını en iyi bilen de yine Sen'sin! Biz de gölge mahiyetindeki bütün güç ve kuvvetlerden teberrî ediyor ve Sen'in havl ve kuvvetine iltica ediyoruz.

Sadrını sinesini düşmanlık ve tahrip hisleri bürümüş insafsız gaddarların, Sen'in masum kullarını şamata/eğlence malzemesi haline getirmelerine fırsat verme.. yıllardır, asırlardır sürüp gelen mazlûmiyetimize, mağdûriyetimize ve mahkûmiyetimize nihayet ver.. köşe başlarında gayzla gerilmiş hücum ânı bekleyen devlet, millet ve insanlık düşmanlarını birbirlerine düşür.. plan ve projeler yaptıkları, tuzaklar kurdukları binalarını başlarına yık ve birer virane hâline getir.. "temerrüd ve din düşmanlığını

meslek edinenlerin birliklerini boz.. düzenlerini alt-üst et.. yurtlarına-yuvalarına feryat sal.. bu karanlık düşünce, karanlık ruh ve kara seslerin, gayretine dokunduğuna inandığımız tecavüzlerine, tahkirlerine, tezyiflerine ve planlarına karşı kapının sadık kullarını koru!"

Yâ Rab! Bizim biraz da talî'siz coğrafyamızı içinde bulunduğu fitne ve zulüm ateşinden çıkaracak ve inanan gönülleri ellerinden tutup kaldıracak kerîm, müeyyid bir el varsa o da hiç şüphesiz Sen'in yed-i kudretindir!

Sana nihayetsiz hamd ü senalar olsun ki, irademizin hakkını tam olarak verememiş, heyecanlarımızı köpürtememiş, ciddi bir gayret gösterememiş olsak da ümidimiz ve Sen'in hıfz u inayetine, adaletine güvenimizle hâlâ dimdik ayaktayız. Bize düşenin, bütün cehdimizle bir kere daha Sana yönelmek, yüce mefkûremiz adına hareket hızımızı artırmak ve kusursuz bir sa'y ü gayretle gerilmek olduğunu dostların vasıtasıyla bize öğreten de yine Sen'sin.

Şimdi müsaadenle Sana karşı olan ahd ü peymanımızı bir kere daha yenilemek ve yolunun yolcuları olarak azamî zühd, azamî takva ve azamî cehd ü gayret içerisinde olacağımıza söz veriyoruz.

Yâ Rab! Ne olur, elimizden tut, sevdiklerini koruyup kolladığın gibi bize de merhametinle muamelede bulun ve bizi içimizdeki nefis düşmanıyla da, çevremizdeki zalim, gaddar, hunhar düşmanlarla da, ne bir lahza ne de daha az, başbaşa bırakma!

Amin!..